

CHIP DVD İÇERİĞİ ARTIK İNTERNETTE HERKESİN KULLANIMINA AÇIK VE BEDAVA!

CHIP

20. yıl

İŞSİZ KALMAK İSTEMİYORSANIZ

Bilmeniz
gereken
geleceğin
IT meslekleri

TEMmuz 2015 • TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ • AYLIK YAYINDIR ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:20 • 7.90 TL

Microsoft'un yeni işletim sistemi herkesin istediği şekle geri mi dönüyor?

Windows 10

■ Yeni sürümler ■ Aerosnap ■ Cortana ■ Edge ■ Uygulamalar
■ Yeni arabirim ■ Android uyumluluğu ■ DirectX12 ve fazlası

WiFi hızınızı ikiye katlayın

Çekmeyen bağlantıdan sıkıldınız mı? İşte çözüm!

Kıbrıs fiyatı: 9,75 TL
9 771300 941003
WWW.CHIP.COM.TR

Cep telefonunuz ne kadar güvende?

Akıllı telefonunuzdaki açıkları kendiniz kapatın

TEST
3

En iyi 4K TV'ler

+ Hepsi bir arada PC'ler
+ Android mobil tarayıcılar

BU YAZILIMLARI KURMAYIN

Bilgisayarınızı yavaşlatan,
yazılımlar ve daha iyi
çalışan, ideal alternatifleri

ESKİ PC'NİZE 2. BAHAR

100\$/2000\$ aralığında
PC için farklı ihtiyaçlara
yönelik terfi paketleri

TAM 11 SAYFA İPUCU

Windows, Office, Donanım,
Fotoğraf, Mobil, Sosyal Ağ
için onlarca pratik çözüm

Aradığınız Her Şey ve Daha Fazlası...

Kesintisiz Bağlantı, Maksimum Performans...

300Mbps Kablosuz N
Gigabit ADSL2+
Modem Router

TD-W8970

Telefon hattı üzerinden internet bağlantısı kurarak, hem kablolu hem de kablosuz cihazlarınızı internete bağlamanızı sağlar.

Sinyal Sorununu Ortadan Kaldırın!

750Mbps WiFi
Menzil Geniřletici

RE200

Mevcut kablosuz ağı menzilini arttırarak ölü bölge sorununu ortadan kaldırır, sinyal gücünü yükselterek kapsama alanınızı genişletir.

3G Mobil WiFi
5200mAh Power Bank

M5360

16-17 Saat
Pil Ömrü

SIM Kart

Dış ortamda ve seyahatlerinizde kablosuz cihazlarınıza 3G internet bağlantısını paylaşmak için idealdir.

* 10 Cihaz bağlanabilir.

Şarjınız Hiç Bitmesin...

10400mAh Power Bank

TL-PB10400

Evde, seyahat esnasında, uzun planlı uçuşlarda ve diğer dış mekan aktivitelerinde yanınızdan ayıramayacağınız eşsiz şarj deposu.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

Şifrelerinizi nasıl koruyorsunuz?

Birkaç ay önce Fransız TV kanalı TV5Monde hackerlar tarafından saldırıya uğradığında, bu sadece radikal grupların yeni dijital saldırı heveslerini ortaya çıkarmakla kalmadı. Aynı zamanda batılı ülkelerin altyapılarının ne kadar kolay bozguna uğratılabileceğini de gösterdi.

Sistemlerin saldırıya uğrama ihtimalinde her zaman “insan faktörü” belirleyici oluyor. TV5 çalışanlarının yaptığı gibi, YouTube kanalı ve Facebook fan sayfası şifrelerini kolay görünür bir şekilde kağıtlara yazıp duvarlara yapıştırırsanız, şifreleri bir güvenlik ve koruma aracından ziyade, can sıkıcı bir engel veya fazlalık olarak gördüğünüzü göstermiş olursunuz. Yüksek gelişmiş, 2.048 bit uzunluğundaki eliptik şifre anahtarını “123456” gibi bir şifreyle koruyanlar, şifrelemeden tamamen tasarruf etseler de olur. “Bana kim saldıracak ki” ya da “bana bir şey olmaz” diye düşünenler de, her şeyin birbiriyle bağlandığı modern internet çağında derslerini çok acı bir şekilde alabilirler.

Güvenliğin en büyük problemi olan “insan faktörü”nün çözümü de yine teknolojiye: Kullanıcının kopyalanamayan, biyometrik özelliklerini şifre anahtarı haline getiren erişim koruması yöntemleri giderek gelişiyor. Şu anda elde edilen sonuçlar oldukça etkileyici. Geleceğin erişim koruma yöntemleri hızlı ve pratik olmak zorunda. Sensörler uygun fiyatlı olmalı, akıllı telefon ve saatlere kolayca entegre edilebilmeli. Yeni yöntemlerin bugün geldiği noktayı anlatan “Şifre alternatifleri” yazımızı 26. sayfadan itibaren okuyabilirsiniz.

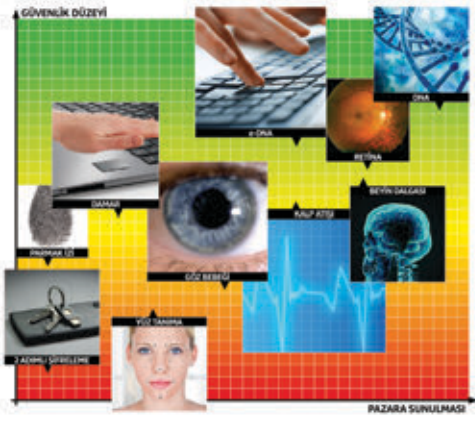
Biyonik güvenlik kalesi evlerimize ulaşana kadar geçecek zamanı nasıl atlatmayı düşünüyorsunuz? Bilgisayarınızı, çevrimiçi hesaplarınızı ve verilerinizi o zamana kadar nasıl koruyacaksınız? Bu konudaki yorumlarınızı lütfen bana yazın.

Yeni çıkan Windows 10 Insider Preview sürümü, Windows 10’un geleceğine ışık tutuyor. Yeni sürümle ilgili izlenimlerimizi 30. sayfadaki kapak konumuzda okuyabilirsiniz. Görünen o ki Microsoft, Windows 10’un mümkün olduğunca çabuk bir şekilde geniş kullanıcı kitlelerine ulaşması için elinden geleni yapıyor. Ücretsiz terfi seçeneği de çoğu kullanıcı için kaçırılmayacak bir fırsat gibi görünüyor.

Tablet ve dizüstü PC’ler tarafından gölgede bırakılan masaüstü PC’lerin yerini artık daha kompakt hepsi bir arada PC’ler alıyor. Daha önce Apple iMac’ler tarafından domine edilen bu pazarda artık başka üreticiler de söz sahibi ve başarılı ürünleriyle rekabeti kızıştırıyorlar. Şık kasalı bu PC’lerin neler yapabildiğini 36. sayfadaki karşılaştırmalı testimizde okuyabilirsiniz.

uyaman@chip.com.tr

Ufuk Yamankılıçoğlu

TREND

- 8 **Apple Music servisini duyurdu**
Müzik savaşları şimdi başlıyor!
- 10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler
- 18 **Meraklısına: WhatsApp**
Uygulama sadece beş yıl içinde en sevilen mesajlaşma yazılımı haline geldi
- 19 **Haritalar: İnternet sansürü**
Yapılan bir araştırma internetin hangi ülkelerde sıkı bir kontrole tabi olduğunu gösteriyor
- 22 **Ölmeye mahkum meslekler**
Geleceğin ölmeye mahkum iş ve meslekleri, geleceği parlak yeni meslekler
- 25 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler
- 26 **Şifresiz güvenlik**
Çok sayıda yeni teknoloji şifrenin yerini almak için hazır. Ancak hepsi de tam anlamıyla güvenli değil
- 30 **Windows 10**
Yeni yayınlanan Insider Preview sürümü Windows'un geleceğine ışık tutuyor

TEST

- 36 **Hepsi bir arada PC'ler**
İyi hepsi bir arada PC'ler uzun zamandır sadece Apple tarafından üretiliyordu. Artık rakipleri uyandı
- 40 **Uygun fiyatlı UHD TV'ler**
Ultra yüksek çözünürlüklü televizyonlar günümüzde Full HD TV'lerden bile daha ucuz olabiliyor, ne kadar iyi olduklarını test ettik
- 44 **Android internet tarayıcılar**
Android mobil sistemi için en iyi tarayıcılar
- 46 **Yeni ürünler ve uygulamalar**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede
- 52 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar
- 54 **CPU rehberi**
Piyasadaki en iyi masaüstü, mobil ve grafik işlemciler
- 56 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

Hepsi bir arada PC'ler

Sayfa 36

TEKNOLOJİ

- 58 **Akıllı telefonlarda güvenlik**
Çoğu mobil sistemde güvenlik açıkları var. Üreticiler bunlarla ilgilenmediğinde, bunu siz yapmalısınız
- 66 **PC için doğru terfi**
USB 3.0, çok çekirdek, 4K ve çok daha fazlası: Az paraya eski PC'leri canlandırabilirsiniz
- 70 **Mükemmel çalışma masası**
PC başında uzun süre oturanlar sağlığına dikkat etmelidir
- 72 **Fabrika çıkışlı casusluk**
Çoğu üretici cihazlarına hakkınızda gizli bilgiler toplayan fonksiyonlar yerleştiriyor
- 77 **Zaman tüneli: Arama motorları**
- 78 **Kolay güvenlik**
Basit ama etkili güvenlik ayarları ve araçları
- 82 **Ekranları genişletin**
Çok sayıda monitörler çalışmanın püf noktaları
- 86 **Windows'ta Android**
BlueStacks ile mobil uygulama ve oyunları PC'de çalıştırın
- 88 **Kablosuz ağlara doping**
Ağ sorunlarınızı kolayca çözün
- 91 **En iyi iş uygulamaları**
- 94 **Bu yazılımlardan uzak durun**
İşe yaramayan ve bunlara alternatif yazılımlar
- 100 **Google+ Photos**
- 104 **3D yazdırma teknolojisi**
- 108 **CoolTech**
- 116 **Teknik Sözlük: DOCSIS 3.1**
Eski TV kablосundan gigabit internet
- 118 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

Bölümler

- 3 Seyir Defteri
- 6 Okur Yorumları
- 110 Yazılım Günlüğü
- 112 CHIP Cloud içeriği
- 114 En iyi ücretsiz araçlar
- 123 Abone Formu
- 130 Gelecek sayıda ve Künye

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin
İlk Tablet Oyun
Dergisi

App Store'dan
İndirin

“Kişisel ve önemli verilerin internette işi olmamalı!”

Rafet Uzunyol

Seyir Defteri

Windows 10'a terfi

CHIP 5/2015 – SAYFA 3

Mayıs ayı seyir defterindeki yazınız için teşekkürler. Şüphelerimde haklıymışım ve indirmemeye karar verdim. Belki Win 98'de olduğu gibi; Win 98 SE beklemiş ve ilk Windows'lu PC'mi almıştım. “Öncesi C64 ve Amiga idi.”

İlk PC almadan öncesi PC ile ilgili dergileri okuyordum. Bu yüzden aldığım PC 64 MB standart belleğini almadan 128 MB olarak ısmarlamıştım.

[yıl 2000] O günlerden beri PC ile ilgili dergileri hep takip ettim. Şu an hepsi elimde değil yer yokluğundan ancak CD ve DVD'lerini sakladım. CHIP, Level, PS3, PCnet ve Oyungezer. Benim sizden ricam sitenizde, bugüne kadar verdiğiniz DVD'lerdeki programların günümüzden geriye doğru hangi sayılarda olduğu ile ilgili bir bölüm açmanız. Fazla yer tutacağını sanmıyorum. Örneğin; aradığım bir program mutlaka bende var. Ancak hangisi? Mesela “video to mp3”e ihtiyacım var. Koleksiyonumda vardır, acaba hangi sayıda? Arama motorunuza yazınca ilgili siteyi önerirken, bir de “falan yılın, falan ayındaki DVD'mizde de bulabilirsiniz” gibi.. Şimdiden teşekkürler, iyi çalışmalar.

CENGİZ BEKTER

CHIP: Dediğiniz gibi bir program arşivi listesini hazırlayabiliriz, ancak okurlarımız her zaman en güncel programı kullanmak isteyeceklerdir. Biz de güvenlik ve işlevsellik açısından programların her zaman en güncel sürümlerinin indirilip kullanılmasını tavsiye ediyoruz.

Seyir Defteri

Casusuna aşık olmak

CHIP 6/2015 – SAYFA 3

Bu ay CHIP dergisinde çıkan yazınızı zevkle okudum, “Casusuna aşık olmak” güzel bir bakış açısı ile değerlendirilmiştir. Fakat buna bir yorum yazmadan edemeyeceğim dedim ve mail atmaya karar verdim. Günümüzde 12 ve yukarı bütün yaşlarda akıllı cep telefonları kullanılmaya başlandı, hatta bu yaş giderek aşağı çekiliyor.

Akıllı telefon konusunda inanılmaz bir tüketim çılgınlığına girmiş bulunmaktayız. Buna destek olarak görsel yayın ve basın, gazeteler, sosyal medya ve dergiler bunun birer halkası durumundadırlar.

Sonuç olarak geldiğimiz nokta ne derseniz : BAĞIMLILIK!

Bu tehlikelerden kurtulmanın yolları nelerdir, bu konuda aydınlatıcı makaleler en basit dille son kullanıcıya kadar anlatılmalıdır, yoksa daha büyük tehlikeler bizleri bekliyor olacaktır.

ZEYNEL ÇELİK

Sanal gerçeklik gözlükleri

Hololens devrimi

CHIP 6/2015 – SAYFA 28

Yazınızda Microsoft'un geçenlerde duyurduğu Hololens'e daha çok yer ayırmanızı istedim. Bence bu ürün teknoloji dünyasında devrim yaratacak. Microsoft'tan uzun zamandır böyle bir ürün çıkmıyordu, sonunda sıra dışı bir cihaz geliştirmeyi başarmışlar. Videolardan izlediğim kadarıyla ürün çok etkileyici olmuş, diğer sanal gerçeklik gözlüklerine pek benzemiyor ve bununla yapabileceğiniz çok fazla şey olabilir, sadece hayal gücünüze kalmış. Umarım ürünün fiyatı herkesin alabileceği seviyede olur ve uçuk fiyatlarla karşılaşmayız. Hololens ile ilgili yazılara ve videolara daha çok yer verirseniz benim gibi okurlarınızı fazlasıyla memnun etmiş olursunuz.

ULUÇ SARICA

Ucuz dizüstüler

Masaüstü PC alternatifi

CHIP 6/2015 – SAYFA 36

Masaüstü PC'ler demode olunca, çoğu kullanıcı tablet, hepsi bir arada PC veya dizüstü PC'lere yönelmeye başladı. Hantal PC kasaları bu cihazlarla karşılaştırıldığında gerçekten de çok kaba, ağır ve demode görünüyor. Tabletlerle istediğiniz her şeyi yapamıyorsunuz, bence bunlar iş için çok da verimli cihazlar değil. Dizüstüler de genelde fiyat olarak fazla yüksek kalıyor. Testinizde bu açıdan uygun fiyatlı ürünlere yer vermeniz iyi olmuş. Önümüzdeki sayılarda da yeni hepsi bir arada (all in one) PC'lerin karşılaştırmalı testine yer verirseniz güzel olur. Bence bunlar masaüstü PC için daha mantıklı bir alternatif.

SADİ AKŞENER

CHIP: Bu sayımızda yine 36. sayfada en yeni hepsi bir arada PC'lerin karşılaştırmalı testini bulabilirsiniz.

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları

CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular

okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

BLUE JEAN VE HEADBANG ARTIK BİR ARADA

+50
POSTER
200
STICKER

Apple Music servisini duyurdu

Apple, online müzik dinleme servisi Music'i duyurdu ve şimdi piyasadaki diğer oyuncular tırnaklarını yiyerek müşterilerini kaybetmemek için ne yapacağını düşünmeye başladı.

Cem Sancı

Apple'ın Haziran ayı içinde düzenlediği geliştiriciler etkinliği WWDC konferansında Apple Music isminde yeni bir müzik dinleme servisini duyurdu.

Spotify benzeri müzik servislerine rakip olarak ortaya çıkan Apple Music'in, gelirlerinin düşmesinden şikayet eden müzik dünyasında, bir zamanlar iTunes'un yaptığı etkiyi yaratması bekleniyor. iPhone ve iPad sahiplerinin yoğun ilgisi ile karşılaşacağı tahmin edilen yeni servis elbette reklamlardan ve ücretli abonelik modelinden para kazanacak ve bu gelirlerini müzisyenlerle paylaşacak.

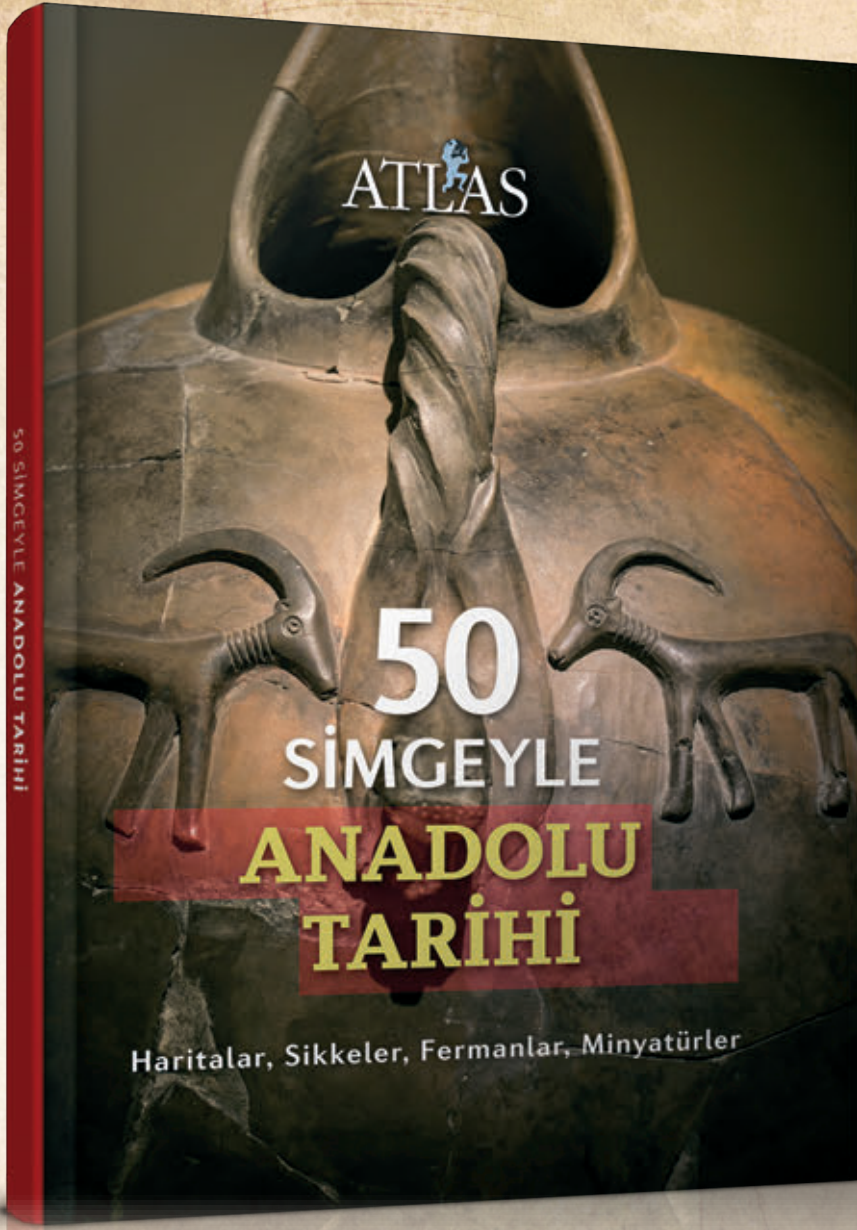
Apple'ın yeni servisi şimdiden rakiplerini kara kara düşündürüyor. En büyük rakibi Spotify, uzun süredir online müzik dinleyicilerine reklam modeliyle ve abonelik sistemiyle müzik servisi sunuyordu. Apple'ın yeni servisi, dergimiz basıma girdiğinde henüz yayına açılmış değildi. 30 Haziran'da kullanıcılara açılacak olan servisin ilk üç ayı da ücretsiz olacak. Böylece sayısız iOS kullanıcısı servisi çekinmeden kullanmaya başlayacaklar ve tahmin edildiği gibi, birçoğu deneme süresi sonunda, aylık 9,99 TL ücretle aboneliğe devam edebilecek. Aile boyu müzik dinlemek isteyenler ise tüm aile bireyleri için toplam 14,99 TL ödeyecekler. Bu fiyatların, Spotify'nın mevcut tarifelerinden daha ucuz olduğu da dikkatinizi çekmiştir. İşte şimdi Spotify, Apple ile savaşmak için 500 milyon dolarlık bir cephanelik oluşturdu ve tüm dünyadaki pazarlama kampanyalarında bu parayı bonkörce dağıtacak.

Peki Spotify, Apple'ın karşısında gerçekten ayakta kalabilecek mi? Spotify, Mayıs 2015 itibarıyla, geçen yıl Mayıs ayında 10 milyon olan

ücretli abone sayısını 20 milyonun üzerine ve yine geçen yıl Mayıs ayında 40 milyon olan aktif kullanıcı sayısını da 75 milyonun üzerine çıkardı. 10 milyon aboneye ilk 5,5 yıllık döneminde ulaşan şirket, sadece 1 yıl gibi kısa sürede 10 milyon abone daha kazanarak ücretli abone sayısını ikiye katlamış oldu. Bu, son bir yılda Spotify'a ortalama her 3 saniyede yeni 1 abone katıldığı anlamına geliyor. Tabi Apple Music ile birlikte Haziran'dan sonra bu rakamın düşmesi bekleniyor.

Şirket büyüdükçe; müzisyenlere, söz yazarlarına ve yapımcı şirketlerine ödediği telif tutarları da hızla artıyor. Şirket sadece 2015 yılının ilk 3 ayında 300 milyon dolar telif ücreti ödedi. Kuruluşundan bu yana ödediği telif tutarı toplamda 3 milyar doları aştı. Şimdi Apple Music'in de devreye girmesiyle, müzisyenlerin kazandığı para da artacak gibi görünüyor. Bu da daha fazla yeni müzisyenin, daha fazla yeni şarkının karşımıza çıkacağını müjdeliyor.

Üstelik, Apple ilk başta, üç aylık deneme süresi boyunca, sisteme dahil olan müzisyenlere ücret ödemeyeceğini belirtmesine rağmen, ünlü şarkıcı Taylor Swift'in ağır eleştirisine uğrayınca, bu karardan çark ederek, ilk günden itibaren müzisyenlere telif ödeme kararı aldı. Aslında bu karar, rekabetin ne kadar ağır olduğunu ve tarafların ellerindeki müzisyenleri kaçırmamak için ne kadar hassas davranıldığını da gösteriyor. Benzer şekilde Spotify'nın hem müzik arşivini zenginleştirmek hem de müzik severleri daha fazla cezbetmek için yaz aylarında yeni kampanyalar ve sürprizler duyurmasına hazır olalım. Her zaman olduğu gibi, devler kapışmaya başlayınca, tüketiciler kazanmış görünüyor. cemsanci@chip.com.tr

ATLAS'LA BİRLİKTE

HEDİYE!

Anadolu Tarihine Damga Vuran Eserler

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILARLA
TEMMUZDA ATLAS'TA

GÜMÜŞLÜK-BODRUM Büyük kentin kargaşasından kaçanları antik Myndos'u, berrak denizi, büyümlü günbatımlarıyla karşılar ve ağırılar. Bodrum'a bağlı Gümüşlük sükunetiyle başkadır.

MANASLU DAĞI-NEPAL Çiğlar, buzul çatlakları, fırtınalar... "Ruhlar Dağı" anlamına gelen Manaslu, Himalayalar'ın 8 binin üzerinde bulunan 14 zirvesinden biriydi ve Tunç Fındık oradaydı.

SAHİL BEYDAĞLARI Antik dönemin kutsal zirvesi Tahtalı; onu izleyen Musa ve Sarıçınar dağları... Olympos ve Phaselis... Beydağları'nın Antalya Körfezi'nin batı kıyısı boyunca bir duvar gibi uzanan kolu çarpıcı güzellikler sunuyor.

YABAN KEÇİSİ Sarp uçurumları rahatça aşıyor, en yüksek kayalarda geceliyorlar. Atlas, yaban keçilerini gözlemlemek için Tunceli ile Elazığ il sınırında yükselen Hamam Dağı'ndaydı.

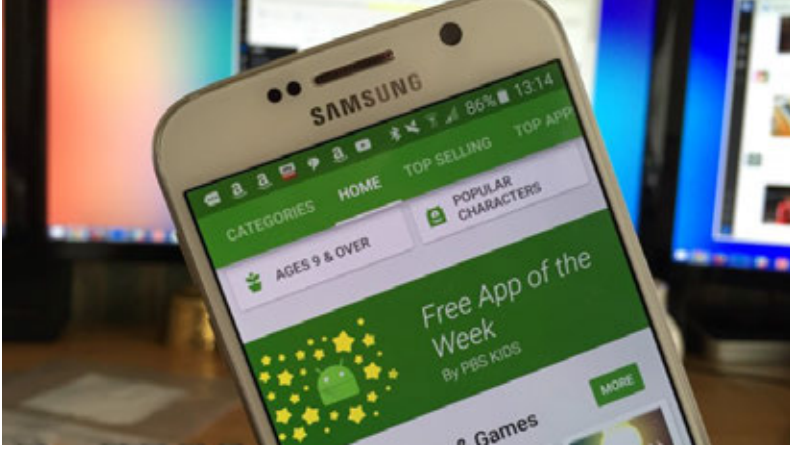

Download on the
App Store

Get it on
Google play

App Store,
Google Play,
ve bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Google'dan her gün bir hediye

Google Play'in derinliklerinde "haftanın bedava uygulaması" adında yeni bir işlev keşfedildi. Sayfadan şu anki bedava uygulamanın, ismini pek duymadığımız "Daniel Tiger Grr-ific Feelings" oyunu olduğu anlaşılıyor. Ücretsiz uygulamanın ne kadar sıklıkla değiştiği ve değiştiğinde nasıl uyarı alacağımız konusunda pek açık değil. Ancak yeni uygulamaların haftada bir sunuluyor olması muhtemel. Sunulan uygulama tanın-

mamış bir oyun olsa da, Google'ın böyle bir adım atması önemli. Zira geliştiriciler, uygulamalarını ücretliden ücretsizle değiştirdiğinde, onu tekrar ücretli hale getiremiyorlar. Bu nedenle kısa süreli ücretsiz dağıtım yapmak, bugüne kadar mümkün değildi. Henüz tam olarak nasıl çalıştığını bilmediğimiz bu yeni sistem ise hem biz kullanıcılar, hem geliştiriciler için güzel fırsatlar anlamına gelebilir.

Facebook'tan yeni uygulama: Moments

Facebook, aynı etkinlikte bulunduğunuz arkadaşlarınıza fotoğraf gönderip almayı kolaylaştıracak yeni Moments uygulamasını kullanıma açtı. Şu an sadece ABD'deki kullanıcılara sunulan uygulama, fotoğrafta hangi arkadaşlarınızın olduğunu anlamak için yüz tanıma teknolojilerinden faydalaniyor. Bunun ardından fotoğrafları belirli arkadaşlarınızla paylaşabiliyorsunuz. Tabi ki aynısını etkinlikteki diğer arkadaşlarınız da yapabiliyor. Moments'in fotoğrafları etkinliklere göre organize etme özelliği de bulunuyor. Dilerseniz, belirli arkadaşlarınızın bulunduğu etkinlikleri aratabiliyorsunuz. Özetlemek gerekirse Moments sayesinde arkadaşlarınızla gittiğiniz son etkinliğinizdeki fotoğrafları bir araya toplamak, ilginç ve bir o kadar kolay bir hal alıyor.

F-Secure nSense'i satın aldı

nSense, özel bir Danimarka firması ve büyük kurumlara güvenlik danışmanlığı ve güvenlik açığı değerlendirmesiyle ilgili hizmet ve ürünler sunuyor. F-Secure bu satın almayla Avrupa'nın önde gelen güvenlik tedarikçilerinden konumunu güçlendiriyor ve firmanın bölgedeki siber güvenliği alanında büyümesinin temellerini atıyor. F-Secure'un nSense'i satın alması bu hizmetlere, kendi güvenlik çözümlerini eklemesini sağlayacak. F-Secure CEO'su Christian Fredrikson'a göre, iki firmanın birleştirilmiş portföyü F-Secure'a üst düzey yanıt ve adli uzmanlık ile ayrıntılı güvenlik açığı değerlendirmesi, tehdit zekâsı, güvenlik yönetimi ve kritik BT altyapısına sahip kurumlara güvenlik yönetim hizmetleri götürecektir.

YouTube vs Twitch rekabeti başlıyor

Google sonunda Twitch'e cevap vermeyi planlıyor ve bunun için YouTube Gaming'i kullanmayı planlıyor. Bu yaz devreye girecek olan YouTube Gaming, oyuncular için üretilmiş bir uygulama ve internet sitesi. Yeni hizmet, popüler YouTube yayıncısı Pewdiepie gibi „Let's Play“ videoları ve oyun rehberi videolarında uzmanlaşmış olan ortaklarının başarılarından faydalanmak istiyor. Öyle ki, YouTube Gaming'in Twitter tanımlaması bile „Let's Play“ olarak gözükmemekte. Google'ın söylediğine göre, YouTube Gaming, özellikle oyunlar ve oyuncular için yaratılmış.

Örneğin "call" kelimesini aradığınızda, oyunlarla ilgisiz önerilerle değil, Call of Duty'nin kendisiyle karşılaşacaksınız. Firmaya göre 25000'den fazla oyunun her birinin kendi sayfası olacak ve bu şekilde oyuncuların, en sevdikleri YouTube'cular ile buluşmaları daha kolay olacak. Ayrıca, 60fps yayın ve yayınları YouTube videolarına çevirmek gibi var olan özellikler de bulunacak ve canlı bir yayının ön duyuru olmaksızın yapılmasına imkân tanıyacak. Böylelikle sürpriz canlı yayınlar ve gösterimler çok daha kolay gerçekleştirilebilecek.

Android için Cortana

Cortana uygulamasının beta sürümünün Temmuz'da Android'e geleceği ortaya çıktı. Microsoft, Cortana'nın Android'deki sürümünün Windows Phone 8.1 ve Windows 10'daki tüm işlevleri içermeyeceğini daha önce söylemişti. Dolayısıyla Cortana'nın Android'deki sürümü, daha çok Windows 10'lu bilgisayar sahiplerine "eşlik" etmeyi amaçlıyor. Microsoft'a göre Android'li telefonunuzda Cortana'nın yapabilecekleri arasında, hatırlatmalar var. Firma, hatırlatma zamanı geldiğinde Xbox'unuzdaki filmin otomatik olarak duraklayacağını söylüyor. Yazılım devi, Cortana'nın sonbahar aylarında Xbox One'a da ilave edileceğini duyurmuştu.

ELON MUSK'IN HYPERLOOP HAYALI GERÇEĞE DÖNÜŞMEK ÜZERE

- Bu yazın bilimkurgu filmleri ne kadar gerçekçi.
- Yarının savaşları nasıl olacak.
- Neden Plüton'u sevmeliyiz.
- Laboratuvarda yaratılan Evren.
- Karanlık madde karanlık enerjiye karşı.
- Akıllı bahçeler.
- Algının dönemeçleri sizi bekliyor.
- Evren bize mesaj vermeye çalışıyor olabilir.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

TEMMUZ SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

Cep telefonumuz için canımızı riske atabiliyormuşuz!

Cep telefonları hakkındaki araştırmada çok ilginç bir sonuç ortaya çıktı. Buna göre, insanlar cep telefonlarını kurtarmak için canlarını riske atmayı göze alabiliyor.

Haziran ayı içinde çok üzücü bir haberle karşılaştık. Genç bir çocuk, çalınan iPhone'unu bulmak için Apple'ın Find My iPhone servisini kullandı ve başarılı oldu da. Telefonunun lokasyonunu belirleyen genç bu adrese gittiğinde, telefonunu çalan hırsızlarla karşılaştı. Telefonunu almak için tartışmaya giren gencin sonu ise çok acı oldu çünkü hırsızlar tarafından öldürüldü.

Neyse ki benzer olaylara çok rastlanmıyor ve henüz telefonunun peşine düştüğü için öldürülen başka insanların haberleriyle karşılaşmıyoruz ancak ilginç bir araştırma, cep telefonlarını hayatımızdan daha değerli gördüğümüzü ispat ediyor.

Go Compare tarafından yapılan bir araştırmaya göre, insanların yarısı, yanan bir binaya eşyalarını kurtarmak için girse, öncelikli olarak cep telefonlarını kurtaracaklarını söylüyorlar. iPhone sahipleri için ise bu oran %64'e yükseliyor. Yani eğer iPhone sahibiyse, %64 ihtimalle, onun peşinden kendinizi cayır cayır yanan bir binaya atabilirsiniz. Neyse ki, yanan bir bina dan evcil hayvanları kurtarma oranı çok daha yüksek. Katılımcıların üçte ikisi, evcil hayvanları kurtarmak için, kendi hayatlarını riske atacaklarını söylüyorlar. Eşyalar için en yüksek olan oranların ilk beşinden üçü teknoloji ürünleri... Oluşturulan liste ise şu şekilde: Fotoğraflar (%53), cep telefonları (%50), laptop (%50), mücevher (%29), tablet (%20).

iPhone kullanıcılarının neredeyse üçte ikisi cep telefonlarını kurtarmayı deneyeceklerini söylerken, Motorola sahipleri, telefonlarını kurtarmaya en az çalışacak kişiler. Motorola sahiplerinin sadece %29'u telefonlarını kurtarmaya çalışacaklarını söylüyorlar. Haksız da sayılmazlar. Motorola'nın başkanı da, bir cep telefonu almak için insanların büyük borç yükleri altına girmelerini anlamsız bulduklarını ve bu yüzden hem kaliteli hem de düşük fiyatlı telefonlar üretmeye odaklandıklarını açıklamıştı.

Ancak asıl acıklı olan oran şu ki, erkeklerin bir video oyun konsolunu kurtarmak için canlarını tehlike atması, çok manidar. Erkeklerin %67'si oyun konsolu için yanan binaya gireceğini söylerken kadınların oranı %33. Ben yine de uyarımış olayım, yanan binaya girecek kadar gözünüz karardysa, oyun konsolundan önce PC'nizi kurtarın. Tabi, PC'den önce evdeki insanları ve evcil hayvanları atlamayacağınızı düşünüyorum.

Yolun devamını iPod'suz gideceğiz

Daha önce iPod Classic'i tabiri caizse öldüren Apple, buna açıklama olarak iPod Classic'i üretmek için gerekli olan parçaları bulamadıklarını ve bu parçaları üretmek için harcayacakları çabanın da gereksiz olduğunu düşündüklerini söylemiş ve bu da piyasada kalan iPod Classic fiyatlarını tavana fırlatmıştı. Apple cephesinde dikkat çeken yeni gelişmelere göre şirket bu kararını yakında tüm iPod'lara uygulayabilir. Zira Apple'ın sitesinde artık iPod sekmesi yok. 2012'den bu yana yeni bir iPod'un tanıtılmadığını göz önüne aldığımızda ve elimizdeki iPod Classic gerçeğini de hesaba kattığımızda, Apple'ın bundan sonra yola iPod ile devam etmeyeceğini kestirmek zor değil. Her ne kadar Apple'ın sitesi üzerinde hala alt sayfalarda iPod nano ve iPod touch'la ilgili bilgi bulunsun da, hepsi bu kadar.

Microsoft onu açık kaynağa döndürecek

Microsoft'un Windows Live hizmetlerinin çoğu ya sonlandırıldı ya da yerlerini OneDrive ve Skype gibi ürünlere bıraktı. Bu zincirin son halkası olan Windows Live Writer'ın ise yakın zamanda açık kaynaklı yazılım olarak devam etmesi planlanıyor. Microsoft tarafından 2006 yılında kullanıma sunulan Live Writer masaüstü uygulaması, kullanıcıların blog sayfalarını kolayca yönetebilmelerini sağlıyor. Blog yazarlarının işlerini kolaylaştıran yazılım, popüler birçok blog servisini desteklediği gibi, yazarların kendi sayfalarında pratik bir şekilde içerik yayınlamasına da yardımcı oluyor. Microsoft, tepki ve isteklerini göz önünde bulundurarak Windows Live Writer için radikal bir karar alacak gibi görünüyor. Zira şirket çalışanı Scott Hanselman twitter üzerinde bir kullanıcıya verdiği yanıtla birlikte yazılımın açık kaynaklı olarak devam edeceğinin sinyallerini verdi.

Mutlak soğuk!

Lazer ve ileri teknoloji sayesinde bir grup MIT'li bilim adamı, molekülleri 500 nanokelvin dereceye, yani neredeyse mutlak sıfır derecesine kadar dondurmaya başardı. Mutlak sıfır Fahrenheit derecesi, sıfırdan farklı olarak -459,67 F derece civarındadır, ki bu da uzayın en soğuk yerlerinden dahi çok daha soğuk demek. Doğal ortamlarında moleküller titreşirler, kendi etraflarında dönerler ve çığır bir hızda hareket ederler. Moleküler hareketlerin neredeyse tamamen duracağı derecelere inilebildiğinde, bilim adamları madenin daha önce görülmemiş hallerini keşfedebilecekler.

Chrome gözünü Mac'lere dikti

Google şimdi Mac kullanıcılarının öneri ve şikayetlerini göz önünde bulundurarak OS X kullanıcılarının bir numaralı tercihi olan Safari gibi verimli bir tarayıcı yaratmak için kolları sıvadı. Google'ın kıdemli yazılım mühendisi Peter Kasting, Mac kullanıcılarının Chrome internet tarayıcısı ile ilgili bildirdikleri tüm sorunları çözmek için çalışmalarını doğruladı. Kasting, şimdiye kadar OS X için

atılan adımlar arasında tarayıcı güç tüketimini azaltma konusunda ilerleme kaydedildiğini belirtti. Chrome'un RAM kullanımını geliştirmek için de çalışma yaptıklarını söyleyen Kasting, tarayıcı sekmeleriyle ilgili bir optimizasyon üzerine çalışmalarını, arka plan sekmelerinin render önceliğinin düşürülmesiyle birlikte CPU kullanımının rahatlatılacağını da sözlerine ekledi.

ASUS ZenFone 2 Türkiye'de

Zen felsefesini teknolojiye yansıtarak şıklık, işlevsellik ve performansın dengesini kuran ASUS, akıllı telefon ailesinin yeni üyesi, dünyanın ilk 4 GB RAM'li telefonu ZenFone 2'yi tanıttı. 13 MP PixelMaster kamera, 2,3 GHz'ye varan Intel Atom işlemciler ve dünyanın ilk kişiselleştirilebilir arayüzü ZenUI ile gün yüzüne çıkan ZenFone 2, Haziran sonu itibarı ile 1099 TL'den başlayan fiyatlarla tüketicilere ulaşacak. İlk mode-

liyle büyük ilgi gören, ASUS ZenFone akıllı telefon ailesinin amiral gemisi ZenFone 2 İstanbul Raffles Otel'de yapılan ve ASUS Başkan Yardımcısı Eric Chen'in de katıldığı tanıtım toplantısında görücüye çıktı. Ergonomik tasarımı ve akıllı telefonlarda kamera performansında çığır açan 13 MP PixelMaster kamerası ile öne çıkan ZenFone 2, 4GB RAM, 4G/LTE bağlantı, çift SIM ve 2,3 GHz'ye varan Intel 64-bit Atom işlemcisi ile performans açısından da tüketicileri memnun edecek.

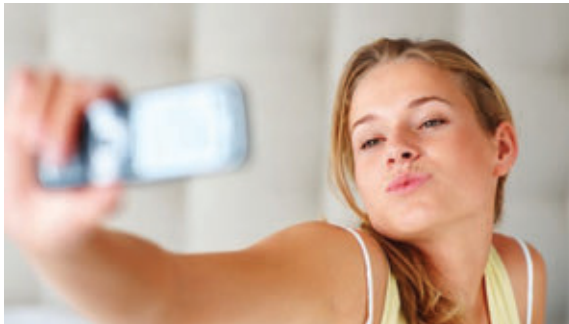
AMD bölünüyor mu?

Teknoloji dünyasına bomba gibi düşen bir söylentiye göre AMD, iki ayrı firmaya bölünebilir. Buna göre şirket, 2006 yılında 5,4 milyar dolara satın aldığı ATI'nin oluşturduğu grafik bölümünü, ayrı bir şirket olarak devam ettirmeyi planlıyor. Söylenti AMD hisselerinde ani bir artışa sebep oldu ancak bu artışa rağmen firmanın hisse değerleri son 52 haftanın en düşük değeri olan 2,14 doların çok az bir miktar üstünde kaldı. AMD ise, habere cevap olarak bir açıklama yayınladı ve grafik bölümünü ayırmak için bir hazırlık yapmadıklarını duyurdu: "Mayıs ayındaki Finansal Analiz Günü'nde firma için belirlenen, işin tamamını kapsayan uzun dönem stratejisine sadık kalmaya devam edeceğiz."

İntikam pornosuna Google freni

Google, yaptığı duyuruyla „intikam pornosu“yla savaşmak için harekete geçtiğini, sahibinden izin alınmadan yayınlanan cinsel içerikli görüntüleri arama sonuçlarından kaldıracağını söyledi. Google Search kıdemli başkan yardımcısı Amit Singhal, bir blog gönderisinde yaptığı açıklamada firmanın bu hamlesinin „eski partnerlere ve kurbanların özel fotoğraflarını internette yayınlamalarıyla ilgili olarak onları aşılamaya, rahatsız etmeye çalışan hacker'lara karşı sergilenen bir direniş“ amacı taşıdığını söyledi. Felsefelerinin ara-

manın tüm interneti yansıtmalarının gerektiği olduğunu söyleyen Singhal, şöyle devam etti: „Ancak intikam pornosu görüntüleri, çok kişiler ve duygusal anlamda zarar vericiler. Amaçları sadece kurbanlarını, çoğunlukla kadınları aşağılamak. Bu yüzden gelecekte kendi isteği olmaksızın paylaşılan görüntülerin Google arama sonuçlarından kaldırılmasını isteyen kişilerin taleplerine olumlu karşılık vereceğiz.“ Google, önümüzdeki günlerde görsellerin / intikam pornosu içeriklerinin kaldırılmasına özel bir talep formu hazırlayacak. Singhal, bu işlemin „intikam pornosu sorununu çözmeyeceğini“ çünkü görüntülerin, arama sonuçlarından çıkarılan sitelerde yer almasına devam edeceğini, ancak en azından Google'ın faydalı bir adım attığını umduklarını söylüyor.

E-postaları geri alın

Google, Gmail ile gönderilen e-postaların geri alınması imkanı beta aşamasından çıktı ve Gmail'in bir parçası olarak, resmîyet kazandı. Bu sayede artık yanlış gönderilen e-postalar iptal edilebilecek. Bu özelliği kullanabilmek için Gmail ana ekranının sağ üst kısmındaki çark simgesine tıklayıp "Ayarlar" menüsüne geçtikten sonra "Göndermeyi geri al" seçeneğini aktif duruma getirmek gerekiyor. Hatalı e-postalar için 5, 10, 20 ve 30 saniyelik bir geri alma opsiyonu ayarlayabiliyorsunuz. En fazla 30 saniye içerisinde gönderdiğiniz iletii iptal etme şansına sahipsiniz. Yeni bir e-posta gönderdiğinizde, ekranın üst kısmında belirerek "Geri al" seçeneğiyle iletii iptal edip gönderilmesini engelleyebilirsiniz.

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkarsl@chip.com.tr

READ ME

Tatilde teknolojisiz kalmayın!

Bu ay tatile çıkarken mutlaka yanınıza almanız gereken elektroniklerin listesi konusunda size yardımcı olmaya çalışayım.

Yaz, bu sene gerçekten geç geldi. O yüzden bu yıl yapılan tatil planlarının Temmuz/Eylül dönemine kayacağını söylersek herhalde yanlış olmaz. Eğer siz de rezervasyonlarınızı bu dönemler için yaptırdıysanız artık yavaş yavaş hazırlıklara da başlamışsınızdır. Tatile giderken, evden uzak olacağınız için ihtiyacınız olan her şeyi yanınıza almak istemeniz oldukça normal. Peki acaba tatil listenizi eksiksiz hazırlayabiliyor musunuz? Tatilde yanınızda alacaklarınızın listesinde teknolojik parçaların sayısı her sene biraz daha artıyor ve unuttuğunuz şarj cihazına artık unuttuğunuz mayonuzdan daha çok üzüleceğinize de eminim. Dolayısıyla ben de bu ay hem tatil öncesi hazırladığınız listeniz için yanınıza almak isteyeceğiniz öğeler konusunda hem de geride bıraktığınız evinizi güvene almak için önerilerimi paylaşmak istedim. Çocuklarınızın olup olmaması, tatile araba ile mi yoksa uçakla mı gideceğinize ve bunun bir kültür mü yoksa güneş/havuz tatili mi olacağı tabii ki listeyi etkiliyor. Havluyu, terliği, mayonuzu ve güneş yağınızı siz ekleyin, mutlaka unutmamanız gereken elektronikleri ise şimdi size sayacağım.

Tatile gidince sizin enerjiniz depolanacak belki ama mobil cihazlarınız için hala enerjiye ihtiyacınız olacak. Dolayısıyla her şeyi unutun ama şarj cihazlarınızı yanınıza almayı unutmayın. Hatta kaç cihaz götürüyorsanız hepsi için alın. Dönüşümlü şarj ederim düşüncesinin işlemeyeceğini aklınızdan çıkarmayın. Yanınızda çocuğunuz varsa ve hele ki arabayla yola çıkıyorsanız anti-sıkıntı cihazı, tableti yanınıza almayı unutmayın. Yanınızda çocuk sayısı kadar tablet bulundurmanız ve mobil bağlantınızı yol boyunca tüketmemek için içlerine de önceden eğlenceli içerikle doldurmanız gerektiğini de herhalde söylememe gerek yok. Uzun süre priz bulamama koşullarına karşın iki usb çıkışlı ve tercihen güçlü bir taşınabilir pil edinmeniz de fayda olabilir. Eğer yoksa elektronik mağazalarından tercihen 10.000 mAh üstü bir taşınabilir pil, cihazlarınızı üst üste 2 kere şarj edebilir. Hızlı şarj özelliği ile Asus ZenPower, bu kriterlere uyan oldukça iyi bir seçenek. Zorunlu ihtiyaçların yanında tatilden daha fazla zevk almanızı sağlayacak cihazları da unutmamak gerek. Havuz kenarında güneşlenirken müzik dinlemeyi seviyorsanız, şakacı arkadaşlarınız ya da aniden sudan çıkarak yanınıza gelen çocuklarınıza karşı su geçirmez bir kulaklık edinmeyi düşünebilirsiniz. Hepsiburada.com'dan satın alabileceğiniz H2O Audio Flex All Sport Su Geçirmez kulaklık sadece su sıçramalarına karşı değil 1 mt suyun altında da çalışabilmesi ile bir seçenek olabilir. Elektronik cihazlar için tatilde en büyük tehlikelerden biri su olduğu için mobil cihazlarınızı içine koyacağınız su geçirmez kılıfları önceden edinmek de yine iyi bir hareket olacaktır. Bu kılıflar siz havuz ya da denizdeyken telefonunuza sahip çıkacak biri yoksa hayatınızı kurtarabilir. Benzer şekilde aniden çıkacak bir rüzgarın uçurduğu havlu ile mobil cihazların sudan zarar görmesini de engelleyebilirsiniz. Yakın zamanda telefonu değiştirme planınız varsa daha da kolay Sony Xperia M4 Aqua gibi uygun fiyatlı ama güçlü bir su geçirmez telefon tercih edebilirsiniz. Bu şekilde sadece tatilde değil hiçbir zaman sudan korkmanız gerekmez. Hem bu şekilde havuz içinde de rahatlıkla fotoğraf çekebileceğiniz için çantanızın içine ekstra bir su geçirmez aksiyon kamerası koyma zahmetinden de kurtulmuş olursunuz. İle aksiyon kamerası alacağım diyorsanız da zengin aksesuar setiyle birlikte gelen, uygun fiyat ve yüksek görüntü kalitesi sunan Next magicam sd-21'i düşünebilirsiniz. Son olarak elektronik cihazlarınızı doğrudan güneşin altına bırakmamanız gerektiği konusunda da kısa bir hatırlatma yaptıktan sonra tüm tatile çıkacaklara şimdiden bol teknoloji tatilleri :

Daha da ince telefonlar geliyor

Sharp, hücre-içi (in-cell) dokunmatik ekranların üretimine Haziran ayı içinde başladığını duyurdu. Bu tasarım tekniği, ekranların daha ince ve daha hafif olabildiğini sağlıyor. Sonuç olarak daha ince telefonlar üretmek, mümkün hale geliyor. Telefonların dokunmatik ekranları, genellikle iki katmandan oluşurlar. Bu katmanların bir tanesi, ışığı yayan LCD gibi bir parçadır. Kullanıcının dokunuşlarını algılayacak olan dokunmatik algılama katmanı ise bu katmanın üzerine yerleştirilir. Sharp'ın in-cell teknolojisi ise iki katmanı tek katman içerisine yerleştiriyor. İki katmanın tek katmana sığması, Sharp'ın ekranlarının daha da ince olacağı, böylece üreticilerin daha ince cihazlar geliştirebilecekleri veya daha büyük pil gibi ek donanımlara yer ayırabilecekleri anlamına geliyor.

Philips BT50 kablosuz hoparlör

Kompakt, yuvarlak ve kolay taşınabilir tasarımı ile Philips BT50 kablosuz hoparlörlerle ses kalitesinden taviz vermeden müzik keyfini her yere taşıyabilirsiniz. 6 saate varan pil ömrü ile müziğin enerjisini kesintisiz aktaran BT50 kablosuz hoparlörler, farklı renk seçenekleri ile tarzınızı da yansıtıyor. Bluetooth özellikli cihazlar üzerinden kaliteli ve güçlü bir ses çıkışı almanızı sağlayan Philips BT50, kesinti önleme işlevi sayesinde müziği daha yüksek şekilde dinlemenize ve pil seviyesi düşüken bile yüksek kalitede ses çıkışı almanıza imkan veriyor. 2W çıkış gücüyle, kompakt tasarım içinde gelişmiş ses performansı sunan BT50, bluetooth bağlantısının yanı sıra ses girişi ile de cihazların bağlanmasına izin veriyor. Şarj edilebilen dahili lityum polimer pil ile 6 saat kesintisiz müzik keyfi sunan ürün 89,90 TL fiyatla satılıyor.

Microsoft Surface Hub

Microsoft, sonunda merakla beklenen Surface Hub hakkındaki tüm ayrıntıları açıkladı. 84 ve 55 inç ekran seçenekleriyle sunulacak olan Surface Hub hakkındaki detaylar, fiyat ve piyasaya sunulacağı tarih artık sır değil. Özellikle kurumsal tarafta ve ofislerde kullanıma uygun yapıda olan Surface Hub, ucuz bir ürün olmayacak. 4K çözünürlük desteğiyle gelen 84 inç boyutlu Surface Hub modeli 19.999 dolar, 55 inç model ise Full HD desteğiyle 6.999 dolar fiyat etiketine sahip olacak. Surface Hub, ön siparişe 1 Temmuz günü sunulacak. Sipariş eden müşteriler ise Surface Hub'a eylül ayında kavuşmaya başlayacaklar. Peki, Surface Hub'ı özel yapan şey ne? Kurumsal alanda kullanıma sunulmak üzere, küçük / orta veya büyük

çaplı ofisler için uygun olarak hazırlanan Surface Hub, tam bir "toplantı merkezi" gibi görev yapabilen, dev ekranlı bir bilgisayarı. Bir toplantıdaki tüm ihtiyaçları karşılayabilecek yapıda olan cihaz, çoklu dokunmatik ekranıyla konferanslarda rahat bir kullanım sunarken, kalemle üzerine not alabilme imkanı da tanıyor. Skype üzerinden görüntülü görüşme imkanı da tanıyan cihaz, 3D render gibi işlemler için de müsait. Zira içeriğinde Intel Core i7 işlemci ve Nvidia GPU barındıran Surface Hub, Windows 10 desteğiyle birlikte geliyor ve elbette Office uygulamasını da beraberinde getiriyor. Yüksek fiyatıyla dikkat çeken Surface Hub, bir yıl garanti ve yine bir yıl süresince 24 saat Microsoft servis ve desteğini de müşterilere sunuyor.

Apple Music'e Taylor Swift ayarı

Popüler şarkıcı Taylor Apple Music'in 3 aylık deneme süresinde sanatçılara hiçbir ödemede bulunmayacak olmasını sert bir dille eleştirince Apple'dan karşılık geldi. Apple'ın internet yazılımı ve hizmetleri kıdemli başkan yardımcısı Eddy Cue, dün Twitter'da yaptığı açıklamada "ücretsiz deneme periyodunda bile sanatçılara ödemede bulunacaklarını" söyledi. Cue, bir başka tweet'inde Apple'ın Swift'in ve indie sanatçıların sesini duyduğunu, sanatçıların ödemelerini alacağını vurguladı. Swift, Apple'ın tweet'lerine cevap olarak şu tweet'i paylaştı: "Rahatladım ve memnun oldum. Desteğeleyici nazik sözleriniz için teşekkürler. Bizi dinlediler." 30 Haziran'da kullanıma açılması planlanan Apple Music, kullanıcılarına 3 aylık ücretsiz deneme süresi verecek. Bu sürenin ardından üyelik için ayda 10 USD ödemede bulunmanız gerekecek. 6 kişiye kadar aileler, ayda 15 dolara aile üyeliğine sahip olabilecekler. Spotify'nin aksine, Apple'ın müzik hizmetinin reklamı, ücretsiz bir sürümü olmayacak.

Windows 10 USB ile gelecek

İddialar doğruysa Microsoft, yeni işletim sistemini DVD ve USB flaş sürücüsü gibi fiziksel medyalar üzerinden dağıtacak. Buna karşın rakip firma Apple, OS X güncellemelerini internet üzerinden, Mac App Store yoluyla sunuyor. Windows 10'un USB flaş sürücü seçeneğiyle sunulacak olması, son birkaç sene içinde yeni notebook alanların işine yarayacak. Optik sürücülere olan ihtiyacın azalmasıyla bilgisayar üreticileri, sistemlerinin çoğuna DVD-ROM ve CD-ROM eklemekten vazgeçmişlerdi. Microsoft, Windows 10'un tüketicilere 29 Temmuz'da sunulacağını bir süre önce duyurmuştu. Windows 7, 8 veya 8.1 kullanıcıları, 1 sene boyunca ücretsiz olarak Windows 10'a yükseltebilecekler. Ücretsiz yükseltme kampanyasından faydalanamayanlar için iki Windows 10 sürümü satışa sunulacak: Windows 10 Home ve Windows 10 Pro.

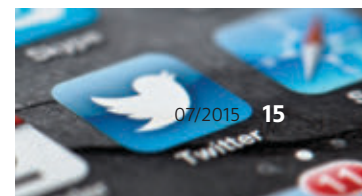
WhatsApp'ta küfüre 68 bin dolar ceza!

Birleşik Arap Emirlikleri'nden bir kullanıcı, WhatsApp üzerinden bir iş arkadaşına küftettikten sonra, ağır bir para cezası ve sınır dışı edilme tehdidi ile karşı karşıya kaldı. Alt mahkeme, aşağılayıcı bir mesaj göndererek siber suç kanunlarını ihlal ettiği kararını alarak 3.000 DHS (816 dolar) para cezası vermeyi uygun buldu. Ancak davacılar bu cezayı çok düşük bularak, mahkemenin tekrarlanması istediler. Bu hafta, baş yargıç avukatlar ile anlaşarak, suçlanan Arap'ın cezasının yeni siber suç kanunları çerçevesinde 250.000 DHS (68.000 dolar) para cezası, sınır dışı edilme ihtimaline yükseltilmesi

kararını aldı. Davacıların ülkenin Federal Yüksek Mahkemesi'ne söylediklerine göre, "davalı tarafından gönderilen, aşağılayıcı kelimeler içeren mesaj, kurbanın telefonunda bulunmaktaydı." Mayıs ayında, BAE tarafından anlık mesajlaşma hizmetlerinde küfür veya müstehcen anlatımlar içeren mesajların göndermesini yasaklamış ve mahkemelerin 500.000 DHS'ye varan para cezaları kesmelerine izin vermişti. Emirates 24/7 internet sitesinde yazana göre bu kanun, BAE vatandaşları ve yabancılar için geçerli. Yabancılar söz konusu olduğunda, sınır dışı edilme ihtimali de cezaya eklenebiliyor.

Project Lightning

Twitter, kendi kurallarına bile aykırı gelen yeni bir özellik üzerinde çalışıyor: Project Lightning. Bu sene kullanılabilir hale gelmesi beklenen yeni özellik, kendisini mobil uygulamanın menü çubuğunda gösterecek ve gerçek zamanlı bilgiler sunacak. Project Lightning üzerinden sunulacak bilgiler, gerçek insanlar tarafından seçilecek. Bu bilgiler arasında günün önemli haberleri, olup bitenleri özetleyen tweet'ler, resimler ve videolar olacak. Tüm bunlar, Twitter'ın ana birimi haline gelecek ve internet üzerinde herhangi bir web sitesinde gömülü olarak gösterilebilecek. Project Lightning'in ne zaman kullanıma açılacağı henüz belli değil, ancak Twitter, hizmet üzerindeki çalışmaları birkaç ay içinde tamamlamayı planlıyor.

IRMAK ÖZKAŞIKÇI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALİZER

20'li Yaşlarda İş Hayatı

Yeni kitabım tüm D&R'larda!

Bu ay size benimle ilgili bir haber vermek istiyorum. Üçüncü kitabım raflarda ve çok heyecanlıyım! İş hayatına başladığım günlerden itibaren yaşarken zorlandıklarımı yazarken çok eğlendim. Kitabımın başında yer alan Önsöz'ü buradan sizinle paylaşıyorum. Bu köşede yazdığım diğer konular gibi kitabımı da okuyup değerli fikirlerinizi benimle paylaşırsanız çok sevinirim...

"30 yaşına geldim diye her sorunun cevabı bende mi? Tabiki hayır! Bilgiye ve öğrenmeye her zamankinden daha aç, daha hevesli ve daha meraklıyım. Yıllar içerisinde almış olduğum doğru ve yanlış kararlar; atmış olduğum ileri ve geri adımlar beni bugün olduğum yere getirdi ve uzun zamandır ilk defa, olduğum yerden gerçekten mutluyum. 30 yaşına girmeye birkaç ay kala insan biraz yavaşlıyor, hayatını daha acımasızca sorguluyor ve kendiyile bir hesaplaşma içerisine giriyor. Zamanın daha yavaş aktığı ve bugüne kadar yaşadıklarımın kendi içinde bir mantık çerçevesine oturduğu bu günlere, bir 10 sene sonra baktığımda, o yaşta da şimdiki "ben"e söyleyeceklerim olacağına eminim.

20'li yaşlar çoğumuz için kendimizi aradığımız, hayatın hemen her alanında bocaladığımız, birkaç kez de duvara tosladığımız yıllar olarak geçiyor. Hele de benim gibi meraklı, denemeden göremeyen, eskilerin deyimiyle bir musibeti yaşamadan bin nasihatten bir türlü anlamayan "huzursuz ruh"lar; illa ki sabırsızlanacak, illa ki her istediği hemen olsun isteyecek ve illa ki sonradan hayıflanacağı kararlar alacak. İş ki; bu eğitici-öğretici kararlardan gerçekten ders almak, bunların sizi olgunlaştırmasına izin vermek ve onları tekrarlamamak. Aynı hataları tekrar tekrar yapmak, insan ruhuna en ağır gelen şey olsa gerek.

Okuldan çıkıp bir anda iş hayatına, özellikle kurumsallığa adım atmak; 20'li yaşların en şiddetli şoklarından. Yıllarca bir işe girip para kazanmak, "adam" olabilmek için uğraşıyoruz ama çoğu zaman adım attığımız bir kapının arkasında bizleri neler beklediğini bilmiyoruz. Yaptığımız işin bizi, karakterimizi, değerlerimizi yansıtmamasını bekliyoruz ama görüyoruz ki birçok şirket asık suratlı, mesaisini bitirmek için bir gözü saatte, bıkkınlığı üzerine sinmiş "hayaleter" ile dolu.

Günümüzün yarısını geçirdiğimiz iş yerimiz hem kişisel tatminimizin yapıtaşı, hem sosyal hayattaki statü sembolümüz, hem de karakterimizi ve ruhumuzu ortaya koyduğumuz yaşam sahnesi olduğundan; doğru yerde doğru işi yapabiliyor olmak bir noktadan sonra maalesef şansa kalıyor. Fakat insan bir yandan da, kendi şansını kendi yaratıyor.

Bu kitap; 20'li yaşlarında kendi "yerini" arayan, merak eden, hayatı sorgulayan, yaptığı işi gerçekten sevmek isteyenler için yazılmıştır."

Saygus'un çok süper telefonu vize aldı

Saygus'un yüksek kapasiteli telefon için başlattığı Indiegogo kampanyası, sadece beş günde bir milyon dolarlık hedefine ulaştı. Yüzü gülen firma şu sıralar cihazı üretmenin hazırlıklarını yapıyor. Saygus kurucuları, tam istedikleri gibi bir akıllı telefon bulamadıklarını, geçen seneki OnePlus One'in benzer bir girişim olduğunu, ancak bazı ekstralar istediklerini söylüyorlar. Bunun için V SQUARED'i geliştirmeye başlayan Saygus, tüketicileri herhangi bir tavizde bulunmak zorunda bulunmayacak bir telefon üretmek istiyor. Telefonun sahip olacağı anahtar özellikler arasında şunlar var:

21 MP kamera (OIS destekli)
13 MP ön kamera
IPX7 su geçirmezlik
Yan tarafta parmak izi tarayıcısı
Harman Kardon 3D ses teknolojisi
3.100 mAh Amprius çıkartılabilir pil
Global 3G ve LTE bantları
Her biri 200 GB destekli iki microSD slotu

Telefonun diğer özellikleri arasında Snapdragon 801 2,5 GHz işlemci, 5 inçlik 1080p LCD ekran, 64 GB dahili depolama alanı ve kablosuz şarj var. Cihazın RAM miktarının 3 GB olduğu söyleniyor ancak firma bu konuda konuşmadığı için, planlarda son dakika değişikliği yapılabilir. Android 5.1 ile çalışacak olan V SQUARED, Saygus'un Indiegogo sayfasında bahsettiği güvenlik özellikleriyle gelecek.

Facebook'tan çok acayip bir uygulama!

Facebook araştırma ekibi, fotoğrafları analiz edip onların neye benzediğini algılayarak yeni fotoğraflar üretebilen bir Yapay Zeka (AI) Robotu geliştirdi. İnsanların nesneleri algılama ve öğrenme yetilerine benzer şekilde çalışan bu Yapay Zeka Robotuyla elde edilen görüntülerin yüzde 40 gerçeklik oranına sahip olduğu kanıtlandı. Yapılan deneye katılan insanların neredeyse yarısı bu robotla oluşturulan fotoğrafların gerçekliğine

inandı. Geliştirilen Yapay Zeka Robotu iki bölümlü çalışıyor. İlk aşamada rasgele vektör kullanılarak bir görüntü oluşturuyor, ikinci aşamada ise bu görüntü analiz edilerek mükemmel sonuç için doğrulama yapılması sağlanıyor. Şu an için sadece 64x64 piksel çözünürlüğe sahip görseller oluşturabilen Yapay Zeka Robotu ilerleyen yıllarla birlikte daha büyük görüntüler üretebilecek kapasiteye erişecek. Facebook bu teknolojiyi gelecekteki ürün ve hizmetlerinde kullanmayı planlıyor.

LG G4 ile selfie kuyruğu rekoru!

Yaklaşık iki ay önce tanıtılan LG G4, tüm dünyadaki selfie çılgınlığına ismini yazdıracak bir rekora konu oldu. Bir konumda peş peşe çekilen selfie rekorunu kıran LG, bu iş için iki saat boyunca 2.500 kişiden faydalandı. "En uzun selfie nöbeti kuyruğunun" oluşturulduğu alanda LG G4, her 10 saniyede bir fotoğraf çekti. Bu sayede LG, bireysel ve grup selfie'lerinin birleşiminden oluşan toplam 746 kare elde edebildi. Böylece Mayıs'ta Stoa'nın kırdığı 531 karelik rekor kırılmış oldu. LG Mexico için etkinliği düzenleyen Daniel Aguilar, akıllı telefonlarla hızlı selfie çek-

me hakkındaki düşüncelerini şöyle paylaştı: "LG G4, yaklaşık 10 saniyede bir selfie çekerek, şarj olmadan ve pil değişikliği yapılmadan rekor kırma başarısı elde etti. G4'ün pili hala bitmemişti, ancak elimizdeki insanlar bitti." Samsung, Şubat ayında Galaxy A3 ve A5'i tanıtmak için "bir günde en çok çekilen selfie" rekorunu kırmış, geçtiğimiz Kasım'da ise Microsoft, tek selfie'ye en çok kişiyi sığdırarak Guinness kayıtlarına geçmeyi başarmıştı. LG'nin etkinliğinin amacı ise G4'ün 8 megapikselli ön kamerasının reklamını yapmaktı.

Lenovo'dan USB boyutunda PC: Ideacentre Stick

Ideacentre Stick 300 olarak isimlendirilen bu parmak boyundaki cihaz, tıpkı Intel'in Compute Stick'ine benziyor. HDMI bağlantısı yoluyla monitör veya televizyonunuzu bir bilgisayara dönüştürebilen Ideacentre Stick 300, Lenovo'nun bu alandaki ilk ürünü. Ancak muhtemelen son da olmayacak. Üzerinde microSD kart girişi bulunduran ve microUSB'nin yanında tam boyutlu bir USB bağlantısına yer verilen cihazla birlikte medya dosyalarını görüntüleyebilir, web'de dolaşabilir, video görüşmeleri yapabilir ya da kısacası bir PC'de yapabileceğiniz temel işlevleri yerine getirebilirsiniz. Ideacentre Stick 300, Windows 8.1 işletim sistemiyle geliyor. Cihazın kapasitesi 32 GB. Intel Atom Z3735F işlemciyle gelen cihaz, 2 GB RAM'le çalışıyor. Intel'in Compute Stick'inin 149 dolarlık fiyat etiketi karşısında 129 dolar fiyatla satışa sunulacağı söylenen Lenovo Ideacentre Stick 300 mini PC'si, ülkemize ne zaman gelir sorusunun cevabı ise şu an için belli değil.

5G, 2020 yılına kadar hazır olacak

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), San Diego'da gerçekleştirilen bir toplantı sonrasında 5G standardizasyonu için belirledikleri zaman çizelgesini duyurdu. Açıklamaya göre 5G standartlarının 2020 yılına kadar uzanan bir süreçte tamamlanacağı öngörülüyor. 5G vizyonunun bu yılın sonuna kadar sonuçlandırılması planlandığı gibi ilk ciddi teknik çalışmalara 2016 yılında başlanması bekleniyor. 5G teknolojisi ile birlikte 20 Gbps veri aktarım hızına ulaşılabilecek. Bu da UltraHD kalitesine sahip bir filmin 10 saniye içerisinde indirilebilmesi anlamına geliyor.

Donanmadan Windows XP'ye servet!

ABD Donanması, sahip olduğu 100.000 adet Windows XP'li bilgisayarın desteğinin devam etmesi için Microsoft'a milyonlarca dolar ödüyor. Donanmanın iletişim ve bilgi ağlarını yöneten Space and Naval Warfare Systems Command, Haziran başında 9,1 milyon dolarlık bir anlaşma imzalayarak Windows XP, Office 2003, Exchange 2003 ve Windows Server 2003 için güvenlik yamalarına erişimini devam ettirdi. Bütün anlaşma 30,8 milyon dolara ulaşabilir ve 2017'ye kadar uzatılabilir. Bu ürünlerin ilk üçünün Microsoft tarafından ücretsiz olarak desteklenme süresi çoktan dolmuş durumda. Windows Server 2003'ün ücretsiz desteği ise 14 Temmuz'da sona erecek. Microsoft, be-dava güvenlik yamaları sunmayı bıraksa da, ödeme gerçekleştiren müşteriler için güvenlik yamaları sunmaya devam ediyor.

AFOX Smartest

AFOX'un Türkiye distribütörü DataStar, mini PC kervanına katılan AFOX'un mini PC modeli Smartest'i Türkiye'ye getireceğini duyurdu. Normal bir PC özelliklerine sahip olan AFOX Smartest mini PC, küçük boyutu sayesinde her yere taşınabiliyor ve masa üstünde yer kaplamıyor. Microsoft Windows 8.1 işletim sistemini destekleyen mini PC, Intel Bay Trail-T CR Z3735F işlemciye sahip. Intel'in çok az enerji tüketen Atom işlemcisini kullanan Smartest mini PC, boyundan büyük performansa sahip. Grafik ve görüntü özellikleri açısından da kullanıcıları memnun edecek olan mini PC'de, Intel HD grafik kartı ve HDMI desteği bulunuyor. Wi-Fi (kablolu ağ) özelliği de olan ürün hem iş hem de ev kullanımına uygun. Cihazın Türkiye'de satış fiyatı 235 USD (KDV dahil) olacak

WhatsApp

Sadece beş yıl içinde WhatsApp dünyanın en sevilen mobil mesajlaşma uygulaması oldu. Bu durumun rakamlara nasıl yansıdığını burada okuyacaksınız

Ufuk Yamankılıçoğlu / CSG

Firmanın kuruluşu	24 Şubat 2009
Kurucusu	Jan Koum ve Brian Acton
Uygulamanın ilk sürümünün çıkış tarihi	2009 yazı
2012 yazında aktif kullanıcı sayısı	200 milyon
Nisan 2015'te aktif kullanıcı sayısı	800 milyon
Günlük kullanıcı artışı (Nisan 2015 itibariyle)	1 milyon
Uygulamanın bir saniyede indirilme sayısı	12
Tüm dünyada Türkiye'nin download'daki oranı	%7
Bir günde gönderilen mesaj sayısı	30 milyar
Bir saatteki sohbet mesajları	1,25 milyar
Her gün Messenger'dan gönderilen fotoğraf sayısı	400 milyon
WhatsApp üzerinden gönderilen verilerin günlük toplam hacmi	4.330 TB
İlk yıl ücretsiz kullanımdan sonra WhatsApp'ın yıllık ücreti	0,99 dolar
Facebook'un Şubat 2014'te WhatsApp için ödediği ücret (dolar)	21,8 milyar
Jan Koum'un tahmini firma hissesi	6,8 milyar
Uygulamanın adının anlamı	„App“ ve „What's up?“tan türetilmiş kelime oyunu – „Ne haber?“
Facebook tarafından satın alınmadan önceki WhatsApp çalışanı sayısı	55
Facebook çalışanlarının sayısı	9.199
Tek onay işaretinin anlamı	Mesaj sunucuya başarılı bir şekilde iletilirdi
İki onay işaretinin anlamı	Mesaj alıcı cihaza başarılı bir şekilde iletilirdi
Mavi onay işaretinin anlamı	Mesaj alıcısı tarafından okundu veya sohbet açıldı

Türkiye

Siyasi ve sosyal içerikli sayfalara, Twitter, YouTube ve benzeri ağlara erişim zaman zaman kısıtlanıyor

Almanya

Web sayfalarının engellenmesine olanak sağlayacak erişim zorlaştırma yasası yoğun protestolar sonrasında rafa kaldırıldı

Çin

Devlet kurumları interneti gözetliyor, sansürlüyor ve manipüle ediyor; tüm içerik filtreleniyor

ABD

Devlet tarafından sansür uygulanmıyor, ancak Snowden'in ifşalarından sonra sivil toplum kuruluşu Freedom House otosansürün artmasından şikayet ediyor

İran

Dini veya siyasi içerikli onbinlerce web sitesi ve Facebook, Twitter ve YouTube yasaklı

Rusya

Bağımsız ve muhalif medyanın web sitelerine erişim engelleniyor; online gazeteciler için kayıt zorunluluğu var

Lejant

- sansürlenmemiş
- kısmi sansür
- sansürlenmiş

KAYNAK: FREEDOM HOUSE

İnternet nerede sansürleniyor

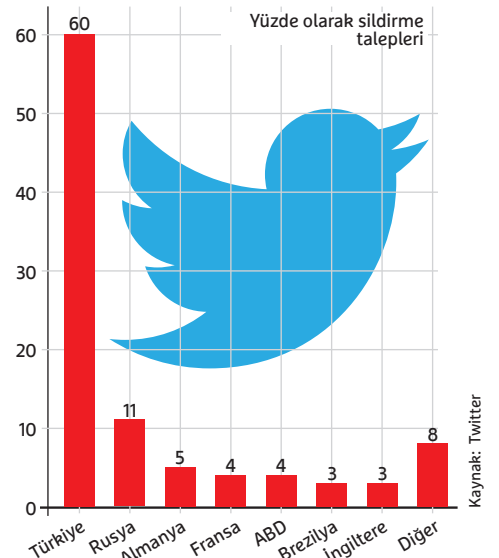
Nisan ayı başında Çinli gazeteci Gao Yu yedi sene hapis cezası aldı – Çin hükümeti devlet sırlarını açığa çıkardığı için ona bu cezayı verdi. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü de bunun üzerine protesto olsun diye hükümetin sırlarını gerçekten de ifşa etti: Gizli belgeler Çin'in internet sansürünü nasıl derinleştirdiğini belgeliyor. „Great Firewall of China“ internet sansürü ile özdeşleşmiş durumda. Ancak internet yasaklarını sadece Çin'e özgü bir durum değil, uluslararası sivil toplum kuruluşu Free-

dom House'un bir araştırmasına göre araştırılan 65 ülkenin 31'inde internet özgürlüğü kısmen sınırlı, 15 ülkede ise rapora göre ciddi kısıtlamalar söz konusu. Bunların arasında batılı ülkeler yok. Bu ülkelerde daha ziyade pornografik veya radikal içeriklere erişimi sınırlayan filtreleme mekanizmaları söz konusu. Bu sırada ister istemez yanlış sitelerin engellenmesi gibi durumlar ortaya çıkıyor – özellikle de bu gibi ağ engellemelerini eleştiren sayfalar da engellenebiliyor.

uyaman@chip.com.tr

Twitter sansürü

Devlet kurumları 2014'ün ikinci yarısında 796 kere tweet'lerin silinmesini talep etti. Taleplerin %60'ı Türkiye'den geldi.

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebileceğiniz, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcak sıcak aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacaksınız.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve <http://www.chip.com.tr/canli/> adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Haziran'da ilk olarak 3D yazıcılar hakkında merak edilen tüm soruları Türkiye'nin ilk 3D kafesi 3Dörtgen'in Kurumsal Pazarlama Yöneticisi Doğukan Güngör'e yönelttik.

Haziran'ın 2. haftası canlı yayınımda son zamanlarda sıkça konuşulan yolculuk paylaşım uygulaması BlaBlaCar'ı mercek altına aldık. BlaBlaCar Türkiye Ülke Müdürü Esin İmer sorularımızı cevapladı.

OPERATÖR MARKALI TELEFONLARDA YENİ BİR ÇAĞ

Bu ay gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayınlardan birinde bir detay oldukça ilginçti. Akıllı telefon penetrasyonunu önümüzdeki yıl dikkatle izlemek gerekir.

Her hafta CHIP Online sizlerle bir Canlı Yayında buluşuyor ve en çok merak edilen konulara, konuların uzmanlarıyla ışık tutuyor, mercek altına alıyor ve sizleri bu konuda bilgilendirmeye çalışıyoruz. Kendi sorularımızla konuları genişletirken aynı zamanda da Canlı Yayın sırasındaki soru formunu kullanarak bizlere sorular sormanızı teşvik ediyoruz. Bu soruları, elbette konu içerisinde kalmak kaydıyla konumuzla paylaşıyor ve akıllardaki soru işaretlerini gidermelerini istiyoruz.

Bu ay gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayınlardan bir tanesini aynı zamanda Canlı Yayın altyapımızın sponsoru olan ve bu Canlı Yayınları gerek yurt içinde, gerek yurt dışında, gerek kapalı, gerek açık alanlarda gerçekleştirmemize imkan sağlayan Vodafone'un Smart 6 serisinin lansmanı sırasında yaptık. Smart 6 serisi tanıtılırken lansmanı sizlerle anında paylaştık, lansman sonrasında ise hem Vodafone'un Smart 6 Akıllı Telefonuna bir ön bakış attık, hem de Vodafone yetkililerinden Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Buruk ile bu serinin özelliklerini anlatan kısa bir özet röportaj gerçekleştirdik. Bu Canlı Yayında Vodafone'un sunduğu tablet ve arkasından geleceği söylenen akıllı saat de aileyi tamamlıyordu.

Burada benim ilgimi çeken nokta, akıllı telefon ve tabletler konusunda Operatör Markalı telefonların ve tabletlerin yeteneklerinin ne kadar geliştiği oldu. Rekabetçi fiyatlar, uygun ödeme koşulları ve operatörün kendi ürünü olması nedeniyle üzerine eklediği servisler bize önümüzdeki yıl yeni bir akıllı telefon çağının kapımızı çalmakta olduğunu gösteriyor. Konu android olunca elbette işletim sistemi özelinde cep telefonlarından çok fazla bir ayrışma beklemiyoruz ancak donanım performansı açısından bakarsan aşırı üst uç telefonlar dışında diğer telefonlar pazarında operatör markalı telefonların da söz sahibi olacağını düşünüyorum.

Kullandıkları donanım oldukça güçlü, aşırı talepkar olmayan kullanıcıların tüm isteklerini karşılayabilecek seviyede. Tasarım açısından ise dünyaca kabul edilmiş standartlara sahip olmaları da bir artı. Üzerine operatörün eklediği ücretsiz veya çok düşük ücretli servisler eklenince, kullanıcıların kafası epey karışacak gibi görünüyor. CHIP Online'da tüm telefonların olduğu gibi operatör markalı telefonların da testlerini bulacaksınız. Tercihini yapmadan önce dikkatle okumanızı ve izlemenizi öneririm.

Bu ay bunlara ek olarak ışık hızıyla yükse-

len bir başka trend olan 3 boyutlu tarayıcı ve yazıcıları da mercek altına aldık ve Türkiye'nin ilk 3D kafesini ekranlarınıza getirdik. Teknoloji tutkunlarına soruyorum: Siz kahvenizi yudumlarken USB bellekte getirdiğiniz modelin tık tık basılmasını izlemek kadar eğlenceli bir şey olabilir mi?

Eğitim konusunda Bilge Adam ile gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayın da epey ilgi uyandırdı. Kariyerine yön vermek isteyen, kişisel ve kurumsal eğitimler konusunda Türkiye'de ne gibi fırsatların ve ne gibi imkânların olduğunu öğrenmek isteyenler eğer izlemedilerse çok şey kaçırdılar, tekrar izlemelerini öneriyorum. Bu arada eğitim konusunda CHIP Online olarak çok ilginç bir proje başlatıyoruz, takipçilerimizin çok beğeneceğinden eminim, bunun da ipuçlarını burada kısaca vereyim dedim. Ayrıntıları CHIP Online'da okuyabilirsiniz.

Canlı Yayınlarımızın tümünü tekrar tekrar izleyebileceğinizi biliyor muydunuz? www.chip.com.tr/canli sayfasına uğradığınızda, CHIP Online olarak gerçekleştirdiğimiz tüm Canlı Yayınların listesine ulaşabilir, istediğiniz tıklayıp izleyebilirsiniz. Gelecek ay CHIP Online Canlı Yayınlarının yeni atılımlarını ve sürprizlerini görüşmek üzere hoşça kalın, kendinize iyi bakın...

Vodafone'un en üstün özellikli akıllı cihazlarından oluşan Vodafone Smart 6 serisini Vodafone Türkiye CEO'su Gökhan Ögüt ve Vodafone Türkiye İcra Kur. Başk. Yard. Ender Buruk bizlere tanıttı!

Haziran'ın son haftasında Türkiye'nin en iddialı eğitim kurumlarından olan Bilge Adam'la sohbet ettik ve eğitim konusunu enine ve boyuna mercek altına aldık.

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilirsiniz, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda göreceğiniz şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

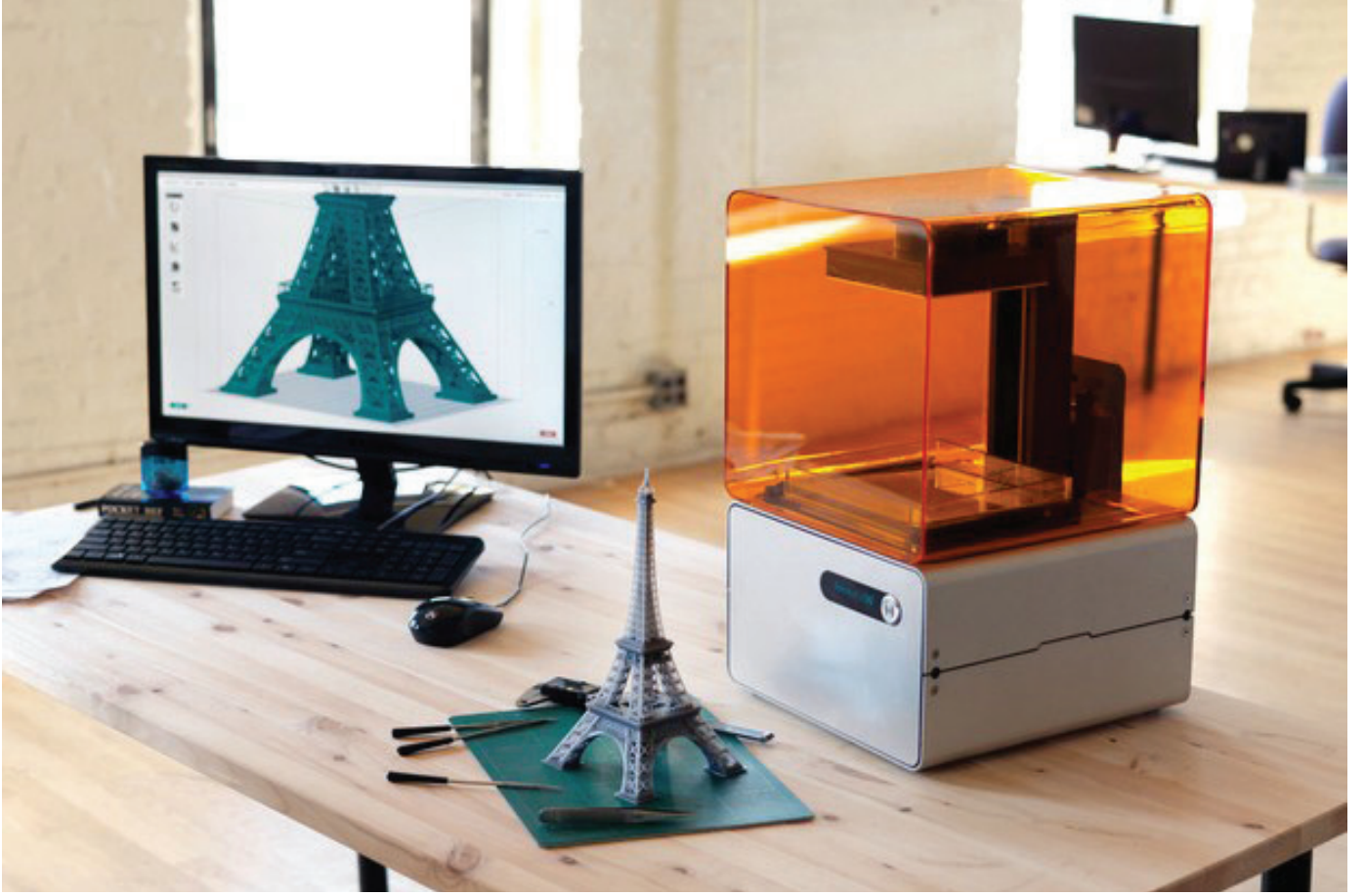

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki **Artırılmış Gerçeklik** (Augmented Reality) videolarını <http://chip.tk/1zWVynE> adresinden izleyebilirsiniz

Eyvah! İşim elden gidiyor!

Bir zamanlar otomatik telefon santrallerinin, santral operatörlerini işinden etmesi gibi, yeni teknolojiler de çok sayıda mevcut işi ve bu işlerde çalışan insanları tehdit ediyor. Peki, sizin işiniz de tehlikede olabilir mi?

Cem Sancı

Son zamanlarda sinemalarda, hava limanlarında, deniz otobüsü terminallerinde bilet kesen, QR koduyla bilet okuyup biniş kartı veren ya da kredi kartınızı sokup sinema bileti almanızı sağlayan otomatik terminaller görmüşsünüzdür. Peki, bu terminallerin, aslında kısa süre önceye kadar insanların yaptığı işleri otomatikleştirerek yaptığının farkında mısınız? Yani sinema salonlarında yakında bilet kesen gişe görevlilerinin yerini, cep telefonunuzu yaklaştırıp bilet parasını ödemenizi sağlayan ve size çat diye istediğiniz koltuktan bilet veren terminaller alacak... Sinema biletçileri için kötü haber ancak ne yazık ki, gidişat bu yönde. Veya, hava limanlarında uçuş kartı basan görevlilerin sayısı giderek azalacak, hatta bavul teslim işini de robotlar halletmeye başladıkça bilet/uçuş kartı basan görevliler işsiz kalmaya başlayacak. İşte buna benzer şekilde, teknolo-

ji pek çok alanda, insan gücünün yerini almaya başlıyor.

Oxford Üniversitesi'nde Dr. Carl Benedikt Frey'in 2013'te yaptığı Geleceğin İşgücü isimli araştırmaya göre, ABD'deki çalışanların %47'si, işlerini orta vadede teknolojiye kaptırma riskiyle karşı karşıya. Yani ABD gibi bir toplumun neredeyse yarısı, onların yerine çalışacak ve maaş talep etmeyecek, üstelik de çok daha hızlı, hatasız, sorunsuz, doğum izni veya yıllık izin ya da hafta sonu izni istemeden 24 saat çalışacak yazılım ve donanımlar nedeniyle işlerini kaybetme riski yaşıyorlar.

Peki ya sizin işiniz? Acaba siz de teknoloji nedeniyle işinizi kaybedebilir misiniz? Patronunuz size her ay maaş ödemek yerine, 2-3-5 bin dolar, artık parası neyse verip teknolojik bir çözüm kurarak sizin işinizi yazılımlara, donanımlara, robotlara, terminallere yaptırmayı düşünüyor olabilir mi?

Kendi sonunu hazırlamak!

Örneğin, bundan sadece on yıl önce, şirketlerde IT departmanları, her gün rutin olarak sabit diskleri yedekler, yedekleri arşivler, e-postaları kontrol edip virüsleri siler, şirketin sunucularında sabit disklerin alanı tükeniyorsa yer açar veya yeni sabit diskler alıp sisteme entegre eder, şirket ağını çalışır halde tutardı.

Bugün çok büyük kurumsal yapılar dışında, çoğu şirket IT departmanına eskisi kadar ihtiyaç duymuyor zira artık e-posta servislerini Google veya Microsoft ya da diğer şirketler hallediyor, depolama işleri bulutta çözülüyor, bulut çözümleri devreye girdiği için yedekleme ihtiyaçları ortadan kalkıyor. Eskiden üç dört kişinin peşinde koştuğu IT sorunlarını artık tek bir IT uzmanı kolayca çözebiliyor. Yani bu demektir ki, teknoloji çoktan IT departmanlarında insanları işlerinden etmeye başladı!

Bir noktadan sonra artık şirketlerin IT departmanında kimse kalmayacak zira şirketler bu işi tamamen taşeron servislere devredecekler. Nasıl ki evimizdeki buzdolabı için evde sürekli bir teknisyen yatırıp, yedirmiyorsak, şirketler de artık sorun çıkarmayan bilgisayarlar ve zaten online olarak çalışan kullanıcı dostu yazılımları ayakta tutmak için IT çalışanı istihdam etmeye gerek duymayacaklar. Belki aylık olarak veya ihtiyaç duyulduğunda belirli donanım ürünlerinin bakımını, tamirini yapmak için gelen özel servisler olacak. Bu bakış açısı, bugünden baktığımızda, çok gaddarca görünüyor olabilir ama bugün nasıl evimizi, arkadaşlarımızı, ailemizi aramak için telefonu kulağımıza götürdüğümüzde bir santral operatörüne “beni Kadıköy’den Ahmet Metiner’e bağlayın lütfen,” demiyorsak ve böyle bir telefon sistemini artık kabullenmeniz mümkün değilse, her şeyin bulut üzerinde çalıştığı hatta yapay zekalı yazılımlar tarafından uzaktan kontrol edildiği bir gelecekte, iş yerlerimizde bilgisayarlarımıza yeni yazılımlar yüklemek, şifreler oluşturmak, e-posta bakımı yapmak için bir başka çalışanın bize zaman ayırmasını beklemek istemeyeceğiz. Çünkü tüm bunlar bulut üzerinde kullanıma hazır halde çalışacak ve müdahale gereken noktalarda yapay zekalı, SIRI veya Cortana gibi sanal asistanlar devreye girecek.

Elbette bu risk sadece IT departmanı çalışanlarını tehdit etmiyor. Şehir merkezlerinde su, içecek, gazete, sigara, şekerleme aldığımız büfeler veya bakkallar artık başında birinin durmasını gerektirmeyecek şekilde dev büfe otomatları ile karşılaşacağız. İstasyonlarda, merkezi yerlerde gördüğümüz ve bozuk parayla çay, meşrubat, abur cubur almamızı sağlayan küçük otomatların çok daha gelişmiş, dev depolama alanlarına sahip, yapay zekalı dijital asistanlar sayesinde müşteriler ile iletişim kurabilen ve ödemeyi de yine cep telefonunuzu kasaya yaklaş-

10 YIL ÖNCE OLMAYAN 5 MESLEK

Moralleri biraz düzeltmek için, gelecekte büyük önem kazanacak ama geçmişte adı bilinmeyen şu mesleklere de bir göz atalım.

Kullanıcı Deneyimi Tasarımcısı

Başarılı bir uygulama ve yazılım için en önemli etkenlerden biri kullanıcı arayüzü. Ne kadar iyi bir yazılım yaratırsanız yaratın, onu kullanıcılara doğru arayüzle sunamazsanız, yazılımınız başarıya ulaşamaz. İşte bu nedenle, on yıl kadar önce kimsenin adını bile bilmediği bu meslek bugünün yıldızları arasında ve gelecekte de çok büyük önem taşıyacak.

İtibar Yönetimi Danışmanı

Sosyal medyada paylaştığınız her kelime, koyduğunuz her fotoğraf, yaptığınız her yorum aynı zamanda sizin itibarınızı da etkiliyor. Bu size abartılı geliyorsa, büyük bir kuruma iş başvurusu yaptığınızda insan kaynakları yöneticilerinin sizden sosyal medya hesabınıza giriş izni istemelerini bir bekleyin ve işe alım kriterlerinizin en önemlilerinden birinin, çevrenizdeki itibarınız olduğunu görünce şaşırın... Elbette sadece işe girmek isteyen gençler için değil, iş adamlarından, sıradan insanlara kadar artık herkes itibarlarını yönetmek için danışmanlara uğruyorlar. Onları dijital çağın psikologları gibi düşünebilirsiniz.

Sosyal Medya Yöneticisi

Kurumların sosyal medya hesaplarına sık sık müdahale edilmesi, takipçileri cezbedecek içerikler üretilmesi gerekiyor. Ve bilin bakalım bu işleri kim yapıyor? Sosyal medya uzmanı olarak hayatını idame ettiren, kariyerini bu alanda yapan insanların sayısı o kadar fazla ki, on yıl önce söylene inanmayacağınız bu meslek artık gerçek.

Büyük Veri (Big Data) Analisti

Kurumların müşterilerinden topladığı dev boyutlardaki verileri saklamak, analiz etmek ve kullanışlı raporlara dönüştürmek kolay iş sanıyorsanız, bunu bir de o verilerle her gün uğraşan analistlere bir sorun.

SaaS temalı işler

Artık kimse yazılımlara, lisanslara servet ödemek istemiyor. Açık konuşalım, Google Docs’a ücretsiz olarak her yerden ulaşmak mümkünken, hangi patron Microsoft Word’e veya MS Office lisanslarına yüzlerce dolar ödemek ister? Dolayısıyla, Software-as-a-Service temalı yeni işler, yazılım dünyasının yeni gözdesi olacak.

tırmak kadar basit bir şekilde yapabileceğiniz akıllı büfelerden sabah kahvenizi, istediğiniz abur cuburu, sandviçleri, belki fast food türü yiyecekleri alabileceksiniz.

Büfecilerin ve bakkalların sayısını çok bulmadığınız için içiniz sızlamadıysa, belki taksicilerin akıbetine üzülsünüz zira gelişmiş ülkeler ve Google, Mercedes, Toyota gibi dev şirketler, sürücüsüz otomobil teknolojilerine çok büyük yatırımlar yapıyorlar. Bu otomobiller halihazırda test amacıyla bazı büyük şehirlerin otayollarında düzinelerce adetle dolaşıyor. Bu şirketler, önümüzdeki beş sene içinde ilk sürücüsüz otomobillerin, yasal düzenlemelerle beraber artık son kullanıcıya satılmasını hedefliyorlar ki, bu da tamamen sürücüsüz otomobillerden oluşan dev taksi filolarının şehirlere yavaş yavaş hakim olacağı anlamına geliyor. Cep telefonunuzdan sadece bir uygulama düğmesine basarak en yakındaki robot taksiyi çağırıp araca bindikten sonra nereye gideceğinizi söyle-

yeceksiniz ve sürücüsüz robot taksi sizi hedefinize ulaştırdığında, taksinin ücreti telefonunuzdaki veya saatinizdeki ya da dijital gözlüğünüzdeki taksi uygulamasına bağlı kredi kartınızdan, banka hesabınızdan otomatik olarak tahsil edilecek. Uber uygulamasını engellemek için şehir merkezlerinde dev gösteriler yapan taksicilerin, sürücüsüz otomobil teknolojisinin, meslekleri için ne kadar büyük bir tehlike olduğunu henüz fark etmediğini tahmin etmek zor değil.

Tekrar BT işine dönelim... Dev yatırım bankası Goldman Sachs'ın araştırmasına göre, şirketler 2018'e kadar her yıl bulut alt yapısı için %30 daha fazla harcama yapacak. Yani patron bir yandan IT çalışanlarının maaşlarını kesip işlerine teker teker son verirken, bir yandan da çok daha ekonomik servisler olan bulut servislerine yatırımı artıracaklar. Aslında bu değişim şimdiden pek çok şirkette gözlenebilir. Özellikle küçük ve orta ölçekli çok sayıda şirketin artık Google ve muadili şirketlerin bulut sistemlerini kullandıklarını görüyoruz. Bilgisayarlara ofis yazılımları kurmak ve bunların bakımını yapmak için bir görevli istihdam etmek yerine, online ofis yazılımı çözümlerini tercih ediyorlar. Bu sayede hem lisans ücretlerinden, hem IT çalışanı masrafından tasarruf ederken, işlerini de daha fazla "paylaşımlı" hale getiriyorlar. Yani bir dosya üzerinde birden çok kişi çok daha kolayca çalışabilir, herkes kimin ne iş yaptığını görüyor ve iş süreçleri daha senkronize ve sağlıklı işliyor. Şimdi kimse, bir işvereni, küçük şirketine IT departmanı kurmadığı için suçlayamaz.

Sadece çok büyük, dev kurumsal yapılara sahip şirketlerde, donanımlara veya özel yazılımlara fiziksel olarak müdahale edilmesi gerektiğinde IT çalışanları devreye giriyor. Ancak aslında buradaki IT çalışanları da günden güne kendi sonlarını hazırlıyorlar zira teknoloji giderek bulut ve yapay zeka yönüne kayarken, IT yöneticilerinin şirketi bu teknolojilerden uzak tutması mümkün olamıyor. Her geçen gün daha fazla kurum çalışanını istemeye istemeye bulut çözümlerine yönlendirmek zorunda kalan IT yöneticileri bir anlamda kendilerini lokma lokma yiyip bitiriyorlar.

Kargocular kabuslarında drone ve 3D yazıcı görüyor!

IT çalışanı olmadığınız için rahat bir nefes mi aldınız? O kadar çabuk rahatlamayın. Eğer kargo sektöründe çalışıyorsanız veya bir çalışanın kargo/posta sektöründeyseniz, tırnaklarınızı yemeye başlamanızı kimse ayıplayamaz zira sizi de zor günler bekliyor. İnternetin dev alışveriş sitesi Amazon, kendi kargo şirketini tamamen drone'lar üzerine kuruyor. Böylece satılan malları alıcısına ulaştırmak için daha az kamyon, daha az şoför, daha az nakliye çalışanı istihdam edebiliyor. Bir diğer deyişle, daha fazla kamyon şoförünü, daha fazla kargo taşıyıcısını işten çıkarabiliyor. Drone'lar sadece kamyon şoförlerini değil, kargo merkezindeki depo görevlilerini

bile tehdit ediyor. Artık, her malın hangi rafta olduğunu bilen otomatik raylı sistemler, satılan malı raftan alıp drone istasyonuna getiriyor. Sipariş adresini alan drone da malı yüklenip depodan uçuyor ve alıcının evinin önüne inerek satın alınan malı evin önüne bırakıyor.

Benzer şekilde, bir oyuncak, bir ev eşyası veya benzer bir araç gereç satın alan kişi kısa süre sonra bu malın evine getirilmesi için kargo şirketine de ihtiyaç duymayacak çünkü malı satan şirket, alıcıya söz konusu malın 3D yazıcıyla üretilme lisansını online olarak gönderdiğinde, evdeki 3D yazıcı söz konusu oyuncak, özel tasarım çatal bıçakları, sık bir plaj terliğini hatta çok daha sanatsal değere sahip ürünleri, doğrudan evin içinde üretecek. Bu senaryonun çok hayal ürünü olduğunu düşünüyorsanız, Microsoft'un artırılmış gerçeklik gözlüğü Hololens'in basına tanıtılma videolarına bir göz atmanızı öneririz. Microsoft'un evlerdeki 3D yazıcılara ne kadar büyük vurgu yaptığını fark edeceksiniz ve Microsoft bugüne kadar her öngörüsünün 10-15 sene içinde gerçekleşmesiyle üne kavuşmuş bir şirket... Elbette sadece Microsoft değil, geleceği planlayan tüm kurumlar, pozisyonlarını 3D yazıcılara göre alıyorlar. Yani bu gerçekten kaçmak artık kolay değil. Kargocu arkadaşlar mutlaka B planı yapmalıdır.

Aslında bu "iş kaybı" tehlikesi dünyanın her döneminde, teknoloji ile insanı karşı karşıya getirdi. Yani bu tehdit sadece bu çağın insanlarına yönelik bir sorun değil. Yazının başında söylediğimiz gibi, bir ülkedeki belki de on binlerce telefon santrali çalışanı, otomatik santrallerin icadıyla işsiz kaldılar. 70'lerde ve 80'lerde otomobil endüstrisinde istihdam edilen milyonlarca insan, otomobilleri otomatik olarak üretebilen robot işçiler nedeniyle işsiz kaldılar. Daha da yakın tarihte, online mağazaların hızla yaygınlaşması ve internetin artık her eve girmesiyle, fiziksel mağazalarda çalışan çok sayıda insanı işsiz bıraktığını gördük ve bu çalışanlar onları neyin vurduğunu belki henüz fark etmemiş bile olabilirler.

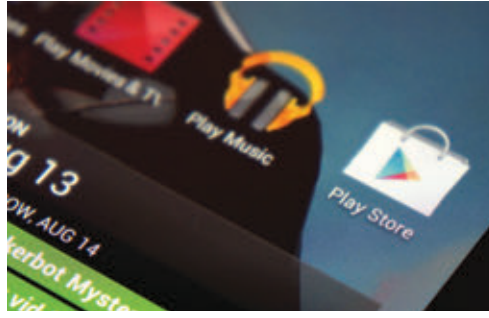
Ancak elbette teknoloji belli bir alana yönelip orada insanları işsiz bırakıyormuş gibi görünse de, insanlardan çaldığı iş alanından çok daha fazlasını ekonomiye kazandırarak bir toplumdaki genel işsizliği azaltan olumlu bir etkiye sahip. Dijital teknolojinin dünyaya yavaş yavaş yayıldığı ilk günlerden bugüne dek bakıldığında, işsizliğin artmadığını, aksine azaldığını görüyoruz çünkü teknoloji sayesinde ekonomi büyüyor ve yeni yeni iş alanları açılıyor. Bu gelişmeyi şuna benzetebiliriz. 70'li yıllarda otomobil fabrikaları işçilerin yerine robotları tercih ettiğinde çok daha fazla sayıda otomobil üretmek mümkün oldu ve bu otomobillerin pazarlanması, bakımı, tamiri, yedek parça ticareti, bu araçların kullanacağı yeni otoyolların inşaatları yepyeni iş alanları doğurdu. Dolayısıyla teknolojiden korkmak yerine, onun yaratacağı fırsatları önceden tahmin ederek pozisyon almak daha doğru olacaktır.

cemsanci@chip.com.tr

Google Play'de korkutan HTTPS sorunu

Google Play mağazasında bulunan yüzlerce Android uygulaması, giriş esnasında HTTPS şifreleme sistemini düzgün kullanmadığı için kullanıcı şifrelerini riske atıyor. Google Play'deki sorunlu uygulamaların listesi, toplamda 200 milyon indirmeye sahip durumda ve bu uygulamalar, geliştiricileri uyarıldıktan sonra da güvensiz kalmaya devam etmekteydiler. Telefonlara yüklü olan tehlikeli uygulamaları bulmaya yarayan bir uygulamanın yaratıcısı AppBugs tarafından fark edilen bu uygulamaların arasında PizzaHut restoran zincirinin, Match.com randevu sitesinin ve daha pek çok ünlü ismin uygulamaları da bulunmakta. AppBugs CEO'su Rui Wang'ın söylediğine göre, Match.com uygulaması, tamamen şifresiz bir yazı protokolü

kullanmakta ve bu protokol, kullanıcıların şifreleri gönderilirken, aynı anda bulunan herhangi bir kişi tarafından bile rahatlıkla görülebilmekte. NBA Game Time ve Safeway mağaza zinciri ile PizzaHut gibi diğer uygulamalar ise HTTPS şifrelemesini kullanmaktalar ancak doğru bir şekilde işlemediklerinden dolayı, saldırıları düzenleyen bir kişi tarafından şifreler kolaylıkla elde edilebilmekte.

Samsung telefonlarda endişe veren açık

Samsung'un telefonlarında bulunan varsayılan klavyedeki bir açığın, telefonunuzu hacker'ların eline teslim edebileceği ortaya çıktı. Samsung ise çok geçmeden yaptığı bir açıklamada, sorunu bir güncellemeyle çözeceğini söyledi. Samsung'un her Galaxy telefonuyla gelen Samsung IME klavyenin temel bileşeni, üçüncü parti klavye üreticisi SwiftKey tarafından sağlanıyor. SwiftKey'in açıklamasına göre ise açık, Google Play ve Apple App Store'daki SwiftKey uygulamalarını etkilemiyor. SwiftKey, Samsung'a çekirdek teknolojiyi sağladıklarını ancak sorunun Samsung'un cihazlarındaki entegrasyonla ilgisinin bulunduğunu söylüyor. Açığın kullanılması ise o kadar da kolay değil. Kullanıcının öncelikle ele geçirmiş bir ağa bağlanması (kötü niyetli bir Wi-Fi ağı gibi) gerekiyor. Bunun ardından hacker, doğru araçları kullanarak cihaza erişim sağlayabiliyor. Buna ek olarak erişimin sağlanması için klavyenin bu ağa bağlı olduğu sırada dil güncellemesi yapması gerekiyor. Samsung ise yaptığı açıklamada güvenlik tehditlerini çok ciddiye aldıklarını, güvenlik ilkesi güncellemelerinin birkaç gün içinde dağıtılmaya başlanacağını söyledi. Firma, benzer sorunların yaşanmaması için SwiftKey'le ortak çalışmalarını da vurguladı.

Google, Android için para yağdıracak

Google, düzenlediği farklı programlar yoluyla 2010'dan bu yana 4 milyon dolar-dan fazla ödemedi bulundu. Şimdiyse firma, Android'e özel yeni bir ödül programı oluşturduğunu duyurdu. Android Security Rewards programında verilecek para ödülünün miktarı, kullanıcıların Android'de bulduğu açığın türüne ve sarf ettiği emeğe göre belirlenecek. Basit, tekrarlaması kolay olan bir hata, size yaklaşık 2.000 dolar kazandıracak. Hata-yı bulup, bir test ortamıyla yama oluştur- ran veya kritik bir sorunu bulanlar, yak-

laşık 38.000 dolar ödül kazanacaklar. Yüklü sayılabilecek bu ödüller, Android'de gizli kalan açıkların ortaya çıkmasını sağlayacak gibi görünüyor. Bir başka yenilik ise Google'ın geliştiricileri Google Play'deki uygulamaların-daki potansiyel açıklar için uyaracak ol-ması. Firma geliştiricileri şimdiye kadar sadece sorunlar konusunda uyarmak-taydı. Örnek vermek gerekirse Google, uygulama geliştiricilerini OpenSSL'nin yeni sürümüne geçmeleri konusunda uyarmaya başlamış bulunuyor.

Ask Toolbar'a güle güle!

İsmi ni gayet yakından tanıdığınız ve bilgisayar kullanıcılarının baş belası olarak gör-düğü Ask Toolbar hakkında sevindirici bir haber geldi. Kendini birçok yazılımla beraber, çoğu zaman da çaktırmadan yükleten Ask Toolbar eklentisi artık Microsoft tarafından zararlı yazılım olarak algılanacak. İnternet tarayıcınıza yerleşen bu eklenti, adeta bir Browser Hijacker olarak çalışarak giriş sayfanız ve arama seçenekleriniz gibi birçok can alıcı ayarı değiştirebiliyor. Sinir krizi geçiren bu olaya bir son vermek isteyen Microsoft, bundan böyle Ask Toolbar'ı zararlı yazılım olarak göreceğini duyurdu. Artık Microsoft'un güvenlik yazılımları Windows Security Essentials ve Windows Defender ile bilgisayarınızda bulunan Ask Toolbar'ı kolayca silebileceksiniz. Microsoft gelecekte de kullanıcıları rahatsız eden bu tip eklentilerin, zararlı yazılımlar listesine girmeye devam edeceğini belirtiyor...

▲ GÜVENLİK DÜZEYİ

DAMAR

PARMAK İZİ

e-DNA

DNA

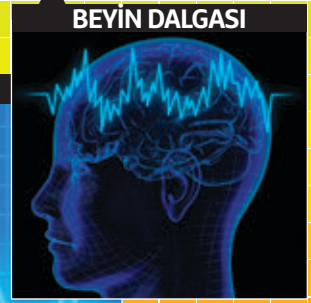

RETİNA

GÖZ BEBEĞİ

KALP ATIŞI

BEYİN DALGASI

2 ADIMLI ŞİFRELEME

YÜZ TANIMA

PAZARA SUNULMASI

Şifre girmeden hacker'lara karşı korunun!

Biyometrik giriş yaptığınızda şifre hatırlamanız gerekmiyor.
Ancak bu teknikler bile hacker'ları korkutmuyor.

Tan Bodur / FK

Sadece geçtiğimiz yıl, siber suçlular tarafından çalınan veri kayıtlarının sayısı 2 milyonun üzerinde. Kullanıcıların çoğu farklı hesaplarına ulaşmak için aynı şifreyi kullandığı için bu durum birkaç hesapla bitmiyor; çok daha büyük bir risk arz ediyor. Yıllardır uzmanlar kullanıcılara her hesap için ayrı şifre kullanmalarını; bu şifrelerin özel karakterler, büyük ve küçük harfler ve rakamlardan oluşmasını öneriyor.

Doğal olarak bu tavsiyeye –zahmetli olduğundan– birçok kullanıcı tarafından uyulmuyor (bkz. sağdaki kutu). Diğer taraftan, hesabınızı nispeten güvenli tutmak için güvenlik sektöründe ek önlemler geliştiriliyor. Yeni yöntemler sayesinde güvende olduğunu düşünenler ise hayli yanıltıyor, çünkü çoğunu çözebilecek saldırı yöntemleri mevcut. Gerçek anlamda güvenli denebilecek teknikler ise henüz geliştirilmedi.

Diğer taraftan daha yüksek bir güvenliğe doğru ilk teşebbüsler diyebileceğimiz 2 adımlı güvenlik özelliğini sunan birçok servis de mevcut. Bu hizmette kullanıcıdan gerçek şifresinin yanına da bir de kendisine, örneğin SMS veya uygulama üzerinden, gönderilen tek kullanımlık bir şifre isteniyor. Bu yöntem doğal olarak daha yüksek bir güvenlik seviyesi sunuyor; ancak hacker saldırılarından tamamen koruduğu söylenemez. Çoğunlukla saldırırganlar, kurbanın PC'sine ya da telefonuna önceden phishing türü bir yazılımla yerleştirdikleri “key-logger” üzerinden girilen şifreyi elde edebiliyor. Bu kötü amaçlı yazılım yalnızca normal şifreyi değil, sonradan girilen tek kullanımlık şifreyi de okuyabiliyor. MITM (ortadaki adam) saldırıları ile saldırırgan isterse hiçbir şekilde yakalanmadan hesaba ait şifreyi bile değiştirebiliyor. Hele online hizmetlerde şifre için anne kızlık soyadı gibi basit güvenlik soruları tercih edildiğinde bu yöntem çok daha kolaylaşıyor; bu bilgi sayesinde saldırırgan 2 adımlı güvenlik seçeneğini bile devre dışı bırakabiliyor. Telefonun kaybedilmesi halinde başvurulacak acil durum çözümleri de saldırırgan için bir güvenlik açığı haline geliyor. Güvenlik sorusu basit veya tahmin edilebilir olmasa bile sistemin ele geçirilmesi yine de mümkün. Saldırırganlar akıllı telefona BadUSB gibi bir zararlı yazılım üzerinden sızabiliyorlar. Mobil telefon bilgisayara şarj amaçlı bağlandığında önceden bilgisayara sızdırılmış olan virüs telefona otomatik olarak kuruluyor. Bu sayede saldırırganlar giriş için kullanılan her iki şifre adımını da ele geçirebiliyorlar.

Mobil cihaz kullanmadan 2 adımlı şifreleme

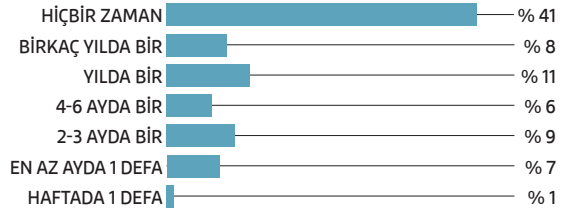
Ama istenirse bu saldırıyı engellemek de mümkün. Bu da ikinci adımda mobil telefon değil, şifre üreten U2F standardında bir USB cihaz kullanmak. Elektronik anahtar olarak da anılan bu cihazlar sayesinde, örneğin kullanıcı Google hesabına giriş yapmak istediğinde Google, bu cihaz tarafından üretilmiş özel bir şifre talep ediyor. Cihaz üzerinden gönderilen bilgi de şifrelenmiş olduğundan ek bir koruma katmanı sağlıyor. Fakat bu yöntem bile gerçekten güvenli değil; zira cihaz çalındığında hiçbir sorun yaşanmadan kurulum saldırırgan tarafından yapılabilir çünkü U2F cihazlarda herhangi bir güvenlik sorusu mevcut değil. Aslında saldırırganın yine de normal şifreyi bilmesi gerekiyor fakat bunu çözmek de (hizmete bağlı olarak) görece basit. İkinci şifre katmanını bilen (bu durumda U2F cihazını elinde bulunduran) kişi genellikle ana şifreyi basit kurtarma adımlarıyla sıfırlayabiliyor.

Eğer yanınızda bir U2F cihazı taşımak istemiyorsanız, biyometrik tarama teknolojilerini tercih edebilirsiniz. Bugünlerde en popüler olanı, cihazınız dahili kamerası tarafından (gözler ara-

Şifreler hiç değişmiyor

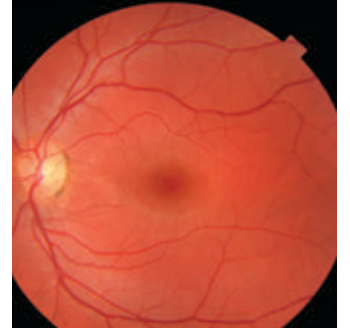
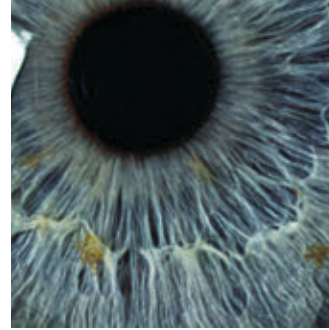
Erişim güvenliğinde yeni alternatifler elzem hale geldi. Zira kullanıcıların neredeyse yarısı şifrelerini hiçbir zaman değiştirmiyor; uyarıları dikkate alan ve her 2-3 ayda bir şifre değiştiren kullanıcılar sadece %10'luk bir kesim.

ONLINE ŞİFRELERİNİZİ HANGİ SIKLIKTAKI DEĞİŞTİRİYORSUNUZ?

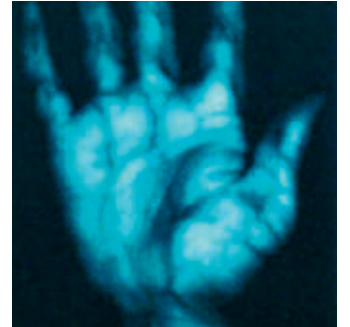
İris ve retina taraması

İris (solda) tarayıcıların basit yöntemlerle, örneğin yüksek çözünürlüklü bir fotoğraf ile kandırılması olası. Ancak retina (sağda) taraması, her ne kadar kızılötesi ışıkla gözde ufak bir rahatsızlık yaratıyor olsa da, günümüzün en güvenli şifre alternatifleri arasında yer alıyor.

Damar algılaması

El damarı taraması, kızılötesi ışık kullanarak elinizin içindeki damarları taryor. Damarlar radyasyonu yoğun bir şekilde absorbe ettiği için, kan akışı da ışık yansımalarından okunabiliyor. Bu yöntem de en güvenli biyometrik teknikler arasında yer alıyor ve piyasaya sürülmeye hazır.

Nabız algılama

Yeni biyometrik teknikler arasında EKG okuma da mevcut. Kullanıcı bu ölçümler sayesinde kolayca tanınabiliyor zira kalp atış hızları aynı olan iki kişinin grafikleri birbirinden farklı olabiliyor. Bu tekniği kullanan cihazların yıl sonuna doğru piyasaya girmeleri bekleniyor.

sındaki mesafe gibi) yüz özelliklerinin eşleştirilmesiyle gerçekleşen yüz tanıma teknolojisi. Başta basit ve güvenli görünse de bu yöntem de bazı açıklara sahip. Starbug kod adlı hacker, eski nesil cihazlarda kullanıcının fotoğrafını kamerasına tutmanın yeterli olduğunu belirtiyor. Gelecek nesil yazılımlarda ise bu açıkların "Bio-algılama" ile kapanması bekleniyor.

Ama hacker'lar bu soruna da kolay bir çözüm buldular; hem de bir kalemi fotoğrafın önünde aşağı-yukarı hareket ettirmek gibi kolay bir çözüm! Her zaman işe yaramasa bile Android yüz taraması gibi yazılımsal çözümleri genellikle kandırabiliyor.

Diğer bir model ise, aynı zamanda U2F standardını da kullanan iris taraması. Burada bir kamera gözbebeğini tarayarak doğrulama için bu görüntüyü kullanıyor. Birkaç yıl öncesine kadar yalnızca profesyonel çözümlerde kullanılan bu teknik artık ucuz tüketici elektroniğine kadar ulaştı. Hatta gelecek Windows sürümlerinde bulunması beklenen Hello işlevinde oturum açmak için biyometrik iris tanıma sistemi kullanılacak. Iris tanıma yalnızca 1,5 milyonda 1 hata payı ile oldukça güvenli. Iris tarayıcıları üreten firmalar da bu teknolojiyi "kırılmaz" olarak nitelendiriyorlar; ancak çok yüksek çözünürlüklü fotoğraflarla iris taramasının yanıltılabildiği, Avrupa'nın en büyük hacker gruplarından biri olan Chaos Computer Club tarafından, Angela Merkel'in 5 metre uzaktan çekilmiş fotoğrafını kullanarak kanıtlandı. Bu olayın ardından uzmanlar iris tanıma sistemlerinin de yanıltılabildiği konusunda uyarıda bulundular.

Ancak günümüzde kullanılan biyometrik şifreleme sistemlerinin belki de en popüler olan parmak izi taramasını yanıltmak o kadar kolay değil. iPhone gibi birçok mobil cihaz sistemi tek bir parmak iziyle koruyabiliyor. Fakat burada da parmak izini ele geçirmenin yolları var. 2013 Eylül'ünde birkaç euro'luk ekipman, biraz grafit sprey, saydam film ve ahşap tutkalı sayesinde (yine) Chaos Computer Club, iPhone 5S modelinin parmak izi korumasını yanıltabilmişti. Parmak izinin kendisi yine cihazdan alınabiliyordu; ancak grup fotoğraflardan da iz çıkarılabileceğini kanıtladı. Bu kez "kurban", Alman Savunma Bakanı Ursula von der Leyen idi. Tabii ki bu süreçte fotoğrafların ciddi bir işleminden geçmesi gerekti ancak sonuç yine de parmak izi tarayıcılarının güvenliğini sorgulamaya yetti. Günümüzde en güvenli biyometrik tanıma sisteminin damar algılama olduğu kabul ediliyor. Bu teknolojiye kızılötesi ışıyla elin kan akışı okunuyor. Burada saldırının okuyucu cihaza yapılması gerekiyor. Bu nedenle sistemin kırılması, modelden modele göre değişse de, genelde hayli güç. Okuyucu cihazlar oldukça pahalı ve bu nedenle sistem yalnızca büyük şirketler ve devlet kurumlarında, üst düzey yetkililer için kullanılabiliyor.

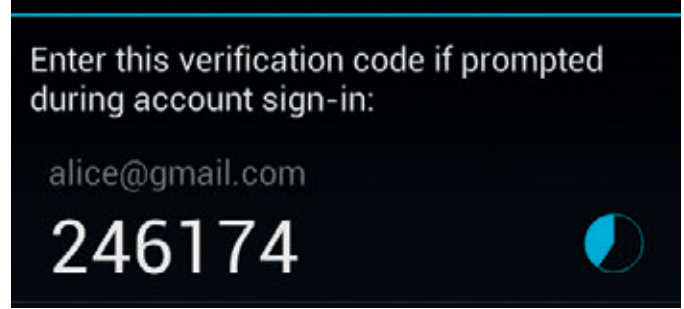
Kalp atışı ile şifreleme

Yeni yöntemlerden bazıları da fotoğrafla belirlenemeyen fiziksel özellikler üzerine yoğunlaşıyor. Elektrokardiyografi (EKG) de bunlardan biri. Özel sensörler tarafından kaydedilen kalp atışları, kalp kasının kişiden kişiye değişen boyut ve konum gibi fizyolojik özelliklerinin yanı sıra kalbin kan pompaladığı anı ayırt edebiliyor. Bu değerler kişiden kişiye değişiklik gösteriyor. Sistem şimdiden mükemmele yaklaştı. Kullanıcının biyometrik özelliklerindeki hastalık, stres gibi faktörlerden kaynaklı geçici değişiklikleri de artık göz önüne alınabiliyor.

Kalp algılama sistemini başlatan ilk şirket ise Kanada menşeli Nymi firması. Şirket kalp atışını ölçmek için 2 elektrotlu bir kol bandı kullanıyor. Sistem ölçümleri basınç ve cilt iletkenliğini kullanarak yapıyor. Kullanıcı bandı her taktığında yetkilendirme kendi EKG'si tarafından yapılıyor. Bant doğru kullanıcıyı bulduğunda akıllı telefon veya PC gibi uyumlu bir cihaza Bluetooth

Günümüzdeki teknoloji

Online servislere giriş yapmak için günümüzde Google gibi firmalar kullanıcıyı 2 adımlı şifreleme yöntemlerine yönlendiriyorlar. Bu yöntemlerden biri 2 adımlı koruma, diğer ise şifre üreten USB cihazlar.

Akıllı telefonlarda uygulama veya SMS yoluyla tek kullanımlık bir şifre kullanıcıya gönderiliyor ve hesaba giriş için bu şifrenin de verilmesi isteniyor.

Kullanıcı şifresinin kabul edilebilmesi için ayrıca U2F (Universal Second Factor) cihazlarının da PC'ye takılması gerekiyor.

Yarının teknolojisi

Araştırmacılar sürekli yeni teknolojiler geliştirmeye devam ediyor. Bu tekniklerin geleneksel şifreleme yöntemlerini geride bırakacağı tahmin ediliyor. Ancak yeni teknolojilerin pazara yayılması için biraz zaman geçmesi gerekiyor.

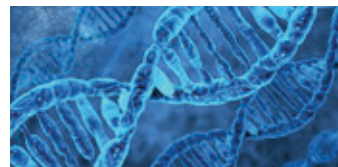
Hali hazırda Motorola firması geliştirdiği bir "şifre hapını" test ediyor. Bu hap, elektriği kullanıcının gastrit asidinden alıyor ve 16 bitlik şifre ürettiyor. Kullanıcı cihazını bu şekilde güvenlik altına alabiliyor.

Nymi-band, kalp kasının tam konumunu ve kan pompalama hızını EKG yardımı ile ölçüyor. Bu cihaz şimdilik geliştirme safhasında fakat yıl içinde pazara sunulması bekleniyor.

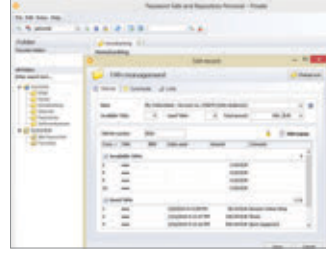
Araştırmacılar özel bir kulaklık yardımı ile beyin dalgalarını ölçüyor. Kullanıcı belirli bir nesneyi düşündüğünde cihaz dalgaları tanıyor ve PC'ye şifre gönderiyor.

Uzak gelecekte insan DNA'sının da bir şifreleme yöntemi olarak kullanılması bekleniyor. Ancak günümüzde bunu yapmanın ucuz bir yöntem henüz yok.

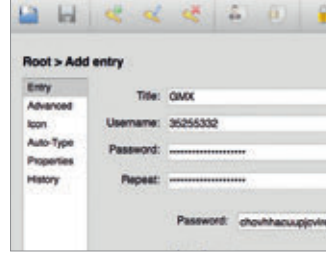
Yalnızca 1 şifreye ihtiyacınız var

Sıradan kullanıcılar tarafından ulaşılabilen güvenli biyometrik teknikler yaygınlaştığında bu şifre yöneticisi işinizi kolaylaştıracak; zira tek bir ana şifreyi hatırlamanız yeterli.

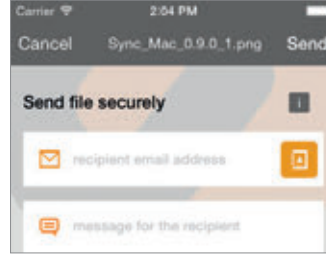
Windows

Password Safe Personal programı (CHIP Cloud'da mevcut) 20 adede kadar veri kaydı tutabiliyor ve istendiğinde tek kullanımlık şifreler de üretebiliyor. Yedekleme işlevi sayesinde veritabanını saklayabiliyor.

Mac OS

Apple masaüstünde ise KeePassX programına güvenebilirsiniz. Program açık kaynak çözümü ile geliştirilmiş; bu yüzden gizli hizmetler gibi güvenlik açıkları mevcut değil. Şifrelemenin ise hacker-geçirmez olduğu söyleniyor.

iOS

SecureSafe ile mobil şifrelerinizi İsviçre'deki güvenli bir online sunucuda saklayabiliyorsunuz. Böylece ABD gizli servisleri verilerinize ulaşmıyor. Pratik bir özellik olarak veri transferi de kodlanıyor.

Android

Şifre yöneticisinin yanında güvenli bir tarayıcı alternatifi olarak LastPass uygulaması kullanılabilir. Diğer Android uygulamaları bu tarayıcı ile iletişim kuramıyor. Cihazınızda online banka uygulamaları varsa bu tarayıcıyı tercih edebilirsiniz.

Güvenli bir ana şifre için 5 adım

- ▶ Geçmişte yaşanan veri sızıntıları ve etkileri, şifre uzunluğunun en az 12 harf olması gerektiğini ortaya çıkarıyor.
- ▶ Sözlük saldırılarından korunmanın en iyi yolu, şifrelerde özel isim, nesne, yer ve bilinen kelimelerden kaçınmak. Gerekirse Google üzerinden arama yapabilirsiniz. Aradığınız kelime ile hiçbir sonuç bulamıyorsanız seçiminiz doğru demektir.
- ▶ Alfabedeki harfler yerine işaretler (örneğin "A" yerine "@") kullanmayın. Bu alternatifler Brute-Force tipi saldırılarda iyi biliniyor.
- ▶ İyi bir şifreyi iki cümleden üretebilirsiniz. Örneğin "İkide bir rahatsız edilmek istemiyorsam nereye giderim? Tabii ki E5 kenarındaki o küçük parka!" cümlelerinden "2d1reing?TkE5kokp!" şeklinde gayet güvenli bir şifre üretebilirsiniz.
- ▶ Farklı servisler için aynı şifreyi sakın kullanmayın. Ayrıca şifrelerinizi her 2-3 ayda bir değiştirin.

bağlantısı üzerinden önceden tanımlı bir şifre gönderiliyor

Firma halihazırda programcılara bir geliştirme kiti gönderiyor. Tüketici sürümünün ise bu yıl içinde hazır olması bekleniyor. Dahiliye biometrisinin avantajı şu: Kalp ritmine hacker saldırısı pek mümkün değil. Algılama için Nymi tarafından okunan kişisel değerleri yanıltmak da oldukça güç. Zira saldırgan hem kalp ritmini, hem de kalp kasına ait kişisel değerleri kopyalayabilmek zorunda. Nymi, bunun tam anlamıyla imkansız olmadığını, ancak başarmak için gerçekten büyük bir yatırım gerektiğini belirtiyor. Ayrıca kol bandını çalmanın da bir anlamı yok çünkü kilit veya bant açıldığı anda cihaz kilitleniyor ve tekrar kullanılabilmesi için EKG değerlerinin tekrar ölçülmesi gerekiyor.

Şifreyi aklınızdan geçirmeniz yeterli olacak

Kalp ölçümünden çok daha güvenli bir teknoloji ise Berkeley Üniversitesi'nde araştırma safhasında. Bir EEG (elektroensefalografi) sensörü beyin dalgalarını ölçüyor ve kullanıcının doğru şifreyi hatırlayıp hatırlamadığını belirliyor. Bu noktada şifre kelime veya rakamlardan oluşmuyor; belirli bir el hareketi veya belirli bir melodi üzerine konsantre olmak gibi tamamen zihinsel bir görev, ancak gelecekte istenen her tür şifreyi tercih etmek mümkün olacak. Bu yöntemde kullanılan EEG kişiden kişiye öyle büyük değişiklikler gösteriyor ki üretilen şifre için gönül rahatlığı ile güvenli demek mümkün. EEG metodunun genel kullanıma uygun hale getirilebilmesi için gelecek yılları beklemek gerekiyor zira EEG çıktılarını değerlendirebilmek için birkaç bilgisayara ihtiyaç var. Bu tekniğin güvenliği, şu noktalarda belirgin hale geliyor. Öncelikle saldırganın fark ettirmeden kurbanın üzerine elektrotlar yerleştirmesi gerekli. Bunu başarabilse bile kurbanı şifreyi düşünmeye sevk etmesi gerek.

Gelecekte retina taraması gerçek anlamda güvenli bir yöntem dönüşebilir. Bunun için gözün belirli özelliklerinin ve bölgedeki kan akışının kızılötesi ışıkla kaydedilmesi gerekiyor. Bu özellikler tıpkı DNA gibi benzersiz. Diğer taraftan eleştirmenler bu teknolojinin zaten mevcut olduğunu, fakat retina üzerindeki etkilerinin uzun dönemde henüz ortaya çıkmadığını hatırlatıyorlar.

Birçok uzman, yakın gelecekte veri erişiminin DNA ile koruma altına alınacağı fikrinde birleşiyor. Bazılarına göre ise bunun için daha uzun yıllar geçmesi gerekli. İnsanlar DNA'ları ile neredeyse %100 oranında tanınabiliyorlar, ancak bunun için gerekli teknolojiler gerçekten pahalı. Veri kaynağı olarak deri döküntüleri veya saç teli kullanılabilir fakat şimdilik analiz ancak iyi donanımlı laboratuvarlarda yapılabilir. DNA şifrelemesinin çalınmış bir saç teli ile kırılıp kırılmayacağı sorusunun cevabı henüz açık değil.

Oxford Üniversitesi araştırmacılarına göre de şifre alternatifi olarak DNA kullanılabilir; hatta bir laboratuvara ihtiyaç duymadan. Bu yaklaşımın temel prensibi şu: Herkesin PC üzerinde iş yapma yöntemi kendine özgü (örneğin tuşlara basma alışkanlıkları); araştırmacılar buna e-DNA adını veriyor, fakat bu kısaltma aslında "elektronik olarak tanımlanmış doğal özellikler" yerine geçiyor. Oxford BioChronometrics bölümünün başında bulunan David Scheckel, insanın e-DNA ile gerçek anlamda tanımlanabileceğini belirtiyor. Bu proje henüz geliştirme aşamasında. Tanınmış güvenlik uzmanı Chris Mitchell ise bu tür bir şifreleme alternatifinin uygulanmasının zor olduğunu savunuyor; bunun sebebi ise sürekli izleme yapma gereksinimi, zira e-DNA programının doğru kullanıcı davranışını yakalaması için hiç durmadan analiz yapması gerekiyor. Metodun avantajı ise pahalı sensörlere ihtiyaç duymamasına rağmen kırılmasının zor olması.

yorum@chip.com.tr

Windows 10

Microsoft'un yeni işletim sistemi özlediğimiz tasarımı geri getirecek mi?

Tan BODUR

Windows 10'un geldiğini artık herkes biliyor, sadece tam olarak ne zaman geleceği açık değil. AMD CEO'su Lisa Su kısa süre önce bir toplantıda yeni versiyonun Temmuz ayı sonunda çıkacağını söylemişti, ancak bu AMD tarafında bir temenni bile olabilir. Zira Temmuz ayı Microsoft'un daha önce "bu yaz" şeklindeki niyetlerine uymuyor fakat bu da Microsoft'un kendi tarafında bir temenni olabilir. Birçok donanım üreticisi gibi AMD de, insanların yeni işletim sistemiyle birlikte yeni donanım satın almaya koşacakları umuyla satış rakamlarında artış umuyor.

Gerçekten de pazarda her yeni Microsoft işletim sisteminin çıkışından önce PC satışları dibe vuruyor.

Şu anda gerçekleşen de tam olarak bu. Nvidia gibi firmalar ikinci çeyreğe ait beklentilerini 1,18 milyar dolar'dan 1 milyar dolara düşürdüler. Canalyst analiz şirketi, Windows 10'un çıkışı öncesinde masaüstü sevkiyatlarında %13'lük bir düşüş beklediklerini açıkladı. Bu tür durumlara masaüstülerden daha iyi cevap ve-

ren notebook cephesinde bile %4'lük bir talep düşüşü yaşanıyor.

Yukarıdaki "pazar yumuşaması" manzarasını son kez izliyor da olabiliriz çünkü Microsoft, Windows 11 diye bir işletim sisteminin olmayacağını duyurmuştu; şirket artık Windows'un güncelleme şeklini değiştiriyor. Alışık olduğumuz, ve sev(me)diğimiz büyük güncellemeler artık çok daha dinamik bir şekilde bürünecek. Bu hizmet modelinde güncellemeleri daha düzenli bir şekilde alacağız (fakat bu güncelleme yönteminin nasıl finanse edileceği hala merak konusu).

Windows 10, yılın başlarında ücretsiz teknik önizleme sürümünde incelediğimiz ilk haline göre büyük değişiklikler gösterdi. Burada sadece işletim sisteminin kendinden bahsetmiyoruz. HoloLens'in tanıtılması, Cortana, Continuum, Microsoft Edge (IE'nin yerine geçecek yeni tarayıcı) ve DirectX 12 becerileri, yeni işletim sisteminin çehresinde büyük değişiklikler yarattı.

Windows 10'un gelişini neden heyecanla beklemek gerektiğini öğrenmek istiyorsanız sayfayı çevirin.

yorum@chip.com.tr

Başlat'a geri dönüş

Microsoft, yepyeni bir döneme imza atacağını iddia ediyor.

Yaz ayları vaadi yaklaştıkça Windows 10'un tüm özellik ve detayları da yavaş yavaş ortaya çıkıyor.

Ancak hala karanlıkta kalmış bir sürü nokta var. Örneğin Win10, Media Center'ın sonunu getirecek. Bu büyük bir haber ve bu konuda tek bildiğimiz, bir daha geri dönmeyeceği. Windows 10'un şu anda nerede durduğunu veya neler yapabildiğini okumak isterseniz bir sonraki sayfaya ilerleyebilirsiniz. Ancak biz biraz daha detay vermeyi tercih ettik.

Çıkış tarihi

Açıkçası henüz tam olarak bilinmiyor. Microsoft'un işletim sistemlerinden sorumlu başkan yardımcısı Terry Myerson'a göre "işletim sistemi bu yaz 190 ülkede ve 111 dilde kullanılabilir halde olacak". Myerson yuvarlak kelimeler kullanmış olsa da AMD CEO'su Lisa Su'nun laf arasında ağzından kaçırıldığı "Temmuz sonundaki Windows 10 lansmanı" bir anlam ifade edebilir.

Fakat Lisa Su da Temmuz ayındaki lansmanın donanım üreticileri (RTM) için mi, yoksa genel kullanıcı için mi olduğunu kesin olarak belirtmiyor. Her iki söylem de (ister kasten, ister yanlışlıkla söylenmiş olsun), Şubat ayında Neowin Windows bloglarında güvenilir kaynaklardan edinildiği izlenimi veren bilgiyi destekliyor. Buna göre Win10, donanım üreticilerine Haziran ayında servis edilecek, böylece tablet, laptop ve telefon üreticileri de yeni öğretim yılına işletim sisteminin taze versiyonu ile yüklü cihazlarla hazır olabilecekler.

Tüm bunları göz önüne alırsak yeni sürümün çıkışı için Ağustos sonunu beklemek yanlış olmaz. Bununla birlikte Win10 sürümlerinin hepsi aynı muameleyi görmeyecek. Microsoft'un işletim sistemlerinden sorumlu kurumsal müdür yardımcısı Joe Belfiore, yazılımın öncelikle PC için çıkacağını, yıl içinde telefon, tablet, HoloLens, Xbox One ve diğer cihazlara ulaştırılacağını söylüyor. Kısacası; evet, Win10 bu yaz çıkacak fakat baktığımız her ekranda yeni işletim sistemini aynı anda göremeyebilirsiniz.

Mobil Windows

En güncel teknik bilgilerin çoğu, Microsoft'un Nisan ayında yaptığı ve geliştiricilere işletim sisteminin hangi seviyede olduğunu tanıttığı Build geliştirici konferansından elde edildi.

Boyutla, sırala, sürükle, bırak ... Başlat menüsü geri döndü!

MERHABA DIRECTX 12

Bildiğimiz kadarıyla Windows 10'un en heyecan verici özelliklerinden biri DirectX 12 ile birlikte gelmesi. Önceki versiyonlarının potansiyeli de hayli etkileyici olmasına rağmen API'yi ilk kez (her ne kadar pek az geliştirici tarafından kullanılacak olsa da) yeni özellik ve efektlerin eklendiği gerçek anlamda bir performans iyileştirmesine odaklanmış görüyoruz.

Bu da kısmen oyun oynarken CPU'ya yüklenmeyi azaltacak. Microsoft, DX12'nin işlemci yükünü %50 hafifleteceğini iddia ediyor. Daha iyi bir haber de, günümüzde kullanılan nispeten daha yeni ekran kartlarının çoğu ile uyumlu olacağı ve hem PC, hem mobil cihazlar, hem de Xbox One üzerinde kullanılacağı. Yani tek API tüm cihazlara hükmedecek.

Hangi ekran kartlarının uyumlu olacağı henüz belirtilmedi; ancak Nvidia'ya göre halihazırdaki tüm DX11 GPU'lar kullanılabilir. AMD cephesinden henüz ses yok ama GCN destekli tüm kartların yeni API ile uyumlu olacağı tahmin ediliyor. Final Fantasy geliştiricisi Square Enix, DX12'nin neler yapabileceği konusunda ufak bir fikir verebilmek için Nisan ayındaki Microsoft Build konferansında heyecan verici bir demo yaptı. Görseller ağız açık bırakacak bir gerçekliğe sahip. Microsoft'un teknik yöneticilerinden John Shewchuk demo sırasında "bu sahnelerin her biri 63 milyonun üzerinde poligona sahip... Bu da DX11 ile yapabildiklerimizin 6 ila 12 katı kadar. Burada gördüğünüz dokular hakkında bir fikir verebilmesi adına, bunlar 8Kx8K dokular. [Daha önce] yapabildiğimizden kesinlikle çok daha fazlası" dedi.

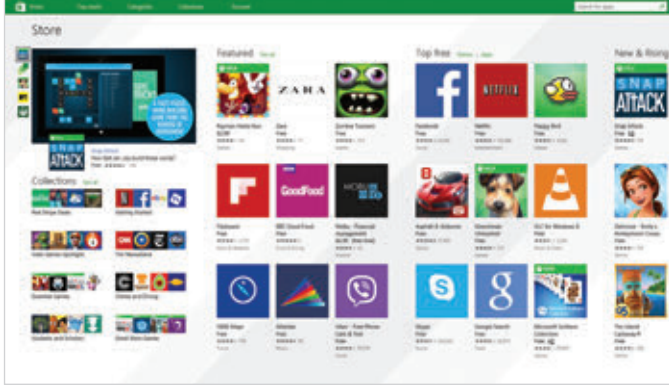
Tabii ki bu demo, çıkacak bir oyunda göreceklelimizin yarısı kadar bile grafik öğeye sahip değil. Bu "63 milyon poligon" nispeten sınırlı bir alana hapsolmuş. Yani bir sonraki Final Fantasy oyununun yukarıdaki kriterlerde olmasını beklemeyin. Vine de kesinlikle es-kisinden daha iyi olacaktır.

Build'in ilk gününde Myerson, Windows 10 ile hem iOS, hem de Android için yazılmış uygulamaları –biraz çalışmanın ardından-destekleyeceğini söyleyerek herkesi şaşırttı. Bu bile Windows 10 uygulama mağazasının kapılarını sonuna kadar açabilecek bir bilgi. Yani telefonlara Windows10 geldiğinde hem telefonlarda, hem de ufak tabletlerde (PC veya Surface üzerinde değil) Android uygulamaları çalıştırmak mümkün olacak. Bu uygulamalar –büyük ihtimalle Kitkat temelli- bir Android alt sisteminde çalışacak, tıpkı bir zamanlar Windows NT'ye koyulan POSIX alt sisteminde olduğu gibi.

Paranoid Android

Tabii yukarıdaki bilgi, tüm Android uygulamalarının çalışacağı anlamına gelmiyor. Microsoft'tan Kevin Gallo, "Android hizmetlerini kendimizinkilerle değiştiriyoruz" diyor ve uygulamaların Windows içinde evrensel bir uygulamaymış gibi çalışması için API'leri tercüme eden bir ara yazılım kullanacağını, ancak Windows uygulamalarına ait güvenlik modeli altında çalışacağını belirtiyor.

Gallo'ya göre bu, Android'e göre çok daha yüksek performans ve pil ömrü anlamına geliyor: "Uygulamalar geri planda çalışmı-

Microsoft, mağaza tasarımını rafa kaldırmayı tercih etti.

yor ve yapılan bazı değişikliklerle iyi huylu programlar haline geliyor". Dosya sistemi, adres defteri ve fotoğraflar, kamera, sensörler ve ağ bağlantıları gibi standart platform yetenekleri de Windows karşılıklarına yönlendirilecek. Android uygulamalarının hepsi bu yönleme uyum sağlayamayacak. "Mesaj uygulamaları ve arka plan görevleri ile entegrasyonu bulunan diğer programlarda çalışma sorunları meydana gelmesi mümkün" diyen Gallo, sonuçta her uygulamanın her Android sürümünde bile doğru çalışmayabildiğini hatırlatıyor

Android uygulamalarını Windows telefonlara taşımak, Microsoft'un geliştiricileri ve uygulamalarını Windows 10'a çekmek için tek planı değil elbette. Ayrıca Win32 ve Silverlight uygulamalarını da App-V veri modeli ile sarabilme yeteneği, ya da bir web sitesini tek bir uygulama haline getirebilme (Windows 10 özelliklerini de ekleyebilmek için API çağrılarını ile birlikte) ve bunları Windows Store üzerinden sunabilmek de söz konusu. iOS geliştiricileri ise Xcode projelerini Visual Studio içine taşıyarak kodu iOS ve Windows uygulamaları arasında paylaşabilecekler.

Farklı bir versiyon

Build konferansı ardından, çok detaylı olmasa da bazı ufak yenilikler de ortaya çıktı. Mesela Windows 10 şu anda Raspberry Pi 2 üzerinde ve Intel Minnowboard Max üzerinde çalışabiliyor. İşletim sistemini bu minik cihazlara uyarlamak için bazı ayarlamalar yapıldığı için bu versiyona Windows 10 IoT core adı verildi.

Microsoft'un ses tabanlı asistanı Cortana, kullanıcının arama alışkanlıklarına ve PC'lerini nasıl kullandıklarına göre bilgiler sunacak. Cortana arayüzü aynı zamanda aramalara bakarak yeni uygulamalar tavsiye edebilecek, uygulamalarla yalnızca ses denetimi ile etkileşim kurabilecek.

Güvenlik baki

Dünyanın en yaygın işletim sisteminin sahibi Microsoft, güvenliği her zaman ciddiye alıyor. Hatta bazen Windows'un farklı sürümleri için günlük yamalar çıkarıyor. Şirket şimdi güvenlik önlemlerini daha da arttırarak iki faktörlü doğrulama (2FA) sistemini Windows'un kurumsal sürümlerinde standart haline getirmeye hazırlanıyor.

Microsoft ayrıca kullanıcı kimliğini korumak için erişim verilerini Hyper-V teknolojisi içine sarmayı ve böylece işletim sisteminden izole etmeyi planlıyor. Windows 10 ayrıca kullanıcının iş hesaplarını kişisel hesaplarından ayırarak veri kaybının önüne geçebilecek bir çözüm üretiyor.

B İ L G İ

Minecraft için Modding Aracı

Microsoft, geçtiğimiz yıl Mojang'ın Minecraft uygulamasını 2,5 milyar dolara satın almıştı. Uygulamanın sevenleri, bunun nedenini merak ederken Microsoft'un bu topluluğu tahmin edilenden daha iyi anladığı ortaya çıktı. Build 2015'te şirket Minecraft için modlama araçlarının bir eklentiyle Visual Studio geliştirme ortamı içine dahil edildiğini açıkladı. Bu sayede oyunun bazı temel işlevleri kolayca değiştirilebilecek ve diğer modcular tarafından yaratılan şablonlar da kullanılabilir.

Minecraft'ın popüler Mekanizm modunun yaratıcısı Aiden Brady ile birlikte, nelerin mümkün olabileceğini gösteren bir demo yaptı. Birkaç satır kodla Visual Studio'da Intellisense özelliği sayesinde TNT patlamaların boyutları değiştirilebiliyor. Ancak bu, birçok moda temel olan Eclipse aracının yerine geçmiyor, aksine oyunun erişilmesi daha zor olan işlevlerine kolayca ulaşmayı sağlayan bir destek ma-hiyetinde sunuluyor.

Sevenlerinin korkuları yersiz çıktı. Microsoft, Minecraft desteği verecek.

Tecrübeyle sabit

Windows 10'un erken sürümünü test ettik.

Peki, günlük kullanımda Windows 10'un performansı nasıl? Windows Insider programına dahil olduğumuz için gelişme sürecinin farklı safhalarına erişim imkanımız oldu.

Bu incelemeyi ise, 29 Nisan'da sunulan 10.0.10074 (build 10074) versiyonuna göre yaptık. İyi haber, ön sürümlerin bile hızlı ve kararlı olduğu. Süreç içinde bazı sorunlar yaşamış olsak da bunlar (yeni Başlat menüsü ve Cortana arama çubuğu ile ilgili bazı hız sorunları gibi) ya düzeltildi, ya da düzeltilmek üzere. İşte heyecan yaratacak bazı yeni özellikler:

Başlat menüsü geri geldi

Başlat menüsü, aynı Windows 8'deki gibi, uygulamalarda hızlı bilgi sunan canlı kutucuklara sahip. Bunlar, zaten yeteri kadar işe yarar uygulama olmadığı için birçok Windows 8 kullanıcısına

gereksiz gelmişti ancak bu durum değişmek üzere. Bu özelliğin ne kadar kullanışlı olduğunu görmek için şimdilik beklememiz gerekiyor (hava durumu ve e-posta uygulamaları dışında pek kullanamadık).

Başlat menüsünün geri kalanı Windows 7'dekine çok benziyor. PC'nizi kapatıp açmanızı sağlayan denetimler, sık kullanılan uygulamalar ve tüm uygulamaları alfabetik sırada görebileceğiniz Tüm Uygulamalar menüsü, dosya gezgini, Belgeler ve Ayarlar da mevcut.

Bunlar Windows 8 ve 8.1'deki Metro uygulamalarının ve ModernUI uygulamalarının yerini alacak. Masaüstü programlarından farklı olacak, ancak onlarla aynı ortamda bulunacak. Bu uygulamalar ayrıca Başlat menüsünde canlı kutucuklar da gösterecek. Microsoft, geliştiricilerin yeni işletim sistemine hücum edeceğini varsayıyor ve Windows 8'de yaptığı hatayı tekrarlamak istemiyor. Bu nedenle geliştiricilerin mevcut Android uygulamalarını kolayca dönüştürebilmelerine olanak tanıyor. Microsoft Visual Studio 2015 de artık (iOS uygulamaları geliştirmeye yarayan ve UAP dönüştürme olanağı sunan) Objective C ile geliyor.

Yeni kullanıcı arayüzü

Windows 8'i kaçırdıysanız hiç üzülmeyin. Kendinizi evinizde hissedeceksiniz. Temel kullanımda Windows 10, Win7'den çok farklı değil. Başlat menüsü hala mevcut (hayli değişmiş olsa da) ve ana işlevlerin tümüne düz, işlevsel bir his veren görev çubuğundan erişilebiliyor.

Tasarım tarzı da basitleştirilmiş (örneğin pencere çerçeveleri ince) fakat yenilikler zekice yerleştirilmiş.

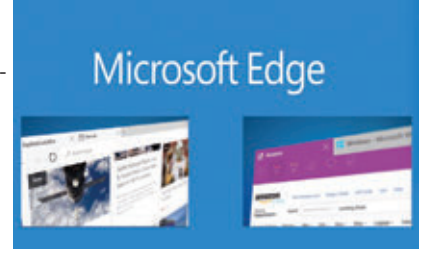
Kendinizi Windows 8'e iyice alıştırdıysanız Charm'ların tamamen yok olması biraz sorun yaratabilir. Microsoft, bunların geleceğe ait olduğunu söylemişti, fakat öyle olmadığı ortaya çıktı. Tüm Charms işlevleri, görev çubuğundan çağırılabilen yeni bir Bildirim Merkezi'nde toplanmış ve tasarım Windows Phone'daki bildirimlere benzetilmiş.

Daha önce geliştirilme sürecinde devinen Bildirim Merkezi artık gayet güçlü ve kullanışlı. Bluetooth, WiFi ve lokasyon ayarlarını açıp kapatan Quick Actions eklenmiş. Başlat menüsüne alternatif olarak Ayarlar uygulamasına buradan ulaşmak veya tablet moduna geçmek de mümkün. Ayarlar uygulamasında ise Bildirim Merkezi üzerinde bulunmasını istediğiniz Quick Actions ayarlarını ve hangi uygulamaların bildirim göstereceğini belirleyebilirsiniz.

Başlat menüsü sağ üstte bulunan denetimlerle dokunmatik cihazlar için genişletilebiliyor ve Windows 8 Başlat ekranına benziyor. Ayrıca istediğiniz şekilde boyutlandırmanız da mümkün. Merak ediyorsanız, Power User menüsüne de Windows logosuna sağ tıklayarak ulaşabiliyorsunuz. Tekrar belirtelim, her

Microsoft Edge

Microsoft Edge (kod adıyla Project Spartan), Windows 10 ile gelen yeni tarayıcı ve şimdiden hazır. İlk başta söyleyelim; sık kullanılanlar ve yer imlerini diğer tarayıcılardan buraya taşıma imkanı yok, ancak bunun yakında değişmesi bekleniyor. Aynı zamanda son versiyonunda geliştiricilere eklentilerini Chrome'dan taşıma imkanı da sunan tarayıcı eklentilerine destek verilecek. Edge yeni bir dünya logosuyla geliyor ancak bu logo henüz bitmemiş gibi görünüyor.

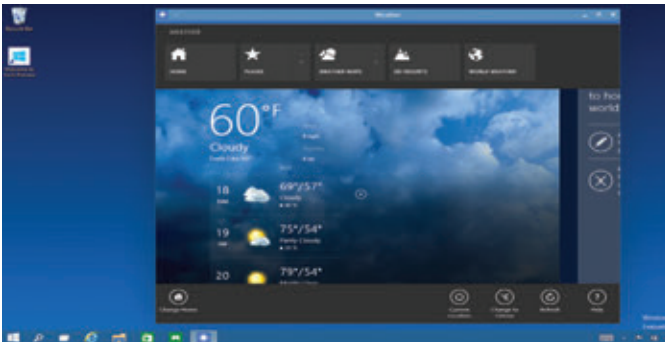
Ham performansta Edge gayet etkileyici. Sayfalar süper hızlı açılıyor. Sunspider 1.0.2 ile JavaScript performansı test edildiğinde Edge bize 201ms gibi bir skor verdi. Bu rakamı 137ms'ye sahip Internet Explorer ile karşılaştırmaya bile gerek olmasa da Firefox 37'den (260ms) ve Chrome 43 Beta'dan (303ms) daha iyi.

Tarama deneyiminde hala geliştirmeler gerekiyor; bazı karmaşık web siteleri düzgün görünmüyor. Gmail hesabımızı kontrol edebilmek de, örneğin Hangouts yüklenmiyor. Sosyal hesapları bağlamak istediğimizde 3 kez baştan başlamak zorunda kaldık.

İşlevlerin çoğunda hatalar mevcut. Metin girişinde gecikmeler olabiliyor, çift tıklamayla adresleri seçmek henüz mümkün değil. Sekme geçişleri de sorunlu; ayrıca sekmeleri birbirinden ayırma özelliği henüz yok. Dosya eki veya bulut klasörleri için dosyaları tarayıcıya sürüklemek gibi bazı ekstra özellikler de henüz eklenmemiş.

Çalışan özelliklere de göz atalım: [Ctrl]-[F] kombinasyonu ile sayfa içinde arama yapmak mümkün. Kopyala-yapıştır işlevleri de sorunsuz çalışıyor. Ayrıca tümleşik bir not alma modu mevcut: buradan web sitelerinde istediğiniz metinleri alıntı yapmak için kopyalayabiliyorsunuz. Okuma modu ise ihtiyacınız olmayan içerikleri anında yok ediyor.

Başlık çubuğundan indirme paneline ulaşılabilir. Aynı IE'de olduğu gibi bu panel aynı zamanda geçmiş ve favori sitelerinize de ulaşıyor. Diğer bir görünümde ise Okuma listeniz yer alıyor. İstediğiniz seçimi yapıp sağ tıklayarak Cortana'ya sorabiliyorsunuz. Bu komutla yanda açılan pencerede sonuçlar listeleniyor. Cortana'nın entegre edilmesi sayesinde Cortana profilinize daha rahat biçimde ekleme yapmanız da mümkün oluyor. Edge tarayıcıyı birkaç kelimeyle özetlemek istersek "şöyle böyle" diyebiliriz; aklımızı alacak çok heyecanlı özelliklere sahip değil.

Microsoft'un yeni ve şık uygulamaları masaüstünde açılıyor. Artık kutucuk sayfaları yok.

Dokunmatik ekranlar için genişletilmiş Başlat menüsü.

şeyi simge durumuna küçültmek için görev çubuğunun sağ köşesine tıklamak yeterli. Dosya gezginine biraz makyaj yapılmış. Hızlı erişim alanına sık kullandığınız klasörleri ilâştirebiliyorsunuz. Dosya gezgininin ana ekranında sık erişilen klasör ve dosyaları bulabilirsiniz. Yani bu özellik artık daha kullanışlı.

Uygulamalar

Microsoft, (geliştiricilerin uygulamalarını PC, mobil Windows 10 ve Xbox üzerinde çalışacak şekilde yazmalarını sağlayacağını umduğu) "Evrensel Uygulamalar" konseptine çok önem veriyor. Buna kısaca UAP (Universal App Platform) deniyor.

Windows uygulama mağazası

Windows Uygulama Mağazası da yenileniyor. Henüz beta aşamasında. (Önizleme sürümünde Microsoft eski mağazayı kullanmıştı, çünkü beta sürümü tam anlamıyla işlevsel değildi). Yenilenmiş tasarımına ek olarak yeni mağaza da UAP uygulamalarının yanı sıra masaüstü programları da olacak.

UAP uygulamaları gibi masaüstü uygulamaları da Windows Store üzerinden kurulabilecek ve buradan yönetilecek. Yani teoride kurulumları daha hızlı olacak (sadece İndir/Kur seçeneğine tıklamak yeterli olacak), yine kolayca kaldırılacak ve en önemlisi, sistemin geri kalanından sandbox ile izole edilecekler. Geliştiriciler için bir Application Virtualization (App-V, uygulama görselleştirme) modeli sunuluyor. Böylece masaüstü uygulamalarını Windows Store için uyumlu hale getirebilecekler.

Şirketler de uygulamaların özel versiyonlarını Windows Mağazası üzerinden dağıtabilecekler. Bu özellik Business Store Portal üzerinden yönetilecek ve yazılım lisansları, merkezi ödeme bilgileri ve birçok özellik barındıracak.

Daha önce evrensel uygulamaların masaüstünde bir arada bulunacağından bahsetmiştik. Bu, Microsoft'un denetim için yeni bir yöntem bulduğu anlamına geliyor; zira Windows 8 ve 8.1 üzerindeki Charms artık rafa kaldırıldı ve sol üst köşede standart simge durumuna küçült, ekranı kapla ve kapat komutları ile birlikte yeni bir menü oluştu. Uygulamaları artık istediğiniz gibi boyutlandırabilirsiniz.

Dahili uygulamaların kalitesi de neyse ki artırıldı. Yeni Fotoğraflar uygulaması ile resimleri düzenleme ve filtre seçenekleri sunuluyor. Mail de artık gerçek anlamda çalışıyor ve kullanışlı özelliklere sahip. Spor ve Haberler bile önemsiz gelse de daha iyi bir deneyim sunuyor. Tüm bunlardan öte, uygulamalar hızlı ve akıcı bir şekilde açılıyor.

Görevler görünümü

Windows 3.1'den bu yana [Alt]-[Tab] kombinasyonu ile çalışan uygulamalar arasında geçiş yapmak mümkün. Ancak son 20 yılda Microsoft bu özellik için farklı yöntemler sundu: Taskbar (Win95), Windows Flip (Vista), Swipe (Windows 8).

Şimdi yine [Alt]-[Tab] kombinasyonu ve fakat Görev Görünümü adlı yeni bir konsept mevcut. Bu özellik, farenizle istediğiniz uygulamayı seçip ön izlemesini yapabileceğiniz bir uygulama. Hayli akıllı ve her Windows 10 sürümünde görev çubuğu üzerinden erişilebiliyor.

Ancak Görev Görünümü'nün yapabildiği bir şey daha var; çoklu masaüstü. Sağ altta bulunan bir ikona bastığınızda bir masaüstü daha oluşturabiliyor, böylece örneğin birinde e-postalarınızı, diğerinde görüntü düzenleme uygulamanızı çalıştırabiliyorsunuz. 2009 yılından beri Mac'lerde zaten bulunan bu özellik için geç bile kalındığını söylemek yanlış olmaz.

Uygulamalar birden fazla masaüstünde açılabilir ancak diğer masaüstünde bulunan pencereye geçiş yapmaya izin verilmiyor. Yani birbirlerinden uygun bir şekilde ayrı tutuluyorlar.

B İ L G İ

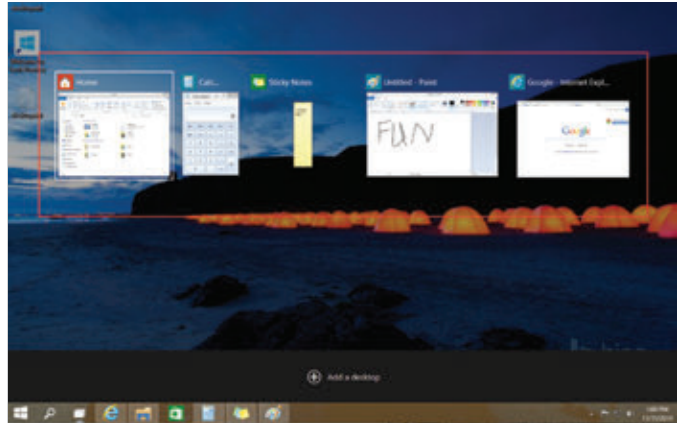
Bir hizmet olarak Windows

Microsoft, Mayıs başında gerçekleşen Ignite konferansında yaptığı açıklamada Windows 10'un en son sürüm olacağını söylemişti. Dünyanın sonu mu geliyor diye heyecanlanmadan önce belirtelim: bu açıklama Windows'un yok olacağı anlamına gelmiyor. Tam tersine firma işletim sistemini bir hizmet olarak sunmayı planlıyor. Hatırlayanlar varsa bu konu daha önce de gündeme gelmişti, belki de Microsoft bu planı gerçekleştirecek cesareti sonunda buldu.

Birkaç yılda bir yeni bir masaüstü işletim sistemi çıkarmak yerine Microsoft artık Apple benzeri bir yaklaşım benimseyecek ve yenilikleri yazılım güncellemeleriyle sunacak.

Yukarıdaki bilgi, Win10 işletim sisteminin çıkış tarihi ile ilgili belirsizliği de bir nebze açıklıyor. Belki de bu özelliklerin tümü çıkış tarihinde bir arada gelmek yerine zamanla eklenecek. Microsoft, Windows 10'u tüm Windows 7, 8 ve 8.1 kullanıcılarına ücretsiz yükseltme ile sunuyor. Zaman geçtikçe ne gibi abone ücretleri ödeyeceğimiz merak konusu.

Başlat menüsü ve dahili uygulamalar artık kullanıcılar güncellemelere daha hızlı ulaşabilsinler diye ana işletim sisteminden ayrı tutuluyor; yani genel bir Windows Update beklemek yerine Microsoft, Posta ve Takvim gibi uygulamalarda gördüğümüze benzer ufak ve bağımsız güncellemeler sunacak. Bu ayrıştırmanın etkisi akıllı telefon üreticilerine (mobil operatörlerin geniş çapta güncelleme yapmalarını beklemek zorunda kalmadan) kamera veya fotoğraf galerisi gibi ana uygulamaları güncelleme olanağı tanıdı.. Microsoft'un Redstone kod adı ile bilinen bir sonraki büyük güncellemesi 2016 yılında çıkacak ve Windows 10'un HoloLens gibi birçok yeni cihaza destek vermesini sağlayacak.

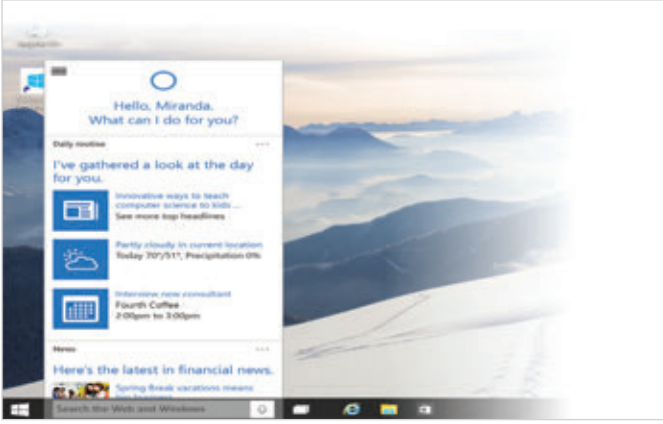

Görevler arasında geçiş ve hızlı önizleme sonunda bir arada sunuluyor.

[Alt]-[Tab] yalnızca bulunduğunuz masaüstünde çalıştırılabiliyor. Birkaç masaüstü arasında geçiş yapmak için Görev Görünümüne ulaşmak ve açık olan diğer masaüstünü seçmek gerekiyor. BU pencereden açık olanları da kapatabiliyorsunuz.

Ayarlar

Win8 veya 8.1'deki Ayarlara aşına olduysanız ne kadar kullanışsız olduğunu ve hemen her zaman Denetim masasını tercih etmek gerektiğini biliyorsunuz. Windows 10'da da Denetim Masası

Cortana arayüzü yakında neredeyse hayatınızdaki tüm kararları sizin için alabilecektir.

mevcut. Teknik bir kullanıcıysanız, arada sırada (örneğin ağ denetleyicisini devre dışı bırakmak istediğinizde) karşınıza çıkacaktır. Ancak artık çoğumuzun neredeyse hiç görmeyeceği bir yere taşındı. Onun yerine Ayarlar daha kapsamlı ve mantıklı hale getirildi. İlk Windows 10 sürümlerinde hala bitmemiş hissi vermiş olsa da aradığınız hemen her şey artık 9 farklı kategoriye ayrılmış biçimde mevcut. İstedığınız ayarlara ulaşmak için program içinden arama yapabildiğiniz gibi Cortana'dan da yardım alabiliyorsunuz.

Arama ve Cortana

Windows 7'deki gibi Başlat menüsünün altında yer almak yerine arama artık görev çubuğunda kendi yerine sahip. Bunun sebebi ise artık Microsoft'un sanal asistanı Cortana'nın doğrudan entegre edilmesi ve sesli olarak kontrol edebilmeniz.

PC'deki dosya taramalarınız açısından maalesef arama özelliğinde hala geliştirmeler gerekiyor. Microsoft web aramalarını Cortana sonuçlarına dahil etmeye o kadar meraklı ki bilgisayarınızdaki bir dosyayı bulmak için kendi bilgisayarınızdan aramak istediğinizi özellikle yukarıdaki menüden belirtmeniz gerekebiliyor. Bu problem, örneğin "tatil" gibi genel terimleri ararken daha fazla ortaya çıkıyor. Önceki Windows sürümlerinde olduğu gibi [Windows] tuşuna basarak doğrudan arama kutusuna yazabiliyorsunuz. Cortana size ilgilenebileceğiniz konularda genel bilgiler sunabiliyor, bu sırada hatırlatmalar oluşturabiliyor, borsa izleyebiliyor ve birçok diğer işlemi gerçekleştirebiliyor. Cortana aynı zamanda Microsoft Edge tarayıcıya da entegre edilmiş.

Tablet modu

Microsoft, önümüzdeki yıllarda çok sayıda tablet satılacağını umuyor. İlk adı Continuum olan Windows 10 tablet modu, klavye çıkarıldığında masaüstünü tablet görünümüne dönüştürüyor, ekran dokunmatik girişe hazırlanıyor, Başlat menüsü Başlat ekranı haline geliyor, uygulamalar tam ekrana büyütülüyor. Görev çubuğu da dokunmatik kullanıma daha uygun bir görünüm kazanıyor: ikonlar arasındaki boşluk artıyor, sabitlenmiş uygulamalar hiç görünmüyor. Aralarında geçiş için Görev Görünümünü kullanmak gerekiyor.

İsterseniz tablet modu ve PC modu arasında kendiniz geçiş yapmak için Bildirim Merkezi'nin alt kısmındaki ayarları kullanabiliyorsunuz.

Aerosnap

Windows 7'yi sevdiren yeniliklerden biri de Aerosnap özelliği idi. Pencereyi ekranın köşelerine yaslama olanağı tanıyan bu özel-

BİLGİ

WINDOWS 10'UN 7 versiyonu

Microsoft, Windows 10'un akıllı telefonlar, PC'ler, tabletler, HoloLens ve kurumsal cihazlar için yıl sonunda çıkacak 7 farklı versiyonu olacağını onayladı. PC'ler için tasarlanan ve genel tüketiciye hitap edecek Windows 10 Home versiyonu, ayrıca tablet ve 2'si 1 arada cihazlarda kullanılacak. Xbox One sahipleri de oyunlarını herhangi bir Windows 10 PC'de oynayabilecekler. Windows 10 Pro ise hem PC, tablet, 2-in-1 cihazlar üzerinde daha fazla denetim sunuyor, hem de küçük işletmeleri hedefliyor. Bu iki versiyonun yanı sıra akıllı telefonlar ve ufak ekranlı cihazlar için, masaüstü versiyonuna çok benzeyen Windows 10 Mobile mevcut. Evrensel Windows uygulamaları sayesinde Home ve Mobile versiyonlarda aynı uygulamaları çalıştırmak mümkün olacak.

Kurumsal müşteriler, Windows 10 Pro üzerine kurulu, fakat çok daha gelişmiş özel bir sürüm görecektir. Windows 10 Enterprise sürümünde yeni teknolojilerin benimsenme hızını bile ayarlamaya olanak tanıyan Windows Update for Business gibi özellikler var.

Bu son bahsettiğimiz sürüm, Windows 10 Mobile Enterprise ile tamamlanıyor ve mobil cihaz entegrasyonunu hem daha güvenli, hem de örneğin çalışanların mobil cihazlarını güncellerken daha esnek hale getiriyor. Son olarak Windows 10 Education sürümü, Windows 10 Enterprise ile benzer özellikler taşıyor ancak daha çok okulları hedefliyor; ayrıca Windows 10 Home veya Pro cihazlar kullananlar için bu sürüme yükseltme olanağı tanıyor. Microsoft ayrıca ATM, POS, el terminalleri ve endüstriyel robot uygulamaları gibi cihazlara da özel sürümler çıkaracağını doğruladı: Windows 10 IoT Core sürümü, diğer versiyonlarla aynı tarihlerde çıkacak.

lik belki ilk başta önemsiz görünebilir; fakat her gün birçok Windows kullanıcısına avantaj sağlıyor. Windows 8 bu özelliği yanlış anladı; zira Modern UI uygulamaları sadece belirli şekillerde ekran kenarlarına yapışıyordu. Windows 8.1'de bu sorun giderildi.

Windows 10 bize daha farklı bir şey sunuyor: 4'lü AeroSnap. Yani masaüstünüzün her köşesine birer, toplamda 4 uygulama tutturabiliyorsunuz. Bu, dizüstü ekranınızı kullanmanın en verimli yollarından biri değil. Ancak 27 inçlik bir monitör kullanıyorsanız çok işe yarayacak. İlk sürümlerde biraz süründürse de şu anda gayet iyi çalışıyor. Çabucak adapte olacaksınız.

Windows hello ve komut istemi

Windows 10 önyüklemeli gelen ve biyometrik güvenlik donanımı sunan yeni sistemler, Windows veya web sitelerinde oturum açmak veya uygulamalara, ağ ayarlarına erişmek için parmak izi, yüz tanınması, hatta retina taraması gibi güvenlik seçeneklerine sahip olacaklar. Buna "Windows Hello" adı veriliyor.

Komut isteminde de ufak değişiklikler var. Örneğin metin seçebiliyor, hatta [Ctrl]-[C] ve [Ctrl]-[V] kombinasyonlarını bile kullanabiliyorsunuz. Komut penceresini boyutlandırdığınızda artık metinler de otomatik kaydırılıyor.

Sonuç

Temel olarak Windows 10 hala tamamlanmamış bir işletim sistemi. Ancak bu haliyle bile oldukça etkileyici. Bir başarı olduğunu düşündüren nedenler var: Microsoft geliştiricilere kucak açıyor; (bu taktik işe yaramazsa şirket büyük problemler yaşayabilir). Ayrıca Win10, tüketiciye ücretsiz bir indirme olarak sunuluyor.

Hepsinden önemlisi, Windows 10 gerçekten iş görüyor. Win8'i zor bir öğrenme eğrisi kabul ediyorsak Windows 10 sanki hediyelerle gelen eski bir dosta kavuşmak gibi. 📺

En iyi hepsi birarada PC'ler

Gri kutular artık eskide kaldı. Monitörle tümleşik bir PC artık şık olabiliyor. Apple bunu iMac ile kanıtladı, rakipleri ise daha iyi, hatta daha ucuz alternatiflerle takip etti.

Tan Bodur / MM

Güçlü, fakat çirkin ve gürültülü. PC denince çoğumuzun aklına gelen bu. Sırt çantanıza rahatlıkla sığacak ufak ve ince dizüstülerin piyasaya hakim olduğu bir çağda bu görüntü tarih öncesine aitmiş gibi geliyor. Apple, tasarımın öncülüğünü yaptı ve masaüstü PC'nin geleceğini belirledi; yıllar boyunca iMac, donanımlarını ekranın arkasına saklayan ve her çalışma masasına şıklık katan All-in-One bilgisayarların mükemmel bir örneği olarak kaldı. O günden bu güne büyük PC üreticileri Apple'ı takip etti ve Windows işletim sistemli birçok All-in-One (AiO) cihaz piyasaya sunuldu. Apple'ın mükemmel standart tasarımı etrafında gezinerek (pivot özelliğine sahip Dell OptiPlex veya eğilerek dokunmatik ekran olarak kullanılabilen Lenovo ThinkCentre gibi) birçok alternatif yarattılar.

Ödediğiniz paranın karşılığını ne derece alabildiğinizi bulmak için yeni esnek Windows neslinin klasik PC'ye oranla gücünü, kendini kanıtlamış Apple iMac ile karşılaştırarak bulmaya çalıştık. Zira AiO PC'ler gri kasalar gibi çalışmıyor.

Ekranın arkasına donanımın tamamını yerleştirebilmek için üreticiler genellikle (CPU ve GPU gibi) bazı bileşenlerin PC versiyonlarını kullanmak yerine üst sınıf notebook donanımlarını tercih ediyorlar. Far Cry 4'ü 4K çözünürlükte oynamak isteyen bu özellikler çok düşük. Ancak özellikle güçlü bir AiO PC almak istiyorsanız eğlenceden vazgeçmek yerine Far Cry oynarken grafik detaylarını biraz kısmanız yeterli. Bu durumda hem en ağır işlem yükünde bile süper sessiz, hem de iyi donanımlı bir PC'ye sahip oluyorsunuz. Burada, "sadece ihtiyacınız varsa PC alın" tavsiyesine ne fiyat faktörü de ekleniyor. Zira bu sınıf cihazlar 500 euro seviyesinden başlıyor ve Apple iMac Retina gibi modeller 2200 euro'ya kadar çıkabiliyor. Hem tasarım, hem de işlem gücünü aynı potada eritebilmiş iyi bir cihaz arıyorsanız 1200 euro'yu gözden çıkarmanız gerekiyor.

Tasarım ve performans bir arada

Fiyat kadar, performansta da ürünler arasında büyük farklar olabiliyor. Üreticiler (model isimlerinin arkasındaki S eklentisinden anlayabileceğimiz) yavaşlatılmış masaüstü işlemcileri 65watt gibi TDP değerleri ile sunmayı tercih ediyorlar. Bazıları ise oyun amaçlı tasarlanmış çok güçlü mobil işlemcileri kullanıyor; Bunlara bir örnek de testimizin birincisi MSI Wind Top AG240. Cihaz, mobil işlemcilerde CHIP'in en üst sırada gösterdiği Intel Core i7-4710HQ işlemciye sahip ki bu CPU masaüstü core i5-4590 işlemciyle neredeyse aynı performansa ulaşıyor. Normal masaüstü CPU'ları, soğutma ihtiyaçları nedeniyle AiO cihazlarda tercih edilmiyorlar (sadece Apple bu zahmete giriyor ve kasanın tamamını bir soğutucu gibi kullanıyor).

Grafik tarafında ise her üretici kendi yolunu çiziyor. AiO PC eğer ofis veya internet amaçlı kullanılıyorsa Intel işlemcinin grafik yetenekleri söz konusu. Fakat bu durum Wind Top gibi performans makinaları için geçerli değil. Üzerindeki nVidia GeForce GTX 860M mobil GPU ile orta sınıf nVidia GTX 750 TI ile benzer bir grafik performansına sahip, yani orta detaylarda Far Cry 4 oynamak için rahatlıkla yetiyor. Teste katılan GPU sahibi diğer cihazların tümü masaüstü giriş seviyesi ekran kartları sınıfından GTX 750 veya AMD Radeon R7 250 gibi grafik işlemcileri tercih etmiş. 880M gibi güçlü GPU'lar henüz AiO PC'lere ulaşmadı. 880M işlemcisi 122 watt'lık bir TDP değerine sahip, diğer taraftan AiO bilgisayarların güç kaynakları tüm sisteme toplamda 50 ila 150 watt sunuyor. Burada iMac yine bir istisna; 5K retina display ekranı ile tam yük altında yaklaşık 200 watt çekiyor.

Daha fazla güç için yükseltme imkanı

Birçok üretici AiO ürünlerine 1 TB depolamaya olanak tanıyan ucuz manyetik diskler takıyor. Buna test ettiğimiz Apple cihazlar da dahil. Fakat 200 euro'luk büyük bir farkla iMac müşterisi isterse bir ufak SSD ve 1TB HDD diskten oluşan hibrit depolamaya sahip olabiliyor. Apple'ın kapalı metal kasası, yükseltmeyi neredeyse imkansız hale getiriyor. Dışarıdan yalnızca RAM yuvalarına ulaşmak mümkün. Windows AiO'ların hemen hepsinin vidaları sökölüp HDD diskleri SSD ile değiştirilebiliyor, RAM yükseltilebiliyor (sağda). Oyun için tasarlanmış olan test birincisi MSI Wind Top üzerinde ise RAIDO diziliminde kurulmuş 2 adet 128 GB SSD mevcut.

Böylelikle sistem depolamasında tepe puana ulaşıyor ve pratikte de programları en hızlı yükleyen cihaz haline geliyor.

AiO PC'lerde ekran en önemli unsurlardan biri; zira harici

All-in-one ve Masaüstü CPU karşılaştırması

All-in-one bilgisayarlar orta sınıf masaüstü işlemciler (örn. Dell OptiPlex) veya üst sınıf mobil işlemciler (örn. MSI Wind Top) kullanabiliyor. Bunların hiçbiri masaüstü i7-4790 kadar güçlü değil.

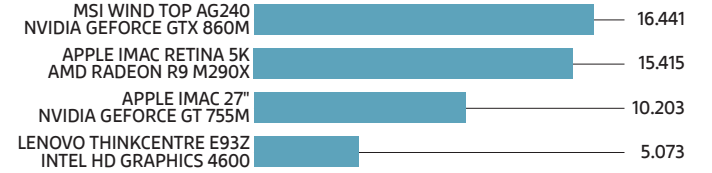
BENCHMARK: CINEBENCH 15 MULTI-CPU (PUAN)

Oyuncular için mobil grafikler

All-in-one bilgisayarlarda masaüstü kartların mobil versiyonlarını görüyoruz. Bunlar eski oyunları sevenler ya da yeni oyunları düşük ayarlarla oynayanlar için yeterli. Intel grafiklerine sahip cihazlar ise oyun için uygun değil.

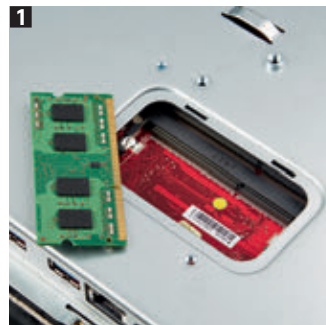
BENCHMARK: 3DMARK CLOUD GATE (PUAN)

Yüksek disk performansı yalnızca SSD ile mümkün

All-in-one PC'lerde genellikle 1 TB kapasiteli manyetik diskler kullanılıyor. İstisnalar arasında, bir SSD ile gelen Lenovo ThinkCentre E93z modeli ve 2 adet SSD diski RAIDO düzeninde kullanan Wind Top var.

BENCHMARK: PCMARK 7 - SYSTEM STORAGE (PUAN)

iMac'lerin tersine, MSI Adora 20 gibi birçok Windows cihazda vidalar rahatlıkla sökölerek daha yüksek bellek **1** ve daha iyi bir sabit depolama **2** eklemek mümkün.

TEST Hepsi Birarada PC'ler

monitörün yerini alıyor. Apple burada diğer cihazların kolay ulaşamayacağı yüksek bir standarda sahip. iMac'lerde parlaklık değeri 350~420 cd/m² arasında. Diğer tarafta yalnızca Lenovo Horizon 2 modeli 300 cd/m²'nin biraz altında bir değerle bu standarda yaklaşabiliyor. Apple'ın IPS ekranı izleme açısı tarafında da oldukça iyi (sağda). Çoğu Windows cihazda ise ucuz TN panelleri görüyoruz. Aradaki farkı kapatmak için dokunmatik işlevi ve parlamayı engelleyen yüzeylerine rağmen bu ekranlar en fazla 1.920x1.080 çözünürlük sunuyorlar.

Standardı iMac ekranı belirliyor

Çözünürlük tarafında bu işin nasıl yapılacağını Apple gayet iyi göstermiş. 27" ekranlı iMac, 2.560x1.440 çözünürlüğü destekliyor. Bunu geçen tek model ise 5.120x2.880 çözünürlüklü Retina versiyonu. 5K iMac'in ekranı iğne gibi keskin bir görüntü kalitesine sahip. Diğer taraftan bu ekran güçlü bir grafik işlemciye gereksinim duyuyor ve çok enerji tüketiyor. Dolayısıyla Apple bu cihaza, 3Dmark Firestrike üzerinde diğerlerinden çok daha fazla puan yakalamış olan AMD Radeon R9 M290X grafik çözümünü eklemiş. Ancak 3D oyunlar oynamak isterseniz çözünürlüğü düşürmeniz gerekiyor. Metro 2033'te Retina iMac yalnızca 17 FPS ile çalışabiliyor. Değerleri, Bootcamp yazılımı ile kurduğumuz Windows 8.1

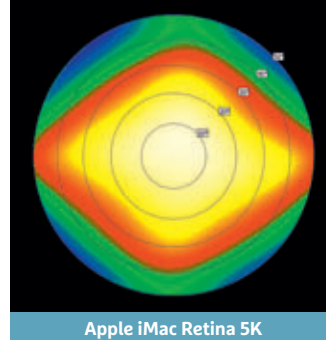

Apple iMac 27"

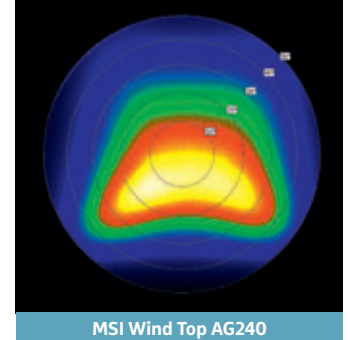

MSI Adora 22

Tüm iMac modelleri etkileyici parlaklık değerlerine sahip. MSI Adora 22 gibi birçok Windows modelinde ise ekran köşelerinde bulutlanmalar mevcut.

Apple iMac Retina 5K

MSI Wind Top AG240

İzleme açısında da iMac ekranları en üst sırada yer alıyor. MSI Wind Top'un TN ekranı, özellikle aşağıdan veya yukarıdan bakıldığında kalite kaybı yaşıyor.

Hepsi birarada PC'ler

MSI WIND TOP AG240

APPLE IMAC 27" ME088D/A

APPLE IMAC 21.5" ME087D/A

APPLE IMAC RETINA 5K

DELL OPTIPLEX 9030

Fiyat (yaklaşık)	1.500 €	1.550 €	1.300 €	2.260 €	1.280 €
Toplam puan	84,6	84,3	83,1	81,4	80,7
Performans (%30)	100	73	68	85	61
Konfigürasyon (%25)	99	82	75	77	98
Ekran (%25)	63	98	100	99	76
Enerji verimliliği (%10)	69	77	89	37	93
Sessizlik (%10)	73	97	100	85	97

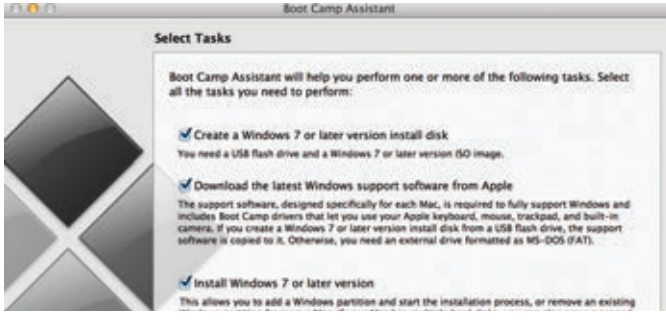
TEKNİK ÖZELLİKLER

CPU	Intel Core i7-4710HQ	Intel Core i5-4570	Intel Core i5-4570S	Intel Core i5-4690	Intel Core i7-4790S
Grafikler	nVidia GeForce GTX 860M	nVidia GeForce GT 755M	nVidia GeForce GT 750M	AMD Radeon R9 M290X	Intel HD Graphics 4600
RAM (yüklü / yükseltilebilir)	16 GByte/32 GByte	8 GByte/32 GByte	8 GByte/16 GByte	8 GByte/32 GByte	8 GByte/16 GByte
HDD takılı/SSD	1.000 GByte/256 GByte	1.000 GByte/-	1.000 GByte/-	1.000 GByte/-	500 GByte/-
Optik sürücü	Blu-ray-Combo	-	-	-	DVD-Yazıcı
Test platformu:	Windows 8	Mac OS X 10.8	Mac OS X 10.8	Mac OS X 10.10	Windows 8 Pro
Boyutlar: G x Y x D	58 x 43 x 14 cm	65 x 52 x 20 cm	53 x 45 x 18 cm	65 x 52 x 20 cm	57 x 38 x 21 cm
Ağırlık	6,4 kg	9,5 kg	5,5 kg	9,2 kg	11,0 kg
Ekran boyutu	23,6 İnç	27,0 İnç	21,5 İnç	27,0 İnç	23,0 İnç
Çözünürlük	1.920 x 1.080 Piksel	2.560 x 1.440 Piksel	1.920 x 1.080 Piksel	5.120 x 2.880 Piksel	1.920 x 1.080 Piksel
USB portları: 2.0/3.0	2 / 3	0 / 4	0 / 4	0 / 4	2 / 6

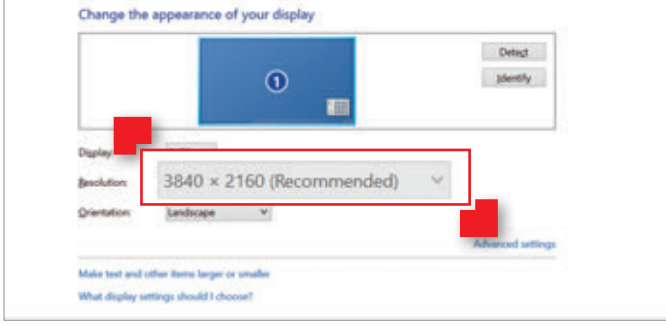
LABORATUVAR DEĞERLERİ

Ekran: maks. parlaklık (cd/m ²)	251 cd/m ²	400 cd/m ²	367 cd/m ²	419 cd/m ²	209 cd/m ²
Ekran: dama kontrastı	163:1	172:1	180:1	165:1	117:1
Gürültü: bekleme/tam yük	0,4 Sone/2,3 Sone	0,2 Sone/0,9 Sone	0,2 Sone/0,5 Sone	0,2 Sone/1,9 Sone	0,3 Sone/0,8 Sone
Güç tüketimi: masaüstü/tam yük	41,7 Watt/139,6 Watt	41,8 Watt/146,2 Watt	38,9 Watt/97,7 Watt	61,8 Watt/193,8 Watt	35,6 Watt/101,9 Watt
PCMark 7	5.949 Puan	3.674 Puan	2.845 Puan	3.852 Puan	4.973 Puan
Cinebench R11.5 - Multi-CPU	7,0 Puan	5,8 Puan	5,5 Puan	6,2 Puan	7,9 Puan
3Dmark Firestrike	3.774 Puan	1.879 Puan	1.606 Puan	4.763 Puan	787 Puan
Metro 2033 (FPS)	43,0 fps	16,0 fps	24,7 fps	17,0 fps	9,3 fps

FİYATLAR CHIP ONLINE VERİLERİNDEN ALINMIŞTIR.

MacOS ile gelen Bootcamp yazılımı sayesinde iMac bilgisayarınıza Windows 7 veya 8, hatta yeni Win10 önlzleme sürümü kurup kaldırabilirsiniz.

Windows 10 önlzleme sürümü, Build 9926'ye kadar iMac Retina 5K üzerinde akıcı çalışıyor. Build 10041 üzerinde hata mesajı aldık. Maksimum çözünürlük ise 4K ile sınırlı.

üzerinde ölçtük. Apple şimdi Windows 10 teknik önlzleme sürümünü çalıştırmak için uygun sürücülerini de sunuyor. Ne yazık ki yeni Windows bile Retina iMac üzerinde en fazla 4K çözünürlük (3,840 x 2,160) sunabiliyor (solda). Fakat en son versiyonun 8K çözünürlüğe destek vereceği tahmin ediliyor. Konfigürasyon açısından Apple cihazlar, Windows alternatiflerine göre farklılık gösteriyor. Mesela Windows cihazlarda hala optik sürücü ve fare/klavye için ek USB 2.0 portları mevcut. Apple ısrarla Bluetooth kullanmayı tercih ederken bazı Windows cihazlar çevre birimleri hala kablo-larla bağlanıyor.

Sonuç: Herkese uygun bir model var

Giriş seviyesi AiO cihazlar 500 euro'dan başlıyor. Notebook bilgisayarınızı zaten iş veya internet için kullanıyorsanız, daha büyük ekranlı ve daha iyi bir bilgisayar sahibi olabilirsiniz. Eğer oyun deneyimi veya multimedya eğlencesi peşindeyseniz fiyat da anında artıyor. İyi bir PC'yi All-in-One ile değiştirebilmeniz için 1,500 euro'yu gözden çıkarın. Bu parayla iyi bir iMac veya test birincimiz MSI Wind Top sahibi olabilirsiniz. Diğer taraftan AiO konseptinde hala geliştirilmesi gereken noktalar var. iMac Retina gösteriyor ki, güçlü bir mobil GPU ile çalışan gayet keskin bir ekran kalitesi Windows kullanıcıları için hayalden ibaret olmak zorunda değil.

yorum@chip.com.tr

ASUS EEE TOP	LENOVO THINK-CENTRE E93Z	LENOVO HORIZON 2	APPLE IMAC 21.5" MF883D/A	MSI ADORA 22	MSI ADORA 24	MSI ADORA 20
1.350 €	875 €	1.600 €	970 €	740 €	739 €	500 €
79,7	74,7	73,8	70,8	70,0	68,0	63,3
54	52	50	38	44	44	37
100	79	93	63	89	78	66
83	77	83	99	64	70	70
84	100	95	89	99	97	98
94	100	54	100	87	83	86
Intel Core i5-4200U	Intel Core i5-4460S	Intel Core i7-4510U	Intel Core i5-4260U	Intel Core i5-4210M	Intel Core i5-4210M	Intel Core i3-4100M
nVidia GeForce GT 740M	Intel HD Graphics 4600	nVidia GeForce GT 840A	Intel HD Graphics 5000	Intel HD Graphics 4600	Intel HD Graphics 4600	Intel HD Graphics 4600
8 GByte/32 GByte	4 GByte/16 GByte	8 GByte/32 GByte	8 GByte/16 GByte	8 GByte/32 GByte	8 GByte/32 GByte	4 GByte/32 GByte
1.000 GByte/128 GByte	-/128 GByte	1.000 GByte/-	500 GByte/-	1.000 GByte/-	1.000 GByte/-	500 GByte/-
DVD-Yazıcı	DVD-Yazıcı	-	-	DVD-Yazıcı	DVD-Yazıcı	DVD-Yazıcı
Windows 8	Windows 8 Pro	Windows 8	Mac OS X 10.9	Windows 8	Windows 8	Windows 8
57 x 36 x 20 cm	51 x 41 x 26 cm	67 x 41 x 18 cm	53 x 45 x 18 cm	54 x 35 x 16 cm	58 x 42 x 17 cm	49 x 38 x 13 cm
8,7 kg	10,4 kg	6,7 kg	5,4 kg	6,4 kg	6,3 kg	4,6 kg
23,0 İnç	21,5 İnç	27,0 İnç	21,5 İnç	21,5 İnç	24,0 İnç	19,5 İnç
1.920 x 1.080 Piksel	1.920 x 1.080 Piksel	1.920 x 1.080 Piksel	1.920 x 1.080 Piksel	1.920 x 1.080 Piksel	1.920 x 1.080 Piksel	1.600 x 900 Piksel
2 / 3	4 / 2	0 / 3	0 / 4	2 / 4	2 / 4	2 / 4
206 cd/m²	169 cd/m²	296 cd/m²	352 cd/m²	225 cd/m²	271 cd/m²	274 cd/m²
181:1	173:1	185:1	175:1	180:1	165:1	177:1
0,5 Sone/0,7 Sone	0,2 Sone/0,6 Sone	0,6 Sone/2,4 Sone	0,2 Sone/0,4 Sone	0,4 Sone/1,3 Sone	0,3 Sone/1,6 Sone	0,4 Sone/1,4 Sone
43,7 Watt/72,4 Watt	27,2 Watt/62,8 Watt	27,4 Watt/75,9 Watt	40,8 Watt/62,4 Watt	28,5 Watt/68,0 Watt	31,1 Watt/72,9 Watt	28,7 Watt/60,5 Watt
4.942 Puan	4.698 Puan	2.671 Puan	2.875 Puan	3.435 Puan	3.429 Puan	2.910 Puan
2,5 Puan	5,1 Puan	2,4 Puan	2,6 Puan	3,4 Puan	3,3 Puan	2,7 Puan
1.037 Puan	560 Puan	1.418 Puan	827 Puan	699 Puan	699 Puan	538 Puan
9,3 fps	5,3 fps	15,3 fps	8,0 fps	7,7 fps	7,7 fps	6,7 fps

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ ■ VAR □ YOK

2.000 Euro altı UHD TV'ler

Ultra-HD Televizyonların fiyatları düşüyor; hatta bazı modeller Full HD'lerle kıyaslandığında daha ucuz. Fakat aynı derecede iyiler mi? Sizin için test ettik.

Tan Bodur / NO

Yalnızca birkaç ay önce TV üreticileri 3420 x 2160 çözünürlüklü Ultra-HD televizyonlarını fahiş fiyatlara satabiliyorlardı. Şimdi durum değişti: Full-HD, hatta 3D panel teknolojileri karmaşık olduğu için üreticiler son kullanıcıyı UHD TV'lere yöneltmek için fiyatları kullanmaya başladılar. Böylece aslında aynı boyutlar ve görece benzer özelliklere sahip Full-HD modellerden daha düşük fiyata mal olan UHD televizyonlar mağazaları doldurmaya başladı. Ayrıca daha küçük ekrana sahip ilk UHD-TV'ler de ikinci televizyon olarak daha küçük odalara taşındı.

Ekran boyutları diyagonal olarak (köşeden köşeye) 40 ila 65 inç (100 ila 165cm) arasında değişiyor. Salonunuza hangi boyutun daha uygun olduğunu sayfa 42'deki grafiğe bakarak belirleyebilirsiniz.

niz. UHD televizyonunuzun doğal (native) çözünürlüğünde ne tip içeriklerin daha keyifle izlenebileceği sorusunu ise sayfa 41'de cevaplıyoruz.

Keskin ve detaylı UHD görüntü

Doğrudan konuya girelim: UHD içerik açısından teste katılan ürünlerin hiçbirisi diğerine göre ciddi oranda zayıf değil. Yüksek çözünürlüklü içerikler beklediğimiz gibi görüntülendi: jilet gibi keskin ve detaylar açısından da zengin. Resim açısından farklar büyük oranda renk üretimi, veya geriden aydınlatma gibi diğer özelliklerle ilgili olarak değişiyor. TV'lerin zorlanabilecekleri bir özellik ise düşük çözünürlüklü görüntüleri UHD panel üzerinde izlenebilir hale getirmek.

Ek bir işlem olmadan izlendiğinde SD ve HD içerikler UHD televizyonlarda siyah bir çerçeve içinde görünür. Bu ultra yüksek çözünürlüklü ekranı tamamen doldurmak için görüntünün ölçeklendirilmesi gerekir; bu durumda cihaz fazladan eklenecek pikselleri hesaplama yoluyla belirler. Eğer TV bu ara değerleri düzgün bir şekilde hesaplayabilirse resim bir Full-HD televizyona göre daha keskin ve daha zengin görünecektir.

Teste katılan TV'lerin tümünde bu özelliğin aynı kalitede olmadığını söylemek gerekiyor. SD ve HD görüntülerin en iyi ölçeklendirildiği modeller LG'nin 65UB950V ve 55UB850V modelleri ile Samsung UE55HU7200S ve Grundig 55VLX7070BL oldu. Diğerlerinde ise –her ne kadar günlük standart izlemede rahatsız edici olmasa da– interpolasyon hataları ve aşırı keskinlik gözlemlendi. TCL ve Thomson ürünleri ise çok daha az etkileyici diyebiliriz. SD görüntülerde hızlı hareketlerde resimlerde çift kontur ve hatalar, HD resimlerde ise rahatsız edici bir görüntü ortaya çıktı.

Bu hatalar Thomson modelinde daha az gözlemlendi. Bu iki modelde eşit dağılmamış aydınlatma ve referans sRGB renk gamından farklılık gibi puan düşüren diğer hatalar da mevcut. Bu cihazların benzer renk üretimi sergilemeleri de bir tesadüf değil: gerçekte her ikisi de, Thomson markasını lisanslamış olan Çinli üretici TCL tarafından üretiliyor.

Diğer taraftan LG 55UB850V, renk kalitesi açısından genel anlamda zaferi elinde bulunduruyor diyebiliriz. Bu cihazı yine LG'nin LG 65UB950V modeli ve Sony KD-49X8505B izliyor. Teste katılan diğer cihazlar ise özel işlevleri gerçekleştirmekte hiç de geride değiller: Samsung UE55HU7200S modeli, son derece yüksek parlaklık (477 cd/m²) değeri ve güçlü kontrast oranı (237:1) ile aydınlık ortamlar için ideal. Ayrıca büyük (kavisli) bir panele sahip; hatta 1300 euro ile Curved-UHD TV pazarında en düşük fiyat seviyesine sahip modellerden biri. 3D film meraklıları için Philips'in 55PUS7809 ve 49PUS7909 modellerini öneriyoruz: resimlerde titreme ve çift kontur gibi sorunlar mevcut değil, hatta %0,3 ile tüm cihazlar arasında en düşük crosstalk (gölge) değeri ne sahipler.

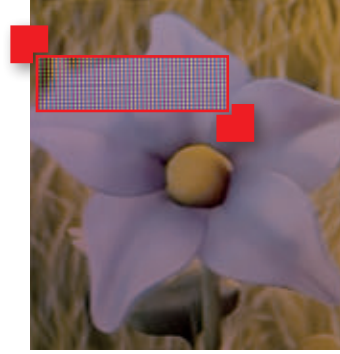
Sony KD-49X8505B ise Blu-ray severler için ilgi çekici bir ürün. Mükemmel ekranının yanında bir Sony Blu-ray oynatıcıya bağlandığında UHD filmleri de oynatabiliyor. Ancak bu özelliğin çalışması için film kutusunda "Mastered in 4K" ibaresi olması gerekiyor.

Konfigürasyon farkları

Filmlerinizi görüntünün yanında zengin bir sesle izlemek isterseniz LG 55UB850V ilk seçiminiz olabilir. Gayet temiz bir ses ve güçlü bir bass kalitesine sahip. Çıtlama, eko ve bozunum gibi sorunlar mevcut değil. Bu açıdan en geride kalanlar yine 55" ekranlı Thomson ve TCL. Yalnızca ikişer adet 8 veya 10 watt hoparlörleri var, subwoofer ise mevcut değil. Bu nedenle ses hayli zayıf ve eko yapıyor.

Konfigürasyon sözkonusu olduğunda portlar artık eskisi kadar önemli bir kriter değil. Tüm cihazlarda zaten yeteri kadar HDMI ve USB girişi mevcut. LAN ve dahili WiFi da şimdi standart özellikler arasında sayılmaya başladı. Bu noktada sadece alıcılar fark yaratıyor: Philips 49PUS7909, Samsung UE55HU7590 ve Sony KD-49X8505B modellerinde ikiden fazla dijital alıcı mevcut. Böylece bir programı izlerken diğerini kaydetmek mümkün oluyor. İki adet CI+ girişi sayesinde bu özellik Pay-Per-View (öde ve izle) içeriklerde de işe yarıyor. Donanım ile karşılaştırıldığında, kullanımı rahatlığı sunan tarayıcı, ikinci uzaktan kumanda, akıllı TV portalı gibi özellikler daha öne çıkıyor.

Bu özelliklere bilindik servislere ait dahili akışları da dahil. Cihazınızın uluslararası versiyonlarında desteklenen servisleri test

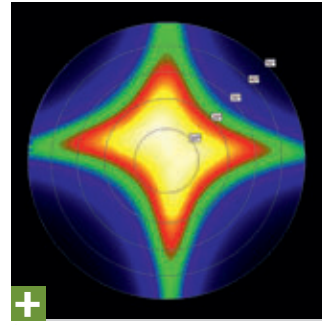
Detaylı ve keskin resim

UHD (solda) ekran, panelde 8,3 milyon piksel ile Full HD (sağda) ekrandan 4 kat daha fazla piksele sahip. Bu nedenle içerikler yukarıdaki karşılaştırmada da görülebileceği gibi çok daha keskin.

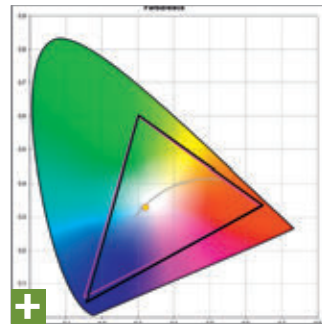
Eşit dağılımlı aydınlatma

LG 55UB850V modelinde gölge veya bulutlar ekranda flu görüntüler oluşturmuyor (solda). Philips 55PUS7809 modelinde ise durum farklı (sağda).

İzleme açısına göre kontrast

Philips 49PUS7909 (solda), TCL U55S7606DS modeline göre (sağda) geniş izleme açılarında bile kararlı bir kontrast oranı sunuyor.

Renk aralığı ve aydınlatma

Samsung UE55HU6900S (solda) neredeyse referans sRGB gamının tümünü üretebiliyor. TCL U55S7606DS modelindeki (sağda) renk üçgeni ise belirgin bir sapma gösteriyor.

TEST UHD Televizyonlar

tablosunda görebilirsiniz. Samsung geniş kapsamlı bir Smart-TV portalına sahip. LG, Philips ve Sony bu noktada biraz geride kalıyor. Panasonic, Grundig, Thomson ve TCL ise farklı sistemlere sahip ancak yine de önemli uygulama ve servisler sunuyorlar.

Testimizde ayrıca cihazların kısaca H.265 olarak bildiğimiz HEVC kodlamalı UHD içerikleri USB üzerinden oynatabilme yeteneklerini de inceledik. TCL U55S7606DS, Thomson 55UZ8766, Grundig 55VLX707OBL, Panasonic TX-40AXW634, Samsung UE55HU7200S ve Philips 55PUS7809 bu açıdan sıfırta kaldılar. Aslında önceki H.264 standardı ile de bu içerikleri oynatmak mümkün, ancak düşük sıkıştırma oranı nedeniyle veri boyutları ikincide nispeten daha yüksek.

Yeni televizyonunuzun UHD paneli ve zengin işlevlerine rağmen elektrikte tasarruf yapmasını istiyorsanız ilk seçiminiz Philips 55PUS7809 olmalı. 55" ekranlı bu cihaz standart kullanımda yalnızca 55Watt ile en iyi konumda. Ardından gelenler ise en az 100 Watt tüketiyorlar. yorum@chip.com.tr

BİLGİ

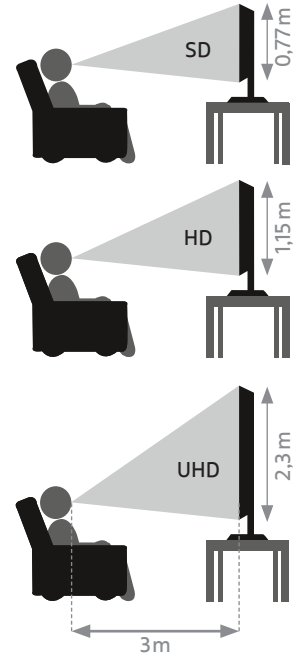
UHD için daha büyük TV kullanılabilir

Eşit diyagonal boyutlar söz konusu olduğunda eğer çözünürlük daha fazlaysa koltuk mesafesini azaltmak gerekir. Yani aynı koltuk mesafesinde UHD-TV seçiminizde daha büyük bir ekran tercih edebilirsiniz. Koltuk mesafesi (km) ve gözünüze göre ekranın maksimum yüksekliği (y) arasındaki oran şöyle kurulabilir:

SD için: $y = km / 3,9$
 HD için: $y = km / 2,6$
 UHD için: $y = km / 1,3$

Sağdaki örnekte görülen yükseklikler için maksimum diyagonal boyutlar şu oranlamaya dayalı:

Yükseklik (metre)	Diyagonal (inç)
0,77	60
1,15	90
2,30	180

UHD TV Testi

	LG 65UB950V	LG 55UB850V	PHILIPS 49PUS7909	SAMSUNG UE55HU7590	SONY KD-49X8505B	PHILIPS 55PUS7809
TOP 10 sıralaması	4	5	6	12	14	15
Fiyat (yaklaşık)	2.000 Euro	1.200 Euro	1.000 Euro	1.650 Euro	1.350 Euro	1.100 Euro
Toplam puan	89,7	89,5	89,2	86,5	85,0	84,1
Görüntü kalitesi (%50)	96	100	93	93	95	83
Donanım özell. (%25)	86	77	94	92	79	84
Ergonomi (%15)	80	86	79	81	74	82
Ses kalitesi (%5)	87	96	80	51	74	85
Enerji verimliliği (%5)	81	53	72	52	62	100

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran: boyut/çözünürlük	65 İnç/3.840 x 2.160 Piksel	55 İnç/3.840 x 2.160 Piksel	49 İnç/3.840 x 2.160 Piksel	55 İnç/3.840 x 2.160 Piksel	49 İnç/3.840 x 2.160 Piksel	55 İnç/3.840 x 2.160 Piksel
Ekran: tip/aydınlatma	3D-LCD (Polif.)/Edge-LED	3D-LCD (Polif.)/Edge-LED	3D-LCD (Polif.)/Edge-LED	3D-LCD (Shutter)/Edge-LED	3D-LCD (Polif.)/Edge-LED	3D-LCD (Polif.)/Edge-LED
Tuner DVB-T/S/C/analog	1/1/1/1	1/1/1/1	2/2/2/1	2/2/2/1	2/2/2/1	1/1/1/1
HDMI/Scart/Comp./YUV	4/1/1/1	4/1/1/1	4/1/1/1	4/1/1/1	4/1/1/1	4/1/1/1
LAN/WLAN	■/■	■/■	■/■	■/■	■/■	■/■
USB portları/ kayıt yapma	3/■	3/■	3/■	3/■	3/■	3/■
Smart TV: yükseltilebilir/ tarayıcı/ Hbb-TV	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■
VoD: Amazon/Netflix/Maxdome/Watchever/YouTube	■/■/■/■/■	■/■/■/■/■	□/■/■/■/■	■/■/■/■/■	■/■/■/■/■	□/■/■/■/■
Ekonomi modu/ otomatik kapanma	1/■	1/■	1/■	1/■	1/■	1/■
İkinci uz.kumanda/ses ve mimik kontrolü	■/□/■	■/□/□	□/■/□	■/■/■	■/□/□	□/■/□
Boyutlar	145 x 88 x 30 cm	123 x 75 x 26 cm	109 x 71 x 21 cm	123 x 75 x 26 cm	110 x 69 x 23 cm	123 x 79 x 22 cm

LABORATUVAR ÖLÇÜMLERİ

TV kalitesi SD/HD	İyi/İyi	İyi/Çok iyi	İyi/Orta	Orta/Çok iyi	Orta/Orta	Orta/Orta
Blu-ray/ 3D kalitesi	Çok iyi/Çok iyi	Çok iyi/Çok iyi	İyi/Çok iyi	Çok iyi/Çok iyi	Çok iyi/Çok iyi	Orta/Çok iyi
Maks. parlaklık	261 cd/m²	231 cd/m²	306 cd/m²	399 cd/m²	236 cd/m²	256 cd/m²
Göreceli parlaklık sap.	9,0 %	4,0 %	9,6 %	4,8 %	7,9 %	11,8 %
Dama kontrastı	169:1	129:1	161:1	188:1	165:1	166:1
İzleme açısı (yatay/dikey)	176°/173°	176°/176°	176°/176°	176°/176°	176°/176°	176°/176°
Tüketim (çalışma/bekleme)	119,0/< 0,1 Watt	158,0/0,3 Watt	99,4/ 0,2 Watt	156,9/0,2 Watt	125,2/0,2 Watt	55,0/0,1 Watt

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
 TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

UHD TV'leri nasıl test ettik?

Televizyonlar sözkonusu olduğunda görüntü kalitesi kullanıcı gözünde her zaman en önemli unsur. Ayrıca iyi bir donanımı, ses kalitesi, kolay kullanımı ve enerji tasarrufu da beklenen özellikler.

%50 Görüntü kalitesi Görüntü parametrelerinde renk skalası, gama sapması, parlaklık ve kontrast özelliklerini bir fotometreyle değerlendirdik. İzleme açısına dayalı renk ve kontrast özellikleri de bu şekilde belirlendi. Test uzmanlarımız görsel değerlendirme için birkaç film sahnesini kullandılar. Renk üretimi, hareketli görüntüde gürültü, hatalar ve kontrast tutarlılığı da ölçüldü.

%25 Donanım özellikleri Bu kategoride, cihazdaki port, tuner gibi girişlerin sayısı ve 3D yapılandırması, ayrıca internet ve Smart TV özellikleri, medya oynatıcısı, alternatif denetim özellikleri ve resim işlevleri değerlendirildi.

%15 Ergonomi Önemli noktalar tabii ki ekran arayüzü ve bağlantılara kolay ulaşılabilirlik gibi özellikler.

%5 Ses Kalitesi Güçlü ses, seste düşük bozulma oranı, ve daha temiz frekans tepkileri bu kategoride en önemli kriterler.

%5 Enerji verimliliği Bu kategoride ise televizyonun çalışma, bekleme ve ekonomi modlarında elektrik tasarrufunu nasıl gerçekleştirdiğini değerlendirdik.

CHIP Test sonucu

2000 euro'ya kadar fiyatlı 40 ila 65 inç ekranlı farklı UHD-TV'ler mevcut. Ancak resim kalitesi ve yapılandırma açısından bu cihazların tamamının etkileyici olduğunu söylemek mümkün değil.

Test birincisi Testimizde en etkileyici cihaz LG 65UB950V modeli oldu. 65 inç ekranı ve azımsanmayacak özellikleri ile fiyatını rahatlıkla hak ediyor. Cihaz TV işlevlerini gerçekten başarılı bir biçimde gerçekleştiriyor.

Alternatifler Daha düşük bir versiyon arıyorsanız LG 55UB850V modeli de iyi bir seçim. Özellikle sık sık kayıt yapıyorsanız çift TV alıcısına sahip modelleri tercih edebilirsiniz. 40 inç ekranlı Panasonic gibi modeller ise daha ufak odalar için ideal.

Uygun fiyatlı 490 euro civarında bir fiyatla Samsung UE40HU6900S, 40 inç ekranda cebinize hitap ediyor.

SAMSUNG UE55HU7200S

SAMSUNG UE55HU6900S

PANASONIC TX-40AXW634

GRUNDIG 55VLX7070BL

SAMSUNG UE40HU6900S

THOMSON 55UZ8766

TCL U55S7606DS

17	20	21	22	23	25	26
1.300 Euro	800 Euro	620 Euro	1.400 Euro	490 Euro	1.400 Euro	700 Euro
83,0	81,9	77,9	77,8	77,2	67,0	65,8
88	87	88	88	76	76	75
79	81	68	71	81	64	64
73	72	63	58	72	35	35
92	76	76	84	79	77	72
75	68	72	65	80	83	72

55 inç/3.840 x 2.160 Piksel	55 inç/3.840 x 2.160 Piksel	40 inç/3.840 x 2.160 Piksel	55 inç/3.840 x 2.160 Piksel	40 inç/3.840 x 2.160 Piksel	55 inç/3.840 x 2.160 Piksel	55 inç/3.840 x 2.160 Piksel
LCD/Edge-LED	LCD/Edge-LED	3D-LCD (Shutter)/Edge-LED	3D-LCD (Shutter)/Edge-LED	LCD/Edge-LED	3D-LCD (Shutter)/Edge-LED	3D-LCD (Shutter)/Edge-LED
1/1/1/1	1/1/1/1	1/1/1/1	1/1/1/1	1/1/1/1	1/1/1/1	1/1/1/1
4/1/1/1	4/1/1/1	3/1/1/1	4/1/1/1	4/1/1/1	3/1/1/1	3/1/1/1
■/■	■/■	■/■	■/■	■/■	■/■	■/■
3/■	3/■	2/■	3/■	3/■	3/■	3/■
■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■
■/■/■/■/■	■/■/■/■/■	■/■/■/■/■	■/■/■/■/■	■/■/■/■/■	■/■/■/■/■	■/■/■/■/■
3/■	1/■	1/■	1/■	1/■	1/■	1/■
■ / ■/■	■ / ■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■
124 x 76 x 30 cm	124 x 76 x 28 cm	92 x 58 x 20 cm	124 x 75 x 22 cm	92 x 58 x 26 cm	124 x 75 x 20 cm	130 x 78 x 26 cm

İyi/İyi	Orta/Orta	İyi/Orta	İyi/İyi	Orta/Orta	Orta/Orta	Makul/Orta
Çok iyi/■	İyi/■	İyi/Çok iyi	Çok iyi/Çok iyi	İyi/■	İyi/Makul	İyi/Makul
477 cd/m²	310 cd/m²	272 cd/m²	418 cd/m²	289 cd/m²	352 cd/m²	381 cd/m²
7,9 %	7,5 %	8,8 %	12,6 %	13,5 %	9,0 %	10,1 %
237:1	171:1	190:1	208:1	212:1	194:1	225:1
176°/164°	176°/172°	176°/176°	176°/176°	154°/101°	141°/149°	122°/135°
104,0/0,3 Watt	95,3/0,5 Watt	80,3/0,3 Watt	115,3/0,5 Watt	76,3/0,1 Watt	89,3/0,2 Watt	106,3/0,2 Watt

Android internet tarayıcıları testte

Bir Android cihazınız varsa üzerinde zaten Chrome tarayıcısı kuruludur. Google tarayıcısını en iyi 5 rakibi ile karşılaştırdık.

Tan BODUR

Firefox

<http://chip.tk/1eFKiWF> | ★★★★★

Özellikler ★★★★★ **Performans** ★★★★★

Kullanım kolaylığı ★★★★★

Neyi sevdik

Windows, Linux ve MacOSX için Firefox hem hızlı, hem kolay kullanımlı, hem de kararlı. Android versiyonu da aynı seviyede etkileyici. Bilgisayara yönelik versiyonları gibi Android üzerindeki Firefox da reklamları engelleyerek tarama deneyiminizi geliştirecek Adblock Plus gibi sayısız eklentiye sahip.

Biz özellikle, özelleştirilebilir ana ekranı sevdik. Bu ekran sayesinde en çok kullandığınız web siteleri, yer işaretleri, geçmiş ve son ziyaret ettiğiniz siteler sekmelerine hemen erişebilirsiniz. Uygulama bu bilgilerin birçoğunu masaüstü bilgisayarınızda (ve varsa Android tabanlı diğer cihazlarınızda) kurulu Firefox ile eşitlemenize, favori sitelerinizdeki oturum açma bilgilerinizi kaydetmenize olanak tanıyor. Eğer bir oturumda hiçbir kişisel bilgi vermek istemezseniz bunun için uygulamanın ana menüsünden özel bir sekme açmanız da mümkün.

Ayrıca eğer bir arkadaşınız cihazınızda tarayıcı kullanmak isterse yeni bir Misafir Oturumu açabilir ve böylece sizin bilgileriniz gizli kalır.

Akıllı telefon veya tabletinizde makaleler okuyorsanız adres çubuğunuzdaki kitap ikonuna tıklayarak uygulamanın Okuyucu modunu devreye sokabilir, böylece sayfanın aynı bir kitap sayfası gibi biçimlendirilmiş metne dönüşmesini sağlayabilirsiniz.

Ayrıca bir makale üzerinde uzun bekleme, o makaleyi okuma listenize ekliyor ve daha sonra geri dönüp okumanıza olanak tanıyor.

İlk bakışta Firefox arama çubuğunu biraz kalabalık bulmuş olsak da, arama terimlerini girdikten sonra istediğiniz arama motorunu kullanma olanağı tanınması hoşumuza gitti.

Hem kullanımı kolay, hem de birçok özellik donatılmış olan Firefox, Sunspider 1.0.2 ve Peacekeeper benchmark testlerimizde de birinci gelerek günlük kullanım için en ideal tarayıcı olduğunu kanıtladı.

Nasıl geliştirilebilir?

Firefox iOS versiyonuna da sahip olsaydı daha fazla cihaz arasında eşitleme mümkün olabilirdi. Chrome ve Maxthon'daki gibi veri kayıt araçları da işe yarayabilir.

SONUÇ

Firefox birçok özelliği, performansı ve kullanımı ile Altın madalyayı haketti. PC versiyonu kadar, hatta daha bile iyi olduğunu düşünüyoruz.

Chrome

<http://chip.tk/1eFKCol> | ★★★★★

ÖZELLİKLER ★★★★★ **PERFORMANS** ★★★★★

KULLANIM KOLAYLIĞI ★★★★★

Neyi sevdik

Altın ve Bronz Madalya verdiğimiz tarayıcılar gibi, Chrome da yer imlerinizi, geçmişinizi, şifrelerinizi ve açık sekmelerinizi Masaüstü tarayıcınız ve mobil uygulamanız arasında eşitleme imkanı sunarak bir cihazda başladığınız işi diğerinde bitirmenize yardımcı oluyor.

PC'nizde Chrome kurulu ise Android ve iOS'ta da birincil tarayıcınız da olması için geçerli bir neden. Chrome aynı zamanda test ettiğimiz tarayıcılar arasında en basit kullanıma sahip. Arayüzünde hiçbir şeyi değiştirmek mümkün değil (yeni sekme açma, gizli sekme gibi işlemlere menüden ulaşılabilir). Veri tasarruf aracı ile mobil cihazınızın kullandığı veri miktarını da azaltabilirsiniz.

Chrome'un performansı

Hem Sunspider 1.0.2 hem de Peacekeeper benchmark testlerinde Firefox'a göre yalnızca yalnızca biraz geride kalıyor.

Nasıl geliştirilebilir?

Tarayıcının basitliğinden etkilenmiş olmamıza rağmen Adblock Plus gibi eklentilerin olması iyi olabilirdi.

SONUÇ

Basit arayüzü ve hızlı performansı ile keyifli bir kullanım sunuyor. Eklenti kullanabilme opsiyonu dahil edilirse birinciliğe aday.

Maxthon

<http://chip.tk/1eFKSUn> | ★★★★★

ÖZELLİKLER ★★★★★ **PERFORMANS** ★★★★★

KULLANIM KOLAYLIĞI ★★★★★

Neyi sevdik

Maxthon diğer tarayıcıların hiçbirinde görmediğimiz bazı özelliklere sahip. Örneğin dahili bir QR-code okuyucuya sahip ve böylece adres access çubuğundan doğrudan arama yapılabilir. Gece modu ile karanlıkta veya yatakta okuma Kolaylığı sağlıyor. Ayrıca Tarayıcıda Adblock Plus da standart olarak geliyor. Bu sayede daha başından rahat bir gezinti deneyimi sunuyor. Mobil veri kullanımını azaltmak isterseniz, Images Off seçeneği ile sayfanın yalnızca temel görünümünü yükleyerek mobil verinizden tasarruf edebilirsiniz. Altın ve Gümüş madalya verdiğimiz tarayıcılar gibi, Maxthon da yer imleri ve son sekmelerinizi PC sürümü ile eşitle-

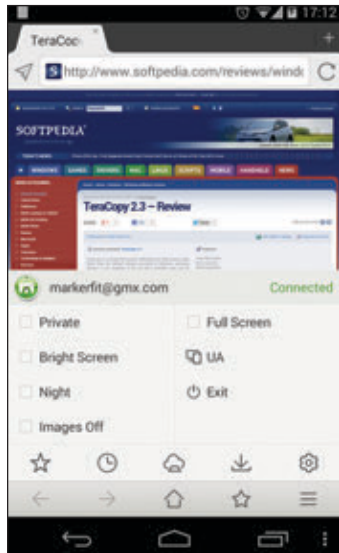
me imkanı veriyor, gizli gezinme olanağı tanıyor ve birçok Eklenti ile daha verimli kullanım sağlıyor.

Nasıl geliştirilebilir?

Maxthon tarayıcı Sunspider 1.0.2 Testinde iyi sonuç verdi fakat Peacekeeper skoru o kadar iyi değil. Arayüzünü de diğer tarayıcılara göre daha az sezgisel bulduk.

SONUÇ

Maxthon, test ettiğimiz diğer tarayıcılara göre daha zengin ancak Altın ve Gümüş madalya verdiklerimiz kadar hızlı ve rahat değil. 📌

En iyi Android tarayıcılar

Opera for Android

<http://chip.tk/1eFL4TI>

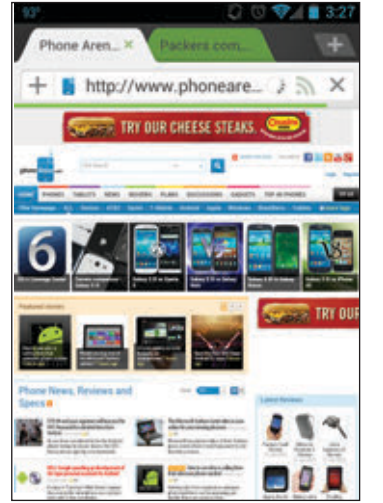
Opera ne yazık ki Bronz madalyayı kaçırdı. Performansı Peacekeeper üzerinde Chrome ile yakın ve Turbo modu ile veri tasarrufu açısından en iyi tarayıcılar arasında yer alıyor. Discover sekmesi ile yeni haberlere çabuk erişim sağlıyor fakat Firefox ve Maxthon'a göre compared to özellikler açısından daha zayıf. Farklı görünüm alternatifleri var choose ancak arayüzü o kadar rahat değil.

Dolphin

<http://chip.tk/1eFLg5I>

Dolphin, Android üzerindeki en eski tarayıcılardan biri ve etkileyici sayıda eklenti sunuyor. Özellikle Connect özelliğini beğendik. Bu sayede geçmiş, yer imleri, şifreler ve açık sekmeler sekmelerinizi diğer mobil ve PC tarayıcılar Chrome, Firefox ve Safari dahil) eşitleme olanağı sunuyor. Ancak browser Benchmark testlerinde sonuncu sırada ve 3 ana menü-sünü biraz fazla bulduk.

Puffin

<http://chip.tk/1eFLkC5>

Puffin, tüm Android tarayıcılar arasında en hızlı JavaScript motoruna sahip fakat özellikleri fazla basit. Ücretsiz sürümünde reklamlar mevcut ve bu nedenle hayli sinir bozucu. Arayüzü karışık ve testteki diğer tarayıcılara göre eski. Sayfaları kaydırırken takılıyor.

General Mobile 4G Android One'la geliyor

General Mobile 4G, tasarımında az önce de söylediğimiz gibi deri görünümü kazandırılmış plastik bir malzeme kullanıyor. Elde iyi bir tutuş hissi yaratan telefonun kalınlığı 9,3 mm, ağırlığı ise 135 gram. Arka kapağı çıkartılabilen General Mobile 4G, burada bizlere çıkartılabilir bir batarya, SIM kart ve microSD kart slotu sunuyor. Telefonun çevresinde yine son zamanlarda çok sık karşılaştığımız metalik çerçeveyi görüyoruz. Üst kenarda bir kulaklık, alt kenarda ise microUSB noktaları bulunuyor. Yine hoparlörler de alt kısma konumlanmış. General Mobile 4G, ülkemizde de ilk Android One'lı model. Android işletim sisteminin en saf, en ferah ve en rahat kullanımı sağlayan biçimini sunan Android One platformunun en önemli esprisi ise şu an en güncel işletim sistemini kullanıyor olması. Android 5.1.1 sürümünü kullanan General Mobile 4G, böylece şu an işletim sistemiyle piyasadaki en güncel telefon. Qualcomm Snapdragon 410 işlemciyle gelen General Mobile 4G, 4 çekirdekli işlemcisiyle 1,2 GHz hızında çalışıyor. RAM seviyesi yine Casper VIA V6'da gördüğümüz gibi 2 GB. Öte yandan 16 GB dahili depolamayla gelen telefon, microSD kart seçeneğini de sunuyor. Telefonun ekranı da gayet güzel görünüyor. 5 inç boyutunda bir ekranın sahibi olan telefon, IPS paneli kullanıyor ve 720x1280 piksel, yani HD görüntü sunuyor. General Mobile 4G, pil kapasitesiyle ise bize 2500 mAh sunuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.1
İŞLEMÇİ	Qualcomm Snapdragon 410 1,2 GHz
EKRAN	5,0 inç IPS HD
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 16 GB
KAMERALAR	5,0 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	73
İNTERNET (%20)	87
MÜLTİMEDYA (%20)	77
TELEFON FONKSİYONU (%10)	84
FİYAT / PERFORMANS (%20)	93
FİYAT	699 TL

CHIP İyi (82)

Apple MacBook (2015) 12 inç Retina ekranlı MacBook

Bu cihaz, şu an Apple'ın ürettiği en ince ve hafif notebook'u. En ince noktasında 0,35 mm'ye ulaşan MacBook, en kalın yerinde ise sadece 1,31 mm. MacBook'un ağırlığı ise sadece 920 gram. Bu da tasarım anlamında iPad'in notebook sürümü olduğuna ilişkin en belirgin kanıt sanıyoruz. Yenilenmiş klavyesiyle de dikkat çeken MacBook, öte yandan yeni Force Touch trackpad'ini de bize sunuyor. Intel Core M işlemciyle çalışan cihaz, bu sayede fansız tasarımla üretilmiş. Bu da onun ilk fansız Mac olarak anılmasına sebep oluyor. Yeni MacBook'ta tabi ki dikkati çeken bir diğer nokta ise çok konuşulan USB-C portu. MacBook'un çevresinde yalnızca USB-C portu ve bir de kulaklık ile mikrofon girişi bulunuyor. Bunların dışında herhangi bir port yok. Bu da tasarım anlamında cihazın daha minimal bir konseptte kavuşmasını sağlamış. Yeni MacBook'ta fansız Intel Core M işlemci bulunuyor. 1,1 GHz hızında çalışan çift çekirdekli işlemci, Turbo Boost'la 2.4 GHz hızına değin erişebiliyor. 8 GB RAM, 1600 MHz DDR3 olarak teknik kadroda kendine yer buluyor. Yine grafik işlemci hanesinde Intel'in HD Graphics 5300 birimini görüyoruz. 256 GB'lık depolama kapasitesi sunan cihazın, ekranı 12 inç ve 2304x1440 piksel çözünürlüğünde. MacBook'un pil ömrü aldığımız sonuca göre 7 saat 5 dakika. Bu da mükemmel bir pil ömrüne sahip olmadığını gösteriyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	OS X Yosemite
İŞLEMÇİ	Intel Core M 1,1 GHz (2,4 GHz)
EKRAN	12 inç Retina IPS (2304x1440)
BELLEK / DEPOLAMA	8 GB / 256 GB
PİL ÖMRÜ	9 - 10 saat

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	90
EKRAN (%15)	95
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	80
TAŞINABİLİRLİK (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	60
FİYAT	4299 TL

CHIP İyi (84)

Synology DiskStation DS214 Kendi NAS'ınızı edinmek isteyenlere

DiskStation DS214, çift yuvalı bir NAS sunucu. Diğer modeller gibi yine önden yükleme yapıda olan cihaz, disk yuvalarını hemen ön kapağının altında bulunduruyor. Piyano renkli kapağının altında yer alan kızıkları çekerek diskinizi yerleştiriyor ve hemen kullanıma başlayabiliyorsunuz. Bu arada şunu da söyleyelim, biz testimiz sırasında Synology'nin bize gönderdiği Seagate'in 2 TB'lık diskini kullandık. Ancak halihazırda raflarda yer alan DS214 modellerinin kutu içeriğinde herhangi bir disk sunmadığını da belirtmekte fayda var. Ön panelin sağ yüzünde durum, LAN, disk 1 ve disk 2 bildirim LED'lerini görmek mümkün. Alt kısımda ise güç butonu ve USB 2.0 bağlantı noktası kendine yer buluyor. DS214, tek fanlı bir model. Arka yüzde fanın hemen altında iki adet USB 3.0 noktası da bulunduran cihaz, ayrıca ethernet portuna da yer veriyor. Fakat bağlantılar arasında daha önceki modellerde olduğu gibi herhangi bir SD karta veya eSATA bağlantısına yer verilmemiş olması üzücü. İki disk kapasitesiyle hem 3,5 hem 2,5 diskler için kullanılabilen Ürün 16 TB'a kadar kapasite desteği sağlıyor. Her bir sürücü yuvasıyla 8 TB'lık disk desteği sağlayan DiskStation DS214'ün okuma ve yazma test sonuçları ise saniyede 95,9 MB okuma ve saniyede 103 MB yazma değerlerine sahip. Bu da performans noktasında DiskStation DS214'ün tatmin edici olduğunu ortaya koyuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLEMÇİ	MARVELL Armada XP MV78230 1.066 GHz
HDD	SATA(III) / SATA(II)
MAKS. KAPASİTE	16 TB (8 x 2 TB)
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (2 adet), USB 2.0, Ethernet
BOYUTLAR	165 x 108 x 233.2 mm

DEĞERLENDİRME

DONANIM (%40)	87
SESSİZLİK (%20)	88
ENERJİ SARFIYATI (%20)	34
PERFORMANS (%20)	90
FİYAT	Belli değil

CHIP İyi (77)

TP-Link Archer T4UH

Wi-Fi özgürlüğü kazanmak için

Archer T4UH, wireless USB adaptör olarak görev yapıyor. Kutu içeriğinde bir USB kablosu getiren cihaz, USB 3.0 arabirimi üzerinden kablo yoluyla bilgisayarınıza bağlanabiliyor. Evet, tasarımı itibarıyla direkt USB yuvasına oturan adaptörlerden daha farklı görünüyor ve masanızın üzerinde bir bölüm işgal ediyor, ancak cihazın tasarımıyla oldukça da sevimli olduğunu söylemek lazım. Elbette bunu sevenler olacağı gibi sevmeyenler de olacaktır. Bazı kullanıcılar masa üzerinde o kadar çok şey varken bir de USB adaptörün yer kaplamasını istemeyeceklerdir. Archer T4UH, USB 3.0 bağlantı noktasının hemen üzerinde yeşil bir bildirim LED'i ve onun üzerinde WPS butonu bulunduruyor. Bu butona basarak kolay kablosuz güvenlik şifrelemesi sağlanabiliyor. Az önce de söylediğimiz gibi Archer T4UH, çift bant desteği gösteren bir adaptör. Böylece hem 2,4 GHz, hem 5 GHz frekans bantlarına bağlanabilen cihaz, 2,4 GHz bantta 300 Mbps'e kadar, 5 GHz bantta ise 867 Mbps'e kadar kablosuz hız sağlıyor. Cihazı çalıştırmak için kısa bir kurulum işlemi yapmanız gerekiyor. Kutu içeriğinden çıkan CD'deki kurulumu tamamladığınızda Archer T4UH'nin kullanım ekranına erişebilirsiniz. Arabirim oldukça kullanışlı. PC'nizi çevre ağılardan birine hemen bağlayabiliyor ve dilerseniz cihaz üzerinden güvenli bir kablosuz kanal açabilirsiniz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n/ac
FREKANS	2,4 GHz / 5 GHz
HIZ	1200 Mbps
BAĞLANTILAR	USB 3.0
BOYUTLAR	90 x 68 x 16 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	95
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25)	95
ERGONOMİ (%15)	87
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	91
FİYAT	142 TL

CHIP Çok iyi (93)

Asus DVR Classic

Asus'un araç içi kamerası

Asus'un araç içi kamera sistemi DVR Classic, kolay bir kurulumla ve kullanıma sahip bir cihaz. Birden fazla monte seçeneğiyle zahmet gerektirmeyen sekiz küçük adımda aracınıza kurulabilen cihaz, yazılımını da bilgisayarınıza kurduğunuzda tam kapasite çalışmaya hazır hale geliyor. Cihazı hemen tasarımıyla hızlıca tanıyacak olursak, ön yüzünde F2.0 odak çapına sahip bir kamera bulunduran DVR Classic, arka yüzünde 2 inç boyutunda bir LCD ekranı taşıyor. Ekranın hemen altında cihazı kullanabilmeniz için gerekli fonksiyon butonlara yer verilmiş. Ekranın üst kısmındaysa hoparlör ve LED ışık dikkati çekiyor. DVR Classic'in sağ yanında microSD kart girişi, sol kenarında ise mini HDMI, GPS portu ve mini USB noktaları yer alıyor. Bu arada kutu içeriğinde bir microSD kart bulunmuyor, onu ayrı satın almak durumundasınız. Cihazın sahip olduğu kameranın isteğe bağlı olarak HD veya Full HD kayıt yapabildiğini söyleyelim. MOV uzantılı dosya formatlarında her 5 dakikada bir kayıt alan cihaz, HDR teknolojisini de destekliyor. Bu sayede gündüz kayıtlarının yanında gece sürüşlerinde de kaliteli kayıt alabilen DVR Classic, G-sensörüne ve GPS özelliklerine sahip elbette. Yazılımıyla da buna tam destek sağlayan DVR Classic, arabirimde video sahnesini, medya oynatıcı kontrol panelini, GPS lokasyon bilgisini, rota takip haritasını ve hatta bunlara ek olarak o anki sürüş hızı gibi bilgileri de görüntülüyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ODAK ÇAPI	F2.0
EKRAN	2.0 inç LCD
HDR / G-SENSÖRÜ / GPS	Var
DEPOLAMA	MicroSD SDxC, class 10 (8GB-64GB)
ÇÖZÜNÜRLÜK	Full HD, HD

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	90
KULLANIM (%30)	93
FİYAT / PERFORMANS (%30)	89
FİYAT	3071 TL

CHIP Çok iyi (91)

WD My Book Duo

Veri depolama konusunda profesyonel

Masa üzerinde şık bir görünüm sunan My Book Duo, plastik tasarımlı gri renkli bir gövdenin sahibi. Ön yüzünde yalnızca bildirim LED'leri bulunan cihaz, üst kısmında diskler erişebilmemiz için bir buton bulunduruyor. Bu butona basarak disk kapığını açabiliyorsunuz. İki disk slotu içinde iki adet Red Pro disk sunan cihaz, her biri 2 TB'lık diskleriyle toplamda 4 TB alan sağlıyor. My Book Duo'nun arka kısmında baktığımızda burada iki USB 3.0 bağlantı noktası görüyoruz. Böylece My Book Duo'ya ek olarak diğer disklerinizi de bağlamanız mümkün. Elbette bir de My Book Duo'yu PC'nize bağlamanız için bir USB 3.0 noktası daha bulunuyor. Bunların dışında başka bir bağlantı ise yok. eSATA ve Ethernet portu gibi seçenekler burada bulunmuyor. My Book Duo'yla beraber gelen WD Drive Utilities yazılımından ayrıca söz etmek lazım, zira cihazı tam kapasitede bu yazılımla beraber kullanıyorsunuz. Yazılım içeriğinde disklerin kontrollerini yapabileceğiniz bölümden, kullanılmadığında otomatik kapanmasını sağlayan işleve de erişebilirsiniz. Burada bulunan RAID Yönetimi kısmından ise diskleri RAID 0, RAID 1 veya sürücülerini ayrı ayrı kullanmak için JBOD ayar seçeneklerini yönetebilirsiniz. Böylece 2 TB'dan ayrı diskler sahip olabilir, iki diski tek kapasite olarak çalıştırabilir veya Mirror işlemini gerçekleştirebilirsiniz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

KAPASİTE	4 TB
DİSK SAYISI	2 adet
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows / Mac
BAĞLANTILAR	USB 3.0
BOYUTLAR	99 x 157 x 165 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50):	92
KULLANIM (%15):	86
ÖZELLİKLER (%15):	91
FİYAT / PERFORMANS (%20):	70
FİYAT	917 TL

CHIP İyi (87)

TEST İncelemeler

Toshiba Tecra Z50-A-11C Profesyonel kullanıcılar

Tecra Z50-A-11C modeli de yaklaşık 20 mm'lik kalınlığa Intel Core i7 işlemci olmak üzere birçok ileri düzey özelliği sığdırıyor. Teknik özelliklerin dışında bilgisayarda düşmeye ve sıvı temasına dayanıklı magnezyum kasa, parmak izi okuyucu ve yansıma yapmayan ekran gibi detayların bulunması da diğer göze çarpanlar arasında. Toshiba Tecra Z50-A-11C, 15,6 inç büyüklüğünde bir ekrana sahip. Benzerlerinden farklı olarak ekranda yansıma yapmayan bir kaplama kullanılıyor ve böylece gözlerin gereksiz yere yorulması engelleniyor. Full HD çözünürlükteki ekranın dokunmatik kontrol özelliği bulunmuyor. Açıkçası kurumsal kullanımda dokunmatik desteğinin pek de bir önemi olduğunu söyleyemeyiz. Bilgisayar bağlantıları açısından ise oldukça zengin. Toshiba Tecra Z50-A-11C üst düzey bir dizüstü bilgisayarı. Sunulan dört çekirdekli işlemci, yüksek miktarda bellek, SSD ve diğer detaylarda oldukça cömert davranılmış görünüyor. Bilgisayarın alt kısmında da magnezyum malzemenin sürdürüldüğü dikkatlerden kaçmıyor. Toshiba Tecra Z50-A-11C, özellikle 15,6 inç ekranlı dizüstü bilgisayar kategorisinde taşınabilirlik ve performansı en iyi şekilde sunan bilgisayarlar arasında. Hatta siz bunlara bir de sağlamlık ekleyin. Bize göre tek olumsuz yanı, sundukları nedeniyle haklı olarak yüksek olan fiyatı.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLEMCI	Intel Core i7 4600U işlemci (2,1 GHz)
EKRAN	15,6 inç, 1920 x 1080
BELLEK / DEPOLAMA	8 GB / 256 GB SSD
GRAFİK	Intel HD Graphics 4400
BAĞLANTILAR	3 x USB 3.0, 1 x USB 2.0, HDMI, D-Sub, 802.11ac

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	90
EKRAN (%15)	89
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	92
TAŞINABİLİRLİK (%10)	90
FİYAT / PERFORMANS (%20)	70
FİYAT	5200 TL

CHIP İyi (86)

ZyXEL NBG-418N v2 Ev ve ofis için router

ZyXEL NBG-418N v2, küçük boyutlu bir router. Mat siyah renkli yapısıyla masa üzerinde çok yer işgal etmeyen cihaz, tipik olarak ön yüzünde LED ışıklandırmaları bulunduruyor. Arka yüzeyinde ise bağlantılara yer veriliyor. Bağlantılar arasında WAN ve 4 Ethernet portu yer alıyor. Cihazı açıp kapatmak için bir güç butonu ve güvenli bağlantı için bir WPS, yani Wi-Fi Protected Setup butonu da burada bulunuyor. 64/128 bit WEP, WPA/WPA2 şifreleme türlerini destekleyen cihaz, ayrıca DoS ataklarını engelleyebiliyor ve SPI güvenlik duvar özelliklerini de gösteriyor. Cihazın üzerinde yükselen iki anten görüyoruz. Bu antenleri yerinden çıkartmak mümkün. Her iki antenin de 5 dBi gücünde olduğunu da söyleyelim. Böylece cihaz, kablolu ağı geniş bir alana yayabiliyor. Bağlantıları arasında ise herhangi bir USB portunun bulunmadığını da söyleyelim. 802.11n teknolojisini destekleyen router, 2,4 GHz frekansında çalışıyor ve bu bantta 300 Mbps'e varan kablolu hız desteği sunabiliyor. Fakat cihazın en büyük iddiası hızdan ziyade stabil ve güvenli bir kablolu ağ deneyimi yaşatabilmek. Bunun için Wi-Fi Multimedia (WMM) teknolojisini destekleyen cihaz, video ve ses uygulamalarının kablolu aktarımını ölçeklendiriyor. Bu sayede farklı veri trafiği türleri için optimize bir performans sunmayı amaçlıyor. Bu da elbette video ve ses akışlarında donmaları engellemeye yarıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n
HIZ	300 Mbps
FREKANS	2,4 GHz
WAN	RJ45 portu (10/100 Mbps)
LAN	4 x Ethernet (10/100 Mbps)

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25)	81
ERGONOMİ (%15)	80
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	91
FİYAT	139 TL

CHIP İyi (86)

AMD A8-7650K Fiyat/performans APU'su

AMD A8-7650K, içinde 10 adet çekirdek bulunduruyor. Bunlardan 4'ü işlemci için, diğer 6'sı ise GPU için kullanılıyor. Bu sayede kullanıcıların hem günlük kullanım hem oyun ve multimedia için ideal performansı alabilmeleri amaçlanıyor. Elimizdeki işlemcinin CPU saat hızı taban noktada 3,3 GHz, tavan noktada ise 3,8 GHz. GPU olarak Radeon R7 ile güçlendirilen AMD A8-7650K, grafik işlemcisiyle ise 720 MHz saat hızı sunuyor. FM2 ve FM2+ anakartlarla uyum içinde çalışan AMD A8-7650K, TDP, yani güç tüketimi değeriyle 95 watt'ı gösteriyor. Bu da işlemcinin tam yük altında rakibi Intel Core i3-4330'un 54 watt'lık TDP değeri karşısında geri kaldığını gösteriyor. Fakat bunun karşılığını az sonra bahsedeceğimiz performans noktasında fazlasıyla aldığını da söyleyelim. AMD'nin A8-7650K işlemcisi her ne kadar giriş segmentine sunulsa da, büyük işler başarabiliyor doğrusu. AMD TrueAudio ve Mantle API gücünü de destekleyen işlemcinin test sonuçları da bir hayli başarılı. PCMark 8'de Home modda 3283 puan üreten A8-7650K, Work modunda 4186 ve Creative modda ise 3517 puan toplamayı başardı. Bunlar da işlemcinin bulunduğu segment için iyi sonuçlar. Öte yandan 3DMark sonuçlarına baktığımızda A8-7650K'nın, rakibi Intel Core i3-4330 karşısında iyi sonuçlar verdiğini net bir şekilde görüyoruz. Üzerine düşen işi başarıyla yerine getiren A8-7650K, ayrıca harici bir ekran kartıyla çalıştırıldığında ise yüksek oyun performansına erişmeye de imkan tanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ÇEKİRDEK	10 (4 CPU / 6 GPU)
CPU BASE CLOCK	3,3 GHz
CPU BOOST CLOCK	3,8 GHz
GPU CLOCK	720 MHz
TDB	95W

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40):	91
ENERJİ SARFIYATI (%30):	82
FİYAT / PERFORMANS (%30):	92
FİYAT	300 TL

CHIP İyi (89)

Sony Alpha 6000 DSLR kalitesinde kompakt makine

Sony Alpha 6000, dış görünüşüyle oldukça güzel bir tasarıma sahip. Öte yandan makineyi elde tuttuğunuzda hiç rahatsız olmu-yorsunuz. Beyaz, gümüş ve siyah renk seçe-nekleriyle makine, dahili flaş bulunduruyor. Üzerinde 3 inç boyutunda bir ekran olan Alpha 6000, bu ekranı yukarı aşağı bükmenize izin veriyor. Böylece daha esnek çekim imkanı tanınmış. Ekran dokunmatik özellikle donatılmamış. Makinenin kenarlarındaki kapaklara bakacak olursak, sol yüzde HDMI ve USB, sağ alt köşede ise batarya ve SD kart noktasını görüyoruz. Bunların dışında Alpha 6000'in bir diğer artısı ise Wi-Fi ve NFC desteği göstermesi. 24 megapiksel çözünürlüğünde APS-C sensörle gelen makine, BIONZ X işlemcisini kullanıyor. ISO 100 ile 25600 değerinde geniş aralık ISO değeriyle loş ışıkta veya iç mekanlarda flaş kullanmadan iyi kareler yakalama olanağı tanıyan A6000, elbette bunun yanında dahili flaşıyla gece koşullarında da iyi kareler yakalıyor. A6000'in en dikkat çeken yanlarından biri de yalnızca 0,06 saniyede netleme yapabilmesi. Elbette bu kadar düşük bir hızı ölçümleyemedik fakat hareketli sahnelerde bu özelliği sayesinde çok net görüntüler yakalayabiliyor makine. 4x dijital zoom değerine sahip olan makine, Full HD'de video da çekebiliyor. 1920x1080 pikselde 60p video kaydı yapabilen A6000, video formatlarını AVCHD, MPEG-4, H.264 ve MP4 olarak kaydedebiliyor. Fotoğraf kısmında ise elbette JPEG ve RAW'ı görüyoruz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

TİP	DSLM
EKRAN	3 inç LCD 1920x1080
KAMERA ÇÖZÜNÜRLÜĞÜ	24.0 MP
İMAJ FORMATI	JPEG, RAW
VIDEO FORMATI	AVCHD, MPEG, H.264, MP4

DEĞERLENDİRME

FOTOĞRAF KALİTESİ (%45)	93
DONANIM / KULLANIM (%40)	78
HIZ (%15)	95
FİYAT	75 TL

CHIP İyi (87)

Nvidia GeForce GTX 980 Ti Nvidia'nın son bombası

Elimizdeki GTX 980 Ti, elbette yine Titan X gibi Maxwell 2.0 mimarisine sahip bir kart. GM200 yongasından güç alan kart, 2816 CUDA çekirdeğine ve 6 GB GDDR5 RAM'e sahip. Bellek veriyolu 384bit olan 980 Ti, 176 adet işlem biriminin ve 96 ROP ünitesinin de sahibi. Ekran kartının GPU frekans hızıysa taban noktada 1000 MHz, tavan noktada 1075 MHz. Konum itibarıyla Titan X ile GTX 980 arasında bulunan 980 Ti, GTX 680'e göre ise 3 kat daha yüksek performans gösteriyor. GTX 680'de 2 GB RAM varken 980 Ti'de 6 GB RAM bulunuyor. Öte yandan tıpkı 780 Ti'de olduğu gibi 250 watt güç tüketimine sahip kart, buna karşılık olarak watt başına performansla 2,3 kat daha verimli çalışıyor. Bunu yüzdeye vuracak olursak, GTX 980 Ti'nin 780 Ti'den yüzde 68 daha hızlı çalıştığını söyleyebiliriz. Bu arada 980 Ti'nin de DirectX 12 desteği gösterdiğini hatırlatalım. GTX 980 Ti için önerilen güç kaynağı 600 watt'lık. Bir HDMI'nin yanı sıra tıpkı Titan X'deki gibi üç adet Display Port bağlantısı bulunduran kartta, ayrıca DVI portuna da yer veriyor. Nvidia'nın Titan X'ten sonra üst segment için ürettiği GTX 980 Ti, yüksek fiyatından ötürü Titan X'i satın alamayacaklar için iyi bir seçim olarak öne çıkıyor. Yüksek performans gösteren kart, elbette önümüzdeki dönemde farklı markalar altında gelişmiş soğutma sistemleriyle birlikte de karşımıza çıkacak ve bu da kartın performansına güç katacak.

TEKNİK ÖZELLİKLER

BASE CLOCK	1000 MHz
BOOST CLOCK	1075 MHz
ARABİRİM	PCI Express x16 3.0
BELLEK	6 GB / 384b GDDR5
CUDA ÇEKİRDEĞİ	2816

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	87
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	94
FİYAT / PERFORMANS (%20)	80
FİYAT	2599 TL

CHIP İyi (88)

Casper VIA V6 Casper'ın yeni akıllı cep telefonu

Casper, VIA V6'yı tasarlarken son dönemin metalik tasarım ve deri görünüm hatlarını fazlasıyla dikkate almış. Önde, üst kısımda Casper logosu dikkat çekiyor, hemen yanında da 5 MP'lık ön kamera bulunuyor. Arka yüzeye baktığımızdaysa, burada plastik bir malzeme kullanıldığını görüyoruz. Fakat farklı olarak plastik malzemeye deri görünümü verilmiş. Bu da fark yaratmasının yanı sıra açıkçası oldukça iyi duruyor. Bu anlamda biz sevdiğimiz rahatlıkla söyleyebiliriz. VIA V6'nın 5 inç boyutunda bir ekranı bulunuyor. VIA V6, 720p ekranın sahibi. Bu da segmenti için uygun bir ekran sunduğunu gösteriyor. IPS panelin kullanıldığı telefonda görüntü anlamında bir sıkıntıya rastlamadık. Ekranda Corning Gorilla Glass 3'ün kullanılması da ayrıca sevindirici. Arabirime gelecek olursak, VIA V6'da kısmen özelleştirilmiş bir arabirim kullanılıyor. Stok Android'in temel alındığı arabirimde güzel detaylar mevcut. Android 4.4 işletim sistemini kullanan telefon, keşke 5.0'la gelseydi. Ancak Lollipop tercih edilmemiş. VIA V6, 1,2 GHz hızında çalışan ve 4 çekirdekli Snapdragon 410'la geliyor. 400 MHz hızında çalışan Adreno 306 grafik birimiyle de grafik noktasında yeterli gücü üreten telefon, 2 GB RAM sahibi. 16 GB dahili depolama birimini de kullanıcılara sunan Casper, buna bir de 64 GB'lık microSD kart slot desteği getiriyor. VIA V6'da 2400 mAh'lik bir batarya kullanılıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
İŞLEMÇİ	Qualcomm Snapdragon 410 1,2 GHz
EKRAN	5.0 inç IPS HD
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 16 GB
KAMERALAR	5.0 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	75
İNTERNET (%20)	85
MÜLTİMEDYA (%20)	76
TELEFON FONKSİYONU (%10)	80
FİYAT / PERFORMANS (%20)	95
FİYAT	829 TL

CHIP İyi (82)

QualityTime

Uygulamalarınız üzerindeki kontrolünüzü arttırın

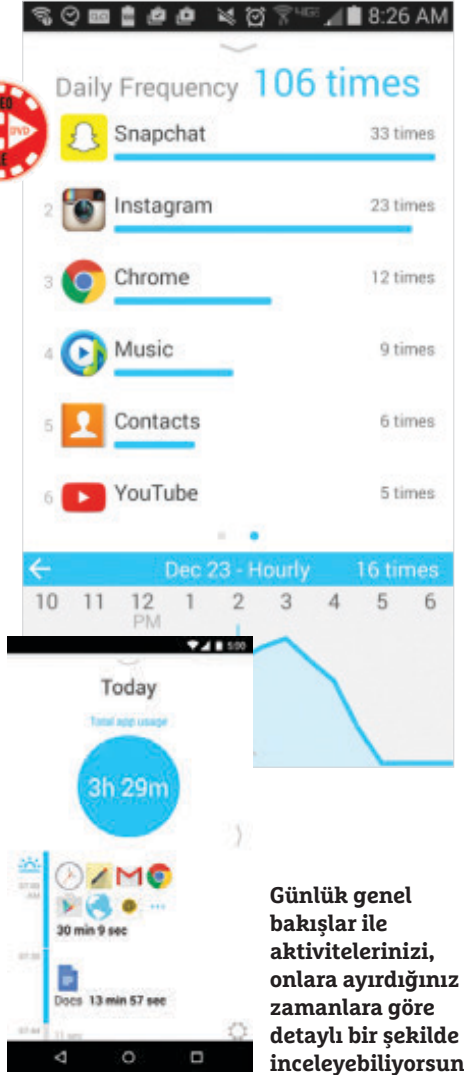
QualityTime isimli araç hangi uygulamaları ne kadar süreyle ve hangi aralıklarla kullandığınızı kaydını tutuyor. Günlük kullanım oranlarını, kronolojik şekilde listeliyor. Ek olarak araç, uygulamalarınızın genel bakış raporlarını kullanım süresi veya sıklığına göre günlük ya da haftalık olarak sunabiliyor. Kullanım verilerinizi son 14 güne veya ücretsiz ZeroDesktop hesabı edinerek son altı aya göre talep edebilirsiniz. Spesifik oyun ve uygulamalar kullanıldığında aktive edilebilecek profiller oluşturabilirsiniz. Örneğin iş profili oluşturarak ilgili saatlerde oyunlara erişimi engelleyebilirsiniz. Ek olarak, istediğiniz uygulamalara veya kullanımlara sınırlama getirebilirsiniz. Örneğin telefonunuzu günlük üç saatlik kullanımla sınırlayabilir veya Facebook'u, yarım saatten fazla kullanıldığında uygulamadan gönderilecek bildirim ile engelleyebilirsiniz. Uygulamalar

ile ilgili verileri e-posta, SMS veya IFTTT servisleri üzerinden edinebilirsiniz. Ayrıca, akıllı telefonunuzun blokları olarak kalacağı zamanlar da belirlenebiliyor. Bu durumlarda telefonunuzu yalnızca arama yapmak için kullanabiliyorsunuz.

K A R A R

Trendi ve pratik QualityTime aracı ile hangi uygulamaların vaktinizi çaldığını öğrenebilir ve onları kısıtlayabilirsiniz. Uygulama, akıllı telefonu ile çok fazla vakit geçirdiğini düşünen tüm kullanıcılar için uygun. Ne yazık ki yalnızca Android cihazlarda çalışıyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	-	ücretsiz	-
CHIP Puanı		Çok iyi (100)	

Günlük genel bakışlar ile aktivitelerinizi, onlara ayırdığınız zamanlara göre detaylı bir şekilde inceleyebilirsiniz.

OPlayer HD

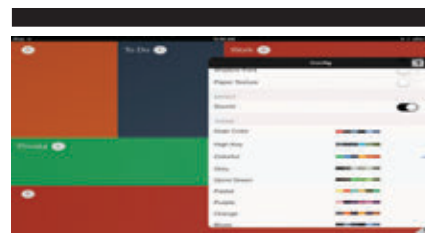
iOS için etkili bir video oynatıcı

OPlayer HD ile Apple işletim sisteminin sınırlarını kaldırılıyorsunuz: WMV, AVI, MKV, XVID ve MP4 dahil olmak üzere uygulama, Apple'ın kendiliğinden tanımadığı pek çok video formatını destekliyor. Yazılım, iTunes'un yardımı ile cihazınızdaki dosyaları kopyalıyor ve yayın aracı olarak çalışıp internet veya FTP sunucusu üzerinden video oynatabiliyor. Dropbox gibi bulut servisleri ise maalesef desteklenmiyor. Eğer önce oynatıcıyı test etme niyetindeyseniz ücretsiz Lite sürümüne göz atmalısınız.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	10,49 €	-	-
CHIP Puanı		İyi (80)	

MemoZy

Görsel açıdan başarılı, teknik olarak yetersiz

MemoZy; kişisel notlarınızı, yaklaşan etkinlikleri ve görevleri renkli bölümlere ayırıp gösteriyor. Ekranı istediğiniz gibi ayırıp arzu ettiğiniz bölümleri ayarlayabilirsiniz. Araç parmak kaydırma hareketi ile çalışıyor. Ekran düzeni bir hayli etkileyici iken uygulamanın kendisi belli standart özelliklerden yoksun: Girdilerinize zaman bilgisi eklemek veya onları önceliklerine göre sıralamak mümkün değil. Ayrıca push bildirimlerden de kaçınılmazsınız.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	-
CHIP Puanı		Orta (60)	

VVVVVV

Retro görünümlü bir koş-zıpla oyunu

Bu ilginç isimli koşma oyununda uzayda kayıp tayfasını arayan Yüzbaşı Viridian'ı canlandırılıyorsunuz. Oyunda esasen atlayamıyorsunuz fakat yerçekimini ters çevirerek tavanda ilerlemek ve ışınlama cihazlarıyla konum değiştirmek mümkün. Oyunun zorluğu zamanlamayı tutturmak ve şanslı olma gerekliliğinden kaynaklanıyor. Tüm bunlar için de bir hayli sabır gerekiyor. Tüm bunlara sahipseniz eski Commodore 64 oyunlarına benzeyen VVVVVV'yı kaçırmayın.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	6,49 €	6,99 €	-
CHIP Puanı		Çok İyi (94)	

Tunepics

Fotoğraf ve müzikleri- niz tek uygulamada

Tunepics uygulaması fotoğraf düzenleyiciler ve Instagram benzeri sosyal ağların birleşimi olarak düşünülebilir. Ayrıca sadece fotoğraf eklemekle yetinmeyip, iTunes üzerinden fotoğrafınıza uygun müzikler de yükleyebilirsiniz. Diğer kullanıcılar da fotoğraflara tıkladıklarında çalan müzikler ile ifade etmek istediğiniz duyguları daha kolay anlayabilirler. Fotoğraflar Tunepics platformunun yanı sıra Facebook ve Twitter üzerinden de paylaşılabilir. Ne yazık ki Tunepics yaptığımız testlerde pek de stabil gözükmedi ve pek çok kez çöktü.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	-	-
CHIP Puanı	İyi (72)		

1010

Tetris tarzı bulmaca oyunu

1010, efsanevi Tetris'e benzer bir oyun. Fakat klasik versiyondan farklı olarak parçalar aşağıya düşmüyor. Üç parça bir arada olacak şekilde ekranın köşesinde beliriyorlar. Amaç sonradan silinecek şekilde aralıksız sıralar oluşturmak. Eğer yerleştirecek parça bula-mazsanız oyun sona eriyor. 1010 oldukça eğlenceli ve bağımlılık yapma potansiyeli var. Oyunlar arasındaki reklamlar ise can sıkıcı. Onları kapatmaya çalıştığınızda kendinizi otomatikman iTunes Mağazasında buluyorsunuz.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	-
CHIP Puanı	Çok İyi (94)		

WakeMeHere

Konum bilgisi tabanlı seyahat alarmı

WakeMeHere, konum fonksiyonuna sahip bir alarmlı saat. Uygulamaya istediğiniz konumu giriyorsunuz ve uygulama konuma yaklaştığınızda veya vardığınızda alarmı çalıştırıyor. Uygulama uzun tren ve otobüs yolculukları yapanlar ve istasyonlarını kaçırmak isteyenler için ideal. Güvenilir şekilde çalışıyor. Yalnızca ara duraklarda karmaşıklıkla-şabiliyor. Reklamlardan rahatsız olmu-yorsanız ücretsiz sürümü kullanabilirsiniz. Zira tam sürümde de yalnızca tek konum alarmı kurmanıza izin var.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	1,99 €	-	-
CHIP Puanı	İyi (86)		

Adidas Go

Temponuza uygun şarkı seçen fitness yardımcısı

Bu fitness uygulaması çalışma ve temponuza göre Spotify üzerinden size uygun şarkılar seçip oynatıyor. Kendinize ait oynatma listelerini hazırladıktan sonra müzik zevkinize uygun şarkıları bulup çalmaya da yarıyor. Adidas Go'nun şarkı seçimlerinden pek de memnun kalmadık. Tempolar uygun fakat kendi müzik zevkimize uygun şarkıları seçemedi. Bu nedenle çoğu zaman kendimizi diğer şarkıya atlamak için telefona uzanırken bulduk. Adidas Go'dan aldığınız önerileri dinleyip kaydetmek için Spotify Premium üyeliğine ihtiyacınız var.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	-
CHIP Puanı	Orta (65)		

GoodReader 4.10.0

PDF Reader'ın yeni versiyonu ile artık belgelerinizi yalnızca iPhone ile değil iPad ile de kullanabileceksiniz. (iOS 10,49 TL)

Microsoft Office 1.7

Office uygulamaları gittikçe masaüstü versiyonlarına yaklaşıyor. Bundan böyle Word, Excel ve PowerPoint dosyalarınızı iCloud servisine kaydedebilirsiniz. Böylece dosyalarınızı her yerden düzenleyebilirsiniz. (iOS: ücretsiz)

Evernote 7.6.5

Not tutma uygulaması Evernote'un yeni sürümü ile Android kullanıcıları yeni bir görünüme kavuşuyor. Ayrıca kişisel notlar için eklenen etiketler hareket halindeyken değiştirilebiliyor. (iOS/Android/Win: ücretsiz)

Google Takvim 5.1

Takvimin Android sürümü artık haftalık genel bakışı ve ICS eklentisine sahip. Ayrıca Google Drive üzerinden dosyalarınızı randevularınıza ekleyebilirsiniz. Google+ kişilerin doğum gününü bildirimlerini kapatabiliyorsunuz. (Android/iOS: ücretsiz)

Hay Day 1.23.250

Yapımcıları, köy simülasyonu oyununu ek ödülleri, yeni ürünler ve hayvanlar ile geliştirmişler. Ayrıca yeni bir oyun modu ile sanal oyun parası kazanabilirsiniz. (iOS/Android: ücretsiz)

Fifa 15 Ultimate Team 1.3.1

Ufak oynanabilirlik geliştirmelerinin yanı sıra yeni FIFA 15 versiyonu yeni transfer güncellemelerini de gerçekleştiriyor. Düzenli güncellemeler artık tüm futbol fanatikleri için zorunlu. (Android/iOS: ücretsiz)

Noodles!

Bu eğlenceli, bağımlılık yapıcı oyundaki amacınız noodle'ları döndürerek birleştirmek. Uygulamayı satın aldığınızda binlerce bulmaca da açılıyor ve oyun içi ödeme yapmanız da gerekmiyor. (iOS: 4,29 TL)

Video Upload to Instagram

Bu uygulama ile Windows Phone için resmi Instagram uygulamasının hala desteklemediği video yükleme işlevini gerçekleştirmeniz mümkün olacak. (Windows: 4,50 TL)

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor.

14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA 29 DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ DSLM

Fujifilm X-A2

Kumlanma çok az, yüksek kenar netliği, Selfie ekranı, WLAN; ancak ISO 3.200'den itibaren bozulmalar, kısıtlı donanım özellikleri, yavaş otomatik odaklama, RAW'da düşük seri çekim hızı.

Toplam puan: 83,0
Fiyat: yaklaşık 500 €

SIRA 14 DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ DSLR

Pentax K-S2

İyi fotoğraf kalitesi, WLAN, NFS, keskin dönebilen ekran, iki ayar tekerli; Ancak düşük seri çekim hızı, düşük ışıkta yavaş otomatik odaklama, ISO 3.200'den sonra detaylar kayboluyor.

Toplam puan: 86,8
Fiyat: yaklaşık 700

SIRA 3 TABLET ANDROID

Dell Venue 8 (7840)

6 mm inceliğinde, hafif, uzun pil süresi, 3 kamera (Intel RealSense), iyi bir işçiliğe sahip, stereo hoparlör, 8,4 inç OLED ekran (2.560x1.600); ancak LTE yok.

Toplam puan: 86,7
Fiyat: yaklaşık 410 €

SIRA 11 DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ MEGA ZOOM

Nikon Coolpix P900

83x zoom, hızlı otomatik odaklama, kenar netliği, GPS, WLAN; ancak küçük vizör, düşük ışıkta foto kalitesi zayıf, yüksek telede imaj sabitleyici çok da verimli çalışmıyor.

Toplam puan: 77,4
Fiyat: yaklaşık 620 €

SIRA 38 CEP TELEFONU ANDROID

Motorola Moto E (2. Generation)

İyi fiyat-performans oranı, LTE Cat. 4, çok iyi pil değerleri, temiz ışık; ancak kamera zayıf, flaş yok, ekranı karanlık, donanım özellikleri kısıtlı.

Toplam puan: 75,8
Fiyat: yaklaşık 130 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özelli./kuill. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Fiyat (yak.)	Efektif megapiksel	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	İmaj sabitleyici (g)
1	Sony Alpha 77 II	93.4	1,250 €	86	100	97	24	330/680	0.07
2	Panasonic Lumix DMC-GH4*	91.6	1,450 €	90	93	94	15.9	410/850	0.08
3	Olympus OM-D E-M1*	91.2	1,100 €	84	97	98	15.9	290/610	0.07
4	Olympus OM-D E-M5 Mark II*	90.5	1,100 €	88	96	86	15.9	260/540	0.1
5	Fujifilm X-T1*	90.1	1,200 €	95	87	84	16	290/570	0.12
6	Olympus OM-D E-M10*	88.6	570 €	87	92	86	15.9	310/630	0.1
7	Panasonic Lumix DMC-GH3*	88.3	820 €	90	91	75	15.9	470/1.010	0.14
8	Canon EOS 70D	87.9	860 €	82	96	86	20	1.930/4.760	0.08
9	Canon EOS 7D Mark II	87.9	1,700 €	83	91	95	20	1.280/2.000	0.13
10	Nikon D7200	87.7	1,200 €	85	93	82	24	1.560/3.470	0.08

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özelli./kuill. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Fiyat (yak.)	Efektif megapiksel	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-FZ1000	94.7	850 €	88	100	100	0.12	20	16	835
2	Sony Cyber-shot DSC-RX10	93.3	890 €	92	96	91	0.21	20	8.3	820
3	Sony Cyber-shot DSC-HX400V	85.4	400 €	83	91	78	0.32	20.2	50	660
4	Panasonic Lumix DMC-FZ200	84.1	360 €	70	100	83	0.42	12	24	595
5	Canon PowerShot SX50 HS	83.3	340 €	76	93	79	0.34	12	50	600
6	Fujifilm Finepix X-S1	82.2	360 €	74	92	82	0.24	12	26	945
7	Olympus Stylus 1	81.7	600 €	75	85	92	0.25	11.8	10.7	402
8	Fujifilm Finepix HS50EXR	80.1	370 €	66	96	80	0.24	15.9	42	810
9	Canon PowerShot SX60 HS	78.5	470 €	62	95	83	0.23	15.9	65	660
10	Panasonic Lumix DMC-FZ72	78	270 €	64	94	77	0.21	15.9	60	610

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özelli./kuill. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Fiyat (yak.)	Efektif megapiksel	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-WX220	77.2	160 €	79	71	88	0.18	18	10	120
2	Sony Cyber-shot DSC-WX350	75.8	180 €	71	77	88	0.17	18	20	164
3	Canon PowerShot S200	74.8	200 €	73	77	76	0.3	10	5	185
4	Sony Cyber-shot DSC-WX50	71.4	190 €	66	73	83	0.37	15.9	5	120
5	Samsung WB250F	69.2	170 €	62	73	81	0.28	14	18	207
6	Canon IXUS 265 HS	68.2	130 €	63	71	75	0.3	15.9	12	147
7	Canon PowerShot SX510 HS	68.2	200 €	64	70	77	0.3	12	30	349
8	Pentax X-S	67.9	180 €	68	77	44	0.68	15.9	26	600
9	Canon PowerShot SX600 HS	67.5	140 €	60	72	77	0.26	15.9	18	190
10	Samsung WB350F	67	140 €	56	77	74	0.33	15.9	21	240

* TÜM MAKİNELER 200 EURO'YA KADAR (DSLR/DSLM HARİC)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özelli./kuill. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Fiyat (yak.)	Efektif megapiksel	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 III	94.5	730 €	100	90	91	0.36	20	2.9	290
2	Panasonic Lumix DMC-LX100	92.8	800 €	92	92	98	0.21	12.7	3.1	393
3	Canon PowerShot G7 X	89.3	650 €	93	85	90	0.25	20	4.2	302
4	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	88.4	500 €	93	86	80	0.39	20	3.6	280
5	Canon PowerShot G1 X Mark II	88.2	660 €	93	85	83	0.36	13	5	560
6	Canon PowerShot G1 X	88.1	450 €	97	87	63	0.54	14.2	4	535
7	Fujifilm X30	87.8	550 €	87	90	85	0.33	12	4	433
8	Canon PowerShot G16	87.6	400 €	87	89	85	0.25	12	5	355
9	Canon PowerShot G15	86.8	480 €	86	89	82	0.33	12	5	355
10	Sony Cyber-shot DSC-RX100	86.3	370 €	89	84	85	0.25	20	3.6	240

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özellik./kull. Foto Kalitesi (%45) Fiyat (yak.)	Hız (%40)	Geçikme (s)	Deklanör megapiksel (s)	Optik zoom (x)	Etkif megapiksel	Ağırlık (g)	
1	Panasonic Lumix DMC-TZ71	80.4	400 €	72	89	84	0.24	12	30	243
2	Panasonic Lumix DMC-TZ61	80	340 €	74	91	71	0.23	18	30	236
3	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	79.7	220 €	76	84	80	0.29	20.2	30	272
4	Sony Cyber-shot DSC-HX60V	78.4	320 €	73	85	76	0.4	20.2	30	272
5	Panasonic Lumix DMC-TZ41	77.5	250 €	71	82	83	0.24	18	20	198
6	Canon PowerShot SX280 HS	76.1	220 €	74	77	81	0.27	12	20	235
7	Panasonic Lumix DMC-TZ36	74.1	320 €	69	79	76	0.28	15.9	20	193
8	Canon PowerShot SX700 HS	73.5	240 €	68	78	78	0.28	15.9	30	270
9	Olympus SH-1	73.4	300 €	65	76	91	0.13	15.9	24	270
10	Sony Cyber-shot DSC-WX300	73.1	240 €	67	79	76	0.53	18	20	164

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Baskı masrafları Kalite* (%30) Fiyat (yak.)	Donanım/servis Hız* (%25) Hız* (%15)	Ergonomi (%15)	Sayfa maliyeti me. tut./foto (cent)	Stand-by tüketimi (watt)		
1	HP Officejet Pro 8620	90.4	240 €	91	91	100	87 82	1,1/12	6.2
2	HP Officejet Pro 276dw	88.9	300 €	92	94	93	89 71	1,1/11	7.7
3	Canon Pixma MX925	86.4	170 €	100	65	78	100 89	1,9/12	6.2
4	HP Officejet Pro 8600 Plus	86.3	200 €	84	100	78	97 66	1,1/9	5.8
5	Canon Pixma MG4250	80.9	80 €	98	61	100	62 80	3,0/11	3.4
6	Brother MFC-J4510DW	79	120 €	81	79	77	87 71	1,7/12	5
7	Canon Pixma MG7150	78	100 €	90	63	67	87 82	2,4/11	5.7
8	Canon Pixma MG6450	77.6	100 €	95	63	68	78 77	2,4/11	4
9	HP Photosmart 7520	77.2	140 €	96	52	89	77 70	2,5/17	6.6
10	HP Officejet 6600	76.9	100 €	98	75	56	66 70	2,0/11	3.8

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Donanım özellikleri				Pili süresi (internet, saat)		Ekran boyutu (inç)
			Kullanım Fiyatı (yak.)	Ekran (inç)	Taşınabilirlik (%)	Ekran (%20)			
1	Apple iPad Air 2 LTE 128GB (MH1G2FD/A)	89.9	770 €	100	96	60	87	5:31	9.7
2	Apple iPad mini 3 LTE 128GB (MGJ22FD/A)	88.3	700 €	99	84	68	81	6:32	7.9
3	Dell Venue 8 (7840)	86.7	410 €	89	89	94	57	9:49	8.4
4	HTC Google Nexus 9 16GBWiFi	86.5	400 €	95	100	65	73	7:21	8.9
5	Apple iPad Air 128GB 4G	86.2	720 €	99	89	60	77	6:05	9.7
6	Samsung Galaxy Tab S 8.4 16GB LTE (SM-T705)	85.8	430 €	88	86	80	87	7:19	8.4
7	Apple iPad mini 64GB 4G	85	400 €	100	68	72	69	5:59	7.9
8	Sony Xperia Z3 Tablet Compact LTE 16GB (SGP621)	84.7	450 €	88	86	71	95	5:55	8
9	Huawei MediaPad X1 7.0	84.6	330 €	78	85	100	85	9:20	7
10	Samsung GalaxyNotePro 12.2 LTE (SM-P905)	83.5	600 €	89	87	57	100	8:15	12.2

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Donanım özellik. Perf. ve kull. (%)	Pili ömrü (%)	Ekran boyutu (inç)		Kamera	WLAN (802.11)				
						Ekran (%)	Pil süresi		Pil süresi	Pil süresi			
1	Samsung Galaxy Note 4	95	590 €	98	98	85	90	97	100	5.7	7:55	15.9	ac/n
2	Sony Xperia Z3 compact	94.2	400 €	99	97	84	90	90	99	4.6	8:23	20.7	ac/n
3	Sony Xperia Z3	93	500 €	98	97	76	97	89	94	5.2	6:40	20.7	ac/n
4	Samsung Gal. Note Edge	92.8	710 €	96	100	80	89	97	89	5.6	7:03	15.9	ac/n
5	Samsung Galaxy S5	92.3	420 €	97	98	85	87	90	88	5.1	8:30	15.9	ac/n
6	HTC One M8	91.5	450 €	100	91	76	100	78	91	5	7:24	4.1	ac/n
7	Samsung Galaxy Note 3	91.5	470 €	93	95	90	89	88	90	5.7	9:09	12.8	ac/n
8	Samsung Galaxy Alpha	91.2	360 €	98	88	82	87	88	99	4.7	8:37	11.9	ac/n
9	Huawei Ascend Mate 7	91.1	410 €	97	86	88	92	92	86	6	9:23	13.0	n
10	Sony Xperia Z1 Compact	90.1	280 €	96	97	81	82	81	93	4.3	8:21	20.7	ac/n

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇ KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi (%47.5)	Donanım özellik. Fiyat (yak.)	Ergonomi (%15)	Kontrast (sataraj tahası)	Parlaklık (cd/m2)	Ekran boyutu (inç)		
								HDMI		
1	Samsung UE40F8090SL	97.7	1,300 €	100	100	97	199:1	311	4	40
2	Samsung UE40F6470	93	560 €	98	88	90	174:1	319	4	40
3	Toshiba 42M7463DG	92.2	800 €	100	78	88	182:1	632	4	42
4	Sony KDL-42W805A	91.9	805 €	94	88	89	178:1	265	4	42
5	Samsung UE40H6470	91.6	480 €	94	84	100	196:1	258	4	40
6	Toshiba 40L7363DG	86.3	400 €	95	73	78	172:1	282	4	40
7	Samsung UE42F5570	84	550 €	83	78	98	205:1	369	3	42
8	Sony KDL-42W705B	82.2	530 €	82	72	96	205:1	263	4	42
9	Grundig 42VLE983BL	79.6	500 €	89	69	63	132:1	239	4	42
10	Toshiba 39L4363D	76.9	450 €	81	70	66	176:1	249	4	39

TELEVİZYON LCD/UHD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özellik. Fiyat (yak.)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satans tahası)	Parlaklık (cd/m2)	Ekran boyutu (inç)		
								HDMI		
1	Samsung UE65HU8500	91.1	4,000 €	94	91	79	187:1	207	4	65
2	Panasonic TX-65AXW904	90.2	5,700 €	94	100	74	201:1	409	4	65
3	Sony KD-65X9005B	89.1	3,600 €	97	78	83	222:1	438	4	85
4	Philips 49PUS7909	88.9	1,000 €	91	94	79	161:1	306	4	55
5	LG 55UB850V	88.6	1,250 €	100	73	83	129:1	231	4	55
6	Samsung UE85S9	88.5	35,000 €	88	89	100	201:1	367	4	65
7	Samsung UE55F9090	88.1	3,000 €	91	90	90	208:1	348	4	65
8	LG 65UB980V	87.8	2,600 €	94	84	73	218:1	265	4	65
9	Samsung UE65F9090	87.2	7,000 €	89	92	90	180:1	399	4	65
10	Sony KD-65X8505B	86.7	2,750 €	92	86	71	182:1	268	4	55

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 43 İNÇ ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi (%47,5)		Donanım özellik./kull. Fiyat (yak.)		Ergonomi (%15)		Kontrast (sataraj tahası)		Parlaklık (cd/m2)		Ekran boyutu (inç)		HDMI	
1	Samsung UE55F8090	95.3	1,900 €	100	97	86			198:1	254	4	55				
2	Philips 46PDL8908S	92.4	1,300 €	96	93	87			148:1	375	4	46				
3	Samsung KE55S9C	92.2	8,000 €	100	92	95			214:1	141	4	55				
4	LG 55LA6928	91.3	1,000 €	97	89	85			173:1	250	3	55				
5	Samsung UE75F6470	90.9	4,500 €	99	83	86			173:1	274	4	75				
6	Philips 55PFS8109	90.9	1,700 €	90	100	86			201:1	285	4	55				
7	Philips 55PFK7509	89.7	1,300 €	90	93	78			160:1	293	4	55				
8	Panasonic TX-55ASW804	84.4	1,800 €	84	88	79			167:1	391	4	55				
9	Toshiba 55M7463DG	82.5	1,300 €	92	77	61			206:1	636	4	55				
10	Philips 60PFL6008K	81.9	2,200 €	86	78	77			153:1	236	4	60				

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Performans ve özellikler						
			Transfer hızı (MB/s)	Fiyat (yak.)	Erişim süresi (ms)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%25)	Ortalama okuma hızı (MB/s)	Ortalama yazma hızı (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1TB (MZ-7TE1T0BW)	96.5	350 €	97	100	98	82	527/511	
2	Samsung 850 PRO 1TB (MZ-7KE1T0)	96.1	520 €	99	94	100	78	546/522	
3	Samsung 850 EVO 500GB (MZ-7SE500B)	94.7	250 €	99	85	99	92	540/520	
4	Samsung 850 PRO 512GB (MZ-7KE512)	94.1	290 €	100	84	100	82	551/526	
5	Samsung 850 EVO 1024GB (MZ-7SE1T0B)	93.3	460 €	99	87	99	73	543/524	
6	Samsung 850 EVO 250GB (MZ-7SE250B)	92.6	140 €	96	80	99	96	541/359	
7	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	92.4	370 €	97	88	98	73	537/447	
8	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	92.3	200 €	97	86	98	74	537/462	
9	Samsung SSD 840 Pro 512GB (MZ-7PD512)	92.1	270 €	96	77	100	93	518/470	
10	Samsung SSD 840 Pro 256GB (MZ-7PD256)	91.9	160 €	96	79	100	89	520/443	

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

8 ve 12. sıralardaki Broadwell ailesinden iki yeni mobil işlemciyle, en iyiler listemizdeki en yeni nesil Intel CPU'ların sayısı altıya çıkıyor. Broadwell mimarisinin, öncül platformu Haswell'den en önemli farkı üretim sürecinin 22'den 14 nanometre teknolojisine düşürülmüş olması. Bunun dışında mikromimarileri çok da farklı değil. Daha küçük Broadwell yongalarının ana avantajı çok ince dizüstü PC'lerin üretilmesine olanak tanınması. 8. sıradaki satın alma tavsiyemiz olan Core i5-5200U maksimum 15 watt'lık bir güç tüketimi değerine (TDP) sahip. Bunun karşılığında, mesela 14. sıradaki sadece 4,5 watt TDP değerine sahip Core M-5Y10 ile kıyaslandığında çok daha yüksek bir performans almak mümkün. i5-

5200U işlemcisi mesela Lenovo Yoga 500 ve Yoga 3 14'te bulabilirsiniz, bu Convertible (tablet ve dizüstü) cihaz yüksek performansı ve taşınabilirliği ile dikkat çekiyor. Broadwell işlemcisinin görece düşük güç tüketimi cihaza harika bir pil ömrü sağlıyor: Office kullanımında 11,5 saat, video kullanımında ise 9 saatlik pil süreleri gerçekten de etkileyici. 14 inçlik cihazın fiyatı 550 dolar civarında.

Biraz daha fazla para ödemeyi göze alanlar Asus Zenbook UX303LAR4342H modelinde daha iyi bir fiyat-performans oranı bulabilirler. Bu cihazda listemizde 6. sırada bulunan Broadwell yongası Core i7-5500U bulunuyor. Bu işlemci 2,4 GHz ile Lenovo'daki i5-5200U'ya göre daha yüksek bir

saat hızına sahip ve hem performansı, hem de pil ömrü daha yüksek. Asus'un bir diğer avantajı da mükemmel ve çok parlak bir 13,3 inç ekrana sahip olması.

Masaüstü ve grafik yongaları Masaüstü işlemcilerdeki tek yeni model, sadece 40 dolar fiyata sahip 30. sıradaki çift çekirdekli AMD A4-6300 işlemcisi. Bu işlemci özellikle uygun fiyatlı hazır sistemlerde karşımıza çıkıyor ve performans olarak rakipleriyle boy ölçüşmüyor. Bu ayki satın alma tavsiyelerimiz ise fiyatı biraz artmasına rağmen masaüstü işlemcilerde (4. sıradaki) Intel Core i7-5820K ve grafik işlemcilerde de AMD Radeon R7 265 (19. sıra).

uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Fiyat-performans puanı	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	CPU çekirdek / Thread sayısı	Turbo-Mod (GHz)	CPU Freqansı (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 64 Bit	TrueCrypt 7.1 AES-Serpent (MB/s)	GPU performans puanı	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)	
1	Intel Core i7-5960X	1110	100	56.4	2011-3	8/16	3,0	3,5	8 x 256	20.480	22	140	15,00	6.076	454,0	-	-
2	Intel Core i7-4960X	1060	87,9	40,1	2011	6/12	3,6	4,0	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370,0	-	-
3	Intel Core i7-5930K	600	87,7	70.4	2011-3	6/12	3,5	3,7	6 x 256	15.360	22	140	11,78	4.281	351,0	-	-
4	Intel Core i7-5820K	400	86,1	100.0	2011-3	6/12	3,3	3,6	6 x 256	15.360	22	140	11,74	4.281	340,0	-	-
5	Intel Core i7-4790K	350	75,5	77.0	1150	4/8	4,0	4,4	4 x 256	8.192	22	88	9,64	3.681	270,0	73,3	HD 4600 6.086 50,8
6	Intel Core i7-4770	320	73,0	76.2	1150	4/8	3,4	3,9	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253,0	73,2	HD 4600 6.187 49,9
7	Intel Xeon E3-1270 v3	335	68,8	60.9	1150	4/8	3,5	3,9	4 x 256	8.192	22	80	8,10	3.375	240,0	-	-
8	Intel Xeon E3-1230 v3	260	66,2	69.9	1150	4/8	3,3	3,7	4 x 256	8.192	22	80	7,64	3.232	227,0	-	-
9	AMD FX-9590	240	66,0	75.1	AM3+	8/8	4,7	5,0	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300,0	-	-
10	Intel Core i5-4690	230	63,6	70.1	1150	4/4	3,5	3,9	4 x 256	6.144	22	84	6,69	3.415	193,0	70,3	HD 4600 5.746 49,5
11	AMD FX-9370	200	62,7	77.2	AM3+	8/8	4,4	4,7	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280,0	-	-
12	AMD FX-8350	185	59,5	71.3	AM3+	8/8	4,0	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259,0	-	-
13	Intel Core i5-4590	205	58,9	62.5	1150	4/4	3,3	3,7	4 x 256	6.144	22	84	6,11	3.414	173,0	66,8	HD 4600 5.518 46,5
14	AMD FX-8320	150	57,0	77.4	AM3+	8/8	3,5	4,0	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244,0	-	-
15	Intel Core i5-4460	175	54,3	57.3	1150	4/4	3,2	3,4	4 x 256	6.144	22	84	5,53	3.213	159,0	62,4	HD 4600 5.344 42,0
16	AMD FX-8370E	200	50,9	41.3	AM3+	8/8	3,3	4,3	4 x 2.048	8.192	32	95	5,71	2.851	214,0	-	-
17	AMD FX-6350	125	49,0	59.0	AM3+	6/6	3,9	4,2	3 x 2.048	8.192	32	125	5,05	3.752	188,0	-	-
18	AMD FX-6300	110	45,2	52.6	AM3+	6/6	3,5	4,1	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170,0	-	-
19	Intel Core i3-4360	165	43,7	31.7	1150	2/4	3,7	3,7	2 x 256	4.096	22	54	4,02	2.806	119,0	62,6	HD 4600 5.034 44,7
20	Intel Core i3-4150	110	41,9	41.9	1150	2/4	3,5	3,5	2 x 256	3.072	22	54	3,75	1.999	112,0	56,9	HD 4400 4.579 40,7
21	AMD FX-4350	85	40,1	47.5	AM3+	4/4	4,2	4,3	2 x 2.048	4.096	32	125	3,62	2.870	134,0	-	-
22	AMD A10-7850K	160	39,3	23.8	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	-	28	95	3,60	2.338	155,0	99	R7 Series 8.180 69,0
23	AMD Athlon X4 860K	90	38,7	40.4	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	-	28	95	3,56	2.428	155,0	-	-
24	AMD A10-7800	125	38,2	27.9	FM2+	4/4	3,5	3,9	2 x 2.048	-	28	65	3,43	2.333	151,0	100	R7 Series 8.495 67,8
25	AMD FX-4300	85	37,1	37.6	AM3+	4/4	3,8	4,0	2 x 2.048	4.096	32	95	3,29	2.576	122,0	-	-
26	AMD A8-7600	105	36,8	29.7	FM2+	4/4	3,1	3,8	2 x 2.048	-	28	65	3,36	2.108	148,0	91,9	R7 Series 7.568 64,3
27	Intel Pentium G3450	70	33,9	34.9	1150	2/2	3,4	3,4	2 x 256	3.072	22	53	2,89	1.778	69,5	39,9	HD(GT1) 3.079 29,6
28	AMD A8-5500	105	31,5	18.7	FM2+	4/4	3,2	3,7	2 x 2.048	-	32	65	2,81	2.144	111,0	67,6	HD7560D 4.883 52,9
29	Intel Celeron G1850	65	29,7	25.3	1150	2/2	2,9	2,9	2 x 256	2.048	22	53	2,46	1.545	59,1	36,2	HDGraphics 2.765 27,1
30	AMD A4-6300	40	20,9	14.3	FM2+	2/2	3,7	3,9	1.024	-	32	65	1,52	855	60,6	34,8	HD8370D 2.105 30,5

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) — GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

Mo

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Performans puanı	CPU çekirdek/thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	Üretim süreci (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP wattlarak)	Cinebench R15 CPU Score (puan)	Cinebench R15 CPU Single Score (puan)	PCMark 7 Computation Score (puan)	GPU performans indeksi	Grafik yongası	3DMark: Cloud Gate Graphics Score	3DMark: Cloud Gate Test 1 (fps)	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 2 (fps)	Cinebench R15 OpenGL (fps)				
1	Intel Core i7-4710HQ	Haswell	100	4/8	2,50	3,50	22	47,0	1.024	6.144	632	136	20.748	100	Intel HD Graphics 4600	6.879	7.031	30,7	30,5	32,07
2	Intel Core i7-4712MQ	Haswell	92,7	4/8	2,30	3,30	22	37,0	1.024	6.144	592	128	15.383	80,4	Intel HD Graphics 4600	5.698	5.710	24,5	25,1	24,12
3	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	91,8	4/8	2,20	3,20	22	37,0	1.024	6.144	584	124	17.178	95,6	Intel HD Graphics 4600	6.521	6.827	29,8	29,6	29,52
4	Intel Core i5-4210M	Haswell	54,7	2/4	2,60	3,20	22	37,0	512	3.072	307	124	17.669	91,8	Intel HD Graphics 4600	5.407	6.817	29,7	29,6	28,81
5	Intel Core i7-5600U	Broadwell	54,6	2/4	2,60	3,20	14	15,0	512	4.096	302	131	18.030	94,0	Intel HD Graphics 5500	5.561	6.851	31,2	28,5	31,06
6	Intel Core i7-5500U	Broadwell	53,7	2/4	2,40	3,00	14	15,0	512	4.096	302	121	17.272	94,9	Intel HD Graphics 5500	5.573	6.846	30,0	29,6	32,50
7	Intel Core i7-4510U	Haswell	51,1	2/4	2,00	3,10	22	15,0	512	4.096	283	121	17.021	78,0	Intel HD Graphics 4400	4.540	5.801	27,4	23,4	24,26
8	Intel Core i5-5200U	Broadwell	46,2	2/4	2,20	2,70	14	15,0	512	3.072	260	109	13.219	69,7	Intel HD Graphics 5500	4.319	5.054	21,9	22,1	22,43
9	Intel Core i5-4300U	Haswell	45,6	2/4	1,90	2,90	22	15,0	512	3.072	260	112	9.994	64,1	Intel HD Graphics 4400	4.104	4.907	20,9	21,8	16,46
10	Intel Core i3-4100M	Haswell	43,7	2/4	2,50	2,50	22	37,0	512	3.072	251	91	13.353	70,3	Intel HD Graphics 4600	4.218	5.212	22,2	23,1	21,76
11	Intel Core i5-4210U	Haswell	43,2	2/4	1,70	2,70	22	15,0	512	3.072	237	103	15.607	77,1	Intel HD Graphics 4400	4.467	5.821	25,2	25,4	23,19
12	Intel Core i3-5005U	Broadwell	36,1	2/4	2,00	2,00	14	15,0	512	3.072	208	83	8.302	67,8	Intel HD Graphics 5500	3.940	4.946	21,6	21,4	22,78
13	Intel Core i3-4158U	Haswell	35,3	2/4	2,00	2,00	22	28,0	512	3.072	201	72	12.365	65,6	Intel Iris Graphics 5100	3.803	4.806	20,4	21,4	21,71
14	Intel Core M-5Y10	Broadwell	34,1	2/4	0,80	2,00	14	4,5	512	4.096	186	83	12.439	62,0	Intel HD Graphics 5300	3.692	4.487	20,7	18,4	20,68
15	Intel Core i3-4010U	Haswell	30,9	2/4	1,70	1,70	22	15,0	512	3.072	172	68	11.405	65,6	Intel HD Graphics 4400	3.554	4.996	21,4	22,0	20,26
16	Intel Core i3-4005U	Haswell	30,8	2/4	1,70	1,70	22	15,0	512	3.072	171	68	11.548	62,3	Intel HD Graphics 4400	3.411	4.733	20,2	20,9	19,17
17	Intel Core i5-4202Y	Haswell	30,6	2/4	1,60	2,00	22	11,5	512	3.072	168	68	12.564	55,4	Intel HD Graphics 4200	3.182	4.127	18,9	17,1	17,54
18	AMD A10-5745M	Richland	29,1	4/4	2,10	2,90	32	25,0	4.096	-	175	61	4.587	70,4	AMD Radeon HD 8610G	3.738	5.299	21,9	24,3	22,80
19	AMD A8-6410	Beema	27,6	4/4	2,00	2,40	28	15,0	2.048	-	167	49	6.352	46,7	AMD Radeon R5 Graphics	2.881	3.277	13,9	14,7	16,67
20	Intel Core M-5Y70	Broadwell	27,5	2/4	1,10	2,60	14	4,5	512	4.096	151	59	11.936	46,8	Intel HD Graphics 5300	2.648	3.177	14,5	13,2	19,17
21	AMD A10-7300	Kaveri	26,9	4/4	1,90	3,20	28	20,0	4.096	-	159	59	4.692	81,2	AMD Radeon R6 Graphics	3.700	6.430	29,4	26,7	24,96
22	Intel Pentium N3540	Bay Trail-M	26,3	4/4	2,16	2,66	22	7,5	2.048	-	159	43	7.079	21,8	Intel HD Graphics	1.595	1.532	6,7	6,6	6,54
23	Intel Pentium 3558U	Haswell	24,9	2/2	1,70	1,70	22	15,0	512	2.048	128	67	11.322	44,9	Intel HD Graphics	2.415	3.367	14,5	14,8	14,63
24	Intel Pentium N3520	Bay Trail-M	23,9	4/4	2,16	2,42	22	7,5	2.048	-	146	38	5.999	22,0	Intel HD Graphics	1.620	1.595	7,3	6,7	5,90
25	AMD A4-6210	Beema	22,8	4/4	1,80	1,80	28	15,0	2.048	-	143	38	3.245	41,8	AMD Radeon R3 Graphics	2.439	3.005	13,3	12,8	14,58
26	Intel Celeron N2930	Bay Trail-M	21,2	4/4	1,83	2,16	22	7,5	2.048	-	127	35	6.493	20,8	Intel HD Graphics	1.499	1.491	6,5	6,5	5,90
27	Intel Pentium N3530	Bay Trail-M	19,3	4/4	2,16	2,58	22	7,5	2.048	-	114	35	5.941	21,4	Intel HD Graphics	1.563	1.509	6,5	6,6	6,30
28	Intel Celeron N2920	Bay Trail-M	18,4	4/4	1,86	2,00	22	7,5	2.048	-	112	32	4.059	17,1	Intel HD Graphics	1.298	1.297	5,6	5,7	3,60
29	AMD A4 Micro-6400T	Mullins	15,9	4/4	1,00	1,60	28	4,5	2.048	-	93	34	3.590	28,4	AMD Radeon R3 Graphics	1.642	2.123	9,9	8,6	8,72
30	Intel Celeron N2840	Bay Trail-M	15,2	2/2	2,16	2,58	22	7,5	1.024	-	76	41	8.111	20,8	Intel HD Graphics	1.341	1.535	6,9	6,4	6,15

² SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALAR

² SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

Grafik

Sıra

Grafik yongası

Yaklaşık fiyat (\$+KDV)

Performans puanı

Yonga frekansı (MHz)

Shader frekansı (MHz)

Bellek bağlantısı (Bit)

Unified Shader

Mimarî (nm)

Transistör sayısı (Milyon)

Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)

3DMark 11 Extreme

Crysis Warhead 8AA (fps)

Direct 3 1920 8AA (fps)

Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)

1

AMD Radeon R9 295X2

2 x 4.096/GDDR5

1385

100

31.2

1.018

5.000

2 x 512

2 x 2.816

28

2 x 6.200

500

8.009

12.935

55,58

156,17

135,8

2

nVidia GeForce GTX Titan Z

2 x 6.144/GDDR5

1600

97,0

26,2

706

7.010

2 x 384

2 x 2.880

28

2 x 7.100

375

7.488

11.808

68,77

152,94

124,2

3

nVidia GeForce GTX 980

4.096/GDDR5

590

77,8

57,0

1.127

7.012

256

2.048

28

5.200

165

5.633

10.091

48,38

151,67

90,4

4

nVidia GeForce GTX 780 Ti

3.072/GDDR5

560

74,5

57,5

1.006

7.200

384

2.880

28

7.100

250

5.427

9.634

52,06

126,00

90,5

5

nVidia GeForce GTX Titan Black

6.144/GDDR5

1000

70,4

30,4

889

7.000

384

2.880

28

7.100

250

5.219

9.326

45,29

130,36

79,3

6

nVidia GeForce GTX 970

4.096/GDDR5

380

68,7

78,1

1.051

7.010

256

1.664

28

5.200

145

4.884

9.004

43,75

139,49

75,6

7

AMD Radeon R9 290X

4.096/GDDR5

385

68,4

76,8

1.030

5.000

512

2.816

28

6.200

250

4.600

8.934

48,49

131,77

78,5

8

AMD Radeon R9 290

4.096/GDDR5

340

64,9

82,5

947

5.000

512

2.560

28

6.200

250

4.101

8.421

45,00

121,90

84,6

9

nVidia GeForce Titan

6.144/GDDR5

1400

64,5

19,9

837

6.008

384

2.688

28

7.100

250

4.837

8.139

42,06

116,93

77,4

10

nVidia GeForce GTX 780

3.072/GDDR5

460

60,9

57,2

863

6.008

384

2.304

28

7.100

250

4.508

7.966

38,33

112,32

71,8

CHIP TAVSİYE

11

AMD Radeon R9 280X

3.072/GDDR5

260

57,4

95,4

1.100

6.400

384

2.048

28

4.313

190

3.654

7.678

38,73

112,06

69,6

12

nVidia GeForce GTX 770

2.048/GDDR5

300

50,5

72,7

1.059

7.012

256

1.536

28

3.540

230

3.594

6.666

34,61

96,45

55,3

CHIP TAVSİYE

13

AMD Radeon R9 285

2.048/GDDR5

220

48,3

94,9

918

5.500

256

1.792

28

5.000

190

2.829

6.567

28,54

109,57

58,4

14

AMD Radeon R9 280

3.072/GDDR5

205

45,6

96,1

953

5.000

384

1.792

28

4.313

200

2.910

6.308

31,23

92,32

49,8

CHIP TAVSİYE

15

nVidia GeForce GTX 760

2.048/GDDR5

225

43,3

83,2

1.059

6.212

256

1.152

28

3.540

170

2.973

5.619

29,62

86,04

48,9

16

AMD Radeon R9 270X

2.048/GDDR5

180

41,3

99,1

1.070

5.600

256

1.280

28

2.800

180

2.506

5.471

27,15

85,74

51,6

17

nVidia GeForce GTX 660

2.048/GDDR5

180

36,3

87,1

1.072

6.108

192

960

28

2.540

140

2.395

5.235

23,92

69,43

39,3

18

AMD Radeon R9 270

2.048/GDDR5

165

34,4

90,1

900

5.600

256

1.280

28

2.800

150

2.171

4.800

22,08

71,87

38,0

CHIP TAVSİYE

19

AMD Radeon R7 265

2.048/GDDR5

140

32,4

100,0

925

5.600

256

1.024

28

2.800

150

1.929

4.481

23,23

66,43

36,3

20

nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost

2.048/GDDR5

130

29,4

97,7

1.020

6.008

192

768

28

2.540

140

1.949

3.767

20,16

58,65

35,3

21

AMD Radeon R7 260X

2.048/GDDR5

120

27,5

99,0

1.160

6.600

128

896

28

2.080

115

1.737

3.772

16,59

57,32

33,2

22

nVidia GeForce GTX 750 Ti

2.048/GDDR5

150

26,3

75,8

1.046

5.400

128

640

28

1.870

60

1.778

3.841

16,22

52,97

26,9

23

AMD Radeon HD 7790

2.048/GDDR5

115

25,9

97,3

1.050

6.400

128

896

28

2.080

85

1.621

3.563

16,00

53,00

32,0

24

nVidia GeForce GTX 750

1.024/GDDR5

125

23,5

81,2

1.033

5.010

128

512

28

1.870

55

1.568

3.406

14,78

46,66

24,6

25

nVidia GeForce GTX 650 Ti

1.024/GDDR5

130

21,4

71,1

928

5.400

128

768

28

2.540

110

1.449

3.066

12,67

42,22

23,7

26

AMD Radeon R7 260

1.024/GDDR5

120

20,9

75,3

1.000

6.000

128

768

28

2.080

95

1.433

3.353

4,22

51,11

24,1

27

AMD Radeon R7 250X

1.024/GDDR5

125

17,7

61,2

1.000

4.500

128

640

28

1.500

80

1.239

2.794

4,70

43,57

18,4

28

AMD Radeon R7 250

1.024/GDDR5

80

13,4

72,4

800

4.500

128

512

28

1.500

55

898

2.097

4,07

30,96

15,5

29

nVidia GeForce GT 720

2.048/GDDR3

50

4,6

39,8

797

1.600

64

192

28

1.020

19

304

603

2,45

12,89

4,1

30

AMD Radeon R5 230

2.048/GDDR3

70

3,0

18,5

625

1.334

64

160

40

370

19

164

327

1,61

12,81

1,0

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat TAHMİNleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ
(YAKLAŞIK 315 DOLAR)

TAVSİYE	Acer Aspire E51-512-P220
İŞLEMCI	Intel Pentium N3540 (2,2 GHz)
RAM	4 GB (maks. 16 GB)
GRAFIK YONGASI	Intel HD Graphics (IGP)
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	9:25/13:34 saat

GENEL ÇÖZÜM
(YAKLAŞIK 485 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo G5070-59431718
İŞLEMCI	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 8 GB)
GRAFIK YONGASI	AMD R5 M230
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:24/11:33 saat

MULTIMEDYA
(YAKLAŞIK 640 DOLAR)

TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-B-1N.J
İŞLEMCI	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFIK YONGASI	AMD Radeon R7 M260
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 Bit)
SABİT DİSK	1 TB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	6:12/8:54 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: Fiyatlar böyle geliyor

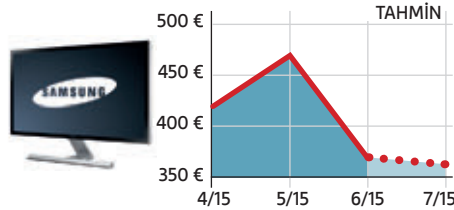
Acer Aspire E5-521-63U8

Linux yerine Windows 8.1 ile E5'in fiyatı biraz daha düştü.

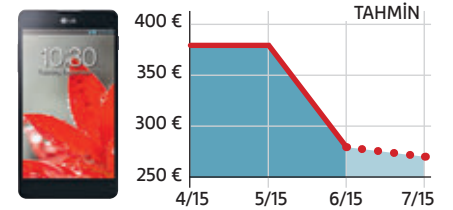
Samsung U28D590D

Bir yıl içinde 28 inçlik aygıtın fiyatı üçte bir düştü.

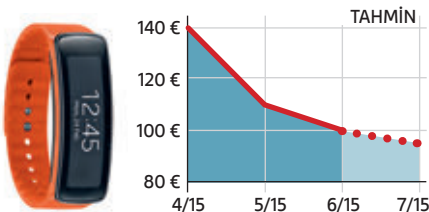
LG Optimus G

İki yılı aşkın bir süredir pazarda, fiyatı devamlı düşüyor ve bulunması zorlaşıyor.

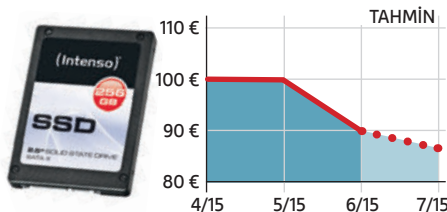
Samsung Gear Fit SM-R350

Yüksek çıkış fiyatından sonra fitness takipçisinin fiyatı makul bir seviyede.

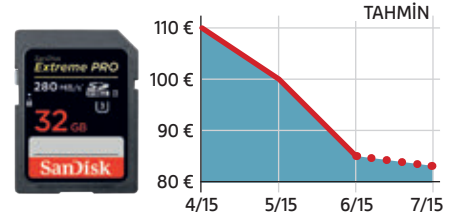
Intenso III 256 GB

Uzun zamandır cazip bir fırsattı, SSD disk şimdi daha da cazip.

SanDisk Extreme PRO 32 GB

UHS II kartının fiyatı kısa bir süre önce %20 düştü.

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Pentium G3220	55
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	45
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	45
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		260

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD A6-6400K	50
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	75
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	45
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	45
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	15
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	50
Toplam		280

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	85
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	55
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	55
Toplam		490

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	85
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	140
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		615

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	240
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	55
Anakart	Asus Z87 Plus	140
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	85
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	260
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	115
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		1015

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i7-5820K	400
CPU fanı	Noctua NH-U12S	75
Anakart	MSI X99S SLI Plus	270
RAM	Kingston HyperX 16GB (4x4GB) DDR4-2400	170
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	340
Sabit disk	Samsung 850 EVO 500 GB SSD	205
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	200
Toplam		1675

*Overclock yapılmıyacaksa stok fan yeterli

Akıllı telefonunuzdaki açıkları kendiniz kapatın

Akıllı telefonlar gizli ve tehlikeli güvenlik açıkları ile dolup taşıyor. Pek çoğu üreticiler tarafından ihmal edilmiş bu açıkları kapatmanın yollarını anlatıyoruz.

Emre Ergün / BH

Günümüz Android cihazlarının yarısından çoğunda en az bir güvenlik açığı bulunuyor. Yazılım korsanları bu açıklardan faydalanarak e-postalarınızı okuyabilir, hatta Google'ın işletim sistemi üzerinden telefonunuzun kontrolünü dahi ele geçirebilirler. Avrupa'da 18 Milyon Android kullanıcısı güvenlik açıklarından mustarip. En kötüsü ise bu insanların Google ve telefon üreticileri tarafından ilgisizliğe mahkum edilmeleri.

Android platformunun en büyük tehlikesi 4.3 ve önceki versiyonlarda kullanılan WebView'dan kaynaklanıyor. Bazı uygulamalar ve Android'in tarayıcısı, siteleri ve reklamları göstermek için WebView'ı kullanıyor. Fakat arayüz, "Universal Cross Site Scripting" denilen sisteme sızma işlemine karşı bir hayli korumasız. Yönlendirilmiş bir site üzerinden internet e-posta servisine giriş yapan kullanıcının e-postalarını okumak mümkün. Bunun için her şeyden habersiz kullanıcının tek yapması gereken saldırganın internet sitesinde gezinmek. Güvenlik uzmanı Tod Beardsley de

saldırganın cihazı tümünden kontrol etmesini sağlayan, hatta gizlice mikrofon veya kamerayı çalıştırmasına da olanak tanıyan bir açık keşfetmiş. Bu açık (aktif haldeki Android cihazların %60'ında bulunduğu varsayılıyor) düzeltilip yamalanabiliyor. Fakat kullanıcılar bu işlem için Google'dan herhangi bir yardım beklememeliler. Firma, sorunun Android 4.4 ve 5.0 sürümlerinde çözüldüğü konusunda bir hayli ısrarcı. Bu konuda sorumluluklarını yerine getirdikleri kanaatindeler. Fakat çoğu eski cihaz yeni sürümler için güncellenmiyor. Firmalar da bu cihazları eski sürümlerinde bırakıyorlar. Eski cihazları güncel tutmak yerine yeni cihazları satmayı tercih ediyorlar. Yani açıklardan kurtulmak istiyorsanız kendi başınıza hareket etmeniz gerekecek. Virüssüz olduğu lanse edilen iOS'ta dahi açıklar bulunuyor. Güvenlik sıkıntısı Google cihazlar kadar büyük olmasa da kullanıcılar, güvenliklerini geliştirerek cihazlarına katkıda bulunabilirler. Biz de bu yazımız ile kendi kendinize yardımcı olmanız konusunda size yardımcı olacağız.

yorum@chip.com.tr

TARAYICINIZI değiştirin

İşletim sisteminizin sürümünün yanı sıra kullandığınız internet tarayıcısı da güvenlik açısından hangi riskler ile karşılaşacağınızı belirleyen etkenlerden. Varsayılan Android tarayıcısı WebView kullanıyor ve bu araç Android sürüm 4.3 ve öncesini kullanan cihazlar için oldukça tehlikeli.

1 Android sürümünüzü öğrenin

Öncelikle cihazınızdaki Android sürümünün tehlikeli olup olmadığını kontrol etmelisiniz. Android 2.2'den (Froyo) 4.3'e (Jelly Bean) kadar olan sürümler tehlike ihtiva ediyor. Korumasız WebView'in WebKit bileşenini kullanan bu sürümler saldırılara açık. Güvenli WebView versiyonu Blink, Android 4.4 ve üzerindeki sürümlerinde yüklü. Blink, Chrome'un tarayıcı motoru. Yani Android 4.3 ve altındaki sürümlerde asla varsayılan tarayıcıyı kullanmamalısınız. Eğer cihaz sürümünüzden emin değilseniz "Ayarlar>Cihaz Hakkında" yolunu izleyin. (1a) "Android sürümü" kısmının altında (1b) cihaz sürümünüzü öğrenebilirsiniz. Eğer 4.4 ve üzerinde bir sayı ile karşılaştıysanız güvendesiniz. Eğer daha düşük bir sayıdaysanız diğer talimatları takip edin.

2 Üretici güncellemesini doğrulayın

Şimdi, üretici firmanızın güvenli bir Android sürümüne geçiş için gerekli güncellemeyi sağlayıp sağlamadığına bakmalısınız. Menüden "Cihaz Hakkında" kısmına gelin ve "Yazılım güncellemeleri"ne basın (2a). Eğer akıllı telefonunuz güncelleme bulamazsa veya sürüm 4.4'den önceki versiyonlardan biri son güncelleme olarak görünüyorsa sisteminizi güvenli hale getirmek için iki seçenekten birini tercih etmeniz gerekecek. İsterse alternatif bir tarayıcı kullanabilirsiniz veya cihazınızı manuel olarak alternatif bir işletim sistemine geçirebilirsiniz. İkincisi daha güvenli zira güvenlik sorununun üzerini kapatmak yerine o sorunu çözüyor. Fakat oldukça önemli bir değişiklik ve yeni başlayan kullanıcıların altından kalkması zor bir görev. Her durumda daha önceden bahsettiğimiz açıkları bulundurmamayan bir tarayıcı kullanmak en kolay.

3 Alternatif bir tarayıcı yükleyin

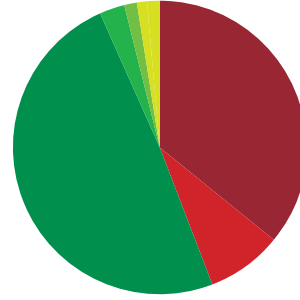
Prensip olarak kendi motoruna sahip her tarayıcı WebView'in açıklarından kaçınılabilir. Bu tarayıcılar arasında Chrome, Firefox, Opera ve Dolphin de bulunuyor. Fakat Chrome'un bir sınırlaması var. Chrome için Google artık Android 4.0.4 ve önceki sürümlere güncelleme sağlamıyor. Güvenlik önlemleri de söz konusu değil. Bizim önerimiz ise sürekli güncelleştirildiğinden dolayı Firefox. Firefox tarayıcısını Google Play Mağaza'dan indirebilirsiniz (3a). Yükdikten sonra yeni tarayıcınızı varsayılan tarayıcı haline getirmelisiniz. Böylece internet içerikleri daima Firefox üzerinden açılacak. Bunun için tıkladığınız bir linkte açılacak "Dosyayı internet kullanarak açma" penceresi için "Daima" seç-

→

BİLGİ

Tarayıcılara göre risk oranları

Şubat 2015'te yapılan araştırmalara göre Android kullanıcılarının %44'ü güvenliksiz tarayıcılar ile sörf yapmışlar. Bu durum bilgisayar korsanlarının hedefi haline gelmenize neden olabilir.

Güvensiz Android tarayıcı

Android (%36,08)

Chrome 4.0.4'e kadar (%8,14)

Güvenli Android tarayıcı

Chrome ve üstü 4.1 (%49,16)

Firefox (%2,88)

Opera (%1,31)

Diğer (%2,44)

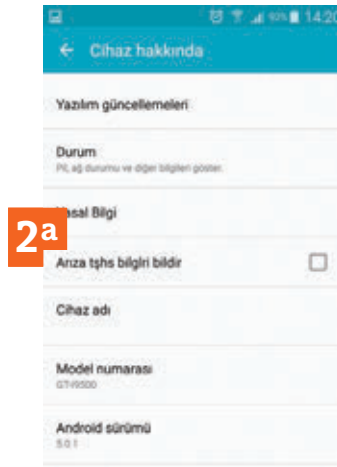
KAYNAK: GOOGLE; STATCOUNTER

1a

1b

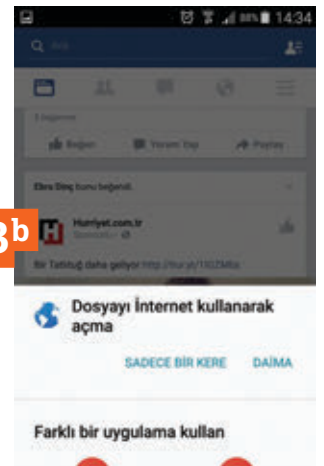
2a

2b

3a

3b

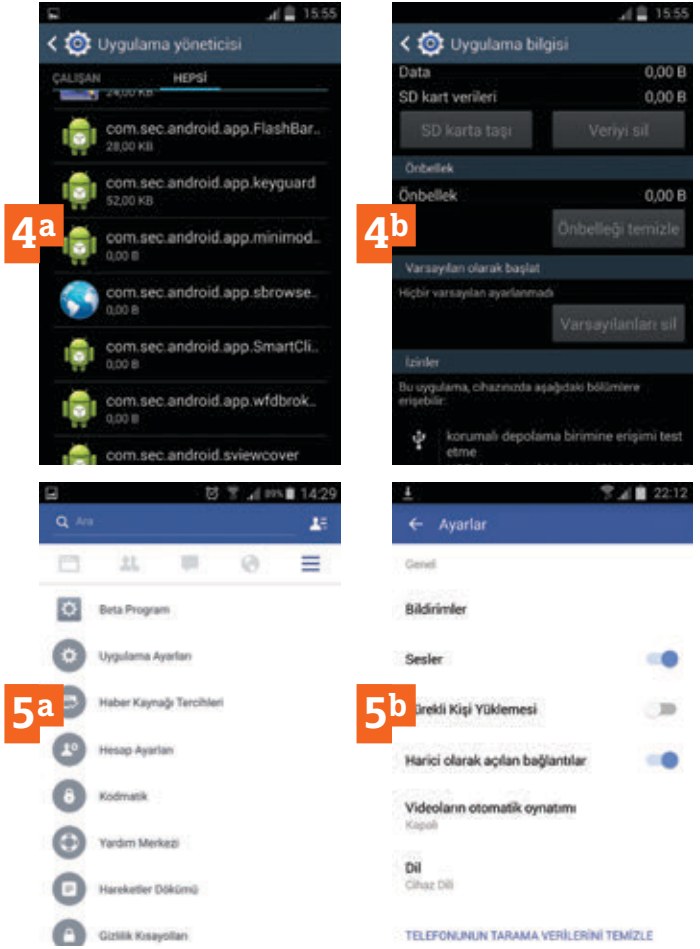
neğini seçmelisiniz (3b). Eğer tarayıcı penceresiz açılıyor ise bir sonraki sayfamıza geçin ve 4. adımı izleyin.

4 Eski standart tarayıcınızdan kurtulun

Eğer korunmasız bir tarayıcı varsayılan tarayıcı olarak belirlenmiş ise ilgili ayarın, Firefox gibi bir tarayıcı yüklenmeden evvel değiştirilmesi gerekir. Bunun için "Ayarlar" üzerinden "Uygulama yöneticisi" kısmına gelin. Ardından sağ sekmelere geçip "Hepsi" bölümüne geçin. İstedığınız tarayıcının üzerine gelin (4a). Üzerine tıkladıktan sonra "Varsayılan olarak başlat" veya "Varsayılanı sil" seçeneklerinden birini tercih edebilirsiniz (4b). Artık istediğiniz tarayıcıyı varsayılan olarak ayarlayabileceksiniz. Tek yapmanız gereken 3b'deki talimatı gerçekleştirmek. Eğer gerekli pencere yine açılmaz ise 4a ve 4b talimatlarını tüm yüklü tarayıcılar için tekrarlayın.

5 Uygulamaları harici tarayıcılara taşıyın

Varsayılan Android tarayıcınızın haricinde çoğu uygulama da internet içeriklerini göstermek için standart tarayıcıyı kullanır. Bu sebeple uygulamalar dahi bahsettiğimiz açıklara karşı korunmak durumundadır. Facebook da bu uygulamalar arasında. Fakat Facebook tüm içerikleri harici tarayıcıda açacak şekilde ayarlanabilmektedir. Bu işlem sayesinde WebView'in kullanılmasının önüne geçilebiliyor. Bunun için sağdaki üçlü çizgi butonuna basın ve ardından aşağı inerek "Uygulama Ayarları" yazan kısma gelin (5a). Burada "Harici olarak açılan bağlantılar" kısmını sağa çekerek işaretli hale getirmelisiniz. Artık Facebook uygulamasında tıkladığınız bağlantılar sizin istediğiniz tarayıcıda açılacak.

Kendi kendini güncelleyen ANDROID

Güvenli bir tarayıcıyı tercih ederek WebView'in risklerinden kurtulabilirsiniz. En büyük sorunlardan birisi ise uygulamaları kullanırken çıkan reklamların bilgisayar korsanları için giriş kapısı niteliği taşıması. Bu sorun ise Android 4.4 ve üzeri sistemlerde görülüyor. Eğer üreticiniz gerekli güncellemeyi sağlamadıysa yapılacak tek bir şey kalıyor: alternatif bir Android işletim sistemi yüklemek (Custom-ROM).

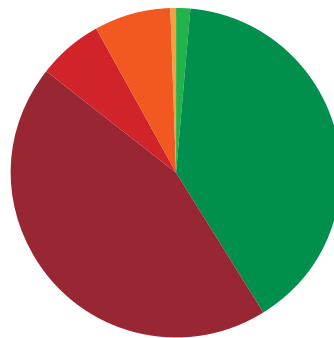
Root işlemi sırasında dikkatli olun

ROM'lar yazılımcılar topluluğu tarafından sürekli yenilenip geliştiriliyorlar. Bu sebeple her daim günceller. Fakat alternatif bir Android versiyonu yüklemek kolay bir işlem değil. Kullanıcının yönetici veya root yetkilerine sahip olması gerekiyor. Fakat üretici firmalar bu izinleri kullanıcılara otomatik olarak vermiyor. Bunun anlaşılabilir bir sebebi var. Root işlemi gerçekleştirilmiş bir cihaz en baştan düzenlenebilir ve yeniden yapılandırılabilir. Bu en kötü ihtimalle cihazınızın bozulması anlamına geliyor. Bu nedenle telefonunuzu root işlemine tabi tutmak, cihazınızın garanti kapsamın-

BİLGİ

Android sürümlerinin risk oranları

WebView güvenlik açığı Android sürüm 4.3'e kadar tüm versiyonlarda bulunuyor. Bu, tüm Android cihazların yaklaşık yüzde 60'ı demek. Eski cihazlar çoğunlukla güncellemelere tabi tutulmuyor. Sebebi, eski cihazların donanımlarının yeni işletim sistemlerini desteklememesi olabilir. Fakat üreticilerin eski cihazları güncelleme işlemi ile uğraşmaktansa yenilerini satmayı tercih ettiği de unutulmamalı.

Güvensiz Android Tarayıcı	
Jelly Bean 4.1.x-4.3	(44,5 %)
Ice Cream Sandwich 4.0.3-4.0.4	(6,4 %)
Gingerbread 2.3.3-2.3.7	(7,4 %)
Froyo 2.2	(0,4 %)
Güvenli Android Tarayıcı	
KitKat 4.4	(39,7 %)
Lollipop 5.0	(1,6 %)

KAYNAK: GOOGLE

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin
İlk Tablet Oyun
Dergisi

App Store'dan
İndirin

TEKNOLOJİ Akıllı Telefon Güvenliği

dan çıkmasına yol açmakta. Yine de belli durumlarda (örneğin WebView açığı) kullanıcının başka bir seçeneği kalmayabiliyor. Bu konudaki en büyük engel root işleminin farklı marka ve modeller için ayrı ayrı yapılması gerekliliği. HTC ve Sony gibi markalarda root işlemi mümkün olduğunca kolay hale getirilmiş iken Samsung cihazlarda bu işlem bir hayli zor ve Odin gibi özel yazılımlara ihtiyaç duyuluyor.

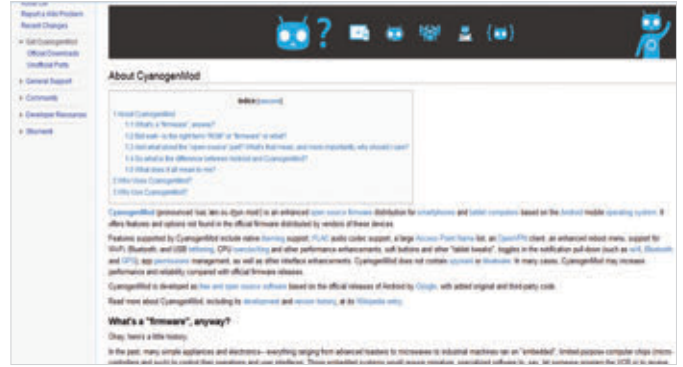
Geliştirici forumları root konusunda yardım sağlıyor

Root konusunda daha fazla bilgi almak için xda-developers.com gibi adresleri ziyaret edebilirsiniz. Çoğu cihaz için adım adım root rehberi bulabilirsiniz. Kök kullanıcı takımlar ve yedekleme araçlarına da ulaşabilirsiniz. Tam erişim sağladığınızda bir yedekleme yazılımı yükleyin. Fakat dikkatli olun, her ROM her yedekleme aracı ile çalışmaz. Forumlarda bu konuda da araştırma yapmanız yararınıza olacaktır. Custom ROM yükleme işlemi sırasında cihaz muhtemelen fabrika ayarlarına döneceğinden kesinlikle ama kesinlikle önemli verilerinizi yedeklemelisiniz.

Custom ROM yükleme işlemi normalde baştan sona kadar manuel gerçekleştirilir. Bu işlem çoğu kişi için uzun süreli ve karmaşıktır. Fakat CyanogenMod için bir kurulum sihirbazı bulunuyor ve önemli basamakları kendi başına halledebiliyor. Bu sihirbaz "herkes için root aracı" niteliği taşıyor. Sorun ise aracın yalnızca Nexus, HTC One ve Samsung'un Galaxy serisi cihazlarında çalışıyor olması. Diğer modelleri kullananlar wiki.cyanogenmod adresinden kendi telefonları için olan kurulum sihirbazlarını araştırabilirler. CyanogenMod, bilhassa deneyimsiz kişiler açısından kullanıcı dostu olduğundan tercih edilebilir bir araç.

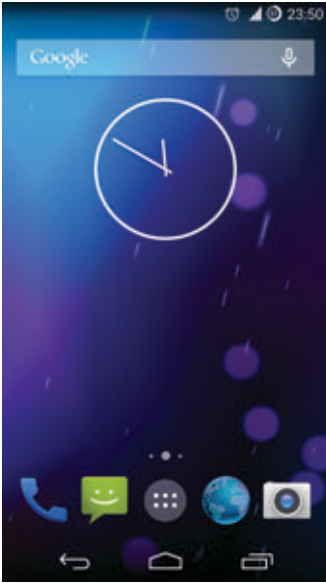
xda-developers		
Type to find device		
Search all forums		
Announcement: Forum Admin by MikeChannon (Forum Administration)		
Topic	Replies	Views
Wicky [GUIDE[COMPLETE]] Android ROM Development From Source To End Thread by jaykay	Yesterday 12:40 PM	Replies: 1,380 Views: 205,747
Wicky [SHOW TO] Beginners Guide to Android ROM Development Thread by jaykay	Yesterday 12:40 PM	Replies: 321 Views: 356,048
Wicky [KITCHEN] AndroidKitchen - Android Kitchen (AKP) [Linux] Thread by jaykay	Yesterday 12:40 PM	Replies: 1,450 Views: 207,207
Wicky Keep CC clean - Guidelines Thread by jaykay	20th May 2015 12:33 PM	Replies: 19 Views: 15,458
Wicky Some advice... Thread by cyanogen	20th April 2015 12:37 PM	Replies: 204 Views: 168,709
Wicky [KITCHEN] Android Kitchen, v0.224 [Linux / Mac / Windows] Thread by jaykay	20th December 2014 12:37 PM	Replies: 1,170 Views: 2,148,508
[Q] Source code of H19800000A27 E60 binary kernel for extended battery capacity? Thread by SourceSeeker	Yesterday 12:33 PM	Replies: 1 Views: 41

Xda-developers forumlarından cihazınızın root işlemi için gerekli bilgilere ulaşabilirsiniz.

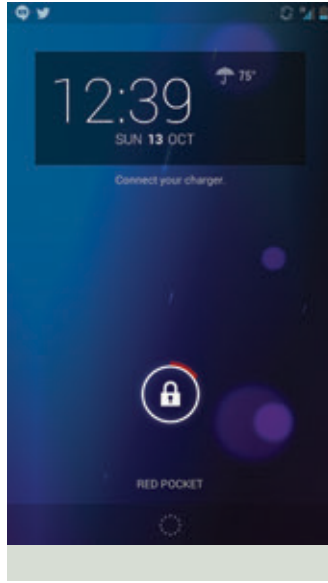
CyanogenMod, Custom ROM yüklemenize yardım eden kullanıcı dostu bir araç. Aracın wiki sayfasından pek çok bilgiye erişmek mümkün.

Android için en popüler Custom ROM'lar

CyanogenMod

Açık arayla en fazla cihazı destekleyen ROM. Son stabil sürümü olan 11, Android 4.4 baz alınarak hazırlanmış. **cyanogenmod.org** adresinden yazılımı ve ilgili bilgileri bulabilirsiniz.

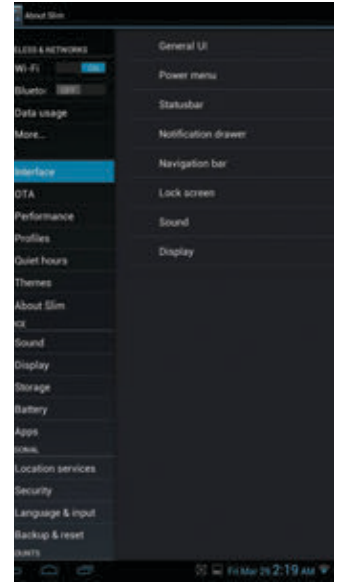
OmniROM

CyanogenMod'un yan ürünü olarak düşünülebilir. Android 4.4 baz alınarak tasarlandı. Samsung, HTC ve LG modellerinin bazılarını destekliyor. İnternet adreslerine (**omnirom.org**) giderek daha fazla bilgiye erişebilirsiniz ve yazılımı edinebilirsiniz.

Paranoid Android

Kullanıcıya arayüzü dizayn etme konusunda oldukça fazla serbestlik tanıyor. Resmi olarak 20, gayri resmi olarak 60 cihazı destekliyor. İnternet sitesi: **aospa.co**

SlimROM

Performansı görselliğin önüne koyanlar ve sadeliği savunanlar için güzel bir alternatif. Son sürüm slimkat (4.4) **slimroms.net** üzerinden bulunabiliyor.

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin
İlk Tablet Oyun
Dergisi

App Store'dan
İndirin

iOS Uygulamaları

Apple, kullanıcılarını tamamen güvende olduklarını inandırma konusunda oldukça başarılı. Hatta geçtiğimiz Mart ayında, AppStore'da bulunan tüm anti-virüs uygulamalarını "kullanıcıları şüphelendirecek uyarılar verdikleri" gerekçesiyle kaldırdı. Apple'ın uygulama denetimi Google'a kıyasla daha sıkı, bundan dolayı AppStore'da bulunan uygulamaların iOS cihazlara zarar verme olasılığı neredeyse sıfır. Ancak uygulamaların güvenli olması, sistemin tamamen güvenli olduğu anlamına gelmiyor.

Apple, en son yayınladığı iOS 8.3 güncellemesiyle, sistemdeki 60 açığı kapattığını duyurdu, ki bunların arasında tarayıcı motoru WebKit'de bulunan ve cihazda uzaktan kod yürütmeye olanak sağlayan bir açık da bulunuyor. Google'ın aksine Apple eski cihazlara da yazılım desteği vermeye devam ediyor. Yeni yayınlanan iOS 8.3, üç buçuk yaşındaki 4S'e kadarki tüm cihazlara yüklenebiliyor. Ancak daha eski kullanıcılar için de, ya güvenlik açıklarıyla yaşamayı öğrenin ya da yeni bir telefon alın mesajı veriyor. Eski cihazlarda da son sürüm iOS özelliklerini ve hatta daha fazlasını elde etmek isterseniz Jailbreak yapabilirsiniz, ancak dükkandaki uygulamalar Apple denetiminden geçmediği için cihazınız için büyük risk oluşturuyorlar.

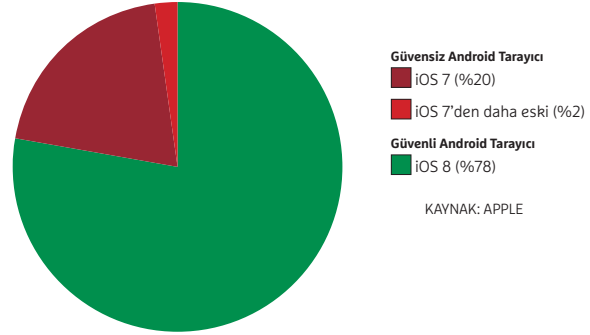
iOS geliştiricisi Craig Hockenberry'nin belirttiği üzere, onaylı uygulamalar da güvenlik riski oluşturabiliyor. Her ne kadar Apple, Google'a kıyasla daha sağlam bir sürümünü kullansa da, tıpkı Android'de olduğu gibi iOS'ta da uygulamaların web içeriğini görüntülemesini sağlayan WebView isimli sistem bileşeni soruna yol açabiliyor. Uygulamalar internet sitesi görüntülerken, WebView aracılığıyla erişim sağlıyor, burada gireceğini kullanıcı adı ve şifreler uygulama üzerinden geçeceği için teorik olarak bu bilgilerin yabancılara eline geçmesi mümkün. Bundan dolayı geliştiriciler hassas verilerinizi sadece Safari üzerinden girmenizi tavsiye ediyor.

WINDOWS Cebiniz güvende

Aslında Windows Phone'un güvenliği hakkında söylenecek fazla söz yok. Her sistemde olduğu gibi, Windows Phone'da da açıklar mevcut, ancak düşük pazar payından dolayı bu açıklar istismar edilmiyor. Windows Phone dünyada yaklaşık %2,3 kullanım oranına sahip olduğu için siber saldırganlara cazip gelmiyor. Bunun yanında Microsoft'un uygulama dükkânında kullandığı sıkı denetim politikası da sistemin yüksek güvenliğini sağlıyor. AV Test güvenlik uzmanı Mike Morgenstern'e göre "Microsoft, Apple'dan daha sıkı bir denetleme politikasına sahip". Hepsinden öte, Microsoft, çalışan işlemlere de kısıtlamalar uyguluyor, "Bu sayede saldırgan uygulamaya sızsa bile sisteme uzun süreli erişim sağlayamıyor." diyor Morgenstern. Tüm bunların yanı sıra, Microsoft sürekli yayınladığı güncellemelerle mobil cihazlarını sürekli güvende tutuyor, bu yüzden güvenliği birinci sıraya koyan akıllı telefon kullanıcılarına Windows Phone'u tavsiye ediyoruz. 📱

Apple: Cihazların yüzde 22'si güvende değil

Sadece en güncel iOS sürümü 8.3 güvenli. Fakat aktif iOS cihazların %22'si bu güncellemeyi yüklememiş.

KAYNAK: APPLE

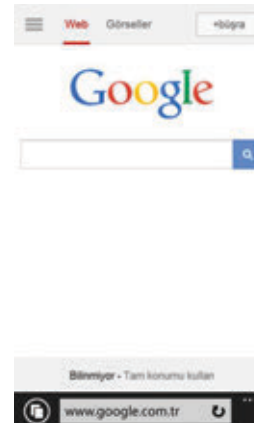

iOS 8.3 ile birlikte Apple çok sayıda güvenlik açığını kapattı, bunların arasında kritik WebKit ve yedekleme aracı hataları da yer alıyor. Detaylı listeyi <https://support.apple.com/en-us/HT204661> adresinde bulabilirsiniz.

Uygulama üzerinden Web'e bağlanmayın

İçinde tarayıcı özelliği barındıran uygulamalar üzerinden kullanıcı adı ve şifrenizi girmenizi gerektiren bir siteye bağlarsanız, tüm veriler uygulama üzerinden geçeceği için hassas verilerinizi uygulamanın ellerine bırakmış olursunuz. Bu yüzden bu tür durumlar için mutlaka Safari'yi kullanın.

Mobil IE güvenli

Masaüstü versiyonu en güvenli tarayıcı olmasa da, mobile geldiğimiz zaman Internet Explorer farkını ortaya koyuyor.

BLUE JEAN VE HEADBANG ARTIK BİR ARADA

+50
POSTER
200
STICKER

PC'niz için ideal terfi

115 ila 2000 Dolar arasında değişen seçeneklerimizle, eski masaüstü PC'nize, her amaca uygun, yeni bir hayat bahsedebilirsiniz

Ertuğ Aydın / CS

Uzun süredir aynı PC'yi kullanıyorsanız, bilin ki bu konuda yalnız değilsiniz. Bir çok kullanıcı ellerindeki çok çekirdekli işlemcilerin çoğu işlem için yeterli olması ve Vista'dan bu yana Microsoft işletim sistemlerinin gereksinimlerinin çok da yükselmemesi nedeniyle sistemlerini yenileme ihtiyacı hissetmedi. Yine de, daha modern bir sisteme geçiş yapmak için geçerli nedenler var. Zira daha geniş ve hızlı bir sabit diske, enerji tasarruflu çiplere, genel olarak daha sessiz bir sisteme ve yeni bir arayüz teknolojisine geçiş yapmış olacaksınız. USB 3.0 ve 3.1 arayüzleri yüksek veri transfer hızı ve harici cihazlar için daha istikrarlı güç kaynağı sunar, bir M.2 bağlantısı hızlı SSD'leri ve DisplayPort çıkışı ise 4K çözünürlüğündeki monitörleri kullanabilmenizi sağlar.

Bir masaüstü PC'sinde ana bileşenler kolayca değiştirilebilir ve kasa, güç kaynağı ve optik sürücüler yeniden değerlendirilebilir. En büyük sorun, sayısız seçeneğin arasından doğru anakart, işlemci ve RAM'i seçebilmektir. Sizin için altı farklı amaç ve bütçeye uygun upgrade seçeneği toparladık. Sisteminizin yenileme seçenekleri ile mukayeseli performans analizi, işlemci test programı Cinebench'ten izlenebilir.

İlk kategori ofis tipi kullanım içindir, yani internette gezinmek

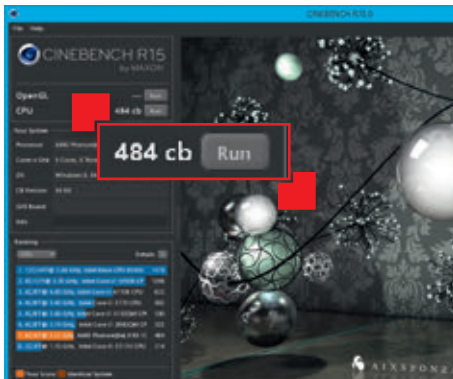
ve medya oynatmak için uygun bir sistem... Modern arayüzlerle çalışır ve hızlıdır- ayrıca enerji verimliliği ve sessiz çalışma da hedeflenmiştir. Öte yandan multimedya için önerilerimiz de mevcut, bu önerimiz size daha fazla güç vaat ediyor. Bunlar daha çok medya dosyalarıyla çalışmak için uygundur ve daha iyi bir ekran kartı kullanılarak bir oyun bilgisayarına dönüştürülebilir.

Ofis ve İnternet: verimli ve sessiz

Giriş seviyesi için tavsiye: Basit ofis ve internet kullanımı için, sizlere çok ucuz bir bilgisayar toparladık. Gösterişsiz ve pasif soğutmalı, 10 watt TDP'li dört çekirdekli Intel Celeron J1900 işlemcisi entegre edilmiş ASRock Q1900B-ITX anakartı mevcut. Ek olarak bir adet tekli 4 GB RAM'i var ve bu sonradan 8 GB'a çıkartılabilir. J1900 işlemci Office programları ve internet kullanımı için yeterince hızlı.

Fakat eğer tek veya çift çekirdekli bir işlemci kullanıyorsanız, örneğin (Pentium D veya Athlon X2) çok ciddi bir performans artışı hissedeceksiniz. Bu giriş seviyesi bilgisayarı ayrıca sorunlu bir anakarttan kurtulmak ve modern bir sisteme kavuşmak isteyenler için ideal bir seçim olacaktır.

Orta sınıf konfigürasyon: Daha çok sistem gücü için, biz Intel Core

Eski sistemi değerlendirin
Cinebench'i çalıştırın ve CPU kısmının yanındaki >>run<< tuşuna basın. Sonucunuzu bizim sağ taraftaki tablomuzdaki değerlerle kıyaslayın

Avantaj: yeni bağlantılar
Yeni bir anakart, USB 3.0 veya hatta 3.1 desteği ile harici sürücülerini yüksek hızla sisteme bağlar

Office/Internet

► Enerji verimliliği

Multimedya/Oyun

► Donanım, bağlantılar

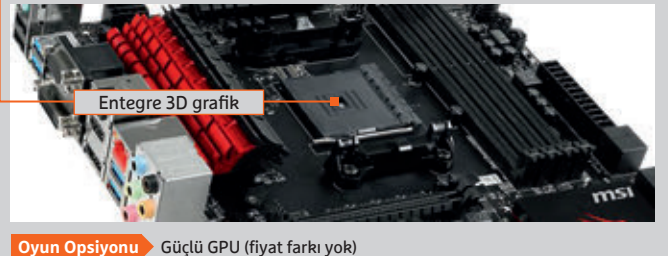

Giriş Seviyesi

Anakart	ASRock Q1900B	80 \$	Toplam Fiyat 115 \$	
CPU	Intel Celeron J1900 (Anakart)	0 \$		
RAM	1 x 4 GByte Kingston KVR16LN11/4	30 \$		
TDP ¹	Cinebench	USB 3.0	DisplayPort	PCI
10 Watt	147 cb	■	□	□

Anakart	MSI A88X-G45			135 \$	Toplam Fiyat 400 \$
CPU	AMD A10-7850k			160 \$	
RAM	8-GByte-Kit Kingston KHX24C11T3K2/8X			105 \$	
TDP ¹	Cinebench	USB 3.0	Displayport	PCI	
95 Watt	244 cb	■	■	■	

Orta Seviye

Anakart	Asus TUF Vanguard B85	125 \$	Toplam Fiyat 365 \$	
CPU	Intel Core i5-4460	180 \$		
RAM	2 x 4 GByte Kingston KVR16LN11/4	60 \$		
TDP ¹	Cinebench	USB 3.0	DisplayPort	PCI
84 Watt	477 cb	■	■	■

Anakart	Asus Z97-A/USB 3.1				175 \$	Toplam Fiyat 610 \$
CPU	Intel i7-4790				315 \$	
RAM	16-GBByte-Kit Kingston KVR16N11K2/16				120 \$	
TDP ¹	Cinebench	USB 3.1	DisplayPort	PCI	M.2	
84 Watt	728 cb	■	■	■	■	

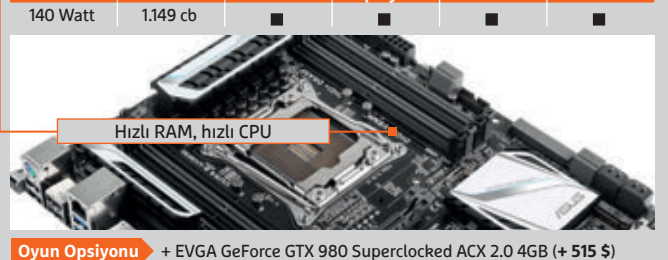

Üst Seviye Arabirim

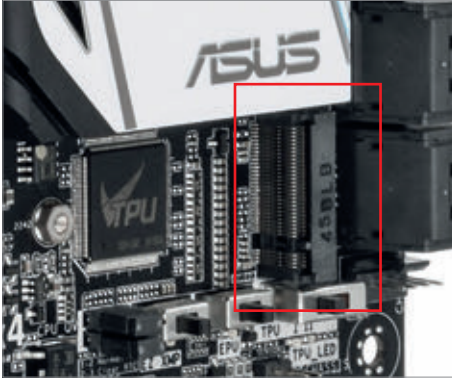
Anakart	Asus Q87M-E	135 \$	Toplam Fiyat 605 \$	
CPU	Intel Core i7-4790T	350 \$		
RAM	16-GByte-Kit Kingston KVR16N11K2/16	120 \$		
TDP ¹	Cinebench	USB 3.0	DisplayPort	PCI
45 Watt	613 cb	■	■	□

Anakart	Asus X99-A/USB 3.1	360 \$	Toplam Fiyat 1.460 \$		
CPU	Intel i7-5930K (+ Noctua NH-U12S)	675 \$			
RAM	16-GByte-Kit Kingston HX421C13PBK4/16	270 \$			
GPU	GeForce GTX 750Ti	155 \$			
TDP ¹	Cinebench	USB 3.1	DisplayPort	PCI	M.2
140 Watt	1.149 cb	■	■	■	■

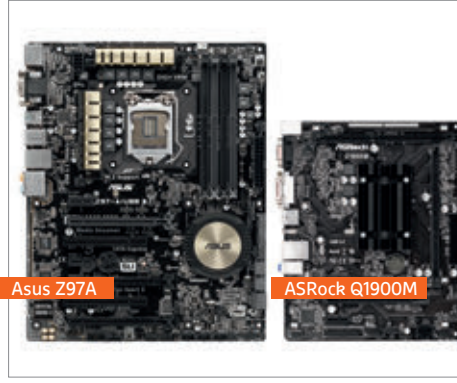

1) THERMAL DESIGN POWER: İŞLEMÇİNİN MAKSİMUM GÜÇ TÜKETİMİ

Turbo SSD'ler için M.2 yuvası

Bir M.2 yuvası hızlı SSD'lerin bağlanması için özellikle önemli. Bunlar direkt anakarta yerleştiriliyor

Anakart tipleri
Sistemler standart ATX kasalara uygun. Sadece giriş seviyesi anakart ASRock Q1900B-ITX Mini-ITX kasalarla uyumlu

i5-4460 işlemciyi tavsiye ediyoruz, bu işlemci daha yüksek performansı daha ortalama bir güç tüketimi ile sunacaktır. Anakart olarak Asus Vanguard B85'i seçtik ve bu anakartta Intel B85 yongaseti mevcut. Özellikle sağlam ve test edilmiş bileşenleri sayesinde, üreticisi ömrünün uzun olacağını ve tüm önemli bağlantılara destek verdiğini ileri sürüyor. Biz ikili ve dörtlü setler halinde uyumlu RAM modülleri bulabildik, Kingston firmasının online RAM arama özelliği ile siz de bunlara bakabilirsiniz.

Ayrıca başka üreticilerin de benzer RAM'lerini seçmeniz mümkün. RAM ile anakartın uyumluluğuna, siparişinizden önce üreticinin websitesindeki listeler kontrol edilerek mutlaka bakılmalıdır. **Ofis için üst seviye bilgisayar:** kulağa sıradışı gelse de Intel Core i7 ile iş tipi anakart Asus Q87M-E'nin işbirliği performansı ve fonksiyonelliği aynı anda sunuyor. Core i7-4790 sesli bir fanla birlikte geliyor ve biz soğutucu olarak çok sessiz Cooler Master Hyper T4'ü öneriyoruz. Intel'in vPro teknolojisi sayesinde, uzaktan kullanım seçeneğiniz de var; yani bilgisayarınızı uzaktan açabilir, BIOS'una ulaşabilir ve Windows'u kullanabilirsiniz. Daha da ötesinde, SATA denetleyicisi farklı RAID seviyelerini kontrol ediyor ve bu şekilde ikinci diskte bir yansıma imajı oluşturabilir ve verilerinizi koruyabilirsiniz.

Multimedya bilgisayarı: Güç önemlidir

İşlemcinin verimliliğinden çok gücüne önem vererek multimedya kombinasyonlarımızı hazırladık. Bu özellikle medya dosyalarıyla aktif olarak uğraşan kullanıcılar için önemli, büyük fotoğraflar ve video düzenleme gibi işlemlerde daha da önemli. Fakat en üst seviye bilgisayarların bile 3D performansı ve güçlü bir işlemciye sahip olması çok önemli. Bu nedenle oyun meraklıları bizim orta ve üst sınıf multimedya seçeneklerimize uygun bir ekran kartı seçmeyi

ihmal etmemeliler.

Giriş seviyesi multimedya seti: AMD A10-7850K işlemci çok yüksek bir işlemci gücü sunmuyor ama güçlü ve entegre 3D grafik çözünürlüğü sunuyor; bu da güncel 3D oyunların ortalama ayarlar ve çözünürlükle çalışması anlamına gelir. Sistem çiftli bir set RAM ile ve AMD-X88 yongasetli MSI anakarta sahip; ayrıca USB-3.0- ve SATA-6 GB/s bağlantılarına sahip.

Orta seviye multimedya kombinasyonu: Intel'in Core i7-4790 modeli Cinebench testinde AMD A10'dan üç kat daha fazla işlemci gücü sunuyor ve bu nedenle özellikle video işlemek söz konusu olunca çok daha güçlü bir model. Asus Z97-A/USB 3.1, USB 3.1 bağlantılı ilk anakart modellerinden biri.

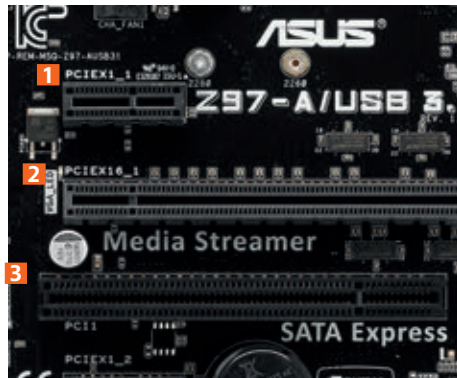
Bir diğer özel yanı ise M.2-PCIe yuvası, buna SSD bir disk bağlayıp 10 GB/s'e varan veri aktarım hızlarına ulaşabilirsiniz. Sistemi oyunlara daha uygun hale getirmek için, Asus Radeon R9 290 gibi orta sınıf bir ekran kartı yeterli olacaktır- 350 dolar'ın altında fiyatı olan en iyi ekran kartı bu.

Üst sınıf multimedya sistemi: Şu an mevcut olan en hızlı PC platformu olan Haswell E'yi temel alıyor. Intel Haswell E Core i7-5930K işlemcisi, test yazılımlarına göre, yüzde 25 ila 40 oranında i7-4790'dan hızlı. Bu işlemci için de ayrıca bir soğutucu edinmelisiniz (bknz. 91. sayfadaki fotoğraf). Seçtiğimiz "Noctua" modeli aynı zamanda overclock yapmanıza da imkan tanıyor. Asus X99-A/USB 3.1 anakartı ayrıca bir adet M.2-SSD yuvasına sahip, bu da USB 3.1'e ilave olarak 32 GB/s'lik bir hıza sahip. Sekiz adet RAM yuvasına toplamda 64 GB DDR4-RAM takılabiliyor. Biz 4 kanallı kullanan 16 GB'lık bir set kullanmayı tercih ettik. Sistemin ayrıca bir ekran kartına ihtiyacı var. Üst sayfadaki ekran kartının yerine GeForce GTX 980 tercih ederseniz, en güncel oyunları dahi 4K çözünürlükle oynayabilirsiniz.

Güç kaynağınız yeterince güçlü mü?

Güç kaynağınızın watt değeri üstünde belirtilmiştir. Bizim sistemlerimiz için 300 watt yeterli olacaktır. Oyun tipi ekran kartları için en az 400-500 watt arası bir model gerekecektir

Tak kullan kartların standartları
PCIe-1x yuvalarına 1 örneğin TV kartları, PCIe-16x uvalarına 2 ise ekran kartları takılıyor. Standart PCI yuvalarına 3 artık pek rastlanmıyor

Açıklıkları ayarlamak
Anakartı takmadan önce, kasanın arkasındaki yuvasına ATX bağlantı ekipmanını yerleştirin

Fişleri takın
Anakart takıldıktan sonra ilk olarak küçük kasa bağlantılarını bağlayın (Güç-/HDD-LED, aç/kapa düğmesi, reset)

Önkoşullar ve montaj

Montajda üç şeye dikkat etmek gerekli: öncelikle, kasanızın standart ATX anakart için (30,5 x 24,4 cm) yeterli alanı olmalı, bu standart Midi-Tower ebatları için mümkün (yani kasanızın yüksekliği yaklaşık 40 cm civarında ise). Eğer bir Mini-Tower veya daha küçük bir kasanız varsa, uygun bir kasa edinmelisiniz. İkincisi, güç kaynağınız yeterli voltajı sağlamalı. Yaygın 300 watt modelleri bizim tüm sistemlerimiz için yeterli olacaktır.

Tek istisna üst sınıf multimedya setidir, orada en az 400 watt'lık bir güç kaynağına ihtiyacınız var. Eğer oyun tipi bir ekran kartı kullanacaksanız 500 watt'lık bir modele ihtiyacınız var. Üçüncüsü, eski bilgisayarınızdaki PCI kartlarınızla ilgili bir karar vermelisiniz, zira bu arayüz artık hiçbir üretici tarafından kullanılmıyor.

Terfiden önce verilerinizi bir harici diske kopyalayın, yükleme aracınızı ve Windows anahtarınızı kenarda hazır tutun- zira terfiden sonra bunlara ihtiyacınız olacak. Eğer anahtarınızı bilmiyorsanız, Windows Product Key Viewer yazılımı ile buna erişebilirsiniz (CHIP Cloud'da mevcut). Terfi en fazla bir saat sürecektir ve tüm ihtiyacınız sadece bir adet yıldız tornavida.

Başlamadan önce PC'nizin güç kablosunu ve tüm harici bağlantılarını çıkarın. PC'nizi önden bakınca sağ tarafı altta kalacak şekilde yerleştirin ve sol yan panelini açın. Tüm kartları ve bağlantıları, güç kaynağını ve tüm bağlantılarını eski anakartınızdan sökün. Genellikle güç kaynağının ve SATA kablolarının ucunda basılınca açılan bir mandal bulunur. İşlemci fanının kablosunu ve RAM yuvalarını ellemenize gerek yoktur.

Şimdi anakarttan vidaları sökmelisiniz, bunlar genelde üç sıra halinde anakartın alt ve üst kısmı ile ortasında bulunurlar. Sonrasında anakartın sağ tarafını kaldırıp kasanın arkasındaki bağlantılar kısmını çekerek anakartı kasadan sökün. En son olarak arka

kısmı tamamen sökün. Takma sırasında ilk olarak klavye, mouse, USB, ethernet vb için ayrılan yuvaları yerlerine yerleştirin. Sonrasında anakartı ilgili vida yuvalarına gelecek şekilde yerleştirip sabitleyin. Eğer yer varsa, boştaki kabloların mümkün olduğunca çoğunu anakarttaki ilgili yerlerine yerleştirip boşta sallanan kablo kalmadığından emin olun. Bunu yaparken kabloların aynı zamanda doğru sıra ile de anakarta bağlanması gerektiğini unutmayın. C: sürücüsündeki sabit disk örneğin SATA O'a aittir. Sonrasında işlemciyi takıp, soğutucu fanı (fanın elektrik soketini bağlamayı unutmayın) RAM'i ve kartları yerleştirin.

Yeni sistemin ilk açılışı

Kasayı kapatıp tüm gerekli kabloları bağladıktan sonra bilgisayarı açın. İlk olarak BIOS/UEFI ekranına ulaşip başlangıç sırasını değiştirmeniz gerekecektir. İşletim sisteminin yüklü olduğu sürücü ilk sırada olmalıdır. Çoğu zaman bu otomatikman ayarlıdır, fakat yine de emin olmaktan zarar gelmez. Windows çipseti, bileşenler ve ekran kartı için gerekli sürücülerini internette bulup kendi indirecektir.

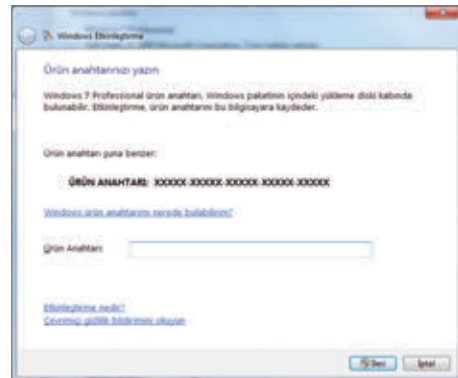
Eğer bağlantı kurulmazsa veya bazı sürücüler bulunamazsa, anakartla birlikte gelen CD'yi kullanarak ilgili sürücülerinizi kurun. Eğer AMD'den Intel'e geçiş yaptıysanız, tüm AMD sürücülerini, denetim masasından kaldırmalısınız. Alt taraftaki saat sekmesinden sistemin saatinin doğru olduğuna bakın, zira yanlış tarih ayarı ile ride sorunlara yol açabilir.

Ayrıca anakart değiştiği için Windows sizden ürünü yeniden aktifleştirmenizi isteyecektir. Eğer internete bağlıysanız bu işlem çok kısa sürede hallolur, eğer bağlantınız yoksa telefonla da aktive edebilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Sessiz ve güçlü işlemci fanı
Intel i7-5930K için Noctua NH-U12S gibi güçlü fanlar mevcut (yak. 240 TL).

Windows'u yeniden aktive edin
Sürücüyü kurduktan sonra, anakart değişiminin akabinde Windows yeniden aktive edilmelidir

Mükemmel çalışma ortamı

Kaskatı bir sırt, yanan gözler, baş ağrısı.. PC başında uzun saatler geçirenler bu şikayetleri yakından tanıyor. Fakat bu sıkıntıları birkaç püf noktasıyla engellemek mümkün.

Tan BODUR / FvK

1 Işık kaynakları

Doğal ışık hem beden, hem de gözler için en iyisi. Fakat işyerinde doğal ışık rahatsız edici olabiliyor. Çalışma ortamı ile ilgili standartlar, en iyi aydınlatma oranlarının nasıl olması gerektiği profesyonel kuruluşlar tarafından belirleniyor: En iyi konumlandırma, çalışma ortamınızın pencereye dik açı yapması. Ayrıca eğer güneş ışığı içeri giriyorsa engellemek için pencerelerde storlar bulunması önemli. Çalışma ortamında ışık yoğunluğunun 500 Lux civarında olması tavsiye ediliyor. Bir karşılaştırma yaparsak alacakaranlıkta 750 Lux ışığın yeterli olduğunu söylemek mümkün. Eğer güneş ışığı izin veriyorsa storların tekrar açılması da öneriliyor.

Doğal ışık kaynağı ile ilgili tavsiyeler: Gerektiğinde açık renk duvarlar odanın aydınlatmasına ek destek sağlayabilir. Pencereleri renkli filmlerle kaplamaktan kaçının; zira bunlar güneşin insan vücudu üzerindeki olumlu etkilerini azaltıyorlar.

Yapay ışık kaynağı ile ilgili tavsiyeler: Profesyonel kuruluşların resmi yönergelerine göre ışık kaynaklarında ışık sıcaklığı 4000 Kelvin civarında olmalı; bu değer gün ışığına çok yakın bir beyaz.

2 Oturma pozisyonu

Sırt problemlerini engellemek için dik oturmanız tavsiye ediliyor; sırtınızı sandalyenin sırtına tam olarak dayayın; dizleriniz, kalçanız ve kollarınızı dik açıda tutun, ayak tabanlarınızı tam olarak yere basın. Bu pozisyon size otomatik olarak hem koltuk, hem de masanız için en uygun yüksekliği gösterecek.

Tavsiye: Ofis koltuğu satın alırken sırt ve kolçaklarının ayarlanabilir olduğunu kontrol edin.

3 Ekran ve klavye

En uygun oturma pozisyonunu sağladıktan sonra ekranı ayarlayın. Monitörünüzü, ekranın en üst satırı gözlerinizle aynı hizada olacak şekilde ayarlayın ve ardından cihaza tam karşıdan bakacak şekilde öne veya arkaya eğin. Bu haldeyken monitörünüz ve gözleriniz arasında 50-80 cm. mesafe olmalıdır. Klavyenizi, masanın size bakan kenarından 10-15 cm. uzakta tutun.

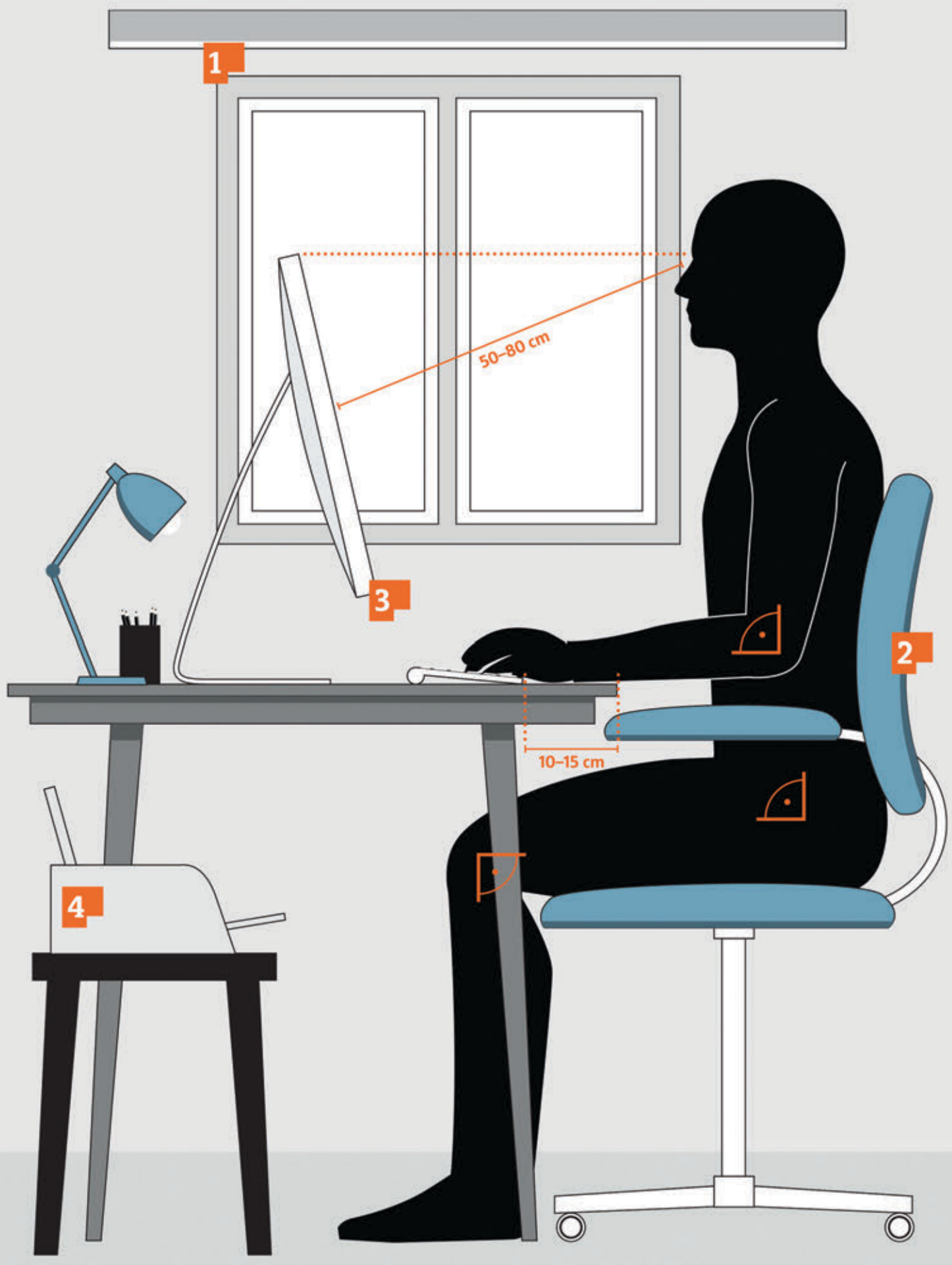
Ekranla ilgili tavsiyeler: Monitörünüzün yalnızca öne-arkaya yatabilmesi değil, sağa-sola döndürülebilmesi de önemlidir. Örneğin bir makale düzeltmek veya uzun bir e-posta okumak için ekranı dik konumda kullanmak veriminizi arttıracaktır. 24" ekranlı ve tamamen ayarlanabilir monitörleri 250 dolar civarına satın almak mümkün. Monitörünüzün ayarlarını internetten bulabileceğiniz birkaç test ekranı ile yapmak mümkün. Görüntüyü, resimlerdeki tüm gri tonlarını fark edebilecek şekilde ayarlamalısınız.

Klavye ile ilgili tavsiyeler: Uzun saatler boyu metin yazarların ergonomik özellikli klavye kullanmaları gerekir. Bu klavyelerin şekilleri, kullanıcıyı doğru bilek pozisyonunda yazmaya zorlar. Normal klavyelerde ise bu ayarlamayı kendiniz yapmanız gerekir.

4 Yazıcı

Yazıcıdan yayılan tozların insan sağlığına ne oranda etkisi olduğu henüz bilimsel olarak açıklanmış değil; ancak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili kurumlara göre yazıcıların sıklıkla kullanıldığı çalışma ortamlarının iyi havalandırılmaları öneriliyor. Az kullanılan cihazların ise masa altında tutulması tavsiye ediliyor.

Tavsiye: Ofisinize yazıcı alırken üzerinde "Blue Angel" ibaresi olmasına dikkat edin. Bu etiket, ürünün daha düşük mürekkep tozu yaydığını belgeliyor.

Fabrika çıkışı casusluk

Dikkat: Çoğu cihaz üreticisi cihazlarına hakkınızda gizlice veri toplayan fonksiyonlar yerleştiriyor. CHIP bu casusluğa karşı nasıl korunabileceğinizi açıklıyor

Tan Bodur / JG

Veri casusluğu denince akla gelen ilk isim büyük ihtimalle artık NSA. Hacker veya yeni dinleme kanunları da düşünülebilir; fakat göz önünde olanı görmezden gelmeyin, çünkü kendi evinizde bile fena bir casusluk, hem de ayan beyan, gerçekleşiyor. Bazı cihaz üreticileri PC'lere, notebook bilgisayarlara, akıllı televizyonlara, akıllı telefonlara ve tabletlere casus yazılımlar yüklüyor. Bunların başında Lenovo geliyor. Bu üretici aylar boyunca cihazlara fabrikadan çıkar çıkmaz Superfish adlı bir reklam yazılımı

yükledi. Bir web sitesine bağlandığınızda Superfish Visual Discovery adlı bir işlem başlatılıyor ve tüm görseller uygun satın alma seçenekleri ile eşleştiriliyordu. Bu arsız reklam aracı aynı zamanda bir de güvenlik tehlikesi, zira Superfish kendi içinde bir de güvenlik açığı saklıyor. Lenovo artık bu yazılımı yüklemiyor; ancak bir sonraki casus üretici ortaya çıkarılana kadar beklemenize gerek yok. CHIP sayesinde casus yazılımları farklı tip cihazlardan temizlemeyi öğrenebilirsiniz – koruma araçlarının tümü CHIP Cloud'da mevcut. yorum@chip.com.tr

Bilgisayardaki reklam amaçlı yazılımlar

Lenovo'nun Superfish yazılımı, önyüklemeli notebooklar veya PC'ler için en kötü senaryo denebilir. Kullanıcının gizlice izlenmesi bir kenara, bu reklam yazılımı aynı zamanda kötü amaçlı diğer kişi ve yazılımların kolayca atlatılabileceği çok zayıf korumaya sahip ayrı bir kök sertifikası da yüklüyor. Bu reklam yazılımından kurtulmanın yolları elbette mevcut fakat asıl problem, neredeyse tüm üreticilerin sadece Windows işletim sistemini değil, yanında birçok diğer aracı da önyüklemeli olarak göndermesi, ki bunların çoğunda ya güvenlik açıkları mevcut ya da başlıbaşına casusluk amaçlı yükleniyorlar.

Çözüm: Windows'u baştan kurun

1 Sürücüler ve ürün anahtarını alın

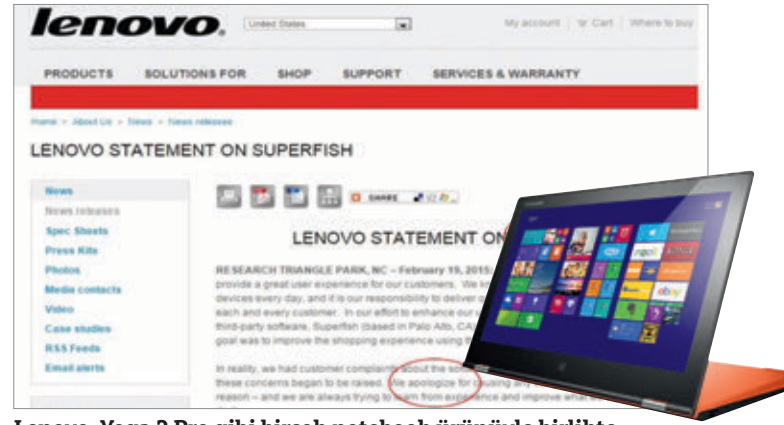
Yepyeni bir cihaza Windows'u baştan kurmak saçma gelebilir. Ancak cihazla gelen aslında yeni bir Windows değil, kirli bir sistemdir. Lüzumsuz yazılımları kolayca temizlemek için Freeware Decrap gibi araçları kullanabilirsiniz ancak çoğu koşulda bu iş kolay olmaz. Bu nedenle en temiz çözüm baştan kurulum olacaktır. Önce üreticisinin web sitesinden güncel sürücülerini edinin. Benzer görünen birçok cihazda farklı donanımlar kullanılıyor olabilir. Bunun en güvenli yolu, model numarasına bakarak uygun sürücüyü indirmektir. Ek olarak Windows seri numaranıza da ihtiyaç duyacaksınız. Eğer cihazınız bir orijinal ürün sertifikası ile geldiyse Windows ürün anahtarınız beyaz üzerine siyah olarak yazılmıştır. Bu anahtar sisteminizden Windows Product Key Viewer yazılımıyla da okuyabilirsiniz.

2 Orijinal Windows

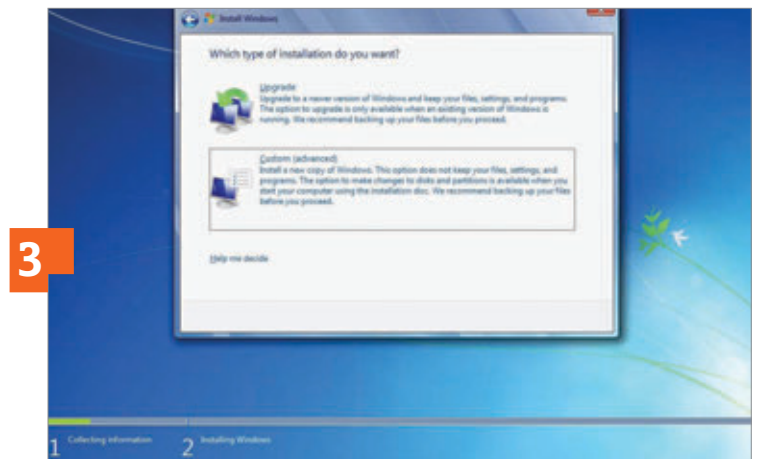
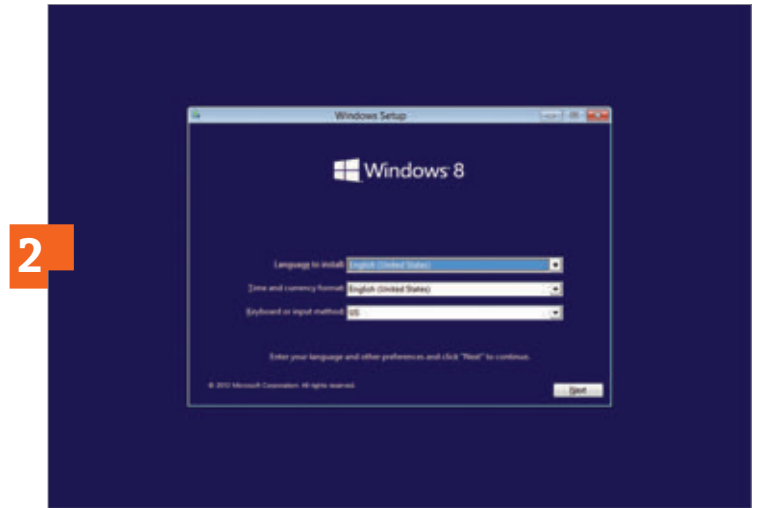
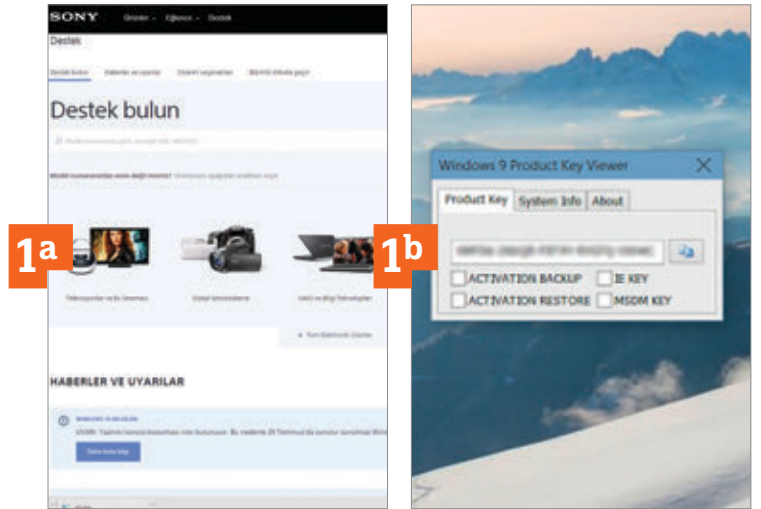
Artık yeni cihazlarla birlikte orijinal Windows DVD'si bulmak zor; çoğunlukla sistemin kurtarma bölümünde bir acil durum sistemi olarak mevcut. Sorun şu: Eğer Windows'u bu bölümden kurarsanız, yukarıda bahsettiğimiz tüm yazılımları tekrar yüklemiş olacaksınız. Temiz bir başlangıç için orijinal Windows gerekiyor. Windows 8 veya 8.1 sürümüne sahip kullanıcılar Windows 8 Setup Tool yazılımını kullanabilirler. Dikkat: Bu araç iki her iki Windows sürümü için ayrı ayrı mevcut ve her ikisini de Windows ürün anahtarınızla kullanmanız gerekiyor. Yazılımla çalıştırılabilir bir USB bellek veya kurulum DVD'si oluşturmak mümkün. Windows 7'de ise durum farklı. Microsoft, kısa süre önce açtığı bir web sitesi üzerinden Windows 7'yi yalnızca tam sürüm satın almış müşterilere sunuyor; yeni cihazla gelen OEM sürümlerine destek yok. Alternatif olarak uygun kurulum DVD'sini arkadaşınızdan ödünç alarak kendi ürün anahtarınızla Windows kurabilirsiniz.

3 Kurulumu yapın

USB veya DVD üzerindeki orijinal Windows ile kurulumu başlatın. Kurulum tipini özelleştirmedeğiniz takdirde bilgilerin tamamı silinecek ve temiz bir sürüme kavuşacaksınız. Windows'un tanımadığı cihazların sürücülerini adım 1'de aldığınız yedeklerden bulup kurabilirsiniz. →

Lenovo, Yoga 2 Pro gibi birçok notebook ürünüyle birlikte Superfish adında bir reklam amaçlı yazılım gönderiyordu. Program, ziyaret edilen sitelerdeki görselleri tarayarak uygun reklamlar ekliyordu.

Veri hırsızları Smart TV'ler

Televizyon ve diğer ev eğlence cihazları artık internet bağlantısı özelliği ile geliyor. Burada casusluk da özenli bir şekilde yapılıyor. Mesela Samsung televizyonlarda sesli komut kullanıldığında tüm kelimeler 3. parti bir sağlayıcıya yönlendiriliyor. Ayrıca bazı modellerde kullanıcı yerel videolar izlerken birden reklamlarla karşılaşabiliyor. Samsung bunun büyük bir hata olduğunu kabul etti, ancak TV üreticileri güvenliği pek önemsemiyorlar. Akıllı televizyonların hemen hepsinde bir benzersiz cihaz kimliği mevcut ve bu kimlik de iletilen veriler arasında. Ayrıca cihaz açıldığında, uygulama ve elektronik programlar çalıştırıldığında, ek hizmetler çalıştırıldığında, hatta bağlı depolama cihazlarındaki içerikler bile oynatıldığında bu veriler iletilmeye başlanıyor.

Çözüm 1: Akışı dolaylı yoldan yapın

1 TV'nizi offline kullanın

TV'de yazılım casusluğu çok kolay. Akıllı televizyonların çoğu kapalı sistemler olduğundan kullanıcı müdahalesi de minimum seviyede. Televizyonun internet erişimini yönlendirici üzerinden engellemek, ancak ev ağı içindeki medya sunucusuyla veri alışverişine izin vermek mümkün. Fakat bu çözüm karmaşık ve bazı sorunlar doğurabiliyor. En radikal çözüm, TV'nizin internet bağlantısını tümünden kesmek; yani arkasından ağ kablosunu çıkarmak ve/veya WLAN bağlantısını kapatmak.

2 TV'nizi doğrudan bilgisayara bağlayın

Peki WLAN ve internet olmadan YouTube gibi akış hizmetlerini nasıl izleyeceksiniz? Bunun en pratik ve ucuz yolu, PC veya notebook bilgisayarınızı HDMI kablosu ile TV'ye bağlamaktan geçiyor. Bilgisayardan sadece ses ve görüntü olduğu için kişisel verileriniz en azından TV üzerinden aktarılmıyor. [Windows]+[P] tuş kombinasyonu ile ekranlar arasında geçiş yapabilirsiniz (yandaki fotoğraf).

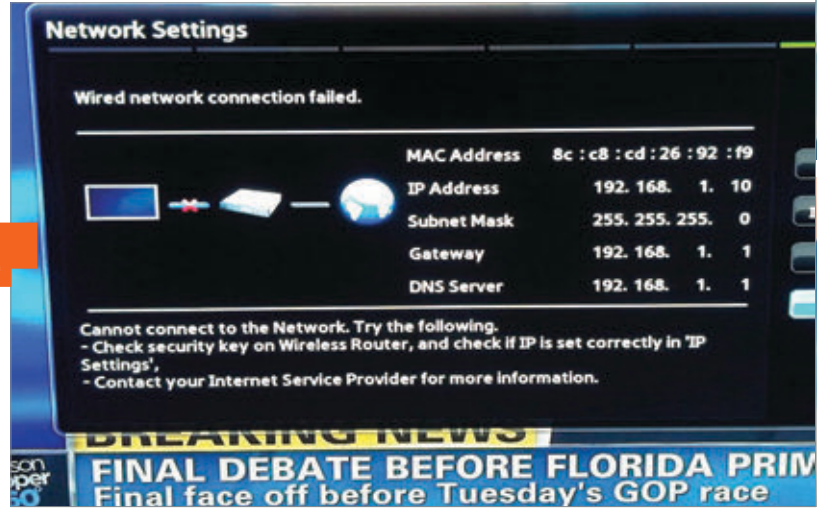
3 Akış cihazları kullanın

HDMI kablosundan biraz daha rahat bir çözüm ise 35 euro civarına satılan Google Chromecast gibi kablosuz araçlar. Bu akış alıcısı, TV'niz üzerindeki HDMI portuna takılıyor ve uygulama üzerinden yönetiliyor. Ancak burada da kişisel gizlilikten biraz ödün vermeniz söz konusu. Diğer taraftan Chromecast istediğinizde Google hesabı olmadan da çalışabiliyor, hatta internet olmadan yalnızca WLAN üzerinden aktarım da yapıyor ancak bu şekilde yalnızca kendi depolama birimlerinizdeki yerel dosyaları oynatabiliyorsunuz (bunun için Chrome üzerinde Google Cast adlı bir eklenti kullanmanız gerekli). Chromecast özelleştirildiğinde ise yine Google hesabınıza ihtiyaç duyuyor. Amazon'un 40 euro civarındaki yeni Fire TV cihazı da bir kullanıcı hesabı gerektiriyor. Akış mutlaka gerekliyse, meraklı büyük firmalardan uzak durarak 30 euro'luk çözümlere yönelebilirsiniz.

Bazı Samsung TV modelleri, ev ağındaki yerel videoları oynatırken bile araya reklam videoları ekleyebiliyorlar. Bunun bir teknik hata olduğu söyleniyor!

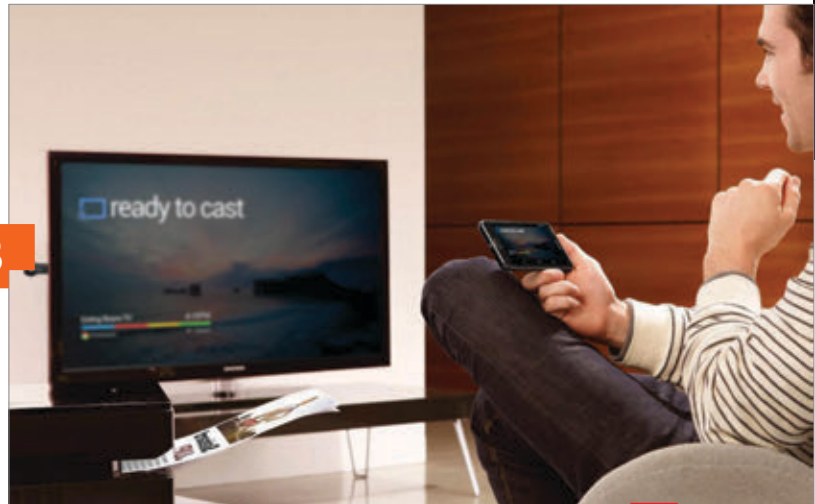
1

2

3

1

Çözüm 2: Medya merkezi kurun

1 Uygun donanımları araştırın

Akıllı TV casusluğunu ciddiye alıp yine de video deneyimini tam anlamıyla yaşamak isteyenler için medya merkezi en iyi çözümlerden biri. Burada iki seçenek karşımıza çıkıyor; ya kullandığınız PC'yi salona taşımak, ya da bu iş için salonunuza yakışacak özel bir bilgisayar satın almak. Intel, NUC serisinde birkaç ilginç cihaz sunuyor (Intel NUC-Kit D54250WYK), fakat Raspberry Pi, B modeli ile çok kullanışlı multimedya hizmetleri sağlayabiliyor. Her iki si de TV'nize HDMI kablosu ile bağlanabiliyor.

2

2 İşletim sistemini seçin

Intel'in NUC cihazları, halihazırda Windows'u kaldırabilecek kadar güçlü, hatta -kısmen- Windows ile geliyorlar. Medya merkezinizi bu şekilde kurabilirsiniz. RasPi için ise birkaç seçenek var. OpenELEC, kolaylaştırılmış bir Linux ve hazır medya merkezinden oluşan bir sistem. Bu ücretsiz yazılım Win32 Disk Imager gibi bir araçla microSD kart üzerine kurulabiliyor. Bunun için >>Image file<< kutusunda OpenELEC dosyasını gösterip >>Device<< olarak bellek kartınızı işaret edin ve >>Write<< seçeneğine tıklayın.

3

3 Medya merkezini kurun

Medya merkezi yazılımı olarak tavsiye edeceğimiz yazılım, önceki adı XBMC olan Kodi programı. Bu uygulama OpenELEC üzerinde hazır geliyor ve kendini işletim sistemiyle birlikte otomatik olarak RasPi üzerine kuruyor. Windows kullanıcıları için de Kodi ücretsiz bir yazılım olarak mevcut. Standart bir kurulum yönergelerle kolayca gerçekleşiyor. Tam kurulum yapmanızı öneririz.

4

4 Temel ayarları yapın

Kodi, fare ve klavye ile yönetilen bir sistem. RasPi kullanıcıları strese girmemek için en azından temel ayarlar için bir USB klavye kullanabilirler. Windows kullanıcıları zaten işlem sırasında doğal bir yordamı takip ediyorlar. >>System | Settings<< üzerinden >>Appearance<< komutu ile >>International<< seçeneğini bulup dil ayarlarını yapabilirsiniz. >>Video-Hardware<< seçeneğinden tam ekran modunu devreye sokabilir, akış özelliği için >>Services<<, >>UPnP<<, >>Zero-conf<< ve >>AirPlay<< ayarlarındaki tüm seçenekleri işaretleyebilirsiniz.

5

5 İçerikleri alın

Multimedya bağlantısının yapılması, en önemli adımlardan biri. Mesela videolarınız bir NAS sürücü üzerinde olabilir. Kodi'de ağ paylaşımını kolayca >>Videos<< | >>Files<< menüsünde tekrar >>Files<< seçeneğine girip >>Add videos<< diyerek yapabilirsiniz. >>Search<< komutuyla olası konumları ekleyin. Ayrıca ne tür içerikleri eklemek istediğiniz (video ya da ses) belirlemeniz gerekiyor. Bu adımlardan sonra Kodi, veritabanını tarayarak bulunduğu uyumlu içerikleri etiketliyor. Koleksiyonunuzun boyutuna bağlı olarak bu işlem uzun sürebilir.

6

6 Uzaktan kumanda olarak Akıllı Telefon

Cep telefonunuzu kolayca uzaktan kumandaya dönüştürebilirsiniz. Android üzerinde Yatse adlı ücretsiz uygulama, iOS üzerinde ise Sybu aradığınız işlevleri sunuyor. Bunun için >>Webserver<< üzerinden HTTP üzerinden denetimi devreye sokmanız gerekiyor. Arama otomatik olarak gerçekleşmezse Kodi kurulu cihazın IP adresini girin.

Casus akıllı telefonlar

Sıradan kullanıcılar akıllı telefonlarının işletim sistemlerine müdahale etme gereği duymazlar. Sonuçta ise önyüklemeye ile gelen ve silinmesi mümkün olmayan uygulamalar ve tabii fazla meraklı (lokasyon ve WLAN takibi gibi) varsayılan ayarlarla yaşamak zorunda kalırlar. Ayrıca Apple, Google ve benzeri üreticilerin cihazları bir kullanıcının hesabı ile ilişkilendirilir. Tüm bunlara karşı gelecek sihirli formül ise Jailbreak, yani Root olarak karşımıza çıkıyor. Kullanıcı bu işlemi gerçekleştirmek istemese de telefonunuzun kök yetkilerini elinize geçirerek casusluktan nasıl korunabileceğinizi göstereceğiz.

1 Android'de sesi kapatın

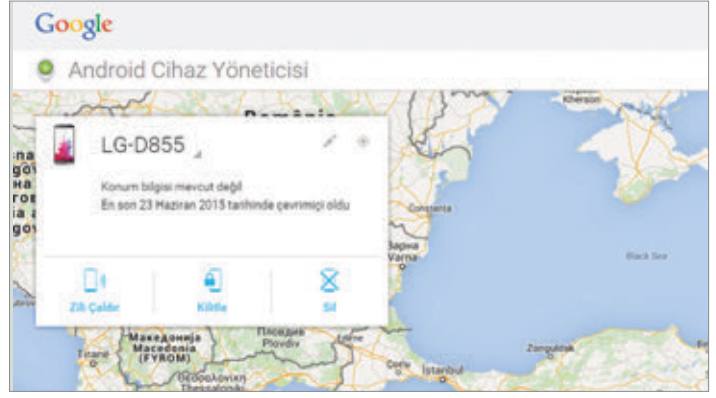
Android'in merakını köreltmenin bir yolu, cihazınızda Google hesabı kullanmamak olacaktır. Bunun için ilk kurulumda Google hesabınız sorulduğunda "Hayır" cevabını verin ve her seferinde "Daha sonra" diyerek geçiştirin. Zaten bir hesap eklediyseniz, Ayarlar menüsünden hesabınızı silebilirsiniz (1a). Bunu yapmasanız bile seçenekleriniz hala mevcut. Akıllı telefonlarda casusluğun püf noktası WLAN takibidir. İhtiyacınız olmadığında WLAN özelliğini kapatın. Android bu halde bile zaten -konumunuzu daha kolay bulabilmek için- sürekli bazı istekler gönderiyor. Bu özelliği de devre dışı bırakmak isterseniz >>Gelişmiş WiFi ayarları<< alt menüsünden >>WiFi taramaya izin ver<< seçeneğini iptal edebilirsiniz (1b). Ayrıca >>Hesaplar| Google| Reklamlar<< menüsünden >>İlgi alanına dayalı reklamları kapat<< (1c) seçeneğini devreye sokun. >>Konum<< menüsünden >>Google Konum geçmişini<< kapalı duruma getirin, alttaki seçenekle konum geçmişinizi silin, gelen ekrandaki kutuyu onaylayın ve silin. Ayrıca >>Yedekle ve Sıfırla<< menüsünde >>Verilerimi yedekle<< seçeneğini de iptal edin. Bunları yapmadığınız takdirde Android uygulama verilerinizi, WLAN şifrelerinizi ve diğer ayarlarınızı Google sunucularına kaydediyor.

2 iOS'u ehlileştirin

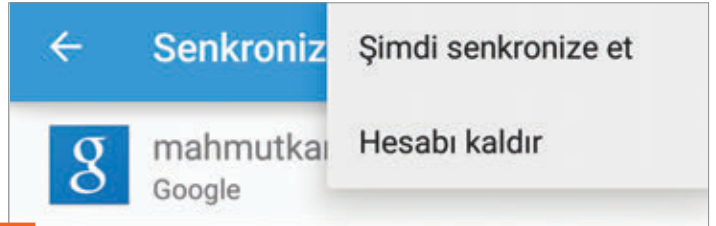
Sürekli takip özelliğini açmak isteyen uygulamaların öncelikle kullanıcı onayını almaları gerekli, fakat yine de >>Ayarlar<< ve <<Gizlilik<< menülerini gözden geçirmek akıllıca olur. Bu işlevi kullanan tüm uygulamalar >>Konum servisleri<< altında listeleniyor. Özellikle >>Her zaman<< takip etmek isteyen uygulamalara dikkat etmelisiniz. Ayarları >>Asla<< olarak değiştirmeniz mümkün. << Gizlilik<< menüsünde ayrıca hangi uygulamaların kişilerinize, takviminize, mikrofonunuza ve diğer bilgilere erişim hakkı bulunduğunu görebilir, bu uygulamaları isterseniz teker teker engelleyebilirsiniz. Ayrıca >>Hakkında<< ve ardından >>Reklam<< ayarlarına girerek Reklam Takibini kapatmanız gerekli.

3 Windows Phone'da erişimi sınırlayın

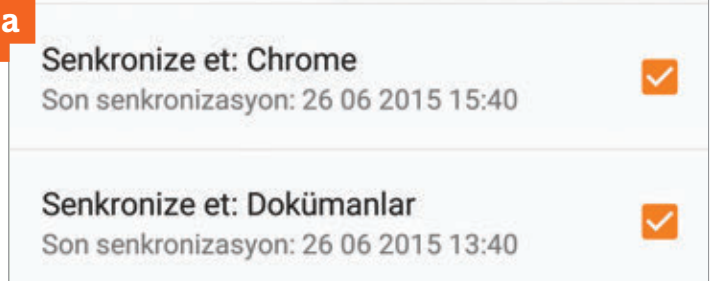
Microsoft, Windows Phone 8'den benzersiz cihaz kimliğini kaldırmış olsa da bir reklam kimliği bulunuyor ve doğal olarak uygulamalardaki reklam işlevleri tarafından bol bol kullanılıyor. Bu nedenle >>Ayarlar<< menüsünden bu özelliği kapatmak gerekli. Windows Phone üzerinde hangi uygulamaların sınırlandırıldığını gösteren ve iptal eden bir genel menü yok. Bu yüzden ya konum belirlemeyi tamamen kapatmak için >>Ayarlar| Sistem | Konum << menüsüne başvurmak, ya da uygulamaları teker teker kontrol etmek gerekiyor.

Mobil işletim sistemlerindeki konum işlevleri (burada Android görüldüğü) sizi her gittiğiniz yerde gölge gibi izliyor, ancak bu fonksiyonu devreden çıkarmak çok zor değil.

1a

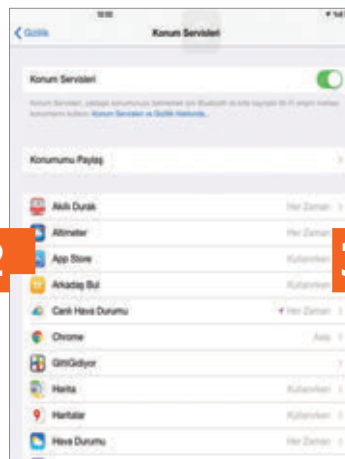
1b

1c

2

3

İnternet araması: Kaostan düzene

Arama motorları, koca bir dijital veri denizinde kurtarma botları gibi. Onlar olmasaydı interneti anlamlı bir şekilde kullanmak da mümkün olmayacaktı. Web aramalarının tarihi.

Arama motorları kullanıcı ve aradığı bilgi arasında bir köprü görevi görüyor. Karmaşık algoritmalar kullanarak milyarlarca web sitesini düzenleyip anlamlandırıyorlar. Pazar araştırma şirketi Comscore, ABD'de internet kullanıcılarının %70'inin arama motoru olarak Google tercih ettiklerini ortaya koydu. 90'lı yılların sonunda ise bu oran çok farklıydı çünkü Google partide anca yetişebilmişti.

Dünyanın ilk arama motorunun adı "Archie" idi. 1990 yılında Kanada'nın McGill Üniversitesi'nde programlanan bu veritabanında telnet üzerinden sorgulama yapılabiliyor, FTP sunucularında dosya ve klasör aranabiliyordu. Bildiğimiz anlamda "arama motoru" konsepti, 1991 doğumlu bilgi servisi Gopher'a fikir olarak daha yakın: Gopher, arama terimlerini birleştirmek veya gözardı etmek için Boolean işlemleri (AND, OR, NOT vs.) kullanıyordu. Arama motorları 1993-1997 yılları arasında büyük bir yükseliş yaşadı. 6 öğrenci tarafından kurulan Excite kısa süre sonra 6,7 milyar dolara satıldı. 1994 yılında Altavista ve Yahoo arama motorları çıktı, Webcrawler ise arama motorlarında milat sayılabilecek bir yetenek olarak ilk kez hem tüm sayfayı

endeksleme, hem de tam metin araması özelliklerini sundu. Aynı yıl Lycos, Fireball ve Ask Jeeves motorlarıyla da tanıştık. Ask Jeeves maalesef trajik bir sonla kimsenin sevmediği Ask-Toolbar'a dönüştü. Larry Page ve Sergey Brin'in Google ile sahneye çıkışları 1998 yılına rastlıyor. Bulunan sonuçların arama terimleriyle ne kadar alakalı olduğunu değerlendiren PageRank teknolojisi sayesinde Google, arama yarışında açık ara öne geçti. 2004 yılında halka arz edildiğinde şirketin değeri çoktan 27 milyar dolara ulaşmıştı. 1998 yılı ayrıca Microsoft'un (üçüncü parti teknolojilerini temel alan) MSN arama motorunun da çıkışına şahit oldu. Google teknolojisinin daha üstün olduğu anlaşıncaya Microsoft en baştan başlayarak kendi yöntemlerini geliştirdi. MSN Search, 2009 yılında Bing adını aldı.

Bugün Google hem ABD, hem de Avrupa pazarlarını elinde tutuyor. 10 milyar web sitesiyle Yandex, Rusya'nın en büyük arama motoru. Çin pazarı ise Baidu'nun elinde. Bu arada birçok kullanıcı veri hırsızları Google'a sırtını dönerek kişisel veri güvenliği sözü veren DuckDuckGo ve Ixquick gibi alternatiflere yönelmiş durumda.

Tan Bodur/RM,
yorum@chip.com.tr

SOYAĞACI

2008 DuckDuckGo
Kullanıcı sayısına ait resmi rakamlar patlamanın eşiğinde: DuckDuckGo, veri ve kişisel bilgi güvenliği vad ediyor. iOS 8'de standart arama seçenekleri arasında yer alıyor.

2009 Bing
Microsoft'un MSN Search'ten devşirme arama motoru Google'a meydan okudu ve kaybetti. Vine de ABD'de yaklaşık %19'luk bir pazar payına sahip.

1998 Google
Google PageRank teknolojisi sayfaya yapılan yönlendirme sayısına göre o sitenin aranabilirliğini ne kadar ilgili olduğunu anlıyor.

1994 Yahoo Search
Basit bir katalog olarak başlayan Yahoo'ya sonradan arama işlevi eklendi.

Яндекс

Найдётся всё

1996 Yandex
Rusya'nın en büyük arama motorunun endekslediği web sitesi sayısı bugün 10 milyarı aşmış durumda.

1994 Webcrawler
Tam metin tarama özelliği sunan ve web sitelerini bütünüyle endeksleyen ilk arama motoru olarak tarihe geçti

1990 Archie

Dünyanın ilk arama motoru kabul edilen Archie, FTP sunucularında dosya bulma amacıyla Alan Emtage tarafından geliştirildi. Erişim için kullanıcının Telnet bağlantısı yapması gerekiyordu.

Tembeller için %100 Güvenlik

CHIP, sizlere özlü ve basit ayarlamalarla tüm güvenlik alanlarını nasıl güvence altına alabileceğinizi gösteriyor

Ozan KAYA

Tüm bilgisayarlar güvenliği hak eder, fakat kullanıcıların %99'u ya zamandan ya da tembellikten karmaşık güvenlik prosedürlerini uygulamaktan çekiniyor –ki bu prosedürler genellikle karmaşık yapılarını anlamasını da talep etmek-te. Eğer siz de bu %99'luk kesimin bir parçasıysanız, bu makale tam size göre. İleriki sayfalarda sizlere güvenliğinizi maksimum seviyeye neyle ve nasıl çıkaracağınızı göstereceğiz. Üstelik bunu gösterirken sizlere bilmeniz gerekenden fazlasını öğretmeye çalışmıyoruz.

Makalemiz boyunca sizlerin zaten basit güvenlik adımlarını bildiğinizi varsayarak ilerleme kaydedeceğiz. Dolayısıyla çeşitli anti-virüs ve adware uygulamaları kullanmanızı ya da sizlere sayı ve karakterlerden oluşan, uzun parolalar oluşturmanızı önermeyeceğiz. Başlamadan önce güvenlik ve gizliliğin iki ayrı kategori olduğunu anlamamız gerekiyor. Bu makale Google'ın ziyaret ettiğiniz siteleri takip etmesini engellemek üzere oluşturulmadı, fakat amaçlarımızdan biri de günlük web kullanımınızı güvenlik altına almak ve kötü amaçlı yazılımların dosyalarınıza erişimini engellemek.

Başlangıcı koruyun

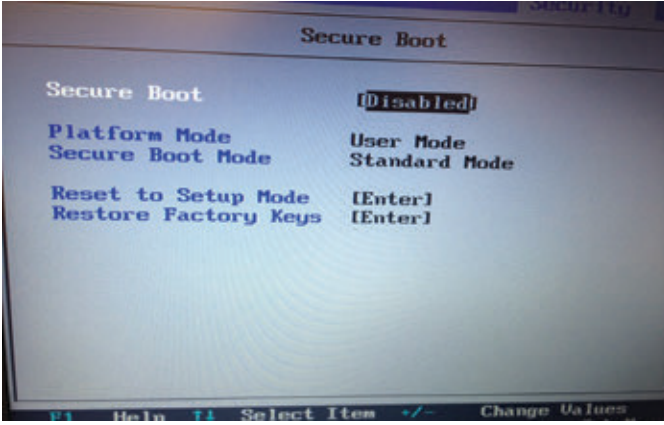
Yolculuğumuza PC başlangıcıyla başlıyoruz. Anakartlarında geleksel BIOS yerine UEFI yazılımı kullananlar yapısal olarak daha

güvender, çünkü UEFI'de güvenli başlangıç seçeneği bulunmaktadır. Bu 'Secure Boot' seçeneği bilgisayarı işletim sistemine kilitleyerek başlangıçta yüklenebilen malware ve rootkit'lerin kurulumunu imkânsız hale getiriyor.

Secure Boot seçeneği sadece Windows 8 ve üzeri sistemlerde bulunmakta, fakat bilgisayarınızı raftan aldıysanız, özellik etkin olmayabilir. Bunun için 64-bit sürümüne ihtiyacınız var, fakat bu sürüm zaten piyasada yaygınca kullanılmakta.

Windows 7 ve XP, Secure Boot ile uyumlu değil, dolayısıyla ilk tavsiyemiz mümkünse sürümünüzü Windows 8'e (ya da çıktığında 10) geçmeniz ya da gelecekte satın alırken bu sürüme sahip bir bilgisayarı tercih etmeniz. Windows 8'de daha iyi performans ve ileri güvenlik seçenekleri sunmakta. Windows 7 ise çoktan 6. yaşını doldurmuş durumda. Windows'un yeni sürümleri genellikle tepki ile karşılanır –ki bu her sürüm için yaşanmakta- fakat güvenliği göz önüne alırsak, sürüm yükseltmek ana gerekliliklerden biri.

Secure Boot ile başlangıç yapmak için eski sürümden Windows yükseltme yerine temiz bir kurulum yapmanız gerekmektedir. Ayrıca yazılım ekranından UEFI ve Secure Boot seçeneklerinin aktif olduğundan da emin olmalısınız (eğer eski bir bilgisayar kullanıyorsanız, bu seçenekler uyumlu da olmayabilir –UEFI için belirtilen özellikler listesini kontrol edin). Ayrıca anakart yazılımı (firmware) güncellemesi de işinize yarayacaktır.

Secure Boot, rootkit'lerin bilgisayarınıza kurulmasını imkânsız hale getiriyor, dolayısıyla özelliği etkinleştirmek iyi bir fikir.

İhtiyacınız olan bir diğer şey de UEFI-uyumlu bir medya kurulumu. Windows 8 DVD-ROM'u işinizi görecektir, fakat USB ile kurulum yapmak istiyorsanız, çeşitli teknik sebeplerden ötürü formatın NTFS yerine, FAT32'ye çevrilmesi ve GPT bölümlendirme sisteminin kullanılması gerekmektedir. Rufus (rufus.akeo.ie) gibi bir uygulama ağır işi sizin adınıza yapabilir. Ayrıca bazı bilgisayarların (ki bunlar azınlıkta) 4 GB'dan büyük USB bellekleri kaldıramadığını da aklınızda bulundurun.

Güvenli giriş

Bilgisayarımız başlatıldığında, parolamızı giriyoruz. Sizinkisi direkt olarak masaüstüne mi geçiyor? Hemen değiştirin! Windows 7'de, Windows+R tuş kombinasyonu ile 'control userpasswords2' komutunu girin ve 'Kullanıcı bu bilgisayarı kullanmak için bir ad ve parola girmelidir' seçeneğini işaretleyin. Windows 8'de ise Windows+R kombinasyonu ile 'netplwiz' kombinasyonunu girin. Yine daha önce belirttiğimiz seçeneği işaretleyin.

Otomatik girişin en önemli sorunlarından biri -PC'nizi başlatan herkesin dosyalarınıza erişebilmesi haricinde- Windows Kayıt Defterinde parolalarınızın görece güvenli bir şekilde depolanması. Fakat otomatik girişte ısrarcıysanız Logon Expert (www.logonexpert.com) aracını satın alıp, parolalarınızı sizin adınıza şifrelemesini sağlayabilirsiniz.

Giriş sorunlarının diğer bir çözümü ise parola yerine parmak izi tarayıcısı kullanmak. Bunun için değişik modeller mevcut -örneğin Neewer USB Biometric Fingerprint Reader (<http://chip.tk/1fo73P6>). Aygıtı USB ile takabilir ve kurulu Windows Biometric Framework'e bağlayabilir ya da kendi yazılımıyla değiştirebilirsiniz.

Windows 8'e geçmenin çeşitli faydaları bulunmakta. Daha fazla güvenlik ise kesinlikle bunlardan en önemlisi.

Bir uyarı: parmak izi tarama teknolojisi halen mükemmelleştirilmiş değil, dolayısıyla çeşitli sahtekârlıklara açık olabilir. Bu alanda AuthenTec gibi güvenilir firmalar da mevcut. Aynı firmanın ürünü Apple tarafından iOS aygıtlarda TouchID adıyla kullanıldı. Smartcard ise başka bir tür giriş teknolojisi sunmakta. Windows'a giriş sırasında kredi kartı tarzı bir kartı özel klavyeye veya okuyucu aygıtı (değişik modeller mevcut -Amazon'da aratın) okutmanız gerekmekte. Smartcard, şirketler için geliştirilmiş bir teknoloji. Örneğin konserlerde güvenlik sertifikanız için kullanabilirsiniz, dolayısıyla ev kullanımı için biraz kapsamlı gelebilir.

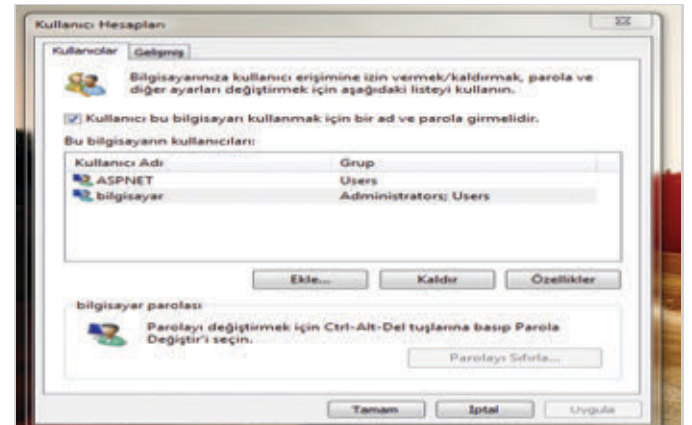
Parmak izi tarayıcısı ve akıllı kartlara daha basit bir alternatif de Yubikey kullanmak (<http://chip.tk/1fo7zMT>). Basitçe bir USB çubuk olan Yubikey iki faktörlü bir kod kullanılarak, Windows'a giriş sırasında parolanıza ek olarak ikinci bir tanımlama sağlamakta. Bunu kullanmadan kimse Windows hesabınıza giriş yapamıyor. Yubikey'in kırılmaması neredeyse imkânsız ve rahatça anahtarlığınızda taşıyabiliyorsunuz. Ayrıca aracı bir parola yöneticisi olarak da kullanabilirsiniz. Kurulum biraz çetrefilli, fakat bunu sadece bir kez yapmanız gerekmekte. Talimatları <http://chip.tk/1fo7Qzz> adresinde bulabilirsiniz.

Dosya sistemi şifrelemesi

Konu %100 güvenliğe geldiğinde, tüm dosya sistemini şifrelemek bir engel değil. Bu eğer birileri sabit diskinizi çalsın bile, dosyalarınıza erişemeyeceği anlamına geliyor. Eğer Windows 7'nin Ultimate veya Enterprise ya da Windows 8/8.1'in Pro veya Enterprise sürümlerinden birini kullanıyorsanız, ihtiyacınız olan her şeye zaten sahipsiniz demektir. Adı BitLocker ve günlük kullanımda neredeyse görünmez. BitLocker en iyi eğer anakart çipsetinizde Trusted Platform Module (TPM) bölümü varsa çalışmakta. Bu modülün PC'nizde bulunup, bulunmadığını anlamak kolay bir yolu var ve bu BitLocker'ı etkinleştirmeyi denemek. Bunu Windows 7'de Başlat menüsünün arama bölümüne 'bitlocker' komutunu girip Enter'a basarak yapabilirsiniz. Windows 8'de ise, metro arayüz ekranına dönün ve 'bitlocker' komutunu girin. Sonuçlar belirdiğinde 'Manage BitLocker' girişine tıklayın.

Turn On BitLocker bağlantısına tıklayın. Eğer bir hata mesajıyla karşılaşmazsanız, tebrikler, BitLocker kurulumu sihirbazını takip edebilirsiniz. Disk şifrelendiğinde ve bir kurtarma anahtarı yarattığınızda (bunu KESİNLİKLE kaybetmeyin!), disk güvenliğinizi için daha fazla endişe etmenize gerek kalmıyor. Windows'u her zaman olduğu gibi kullanmaya devam edebilirsiniz.

Eğer hata mesajı ile karşılaşırsanız, endişe etmeyin. BitLocker'ı halen kullanabilirsiniz. Fakat işler bu durumda biraz daha karmaşıklaşıyor.

Eğer güvenlik konusunda ciddiyseniz, otomatik girişi etkisizleştirmeniz gerekmekte

Yubikey, kişilerin sadece parola ile giriş yapabilmelerini imkânsız kılan bir kimlik doğrulama aygıtı

BitLocker'ı TPM'siz çalıştırmaya zorlamak için, Windows 7 veya 8/8.1'de Windows+R kombinasyonu ile 'gpedit.msc' komutunu çalıştırın. Sol kısımda açılan pencerede Configuration > Administrative Templates > Windows Components > Bit Locker Drive Encryption > Operating System Drives dizinini izleyin. Sağdaki pencereden 'Require additional authentication at startup' seçeneğine çift tıklayın. Beliren yeni pencereden Enable butonuna tıklayın ve Apply, ardından da OK butonlarıyla işlemi onaylayın.

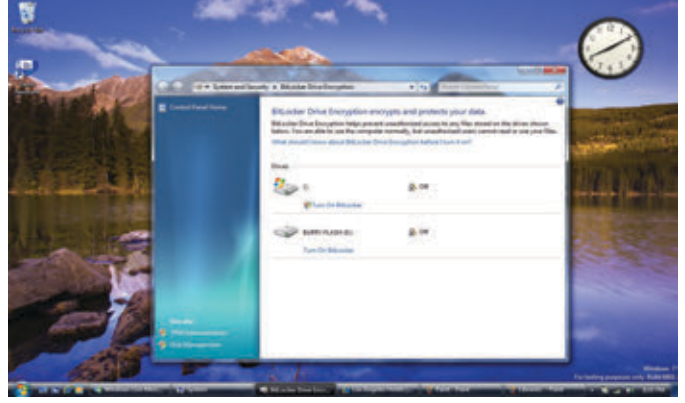
BitLocker'ı yüklemek için önceden belirttiğimiz adımları uygulayın. PC'nizi yeniden başlatıp, giriş yaptığınızda Windows 7'de disk hazırlanmış olacak ve anahtarı bir USB belleğe kaydetme önerisi verilecek. Bu çubuğu her giriş yaptığınızda takmak durumunda kalacaksınız. Windows 8'de ise anahtarı USB'ye kaydedebilir ya da bir parola satırını her giriş yaptığınızda parolanızın yanında kullanabilirsiniz. Bilgisayarınızdaki diğer diskleri şifrelemek de gezinde Bilgisayarıma sağ tıklayıp, açılan menüden 'Turn on BitLocker'ı seçmek kadar basit. USB çubuğu gibi çıkarılabilir diskleri şifrelemek içinse BitLocker kurulum rutinini başlatın, fakat bu sefer BitLocker To Go seçeneğini seçin ve ardından diğer talimatları talip edin. Fakat aklınızda bulunsun, çıkarılabilen disklerdeki verilere bu aşamadan sonra sadece Windows 7 ve üzeri sürümlü bilgisayarlardan erişebileceksiniz.

Uygulamaları korumak

7 ve üzeri Windows sürümlerinde şaşılacak derecede çok güvenlik özelliği bulunmakta. Bunların çoğu da CPU özellikleriyle uyumlu şekilde çalışabiliyor. Fakat Microsoft'ta gelenektir, çoğu varsayılan olarak performans sebeplerinden ötürü etkin değildir.

Enhanced Mitigation Experience Toolkit (EMET; <http://chip.tk/1fo9xNg>) ise Microsoft'un çoğu Acrobat Reader, iTunes ve Java gibi uygulamalar için maksimum sayıda güvenlik özelliğini etkinleştiren bir araç. İşlem sırasında kullanıcıların yapması gereken ekstra bir işlem bulunmuyor, ayrıca yapılan testlerde de herhangi bir sorunla karşılaşılmamış.

Ayrıca Internet Explorer, Windows ve Office gibi Microsoft uygulamalarında da var olan güvenlik seçeneklerini de etkinleştirebilirsiniz. EMET bilgi işlem elemanları için aynı ağda çoklu PC'lerin yönetimini kolaylaştırmak amacı ile tasarlanmış, fakat kullanımı kolay oluşturma aracı bireysel kullanıcılar için de geçerli bir seçenek haline getirmekte. Kurulum sırasında önerilen ayarlar seçeneğini tercih edin. Açık olan tüm uygulamalardan çıkın ve EMET GUI uygulamasını çalıştırın. Bunu Başlat menüsünde bulabilirsiniz. Sol üst köşedeki Import seçeneğine tıklayın. Sıralanmış üç profil göreceksiniz. Popular Software profilini seçin. Tercihiniz doğrultusunda ayarlarınız hemen değiştirilecektir ve bu işlemten sonra EMET

BitLocker tüm diski şifreleyerek kişilerin şifrelemeyi açmadan dosyalara erişebilmesini imkânsız kıyor

GUI'yi kapatabilirsiniz. Başka bir işlem yapmanıza gerek yok.

Ayrıca araç çubuğundan Apps, Add Application butonuna tıklayarak kendi uygulamalarınızı eklemeyi de deneyebilirsiniz. Uygulamaların yanındaki kutucuklara onay işareti koymanız yeterli. Fakat bazı denemelerin gerekebileceğini de aklınızda bulundurun

E-mail ve mesajlaşma

E-postalar zaten şifrelenip, çözülen iletişim protokollerinin bir karmasından oluşmakta, fakat en az web kadar güvenli olarak algılanmalı. E-mail mesajlarının takibini zorlaştırmak adına güvence altına alınması GPG ve Microsoft Outlook'taki tescilli çözümler ile sağlanabiliyor. Bunlar ile mesaj içeriğini şifreleyebilirsiniz. Şifrenin çözülmesi için aynı şifreleme yazılımı ve uygun çözücü anahtarından alıcıda da olması gerekmektedir. Tabi bu çözümler yapısal anlamda kolay gibi gözükse de, teknoloji çoğu bilgisayarı kurdu için bile oldukça sinavcı işlemlerden oluşmakta. Şifrelenmiş postaların yaygınlaşmamasının ana sebeplerinden biri de bu gibi gözüküyor. Dolayısıyla bu makalemizde bu konuya değinmiyoruz, çünkü zahmeti gözünüzü korkutabilir.

Bunun yerine sağduyulu bir yaklaşım çoğu güvenlik sorununuza giderebilir. Örneğin eğer birine kullanıcı adı ve parola gönderiyorsanız, bunu iki ayrı mesaj olarak göndermeyi deneyebilirsiniz. Ayrıca e-mail protokolü olarak IMAP yerine POP3'ü kullanarak mesajların sunucudan ayrılmasını da engelleyebilirsiniz. Açık alanda takip edilebilmeleri çok daha kolay.

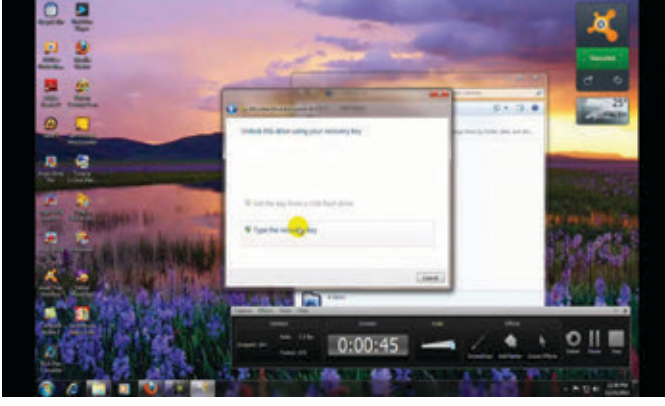
Apple'ın iMessage, Skype ve WhatsApp gibi modern mesajlaşma sistemleri, varsayılan olarak şifrelenmekte, dolayısıyla hassas bilgileri bu yollardan kişilere iletebilirsiniz. Ayrıca WhatsApp'a tarayıcınızdan da erişebileceğinizi biliyor muydunuz? Sadece <https://web.whatsapp.com> adresini ziyaret etmeniz yeterli.

Çevrimiçi korunun

Şimdiye kadar başlangıç tehditlerine karşı PC'yi, dosya sistemini, sistem girişlerini ve uygulamaları korumaya aldık. Korumamız gereken tek bir cephe kaldı: çevrimiçi.

Tarihsel nedenlerden dolayı çoğu veriler web 'de yalın halde iletilir, bu nedenle veri trafiği iletim aşamasında kolayca takip edilebilmekte. Tabi bankacılık, web mail ve çevrimiçi alışveriş gibi site bağlantılarında koruma istisnaları olabiliyor. Bu siteler güvenli http kullanmakta. Bunu URL adresinin <https://> ile başlamasından anlayabilirsiniz (Snowden olayından sonra HTTPS'lerin güvenliği tartışılır hale geldi, fakat şu an elimizdekilerin en iyisi bu).

Peki, neden tüm siteler HTTPS kullanmıyor? Güvenli bir web sitesi yönetmek sanıldan daha karışık ve pahalı bir işlem. Fakat yavaş yavaş bu adımı atan siteler artmakta.

Windows 7 ve 8/8.1'de kullanabileceğiniz BitLocker ile USB bellek gibi çıkarılabilen depolama aygıtlarını da koruyabilirsiniz

Tabi her bir web adresinin ortasına S eklemeyi de deneyebilirsiniz - <http://example.com> yerine <https://example.com> gibi. Google ana sayfasının da <https://> sürümü mevcut. Fakat bunun daha kolay yolu HTTPS Everywhere tarayıcı uzantısını yüklemek <http://chip.tk/1fob8To>). Uygulama basitçe web sitelerini veri tabanında karşılaştırıp, eğer varsa sizi <https://> uzantılı olan sürümlerine otomatik olarak yönlendiriyor. Bazı siteler içeriklerinin bir bölümünü sadece HTTPS sürümlerinde yayınladıkları için, ilk bakışta site size yanlışmış gibi görünebilir, fakat aradığınız içerik halen erişilebilir olacaktır. Diğer bir alternatif ise bir Mozilla sürümü olan ve veriyi anonim ağ ve bilgisayarlara göndererek takibini zorlaştıran Tor tarayıcısını kullanmak (www.torproject.org). Tor oldukça kullanışlı olmasına rağmen mükemmel değil ve kendini bir proje olarak adlandırmasının da sebepleri bulunmakta (<http://chip.tk/1fobnOc>). Örneğin şifrelenen veri ana internete yeniden karışacağı rastgele 'çıkış noktasından' değil de Tor ağına seyahat etmekte. Diğer bir deyişle Tor, halen kullanılması gereken HTTPS'ye tamamen bir alternatif değil. Bu yüzden Tor da HTTPS Everywhere'i içerisinde barındırmakta.

Ayrıca Tor diğer tarayıcılara göre biraz daha yavaş da olabiliyor. Buna ek olarak çıkış noktası da deniz aşırı bir ülkeden olabilir, yani girmek istediğiniz site coğrafi IP'den dolayı bloke edilmiş de olabilir.

Her şeyi çift-faktörleyin

Şüphesiz ki son birkaç yılda çevrimiçi güvenlik alanında gelen en büyük yenilik iki aşamalı tanımlama. Kulağa olduğundan biraz daha karmaşık gelebilir, fakat değil. Yaptığı tek şey çeşitli çevrimiçi

HTTPS Everywhere ziyaret ettiğiniz web sitelerinin otomatik olarak güvenli bağlantılarını tercih etmekte

TOR tarayıcısı kimselerin sizi takip edemeyeceği yoldan sörf yapmanızı sağlar

E-postaların yapısal olarak güvenli olmadığı gerçeği yadsınamaz, fakat WhatsApp gibi sohbet hizmetleri en azından daha iyi şifreleme sağlamakta

hizmetlerde parolanızın yanı sıra bir PIN kodu da girmenizi istemek. İlgili PIN'i akıllı telefon veya tabletinizden Authy (www.authy.com/users) gibi bir uygulamayla oluşturabilir ya da mobil telefonunuza mesaj olarak yollanmasını sağlayabilirsiniz. Bazı hizmetler sesli mesajla da çalışabilmekte, dolayısıyla sabit hatta sahip olsanız dahi iki aşamalı tanımlamayı kullanabiliyorsunuz.

İki aşamalı tanımlamayı kullanan çevrimiçi hizmetlerin sayısı da her geçen gün artmakta. Google, Microsoft, PayPal, DropBox ve Apple da bu listeye dâhil. twofactorauth.org adresinden bu güvenlik prosedürünü kullanan başlıca hizmetleri bulabilirsiniz.

İki aşamalı tanımlamanın kurulumu da oldukça kolay. Eğer hizmet PIN'i mesaj olarak ya da sesli aramayla iletiyorsa, sadece telefon numaranızı girmeniz yeterli. Bazı hizmetlerin sizin Amerikan sitili bir numaraya sahip olduğunuzu varsayabilir, dolayısıyla açılır menüden Türkiye'yi seçin. Ayrıca numaranın başındaki 0'ı da kaldırmanız gerekebilir.

Tanımlama kullanan hizmetlerde ise mobil telefon veya tabletinizle uygulamaya geçip, kod eklemeyi seçerek, iki aşamalı kurulum aşamasında aygıt kamerasıyla sitenin barkodunu okutmanız gerekecek. Bu işlem oldukça kolay. Eğer aygıtınızda kamera yoksa, tanımlama kodunu elle de girebilirsiniz.

Bu işlemlerin ardından iki aşamalı tanımlama kurulumu tamamlandıktan sonra, uygulamayı açıp, istenildiğinde gösterilen (genellikle parolanızı girmenizden sonra) ya da mesaj veya sesli aramada gönderilen kodu girmeniz istenecek.

yorum@chip.com.tr

İkinci bir ekranla PC verimliliğinizi arttırın

Monitör ekleyerek PC'nizin ekran alanını genişletebilirsiniz. CHIP, sizlere ekranınızı nasıl iki katına çıkaracağınızı gösteriyor

Ozan Kaya

Eğer PC ekranınızın önünde saatler harcıyorsanız, değişik monitörler üzerinde çalışarak verimliliğinizi ne kadar arttırabileceğinizi hayal bile edemezsiniz. Çoklu monitör kurulumunun güzelliği ise bir ekranda ana görevinizi yerine getirirken, diğer ekranda e-posta, sohbet ve sosyal medyada gezinmek gibi diğer aktivitelerinizle uğraşabilmeniz. PC'ye ikinci bir monitör ekleme işlemi oldukça tekdüze, çünkü Windows ağır işi sizin için otomatik olarak yerine getirmekte. Fakat iki çıkışı bulunan bir video kartına ihtiyacınız var.

Neler gerekli

Kurulumunuza ikinci bir ekran eklemenin değişik yolları mevcut. Ekstra bir monitör bağlayabilir veya bir dizüstü ya da tablet kullanabilirsiniz. Eğer monitörde kararlıysanız, yeni bir tane ya da sahip olduğunuz eskilerden birini kullanabilmeniz mümkün. İki ekranın da aynı model ve boyutlarda olması zorunlu değil, fakat aynı olursa görüntü göze daha estetik gelmekte.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi ekran kartınızda görüntü çıkışlarına uygun iki çıkış bulunması gerekiyor. Eğer sahip olduğunuz ekran kartı bu özelliğe sahip değilse, ikinci bir ekran kartı ekleyebilirsiniz. Kartın istenilen çıkışlara sahip olması yeterli. Örneğin Sapphire Radeon R9 280 ekran kartı dört çıkışa sahip: 2 DVI, 1 DisplayPort ve 1 HDMI. Yani eğer bir DisplayPort, bir de HDMI girişli iki monitöre sahipseniz, sorun çıkmayacaktır.

Ayrıca bunlara uygun kablolar da sahip olmanız gerekiyor. Eğer VGA bağlantılı eski bir monitör kullanıyorsanız, bir DVI-

analog dönüştürücü adaptörüne ihtiyacınız olacak.

Bir diğer kontrol etmeniz gereken şey ikinci ekran için yeterli alana sahip olup, olmadığını kontrol etmek. İdeal olanı iki ekranın da aynı boyutlara sahip olması. Aksi takdirde ekranlar arasında geçiş yaparken kafanızı kaldırıp, indirmeniz gerekebilir.

İkinci monitörünüzü edindiğinizde, alt kısımdaki Mini Atölye'de sizlere kurulumu nasıl yapacağınızı, Sayfa 84'deki Mini Atölye'de de nasıl yapılandıracağınızı göstereceğiz.

iPad'inizi ikinci ekran olarak kullanın

Apple iPad'inizi ana ekranınız yanında ikinci bir monitöre dönüştürebilmek için kullanabileceğiniz birkaç araç mevcut. Splashtop (www.slashtop.com) en ucuz seçeneklerden biri. PC ya da Mac'e ücretsiz Splashtop Streamer aracını yükleyin, ardından iPad'iniz için Splashtop Extended Wireless Display 2 uygulamasını kurun (<http://chip.tk/1fpH17g>).

Uygulamanın ücreti 20,99 TL. Ayrıca ücretsiz bir sürümü de mevcut (<http://chip.tk/1fpHQDN>), fakat bu sürümde kullanım beş dakika ile sınırlandırılmış.

Alternatif olarak, Avatron Software'den Air Display'i de deneyebilirsiniz. Uygulamayı iPad için satın alın ve ücretsiz Air Display Host programını PC'nize yükleyin. Eğer Mac kullanıyorsanız, Air Display 3'ü (USB ve Wi-Fi ile, 31,99 TL) kullanmak isteyebilirsiniz (<http://chip.tk/1fpH1Py>). PC için uygun olan Air Display 2 ise 20,99 TL fiyatla <http://chip.tk/1fpI5Pc> adresinde.

Yeni ekran kartlarında değişik ekranlara uyumlu çıkışlar bulunmakta

Dizüstünüzü ikinci ekran gibi kullanın

Dizüstünüze ikinci ekranı kolayca ekleyebilirsiniz. Sadece monitörü aygıtınızın görüntü girişine kablo ile bağlamanız yeterli. Windows otomatikman yeni aygıtı algılayacak ve kolayca yapılandırabileceksiniz. Fakat dizüstünüzü, PC'niz için ikinci bir monitör olarak kullanmak biraz çetrefilli bir işlem. Bunu yapmanın en kolay yolu uzaktan erişim/kontrol yazılımı TeamViewer kullanmak (www.teamviewer.com).

Programı PC'ye kurun ve Masaüstüne gidin. Ekran Çözünürlüğüne sağ tıklayın. Algıla butonuna tıklayın. "Başka ekran algılanmadı" mesajı ile bir veya iki boş ekran göreceksiniz (hayalet ekranlar). Birini seçin ve 'Birden çok ekran' altından 'Her durumda bağlanmayı dene: VGA' seçeneğini seçin ve Uygula'ya tıklayın. Hayalet ekran seçiminden sonra 'Masaüstünü bu ekrana bağla'yı seçin ve değişiklikleri uygulayın. Tutup sürükleyerek ekran sırasını değiştirebilirsiniz. Hayalet ekran çözünürlüğünüzü dizüstünüzünkiyle aynı olarak belirleyin.

TeamViewer'ı ana PC'nizde başlatın ve ID ve parolanızı not alın. Ardından programı dizüstünüzde yükleyin ve çalıştırın. Control Remote Computer bölümünde masaüstü PC'nizin giriş detaylarınızı girin ve bağlantı sağlayın. Hayalet ekranı seçmek için butona tıklayın ve ana PC'nize dönün. Şimdi hayalet ekranınıza öğeleri sürükleyerek taşıyabilirsiniz. Öğeler dizüstü ekranınızda belirecek. View menü altında (dizüstünde) uzaktan imleci gösterme seçeneğini göreceksiniz. Ne yaptığınızı görebilmek için bu seçeneği etkinleştirmeniz gerekiyor.

Ek bir ekrana ihtiyaç duymadığınızda sadece TeamViewer'dan bağlantıyı kesmeniz yeterli. Hayalet görüntüyü de kaldırabiliyorsunuz.

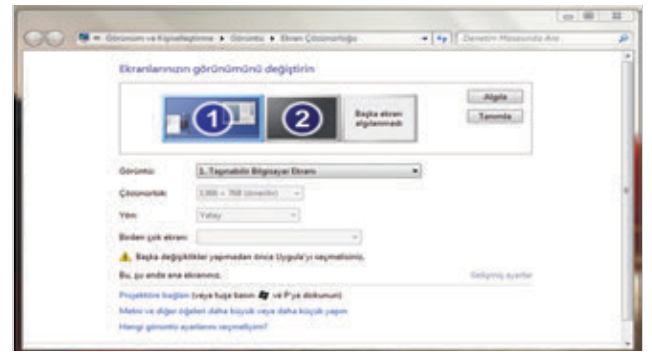
SplashTop uygulama uzantısı PC görüntünüzü iPad'inize taşıyor

BİLGİSAYARINIZA İKİNCİ BİR EKRAN EKLEYİN

❶ PC'nizi kapatın ve fişten çıkartın. Eğer gerekiyorsa, gerekli çıkışla yeni ekran kartını kurun. İlgili kabloyu kullanarak monitörü karta bağlayın. Eğer kartta DisplayPort bağlantısı varsa, bunu esas ekran için kullanın, çünkü bu çıkış 60 Hz yenilenme hızında 4K çözünürlük sunmakta (en yeni DisplayPort çıkışları 8K destekliyor).

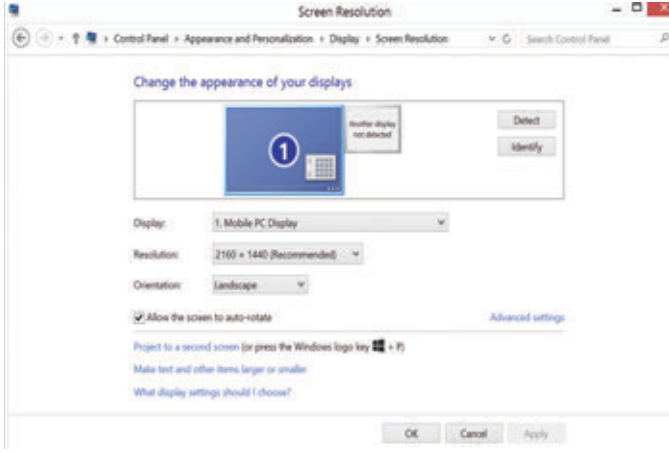
❷ Bilgisayarınızı açın. Windows otomatik olarak iki ekranı da tanımlayacaktır, fakat doğru çözünürlük ayarlanmamış olabilir. Bunun için Masaüstünüze sağ tıklayın ve 'Ekran Çözünürlüğü'nü seçin. Eğer ekran gözükmiyorsa, 'Algıla'ya tıklayın. Windows'un tanımlama sırasını Tanımla'ya tıklayarak öğrenebilirsiniz.

❸ Ana ekranınızı seçin ve bunun öncelikli olarak ayarlandığından emin olun. Eğer monitörler aynı görüntüyü veriyorsa, ayarları 'Ekranları genişlet' olarak değiştirin. İşlem süresi Windows sürümünüze göre değişiklik gösterebilir, fakat sonuç yine aynı olacaktır.

TeamViewer ek bir ekran gibi PC'nizi uzaktan kontrol etmenize olanak tanıyor.

Eğer ekranınız hayalet olarak görünüyorsa, yine de bağlanmayı seçeneklerden deneyin.

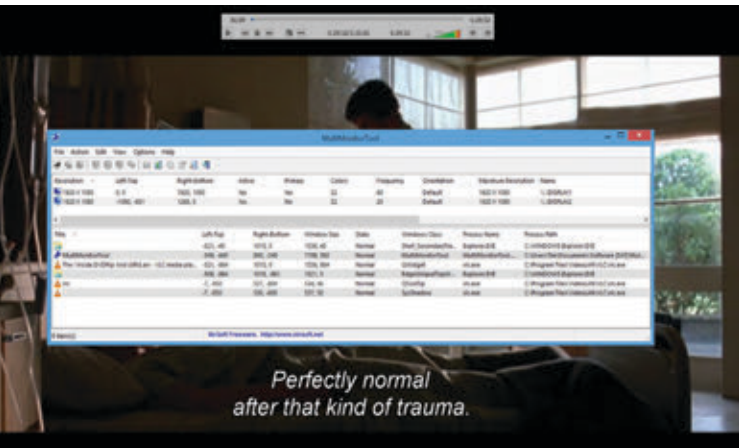
Çoklu ekran için yönetim araçları

Çoklu ekran sisteminizi daha verimli hale getirecek birçok program bulunmakta. DisplayFusion (www.displayfusion.com) kusursuz ekran kontrolü, kullanışlı Windows 8 ayarları, pencere yakalama ve çeşitli sitelerden masaüstü duvar kâğıdı ekleme gibi değişik özellikler sunmakta. Program, 30 günlük ücretsiz deneme süresiyle gelmekte. Bu sürüm telefon ve tabletinizden yazılımları uzaktan kontrol özelliği gibi çeşitli ekstra araçlara sahip. Beğenirseniz Pro Standart sürümünü 25 dolar ücretle edinebilirsiniz.

Nirsoft'un MultiMonitorTool (<http://chip.tk/1fpIDod>) aracı ise size ekranları etkinleştirip, kapatabilme olanağı tanıyan ücretsiz ve taşınabilir bir araç. Ana ekranı belirleyebilir, tüm monitörler için ayarları kaydedip, yükleyebilir, pencereleri bir ekrandan diğerine kolayca taşıyabilirsiniz. Ayrıca size diğer ekranda neler olduğunun bir önizlemesini gösteren küçük bir pencere de mevcut.

Dual Monitor Tools (<http://chip.tk/1fpIKQF>) aracı da ayrıca denemeye değer. Ekranlar arasında pencere taşıma, uygulamaları belirli ekranlarda başlatma konusunda yapılandırma ve her iki ekran için ayrı ayrı ya da bir adet geniş boyutlu Windows duvar kâğıdı belirleme gibi özelliklere sahip.

yorum@chip.com.tr

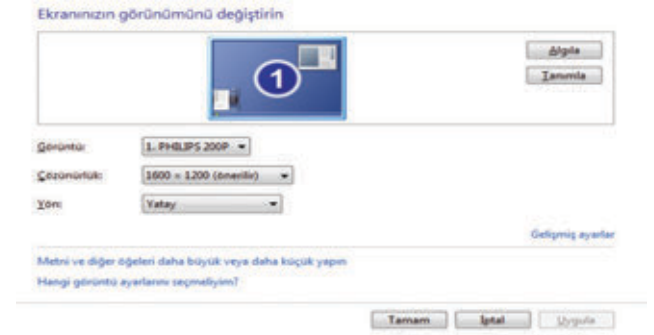

Ekstra ekranlarınız üzerinde size tam kontrol sağlayacak birçok ücretsiz araç bulunmakta

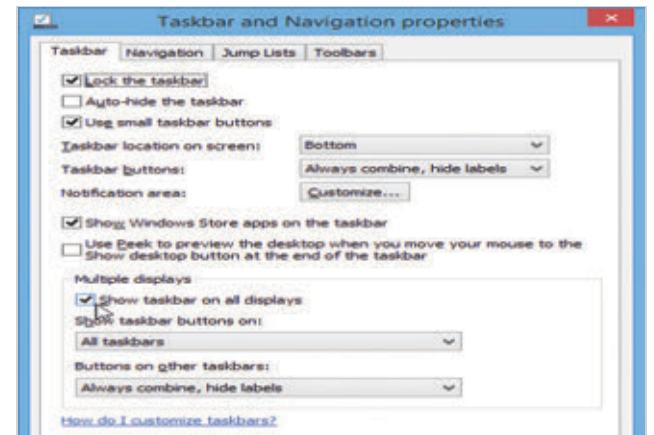
EKRANLARIN İLERİ YAPILANDIRMASI

❶ Windows iki ekranınızı da tanıdığına ve ikisi de doğru şekilde çalışmaya başladığında, kullanım şeklinize göre ekranları yapılandırmaya başlayabilirsiniz. Seçmek için ekran simgesine tıklayın ve çözünürlüğü değiştirin. İkinci ekranı seçin ve aynı işlemi bu ekran için de uygulayın.

❷ Problemden kaçınmak için yerel (tavsiye edilen) çözünürlüğü uygulayabilirsiniz. Fakat bu sizin için yazıları okumayı zorlaştırıyorsa, 'Metin veya diğer öğeleri daha büyük veya küçük yapın' bağlantısına tıklayın ve boyutu değiştirin. Her ekran için ayarları birbirinden bağımsız değiştirebilirsiniz, fakat eğer mümkünse, görsel açıdan aynı ayarları kullanmanızı öneriyoruz.

❸ Büyük ihtimalle ana ekranınızda sadece tek bir görev çubuğu görünmesini isteyeceksiniz, fakat her ekran için bir tane bulunabilmeniz mümkün. Bunun için Görev Çubuğuna sağ tıklayın ve 'Özelleştir'i seçin. Görev Çubuğu sekmesinde 'Tüm ekranlar için Görev Çubuğunu göster' kutucuğunu işaretleyin. Ayrıca görev çubuğunda hangi butonların bulunabileceğini de belirleyebilirsiniz.

SEO ♥ UX

Seo çalışmalarının temelinde artık kullanıcı deneyimi ön planda tutuluyor.

Zeynep Uğursoy, SEO Analyst @SEOZEO & Mehmet Aktuğ, VP @SEOZEO

Kullanıcı deneyiminin SEO'ya etkisi

SEO çalışmasına yatırım yapan herkesin şüphesiz ki öncelikle beklentisi arama sonuçlarında daha iyi noktalara gelebilmek. Bunu başarabilmek adına hem site içi, hem de site dışı faaliyetlerin kursuz bir şekilde yürütülmesi oldukça önemli bir role sahip. Peki, SEO yatırımı yapan kişi ve kurumlar, Google ve diğer arama motorlarını memnun etmeyi düşünürken, kullanıcı deneyimine ne kadar odaklanıyor?

Başta Google olmak üzere, bütün arama motorlarının artık sıradanlaşmış ya da manipülatif çalışmalarda bulunan web sitelerinden ziyade, kullanıcı dostu ve yaratıcı içerik sunan web sitelerine öncelik verdiği bilinen bir gerçek. Bu sebeple de SEO çalışmalarının temelinde artık kullanıcı deneyiminin ön planda tutulması da büyük önem taşıyor. Peki kullanıcı odaklı SEO çalışmalarının, deneyime nasıl bir katkısı oluyor? SEO ve kullanıcı deneyimi ilişkisine dair mobil site optimizasyonu, bounce rate, tasarım önerileri, landing page kurguları vb. bir çok başlıkta da belirtebileceksen, bize göre en kritik olan 3 tanesine yönelerek sizleri bunlar hakkında bilgilendirmek istedik:

Site hızı

Günümüz internet kullanıcılarının en rahatsız olduğu durumlarından birisinin açılmak bilmeyen web sayfaları olduğunu söylersek yanlış olmayız. Bu nedenle, hem kullanıcı deneyimi, hem de SEO'nun vazgeçilmez unsurları arasında yer alan iyi optimize edilmiş hızlı bir web sayfası, her zaman olumlu geri dönüşler sağlayacaktır. Öyle ki, Google da bu konuya verdiği önemi gerek Webmaster forumlarında, gerekse PageSpeed Insights gibi oluşturduğu araçlarla gösteriyor.

Google PageSpeed Insights aracını kullanarak, web sayfanızda bulunan hataları ve önerileri inceleyebilir, bunları uygulayarak da ideal bir performansa ulaşabilirsiniz. Doğru kurgulanmış ve hızlı yanıtlar veren bir web sitesine sahip olmanız durumunda; Google robotlarının daha verimli ve doğru bir şekilde sayfaları gezmesini ve sayfalarındaki hemen çıkma oranlarının düşmesini sağlarsınız. Bu da uzun vadede daha olumlu bir SEO performansının getirelerinden birisi olarak düşünülebilir.

Site navigasyon yapısı

Web sitenize gelen kullanıcıların istediği kategori ya da sayfaya rahatlıkla ulaşabilmesi adına önemli çalışmalardan birisi de ideal navigasyon yapısının oluşturulmasıdır. Bilindiği üzere site hiyerarşisinin karışık olması, kullanılmayan breadcrumb yapıları ve doğru kurgulanmamış site içi linklemeler, hem kullanıcı deneyimini oldukça düşüren hem de hemen çıkma oranlarını yükselten faktörler arasında. SEO açısından ise, Google'ın web sitenizin düzenini ve kullanılabilirliğini ziyaretçi aktivitelerine göre takip ediyor olması ve ısı haritalarını dikkate alması da yine navigasyon düzeyine büyük önem vermeniz gerektiğinin bir göstergesi.

Kullanıcıların en fazla ilgisini çeken ana kategori yapısındaki

sayfaların navigasyonda belirtilmesi ve istendiği takdirde menülerle alt sayfaların işaretlendiği bir sistem en ideal yapıya örnek olarak verilebilir. Bu hem kullanıcı deneyimini olumlu yönde etkileyecek, hem de SEO açısından site içi linkleme konusunda faydalı geri dönüşler sağlayacaktır. İdeal yapıya örnek olarak hali hazırda ki chip.com.tr'yi göstermemiz uygun olacaktır.

Yukarıda görüldüğü üzere ana kategori sayfalarının navigasyon alanında belirtildiği chip.com.tr, aynı zamanda kullanıcıların sıkça ziyaret ettiği sayfaları da sayfanın alt kısmında sidebar'dan linkleyerek ziyaretçilerin deneyimini yükseltiyor diyebiliriz.

İçerik

Günümüzde SEO dendiğinde akla gelen kavramlardan birisi de içerik. Bilindiği üzere, doğru yapılandırılmış bir içerik stratejisi hem doğru kullanıcılara ulaşmanızı, hem de Google botlarını doğru şekilde bilgilendirmenizi sağlamakta. Bu nedenle, ilgili sayfalardan ilgili kullanıcılara sağlanan "ilgi çekici ve tatmin edici içerikler", ziyaretçilerin aradıklarına ulaşabilmesi ve web sitenizde kalma oranlarını yükseltmek adına oldukça önemli.

Tabii ki yalnızca metin içerik olarak değil, aynı zamanda video, görsel, infografik gibi farklı ve ilgi çekici içeriklerle de kullanıcılara ulaşmak da gerekmektedir. Bu nedenle içerisinde bulunduğunuz sektöre uygun bir biçimde içerik kurgusunun alanında profesyonel kişilerce yapılması ve her sayfaya özenle entegre edilmesi için başarılı bir çalışma diyebiliriz. Bu çalışmaların profesyonellerce yapılmasındaki en büyük katkı, hem SEO uyumlu, kullanıcı odaklı ve ilgi çekici içeriklerin hazırlanması hem de özgün içerik üretilmesinin sağlanmasıdır. Bilindiği üzere Google'ın en önem verdiği konuların başında gelen özgün içerik konusu, ziyaretçi kitlenizi doğru bilgilendirmek adına oldukça kıymetlidir.

Bu üç ana başlık dahilindeki önerilerimizden faydalanan kullanıcı odaklı web sayfalarınızı oluşturmaya başlayabilirsiniz. Kullanıcı deneyiminin temelleri arasında olduğunu düşündüğümüz bu maddelerin yanı sıra, tasarım, mobil optimizasyon vb. kurguların da araştırılarak web sitenizde uygulanması büyük önem taşımaktadır. Daha detaylı bilgilenmek adına SEOZEO Blog'da konu hakkındaki bilgilerini detaylı bir şekilde paylaşan Ceyda ve Gökhan'ın yazısını incelemenizi öneririz. 📖

yorum@chip.com.tr

Mobil uygulama ve oyunlar Windows'ta

Mobil aygıtlarda uygulamalarla uğraşmak ve oyun oynamak zor olabiliyor. Fakat BlueStacks ile uygulama ve oyunlarınızı PC'de açabilirsiniz. Üstelik tam ekran modunda!

Ozan Kaya

Günümüzde çok sayıda aygıtı ihtiyaçlarımızı gidermek için kullanır olduk ve halen bazı uygulamaların sadece belirli platformlarda çalışabilmesi rahatsız edici bir durum olabiliyor. Örneğin, eğer Android bir telefon veya tablete sahipseniz, muhtemelen PC'de de kullanmak isteyebileceğiniz birkaç uygulama yüklemişsinizdir. BlueStacks tam da bu noktada devreye giriyor –bu Android aygıtınızı PC'nize aktaran bir

araç, böylelikle Google Play Store'unuza masaüstünüzden erişebilirsiniz.

BlueStacks'ı yüklerken, varsayılan olarak Google Play Store'a erişim, Bildirimler ve Spotlight'a (size günlük bir ücretsiz uygulama veriyor) üyelik seçenekleri de seçilmekte. Bu seçenekleri açık tutmanızı öneriyoruz. Ayrıca BlueStacks'ta çalışan uygulamalar sadece akıllı telefon ve tabletinizde olan seçenekleri kullanacaktır.

ADIM ADIM BLUESTACKS APP PLAYER'A HAKİM OLMAK

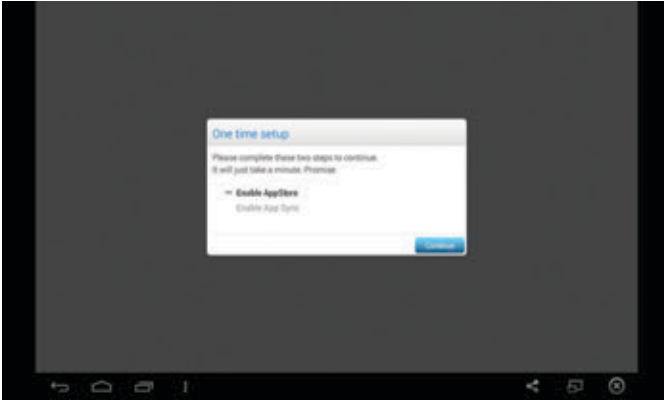
1 Masaüstünde BlueStacks

BlueStacks'ı yükledikten sonra (www.bluestacks.com), masaüstünüzde bir ikon göreceksiniz: bir 'Start BlueStacks' kısayolu. Bu kısayol BlueStacks App Player'ı ve uygulamaları başlatacaktır. Üzerlerine sağ tıklamanızla başlatabileceğiniz, daha önceden indirdiğiniz uygulamaları görmek için klasörü açın. Burada bir Facebook uygulama bağlantısı ve yardım dosyası da bulunacaktır.

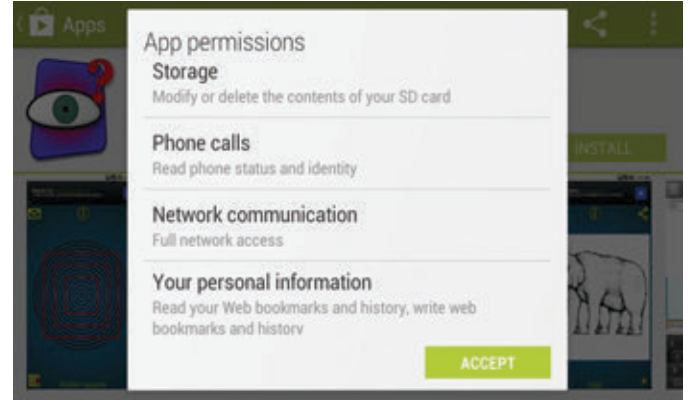
2 App Player penceresi

BlueStacks App Player'in arayüzünde gezinmek oldukça kolay. Top Spotlights veya Spotlights altında bulunan '+' simgesine tıklayarak yeni uygulamalar kurabilirsiniz. Adapte edilmiş Google Play Store sürümünden 28'in üzerinde uygulama kurabilmeniz mümkün. Muhtemelen BlueStacks geliştikçe indirebileceğiniz uygulama ve oyunların sayıları da artacaktır.

3 Tek seferlik kurulum

Bir uygulamayı ilk kez kurmaya çalıştığınızda, Google hesabınızdan başlayarak tek seferlik bir doğrulama işlemi yapmanız istenecek. Hangisine sahip olduğunuzu göz önüne alarak 'New' ya da 'Existing' butonlarından birine tıklayın. Bir sonraki adım sizden yeniden giriş yapmanızı isteyecek App Sync'i etkinleştirmek (bu sefer Google Play'e). Mağazadan uygulamaları kurmak için 'Let's go'ya tıklayın.

4 Uygulama izinleri

Bir uygulamayı kurmadan önce sizden izinler istenecek. Bu pek önemli değil, çünkü uygulamayı Android telefon ve tabletinizden değil de Windows PC'nizde kullanıyorsunuz. Fakat emülatörün halen işlemleri atlaması gerekmekte, dolayısıyla izinleri 'Accept' butonuyla onaylayın. Uygulama başarıyla yüklendiğinde 'Open'a tıklayın.

5 Tüm uygulamalar

'Settings' ve 'Help' seçenekleri de dahil, yüklü olan tüm uygulamaları görüntülemek için ana pencerede 'All apps' butonuna tıklayın ('+' ikonuna sahip olan). Uygulamalarınızı alfabetik olarak ya da kurulum tarihine göre sıralayabilirsiniz. Uygulama kurulumunda ekranın sağ alt köşesinde bir bildirim alacaksınız. Bir başka bildirim de kurulum bittiğinde belirecek.

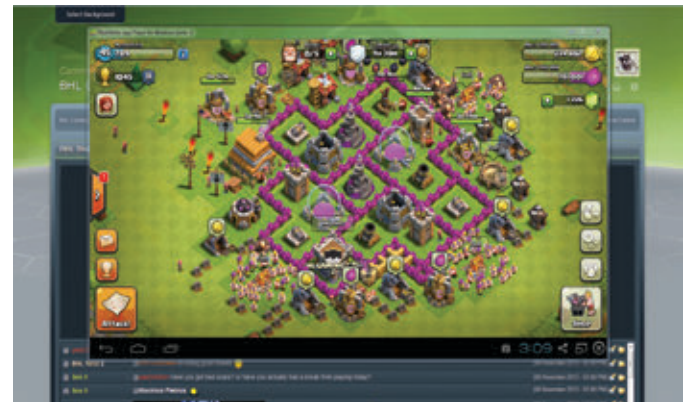
6 Giriş metotları

'Settings' ikonuna tıklayın, ardından da Language & Input sekmesine geçin (Personal altında bulabilirsiniz). Buradan fare/trackpad veya fiziksel klavye üzerinde birkaç değişiklik yapabilirsiniz. Unutmayın, BlueStacks bir emülatör, dolayısıyla burada bulunan çoğu seçenek tabletler için. Fakat yazılımda kurulu sanal klavyenin yanında, PC'nizin klavyesini kullanma seçeneği de bulunmakta.

7 Görev çubuğu kısayolları

Güncellemeleri kontrol etmek ya da oryantasyon penceresinde değişiklik yapmak gibi hızlı işler için BlueStacks uygulamasını tam ekranda açmak zorunda değilsiniz. Bunun yerine masaüstünüzden BlueStacks Görev çubuğu ikonuna tıklayın. Buradan tüm bahsettiğimiz ayarlara genel görünümde erişebileceğiniz gibi, kaç tane uygulamaya sahip olduğunuzu ve bunların PC'de ne kadar yer kapladığını da görebilirsiniz.

8 Uygulamalarınızın keyfini sürün

Artık önceden sadece Android aygıtlarda sahip olabileceğiniz düzeylerde harika uygulamaya sahipsiniz. Bir oyunu açmak için BlueStacks'ı kullandığınızda, başlamadan önce 'How to play' penceresini göreceksiniz. Bu pencerede dokunmatik ekran özelliklerinin klavyedeki karşılıkları size gösterilmekte (örneğin, hangi tuş yakınlaştırıyor). Bunlara zaten aşinaysanız, 'Don't show again for this app' seçeneğini işaretleyebilirsiniz.

Wi-Fi hızınızı iki katına çıkarın

İstikrarsız kablosuz bağlantı sizi rahatsız mı ediyor? CHIP, sizlere bağlantı problemlerini ve bunların nasıl ortadan kaldırılabileceğini gösteriyor

Ozan KAYA

Eğer bağlantı hızınız yerlerdeyse, ilk sormanız gereken soru, sorunun gerçekten ağınızdan mı kaynaklandığı. Gerçek hasta ağ bağlantınızı tıkayan bir program veya başka bir aygıt olabilir –ya da terabaytlarca veri NAS kutunuza yedekleniyordur veya botnet bulaşmış bir aygıt sizin haberiniz olmadan hastalıklı verileri dünyanın öbür uçlarına yayıyordu. Wireshark (wireshark.org) gibi ücretsiz bir yazılımla havada uçan ağınızdaki veri paketlerini takip edebilir, geniş bandınızda haddinden fazla yer kaplayan aygıtları suçüstünde yakalayabilirsiniz. Modeminizin web arayüzü de raporlama ve giriş seçenekleri sunuyor olabilir: bunlara erişim şekliniz model ve üretici firmalara göre değişiklik göstermekte, kesinlikle üzerinde durmaya değer, çünkü sonuçta kablolu hesap hareketliliklerini de barındırıyorlar.

Kesinlikle ağınızdaki tüm aygıtları biliyorum yanılışına düşmeyin: Eğer ağınız açıksa ya da tahmin edilebilir bir parola ile korunuyorsa, komşunuz ya da diğerleri geniş bandınızdan beslenip, sizin bunu fark etmeyeceğinizi umuyor olabilir. Bunları kovabilir ya da modeminizin QoS ayarlarıyla sizin için önemli olan veri trafiğine önem verdirebilirsiniz.

Eğer tüm bunları yapmak size çok fazla iş gibi görünüyorsa, sadece ağınıza bağlı aygıtları tek tek kapatarak ve hız artışını kontrol ederek bile ilerleme kaydedebilmeniz mümkün. Bu gibi bir durumda çevrimiçi bir hız testine güvenmek de pek doğru değil, çünkü çıkan sonuç kablosuz ağınız yerine sadece internet hızınızla sınırlı kalacaktır. Windows tarafından size verilen kablosuz hız bağlantısına da güvenmeyin: bu sadece genel kablosuz bağlantınızın teorik bir özeti, fakat gerçek zamanlı performans değerlendirmesi istiyorsanız, dosyaları aygıtlar arasında ileri geri kopyalamanın bir yedeği bulunmuyor. Eğer başka bir bilgisayarı sadece açmak bile ağınızı yavaşlatıyorsa, kablosuz ağınızı güçlendirmek için bir bahar temizliği yapmanız gerekebilir.

Kanal değiştirmek

Eğer modeminizi kurarken hazır ayarları kullandıysanız, kablosuz ağınız muhtemelen verileri 1.4 GHz bandında alıp, gönderiyor ve 1, 6 ya da 11. Kanalları kullanıyor demektir. Bu da demek oluyor ki paketler 2.412MHz, 2.437MHz ya da 2.462MHz'de merkezlenmiş oldukça geniş bir radyo bandında yayınlanıp, geri alınmakta.

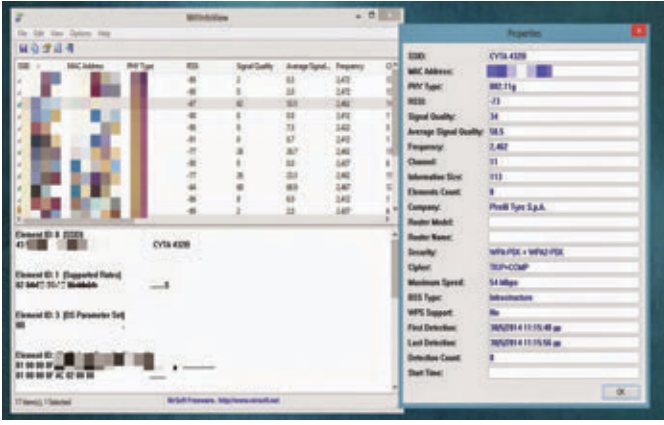
Bu frekanslar 1997'de sunulan 802.11 kablosuz protokolünde standart olarak belirlenmiş, dolayısıyla bunları varsayılan olarak kabul etmek evinizdeki (ve dünyadaki) hemen hemen tüm Wi-Fi aygıtlarının modem ile konuşabilme olanağı tanıyor.

Bunun kötü yanı ise, eğer kalabalık bir bölgede yaşıyorsanız (örneğin, bir sitede) muhtemelen komşunuz da aynı frekansları kullanıyor demektir. Tabi bağlantı çakışması da herkes için hız düşüklüğüne neden olacaktır.

Kordonsuz telefon ve kablosuz video uzantıları gibi diğer elektiriksel uzantılar da aynı kanalları kullanıyor olabilir. Hatta her ne kadar iyi korunsalar da mikrodalga fırınlar da 2.4 GHz alanında frekans oluşturdıkları için radyo bağlantılarında “pürüzlere” sebep olmakta.

Buna en basit çözüm ağınızı farklı bir frekansa taşımak. Modeminizin ayarlar bölümünde 2.4 GHz bandında diğer kanallara geçiş seçeneği muhtemelen bulunuyordur –bunlar 1 ile 13 arasında numaralanmakta. Spektrumun son kısmını değiştirerek hangisinin daha iyi bağlantı sağladığını denemelerle bulabilirsiniz: aygıtınız otomatik olarak ağı yeniden algılayacak ve siz kanalı değiştirdikten sonra yeniden bağlanacaktır.

Eğer daha metodik bir yol izlemek istiyorsanız, NirSoft'tan Wifi-InfoView (<http://chip.tk/1RjienQ>) ya da Android için Wifi Analyzer (<http://chip.tk/1Rjiinz>) gibi uygulamalar kullanabilirsiniz. Uygulamalarla kapsama alanı içindeki tüm kablosuz ağları ve bunların sinyal gücünü gözlemleyip, bunlardan uzak durmaya çalışabilirsiniz.

Yoğun hava dalgalarında alınan ve gönderilen her şeyi gözlemleyebilirsiniz.

niz. Fakat bu araçlar kaynaklardaki sinyal çatışmasını göstermemekte; eğer komşunuz belirli bir kanaldan uzak duruyorsa, bunun bir sebebi olabilir.

Hızlı bant

Eğer kanal değiştirmek size yardımcı olmadıysa, tamamen değişik bir frekans bandına geçmeyi deneyebilirsiniz. 5 GHz Wi-Fi bandı 2009'da 802.11n standardının bir parçası olarak kullanıma girdi ve bu tarihten sonra bu banda çok da müdahale edilmedi, dolayısıyla daha iyi performans sağlayabilir (5GHz bandı aslında bundan on yıl önce 802.11a standardı ile telaffuz edilmişti, fakat hiçbir zaman yaygın olarak kullanılmadı).

Bazı eski aygıtlarda 5 GHz desteği olmayabilir, fakat bu kesinlikle kullanılamayacağı anlamına gelmiyor: 5 GHz kablosuz ağına destekleyen çoğu modem sizin normal 2.4 GHz ağına da çalışmanıza olanak tanıyacaktır. Bu iki ayrı SSID'yi yöneteceğiniz anlamına gelmemekte, özellikle de aygıtlarınızın doğru olana bağlı olduğundan emin olma noktasında.

5 GHz ile ilgili ikinci bir olası sorun da yüksek frekansın daha düşük penetrasyona sahip olması, dolayısıyla eğer modeminizden üç kat aşağıda oturuyorsanız daha fazla sinyal kırılması meydana gelecektir –eğer ağınıza bir ya da iki iç duvarın ötesine taşımak istiyorsanız, 2.4 GHz'i, 5GHz'e tercih edebilirsiniz.

Alanın genişletilmesi

Modeminiz ile Wi-Fi kullanıcılarınız arasında temiz havadan başka bir şey yoksa bile lokasyonun sinyal kalitesi üzerinde çok büyük bir etkisi var. Bunun sebebi ise kablosuz bağlantı kuvvetinin (diğer tüm radyo iletişimlerinde olduğu gibi) mesafe kat ettikçe azalması. Eğer modeminizin kablosuz sinyal gücünü daha uzak alanlara genişletmek istiyorsanız –örneğin yazlığınızdan bahçenize kadar-

en basit çözüm bir kablosuz repeater veya iki istasyon arasında durarak sinyali ileri geri gücünü azaltmadan iletmeye yarayan kapsam arttırıcı kullanmak.

Repeater ve genişleticilerin çalışma prensibi birbirinden farklı. Repeater, modeminiz için ikinci bir yayın istasyonu gibi davranmakta ve alıcıları bağlama konusunda neredeyse görünmez. Kapsam arttırıcı (range extender) ise kendi başına bir kablosuz ağ gibi hareket etmekte. Asıl görevi aygıtlar ile ev LAN'ınız arasında bir uzatma kablosu gibi köprü oluşturmak.

Eğer bu konuda para harcamak istemiyorsanız, eski modeminizi bir repeater veya menzil arttırıcı olarak kullanabilirsiniz. Fakat bunun için işin teknik boyutuna da el atmanız gerekecek, ayrıca eski donanımlar son teknoloji hızlı bağlantıları da desteklemiyor olabilir. Eski PC veya Mac sisteminizi de alan arttırıcı olarak kullanabilirsiniz; tabi ki bu seçenek pek de enerji tasarruflu değil. Fakat eğer sistemi zaten başka bir iş için kullanıyorsanız, denemenizde fayda var.

Hangi metodu kullanırsanız kullanın, daha fazla donanım kullanmak veri gücünü her donanımda zayıflatacağı için, şüphesiz ki ağ performansınızı cihazınızı modeme yaklaştırmadan kadar verimli kılmayacaktır. Fakat uzun mesafeli bağlantılarda kesinlikle denemeye değer.

Antenlerin hedeflenip, geliştirilmesi

Daha önce de belirttiğimiz gibi duvarlar sinyal kuvvetini etkilediği için bağlantı hızınız düşebilir. Aslına bakarsanız evinizdeki hemen hemen her şey kablosuz ağınıza etkileyecektir: radyo dalgaları mobilya ve diğer engellerden sekebilmekte, dolayısıyla modemle aynı odada olsanız bile arada engellemeler olabilir. Bunun modeminizin yerini değiştirmek ve antenle oynamaktan başka kesin bir çözümü bulunmamakta.

Diğer bir hile ise modeminizi yerden yukarıda, duvarlardan olabildiğince uzak bir yere yerleştirmek; bu pozisyonda modeminiz sinyal yansımasından olabildiğince az etkilenecektir. Uygun pozisyonlama için daha öncede bahsettiğimiz WifilinkView'ı kullanarak oda içindeki değişik noktalarda sinyal kuvveti testleri yapılabilir, sinyalin en kuvvetli olduğu yere modeminizi konumlandırabilirsiniz (ya da diğer eşyaların yerlerini değiştirerek etki edip, etmediğini gözlemleyebilirsiniz).

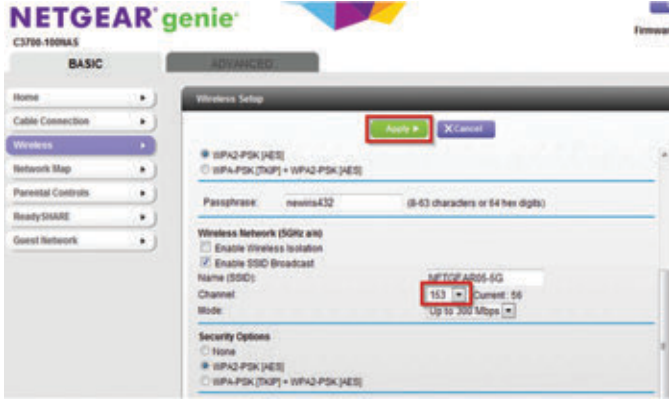
Ayrıca kapsama alanını arttırmak için antenlerinizi de geliştirebilirsiniz. İçecek kutuları ve alüminyum folyo gibi eşyaları nasıl bir anten reflektörüne çevirebileceğinizi gösteren çevrimiçi videolar mevcut. Reflektörle sinyali kendi aygıtınıza doğru kanallı edebilirsiniz. Eğer bu iş için para ödemeyi göze alabiliyorsanız, modem antenlerinizi kablo ile daha geniş çanaklarla da değiştirebilirsiniz

Kablosuz bir Repeater yardımıyla sinyali yeniden yayarak ağ kapsama alanınızı genişletebilirsiniz

"Eğer kanal değiştirmek bağlantı hızınızı arttırmadıysa, topyekün değişik bir frekans bandına geçmeyi deneyebilirsiniz"

Engellerden sıyrılmanın en iyi yolu modemini farklı bir kanala taşımaktır

mümkün. Bunlar genelde “yüksek kazanç” olarak lanse edilse de, sinyal kuvvetindeki değişim o kadar da yüksek olmuyor –daha tuhafı ise antenlerin hedeflenmesi oldukça kolayken, çanağı pozisyonlanmanın pek de kolay olmaması.

Modemini hack’leyin

Modem sinyalinizi daha uzağa ulaştırmanın bir diğer yolu da iletimini daha güçlü bir hale getiriniz. Normal bir modem 70mW’a sabitlenmiş bir iletim kuvvetiyle sinyal dağıtır, bu kuvveti azaltabilirsiniz (modemini sömüren kişilerin erişimini engellemek için), fakat normal şartlarda arttırabilmeniz mümkün değil.

Fakat teknik olarak bunu yapabilmeyi mümkün. Pek çok modem modelinde –özellikle 802.11n modellerinden eski olanlarda- kurulu olan yazılımı, ücretsiz ve açık kaynaklı DD-WRT yazılımıyla değiştirebiliyorsunuz. Bu yazılım ile direkt olarak üretici tarafından sunulmayan ayarlara erişebilirsiniz. Bunlar arasında sinyal kuvvetinizi 250mW’a kadar arttırmak da bulunuyor.

Tabi üreticinin yazılımını değiştirmenin de yan etkileri bulunmakta. Bunlardan biri de garanti kapsamından çıkıyor olmanız. Ayrıca siz modemini sinyal gücünü arttırdığınızda mobil aygıtlarınız halen normal sinyal gücünde ileti göndermeye devam edecektir, dolayısıyla bu durum onlar için pek de bir hız artırımını sağlamamakta.

Son fakat önemli noktalardan biri de sinyal kuvvetinizi en yükseğe çıkarmanızın modemini aşırı ısınma ve çökmelere sebep olabileceğini. Dolayısıyla eğer bu adımı atarsanız, ufak artırımlarla deneme yaparak, modemini soğuk tutarak ilerlemeniz yararınıza olacaktır.

802.11ac’ye geliştirme

Şimdiye kadar bahsettiğimiz ayarlamalar var olan kablosuz ağından maksimum verimi alabilmeniz içindi, fakat eğer en güncel 802.11ac teknolojisini kullanmıyorsanız, buna yükseltme yapmak ağ hızınızı gözle görülür oranda arttıracaktır. Her ne kadar 802.11ac teorik olarak maksimum 600Mbit/saniye hızına sahip olsa da, yeni 802.11ac modemler limitlerini 2.3Gbi/saniye hızına kadar çıkarabiliyorlar.

Tabi bunlar sadece hız limitleri, dolayısıyla gerçek kullanımda bu hızlara ulaşamayacaksınız. Sayılar sadece donanımın mükemmel olduğu, bağlantının hiçbir engele takılmadan sağlanabildiği durumlarda geçerli. Dolayısıyla dizüstünüzü modemini üzerine yerleştirseniz dahi bu sayılara ulaşamayacaksınız. Fakat hızınız gözle görülür oranda artabilir.

Mükemmel modemi almanız ise size biraz pahalıya patlayabilir –şu anki favorimiz ultra hızlı Asus RT-AC56U. Fakat bunun için 500 TL gibi bir meblağı gözden çıkarmanız gerekmekte. Ayrıca

Bağlı aygıtlara göz gezdirin – istenmeyen bir misafir geniş bandınızı sömürüyor olabilir

modemden tam verim alabilmeniz için dizüstü veya diğer aygıtlarınızın 802.11ac’nin maksimum hızını desteklemesi gerekmekte. En yeni modeller destekleyecektir, fakat siz yine de yatırım yapmadan önce bir kontrol edin.

Cevap gerçekten de kablosuz mu?

Son önerimiz size hileli bir soru gibi gelebilir: “Kablosuz ağ performansınızı arttırmanın en iyi yolu nedir? Kablosuz ağ kullanmamak”. Eğer PC’nizi odanızın öteki ucunda bulunan modemine bağlama imkânınız varsa, bunu yapmanız performansınızı Wi-Fi’ye oranla çok daha arttıracaktır. En belirgin seçenek powerline ağı kullanmanız. Bununla beraber iki ya da daha fazla sokette kablolu Ethernet bağlantısı sağlayabilir, koridor boyunca kablolarla uğraşmak zorunda kalmazsınız.

Tabi ki en mükemmel çözüm bu değil. Tüm aygıtlar etherneti desteklemiyor olabilir –özellikle de akıllı telefon ve tabletler. Bunun yanında ana devrelerde pürüzlere bağlı uzak mesafelerde sinyal düşüklüğü de yaşanabilmekte. Ev prizlerinin bir gigabit ethernet bağlantısı üzerinden 300 Mbit/saniye transfer hızına erişebildiği söyleniyor, fakat eğer bağlantıyı birkaç oda öteden sağlıyorsanız, beklentinizi 60Mbit/saniye üzerine oturtmak daha gerçekçi olacaktır.

Buna yönelik bir çözüm de powerline özellikli bir kablosuz ağ genişleticisi satın almak olabilir. Bununla modemini evinizin bir başka köşesine uzatabilir ve buradan bir kablosuz ağ yayını yapabilirsiniz. Powerline bağlantısı, direkt bir ethernet bağlantısı kadar hızlı olmayabilir, fakat telefon soketiniz modemini evinizin bir köşesine hapsediyorsa, bu seçeneği kullanmak sizin için en iyi tercih olabilir.

Wi-Fi sinyalinizi görselleştirin

Eğer kablosuz sinyal gücünüzün eviniz içinde nasıl dağıldığını görmek istiyorsanız, Android için WiFi Solver FDTD uygulamasını 2 TL’ye satın alabilirsiniz (<http://chip.tk/1GcGAui>). Bu küçük araçla evinizin kat planını yükleyebilir ve sanal modemi eviniz içerisinde değişik noktalara üzerlerine tıklayarak yerleştirebilirsiniz. Yaratılan görsel bir animasyon size kablosuz sinyalin eviniz içinde nasıl dağılacığını ve hangi engellerden sekip, ne tür engellemelerle karşılaşabileceğini gösterecek.

Her ne kadar WiFi Solver FDTD bazı ciddi fizik temellerine oturmuş olsa da, yaratılan animasyon tam olarak gerçeği yansıtmamakta: Odanın 3D görüntüsü tam olarak hesaba katılmıyor. Ayrıca şuan sadece 2.4 GHz sinyal haritası desteklenmekte. Fakat yine de sinyal dalgalarının nasıl dağılım gösterdiğine görsel olarak şahit olmanız açısından oldukça yararlı.

yorum@chip.com.tr

Ofisinizin performansını arttırın: İş bitirici 6 mobil uygulama

İster fabrika, ister toplantı odası olsun, işyerinde hangi ofise girerseniz girin, PC'den çok ya da tablet, ya da akıllı telefon göreceksiniz. İşler artık size en yakın cihaz hangisi ise onunla yürütülüyor. Bu demek oluyor ki sizin de iş klasmanında uygulamalara ihtiyacınız var.

Tan BODUR

Bu gibi araçlar ekip iletişiminden not almaya, proje yönetimine kadar her türlü görevi tamamlamanızda yardımcı olacak. Çoğu birden fazla platforma destek veriyor ve burada yazdıklarımız gerçek iş koşullarında test edildi. İşte sizin için seçtiğimiz 6 iş uygulaması ve onlardan en iyi performansı alabilmeniz için tavsiyeler:

1. Slack: Ekibinizle teması koparmayın (Android, iOS, OSX, Windows, Windows Phone)

Takım çalışması söz konusu olduğunda e-posta pek verimli bir iletişim aracı değil. Zaman kaybettiriyor, kolayca gözden kaçabiliyor, hassas bilgiler alakasız kişilere ulaşıyor ve birçok düzeltme ek olarak dolaştığı için ciddi derecede akıl karıştırıyor.

Slack, işlere farklı bir yönden yaklaşıyor: Yetişkinler için tasarlanmış, biraz farklı anlık mesajlaşma sistemi sayesinde e-posta ile yaşadığımız sorunların bir nebze önüne geçebiliyoruz. Her proje veya grup, aynı Twitter gibi hashtag kullanılarak ayrı kanallara ayrılıyor (örn. #Pazarlama ekibi veya #SonbaharPazarlamaKampanyası gibi). Her grubu gerektiğinde alt gruplara bölmek de mümkün. Böylece konuyla ilgili herkes iletişimde kalırken görevle ilgisi olmayan kişileri rahatsız etmek gerekmiyor.

Her kanalda gerçekleşen tüm görüşmeler tek bir başlık altında akıyor. Her konu için ayrı başlık açmaya gerek kalmıyor. E-posta

yazarken özel konu başlıkları yazmaya alışmış kişiler için bu ilk başta düzensizlik gibi gelse de kısa süre içinde alışılıyor ve her şeyin aynı konu altında olması kolaylık sağlıyor. Hızlı arama işlevi sayesinde arama terimleri sonuçlarda işaretleniyor ve genel olarak istediğiniz anda eski görüşmelere anında ulaşma imkanı bulabiliyorsunuz.

Ayrıca diğer kanal üyeleri ile dosya paylaşabiliyor, bu dosyalar üzerinde yorumlar yapabiliyorsunuz. Yorumlar dosyaların yanında yer alıyor, böylece örneğin bir taslak üzerine yapılmış tüm yorumları görmek için gelen kutusunu taramak zorunda kalmıyorsunuz.

Slack, hemen her platformda çalışıyor. Dolayısıyla cihazınız ne olursa olsun iletişime dahil olabiliyorsunuz. Yazılım ücretsiz olarak sunuluyor; ancak 10 bin mesajı geçen arşivlerde arama yapabilmek isterseniz kullanıcı başına ayda 7 dolardan başlayan ücretli versiyonları da deneyebilirsiniz. Slack gayet akıllı bir iş planı; zira birkaç hafta kullandıktan sonra 500 küsur okunmamış e-postaya geri dönmek istemiyorsunuz.

2. Evernote uygulamaları ile notlarınızı organize edin (Android, iOS, OSX, Windows, Windows Phone)

Steve Jobs ,daha iPad fikrini bile ortaya atmadan önce Evernote profesyoneller tarafından en çok tercih edilen not uygulamasıydı.

Sunrise

Bugün bu program, Evernote ana uygulaması altında çalışan bir çok ufak araçtan müteşekkil bir Evernote ailesine dönüştü.

Penultimate, iPad için geliştirilmiş bir dijital el yazısı uygulaması. Jot Script Evernote Edition model bir stylus kalem ile birlikte kullanıldığında uygulama bize tablet ekranına el yazısı yazmanın artık verimli bir iş olabileceğine ikna edebildi. Bunun nedenlerinden biri de ekranın ufak bir bölümünü kaplayan ve siz yazdıkça sayfayı ekranda kaydırarak, böylece gerçek bir kalem ve kağıt kullanıyormuş hissi veren Zoom kutucuğu. Doktor yazısı gibi kargacık-burgacık el yazıları arasında başarılı arama ve karakter tanıma yapabilen Penultimate ile yazılarınız Evernote uygulamasına sorunsuz olarak kaydediliyor.

iOS için bir de Scannable uygulaması mevcut. Bu uygulama, yazılı metinleri veya el yazısı ile oluşturulmuş belgeleri (Post-it notları veya gider pusulaları gibi) Evernote klasörlerinize (ya da belgede tarih yer alıyorsa Takvim randevularınıza) kaydedebiliyor. Scannable veya mobile Evernote uygulamaları ile bir kartvizit taradığınızda bilgiler hem dijital hale getirilip mevcut adres defterinize kaydedilmek üzere hazırlanıyor, hem de LinkedIn için hızlı bir link oluşturuyor ve iş ilişkilerinizi düzenlemek için fazladan zahmete girmenizi engelliyor.

Son olarak platformlar arası Skitch uygulaması, çok güzel bir özelliğe sahip: Google haritalar ile anında bağlantı kurabiliyor. Böylece örneğin bir toplantının ya da işyerinizin adresini paylaşmak istediğinizde bu uygulama işlerinizi kolaylaştırıyor.

3. Sunrise: Tüm takvimler elinizin altında (Android, ChromeOS, iOS, OSX, Windows)

Sunrise, Win Phone dışındaki tüm popüler platformlarda çalışan bir Takvim yöneticisi. Belki de Microsoft bu yüzden 100 milyon dolar ödeyerek yayıncısını satın aldı. Umarız yazılım devi bu adımı diğer platformdaki geliştirmeleri sona erdirmek için atmamıştır, çünkü Sunrise için uygulama mağazalarındaki sayısız takvim yazılımı arasında en iyisi diyebiliriz.

Sunrise, başarısını birçok profesyonel ve kişisel takvim sistemi bir araya getirebilme yeteneğine borçlu. Exchange, Google ve iCloud etkinliklerinin yanı sıra, Evernote, GitHub ve LinkedIn hatırlatmalarını da kullanabiliyor. Sunrise tüm bunları tek bir zaman çizelgesi görünümü altında toplayıp, örneğin önümüzdeki haftaya ait tüm etkinlikleri hava durumu ile birlikte görüntüleyebiliyor.

Takvim etkinlikleri, tanımlarına göre otomatik atanan ikonlarla temsil ediliyor. Örneğin içinde “röportaj” kelimesi geçen bir etkinliğe küçük konuşma balonları, “yaşgünü” kelimesine ise renkli bir balon ikonunu alıyor. Android veya iOS üzerinde yeni bir randevu yarattığınızda sanal bir saat üzerinde zamanını belirleyebilirsiniz. Bu da geleneksel kaydırma menülerinden çok daha kul-

Cogi

lanışlı. Android kullanıcıları ayrıca yaklaşan randevularını tek bir ekranda, uygulamayı açmadan görebilmek için Sunrise widget eklentisini kullanabiliyorlar. Masaüstü kullanıcıları için ise Sunrise, bir Google Chrome uygulaması olarak kendi penceresinde kullanılabilir. Burada ilgili güne ait kutuda boş bir alana çift tıklayarak yeni bir randevu oluşturmak mümkün.

4. Cogi: Toplantıları kısa kesin (Android, iOS)

En iyi stenografi uzmanı bile yazarak not almanın bir görüşmede nelerin nasıl konuşulduğunu anlamada verimli olamayacağını bilir. Cogi, bu önemli anları yakalamak için toplantı notlarını veya bütün bir ses kaydını tutma ve dinleme zahmetinden kurtarıyor.

Cogi'nin kullanımı oldukça basit. Toplantı başladığında devreye giriyor ve sadece Highlight düğmesine bastığınızda kayıt yapıyor. Kimin, ne zaman önemli bir cümle sarf edeceğini bilmediğimiz için Cogi, bir tampon ses belleği oluşturuyor. Böylece siz düğmeye bastığınız anda ses kaydı, önceki 15 saniyeyi de içine alacak şekilde yapılıyor. İsterseniz bu tampon süreyi 5, 15, 30 veya 45 saniye olarak belirleyebilirsiniz.

Sizin için önemli olan kısım bittiğinde düğmeye tekrar basarak programın bekleme konumuna dönmesini sağlıyorsunuz. Kayıtlar için bir sınır mevcut değil. İster 5 saniyelik, ister 30 dakikalık bölümler kaydedebilirsiniz. Burada ana fikir, sadece önemli noktaları toplayarak daha sonra üzerinden geçtiğinizde hem daha az zaman harcamak, hem de konsantre bir bilgi biriktirmek.

Toplantıya ait tüm ses kaydı parçaları grup halinde tek bir seans olarak saklanıyor. Bu parçalara etiketler atanabiliyor, hatta seanslara yazılı notlar ve fotoğraflar da iliştilerebiliyor. Ayrıca seanslara da etiket verilebiliyor. Uygulama, seanstaki konuşmacıların isimleri dışında standart #Önemli, #Hatırlatma gibi hazır etiketler atamanıza da olanak tanıyor. Etiket ve notlar daha sonra arama işlevi ile bulunabiliyor.

Uygulama şu anda ücretsiz olarak sunuluyor. Ancak isterseniz ücret karşılığında aldığınız ses notlarının yazıya dönüştürülmesini (deşifre edilmesini) talep edebilirsiniz. Uygulamanın temel amacı yalnızca önemli anları kaydetmek olduğu içindeşifre işini kendiniz yapmanız da pek uzun sürmüyor.

5. Minutes: Toplantılarınızın kaydını tutun (iPad)

Aynı Cogi gibi, Minutes uygulaması da toplantı bittiğinde önemli noktaları unutmanızı engelliyor. iPad üzerinde sürekli bilgi girmek sizi yormuyorsa önemli anları kaydedip toplantı bittiğinde katılımcılara gönderebilirsiniz.

Uygulamayı çalıştırdıktan sonra toplantınızın açıklamasını yazıyor, bu toplantının daha önce takviminizde işaretlenmiş olup olmadığını belirtiyorsunuz. Bu noktada Minutes isterseniz top-

Minutes

lantı için bir başlık oluşturabiliyor. Ardından iPad adres defterinizden katılımcıları ekliyorsunuz. Bir katılımcının eposta adresi sizde bulunmuyorsa kişinin adı turuncu renkte belirliyor. Böylece istediğinizde adresini girebiliyorsunuz. Minutes formunda ayrıca bir de hazırlık alanı mevcut. Burada size özel kalacak notlar alabiliyor (sonraki toplantılar için yapmayı planladığınız hazırlıklar gibi), ya da isterseniz her zaman yaptığınız gibi notlarınızı girebiliyorsunuz. Uygulamanın genel görünümü gayet açık. Biçimlendirme seçenekleri pek fazla değil, örneğin altı çizili veya kalın harfler kullanmıyor, numaralandırma yapamıyorsunuz. Genel notlar almanın yanı sıra uygulama eylem noktaları da yaratmanıza ve katılımcılar arasından sorumlu kişiyi belirlemenize, teslim tarihi ya da zaman sınırı girmenize de izin veriyor.

Toplantı bittiğinde ve tüm notlar alındığında tek bir düğmeye basarak bütün bilgileri katılımcılarla paylaşabilir, bir sonraki toplantıda ise önceki notlarınızı gözden geçirip iki toplantı arasındaki verimliliği değerlendirebilirsiniz. Minutes işlerinizi daha derli toplu ve doğru zamanda yapmanızı sağlıyor.

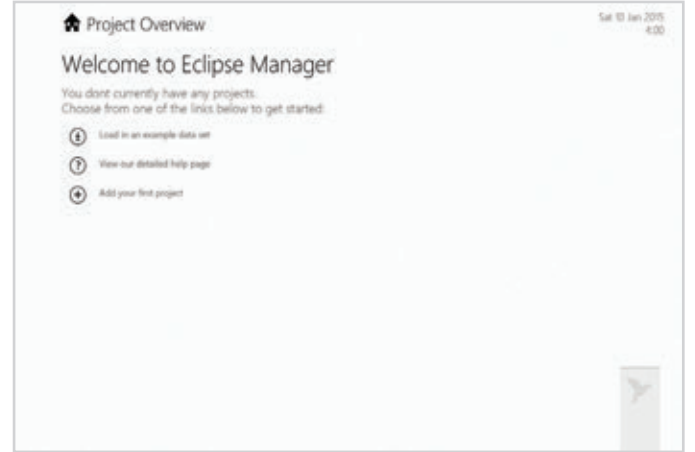
6. Eclipse Manager: Proje yönetimi (Windows 8)

Aynı anda birden çok proje yükleniyorsanız Windows 8 üzerinde Eclipse Manager programını tercih edebilirsiniz. Her proje için gerekli görevleri tek tek takip etmenize, önemli olanları belirleyip önemsiz olanları ileriye atabilmenize yardımcı oluyor.

Eclipse Manager arayüzü Klasörler, Projeler ve Görevler olarak ayrılmış. Klasörler benzer özellikte (örn. uygulama geliştirme) projeleri bir arada toplayarak organize ediyor. Projeler ise (örn. adres defteri uygulaması), bir dizi görevi (örn. ana ekran görünümü) kapsıyor. Her projede üç (açık hesap, iş bitiminde veya saat başı gibi) alternatif ile fiyatlandırma takibi yapılabilir. Eğer saat başı ücretlendirilen bir iş yapıyorsanız bu uygulamayla bir göreve ne zaman başladığınızı ve ne zaman bitirdiğinizi belirleyerek fatura sürecinde sorun yaşamıyorsunuz.

Her görev önem dereceleri, teslim tarihi ile sınıflandırılabilir ve projeler altında başka sütunlarda sıralanabilir. İsterseniz projeler altında "yapılacak işler" veya "tamamlanmış işler" gibi sütunlar ya da alt kategoriler yaratabiliyorsunuz.

Eclipse piyasada bulacağınız en gelişmiş görev yöneticisi değil. Örneğin grafikler veya destek tablolar yaratmak mümkün değil, ya da "A ve B görevleri tamamlanmadan C görevini yapmaya izin verme" gibi koşullar oluşturulmuyor. Ayrıca projenin için genel bir teslim tarihi atayamıyorsunuz. Yine de böylesine basit bir kullanımla Eclipse gayet çekici. Yazılımı kurduğunuz andan itibaren birkaç dakika içinde çalışmaya başlayabiliyorsunuz. Proje ve görevlerinizi girdiğinizde zaman çizelgesi görünümünden yapmanız gereken işleri takip edebilirsiniz. Ayrıca program Windows 8'in

Eclipse Manager

Canlı kutucuklar özelliğini de kullanıyor ve programı açmak zorunda kalmadan sıradaki işleri görebilmenize olanak tanıyor.

İş verilerinizi nasıl güvende tutacaksınız?

Küçük işletmelerin çoğunda, iş için mobil uygulama kullananlar, uygulamaları kendi cihazlarında da kullanacaklardır. Bu durumda şirkete ait hassas bilgileri nasıl koruyabilirsiniz? Android, iOS ve Windows, çalışanların cihazlarındaki iş verilerini yönetme anlamında kendi çözümlerine sahipler, ancak bir de yönetim yazılımına ihtiyaç var.

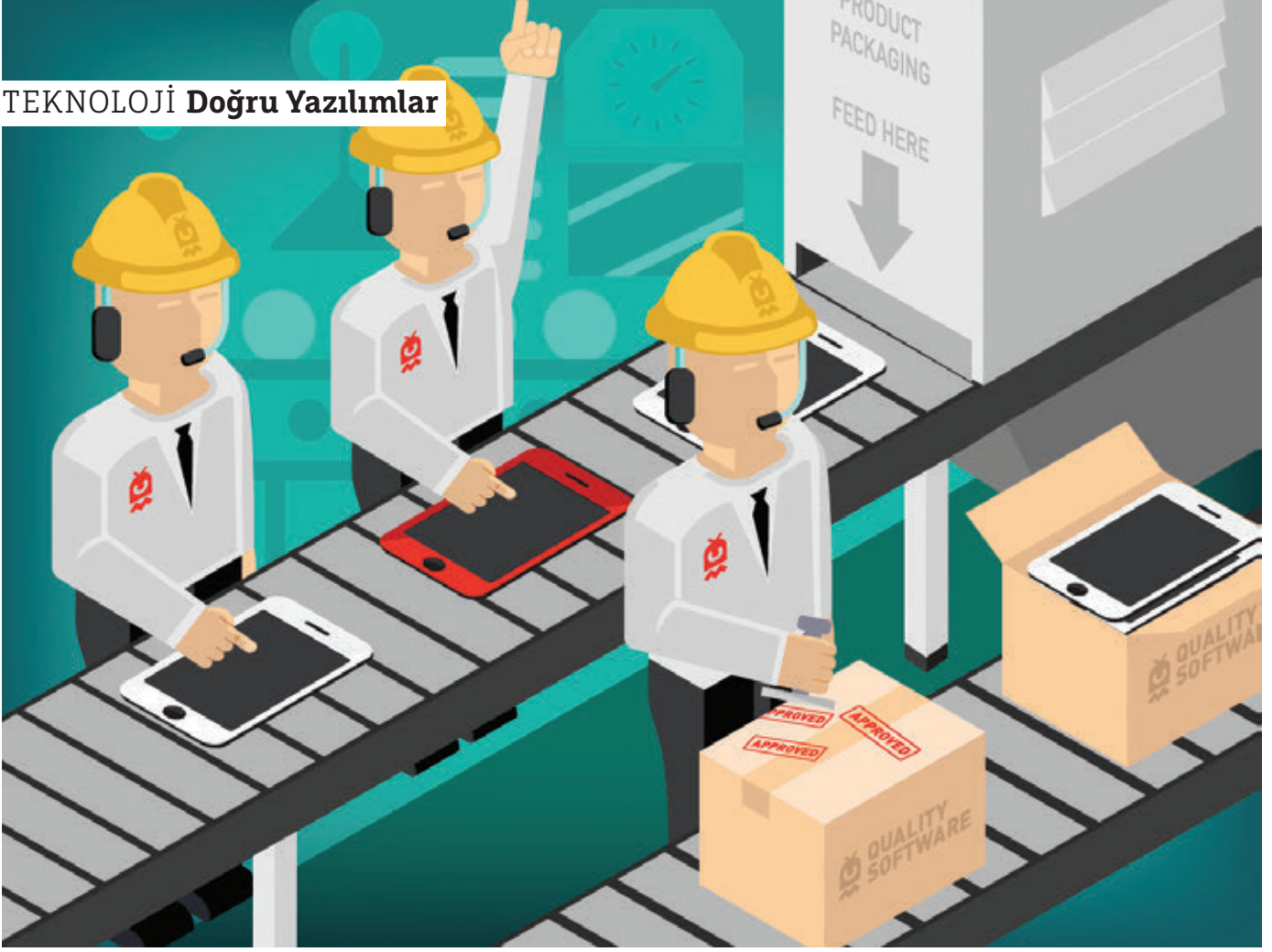
Google kısa süre önce, Android 5 (Lollipop) kullanan cihazlarda iş profillerini tanıttı. İş odaklı uygulamalar, e-posta ve internet gibi uygulamalar için özel bir kullanıcı profili oluşturuluyor. Şifrelenen bu profil istendiğinde firmanın BT departmanı tarafından uzaktan silinebiliyor ve bu durumda çalışanın kişisel verileri zarar görmüyor.

Google aynı zamanda önceki sürümlere sahip cihazlar için bir de Android for Work uygulaması geliştirdi. Bu uygulama iş yazışmalarını, takvimleri, kişileri ve iş için onaylanmış programları cihazın ana ekranında ayrı bir klasör içinde tutuyor ve firmanın BT departmanı tarafından yönetilen uygulamaların köşesinde ufak bir Evrak Çantası ikonu belirliyor. Kurumsal mobilite yönetimi hizmeti sunan (tabii ki Google da dahil) birçok firma Android Work profillerine destek veriyor.

Apple da iPhone ve iPad cihazlardan işe ait verileri uzaktan silerken kişisel verileri tutma özelliği sunuyor. Ayrıca çalışanların şirket tarafından onaylanmış programları indirip kurabilecekleri, kendi uygulamalarını oluşturup sadece iş arkadaşlarıyla paylaşabilecekleri, bunları yaparken standart App Store süreçlerinden geçmek zorunda kalınmayan dahili uygulama portallarına da izin veriliyor. Şirketlerin BT departmanları ayrıca çalışanların iş için kendi mobil cihazlarını kullanmalarına olanak tanıyan BYOD ("Bring Your Own Device- Kendi cihazını getir) sisteminde de güvenlik unsurunu özellikle öne çıkarttıklarından, bazen çalışanlara standart 4 basamaklı şifre yerine 37 karaktere kadar uzayan şifreler oluşturmaları, ya da belirli bir sayıda hatalı şifre denemesi ardından cihazı tamamen silme özelliğini etkinleştirmeleri konusunda baskı yapıyorlar.

Windows tarafında ise System Center 2012 R2, BYOD yönetim özelliklerinin çoğunu bünyesinde barındırıyor. BT uzmanlarının işine yarayacak önemli bir özellik ise çalışanların geleneksel masaüstü programları veya Modern uygulamaları çalıştırırken VPN üzerinden bağlantı koşulu getirebilmesi. Bu sayede çalışanlar kendi cihazlarını halka açık WiFi noktalarında kullanırken iş verileri tehlikeye girmiyor.

yorum@chip.com.tr

Asla indirmemeniz gereken yazılım ve uygulamalar

Bir programın popüler olması, bunu hak ettiği anlamına gelmiyor. CHIP, sizlere hangi yazılımlardan uzak durmanız, bunların yerine hangi alternatiflere yönelmeniz gerektiğini gösteriyor.

Ozan KAYA

CHIP'in hemen hemen her sayısında sizlere PC ve mobil aygıtınızdan web kullanımınızı geliştirecek en yeni ve ücretsiz yazılımlarla ilgili tavsiyelerde bulunuyoruz. Peki ya bizim yüksek standartlarımızı karşılamayan, fakat yine de her hafta on binlerce kullanıcı tarafından indirilen yazılımlar? Normalde makalelerimizde bunlara yer verip, gereksiz reklamlarını yapmak istemezdik. Fakat bu makalemizde gereğinden fazla abartılmış 25 bilgisayar, telefon ve tablet aracını sıralayarak, bir istisna yapıyoruz. Ayrıca bu araçlar yerine kullanabileceğiniz ücretsiz alternatifleri önerip, bu istenmeyen çöpleri nasıl kaldıracağınızı da göstereceğiz.

15 İŞE YARAMAZ PROGRAM

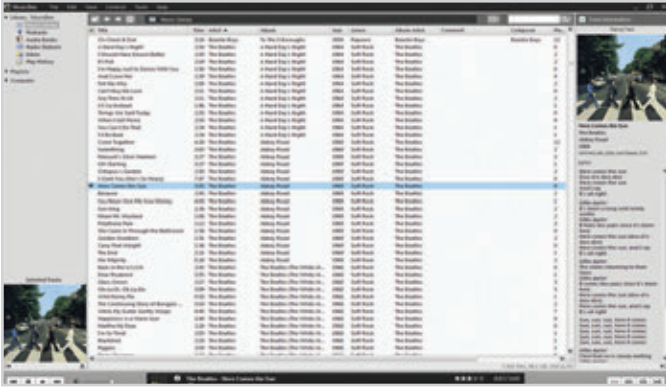
MEDYA YÖNETİCİSİ

Apple iTunes

<http://chip.tk/1JcxXGv>

Nesi kötü?

Her geçen gün daha az kullanıcı Apple ürünlerini iTunes ile eşler oldu. Bunun nedeni eşleme işleminin giderek zorlaşması ve iCloud kullanmanın çok daha basit oluşu. Eğer iPhone, iPad ya da Mac kullanmıyorsanız, ses ve videolarınızı yönetme konusunda gereğinden çok kaynak harcıyıp da halen yavaş çalışabilen iTunes ha-

MusicBee en iyi müzik yöneticilerinden biri.

rici diğer araçlar kullanabilirsiniz. Apple'ın yazılımı hiç de kullanışlı değil, yıllar içerisinde eklenen değişik özellikler kullanımı bir hayli karmaşık hale getirmiş (muhtemelen çoğu özelliği zaten kullanmıyorsunuzdur).

Yerine ne kullanabilirsiniz:

iPhone ve iPad ile içeriğinizi kendiniz de yönetebilirsiniz. Eğer PC'nizdeki müzikler için kullanışlı ve ücretsiz bir yönetici istiyorsanız, size tavsiyemiz büyük müzik kütüphanelerini yönetme, meta verileri ekleyip, düzenleme, CD'den yazım, bağlı aygıtlarla eşleşim, web radyo istasyonları ve müzik blog'larından yayın, parti oynatma listeleri yarama, lirik gösterimi gibi birçok özelliğe sahip MusicBee'yi kullanmanız (getmusicbee.com). Ayrıca eklentilerle özellik yelpazesini daha da geliştirebiliyorsunuz. Üstelik tüm bunları yaparken iTunes'da olduğu gibi size performans sorunları da çıkarmıyor.

GÜVENLİK ARACI

Microsoft Security Essentials

<http://chip.tk/1JcAgco>

Nesi kötü?

Her ne kadar malware'e karşı hiç korunmamaktan iyi olsa da, Microsoft Security Essentials'ı kurmanın pek de bir anlamı yok. Dennis Technology Labs'da (www.dennistechnologylabs.com) yapılan güncel testlerde Microsoft'un yazılımı, test PC'lerine yapılan saldırıların sadece %68'ini engelleyebilmekle maalesef sonuncu sırada yer aldı. Kulağa kötü gelse de bu noktaya %56'lardan geldiğini de unutmayalım. Microsoft ta Securitiy Essentials'ın güvenli bir sistemin sadece tabanını oluşturduğu ve bunun yanında başka bir anti-virüs yazılımı kullanımının şart olduğunu itiraf etmiş. Dolayısıyla listenin sonunda yer alışı pek de yadırgamamak lazım.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Avast Free Antivirus 2015 (www.avast.com) Security Essentials'a göre çok daha iyi ve güvenilir bir çözüm. Aynı Dennis Technology Labs testlerinde gelen tehditlerin %98'ini engellemeyi başarmış. Bu da onu en güvenilir ücretsiz araç konumuna getirmekte. Smart Scan özelliği diğer tüm tarama seçeneklerini kapsamakta ve tek bir tıkla tüm problemlerinizi çözecek kuvvette. Ayrıca yerel ağınıza olası zaafılara karşı tarayan Home Network Security tarama özelliği ve şüpheli eklentileri kaldıran Browser Cleanup aracına da sahip.

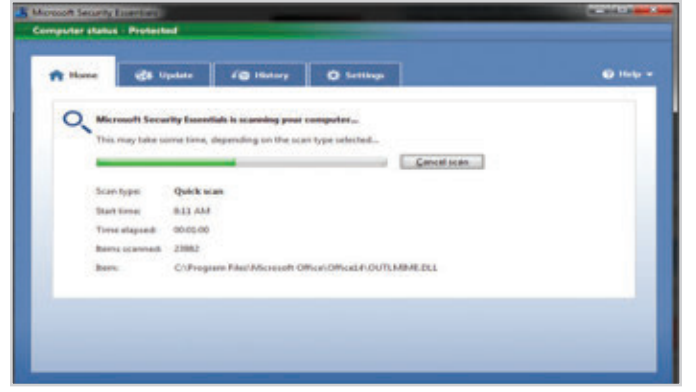
REKLAM ENGELLEYİCİ

Adblock Plus

adblockplus.org

Nesi kötü?

Adblock Plus, tarayıcınızda reklamları engelleyerek PC'nize daha iyi bir performans ve daha çok hafıza kazandırmakta. Çünkü gösterilen reklamlar da bilgisayar kaynaklarınızı tüketerek sisteminizi

Microsoft'un programı sadece temel bir güvenlik sağlar.

yavaşlatmakta. Testler de gösteriyor ki açılan reklamlar Firefox'un kendisinden daha çok hafıza harcamakta. Adblock ise tam da bu noktada devreye girerek problemi çözüyor.

Bir diğer problem ise Adblock Plus'ın beyaz listesindeki bazı 'kabul edilebilir' reklamların aradan sıyrılmasına izin vermesi. Google, Microsoft ve Amazon gibi dev isimler belirli bir ücret ödeyerek bu listeye girmiş olabilirler. İsterseniz bu özelliği kapatabilirsiniz, fakat çoğu kullanıcının bunu yapabildiğinden haberi yok.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Chrome, Firefox ve Safari kullanıcıları için en az Adblock Plus kadar güvenilir bir eklenti olan uBlock'u kullanmalarını öneriyoruz (chrismatic.io/ublock) (ikisi de aynı engelleme listelerini kullanmakta). Aracın çok fazla özelliği yok, fakat reklam engelleme görevini eksiksiz yerine getirmekte.

SİSTEM OPTİMİZASYONU

PC Pitstop PC Matic

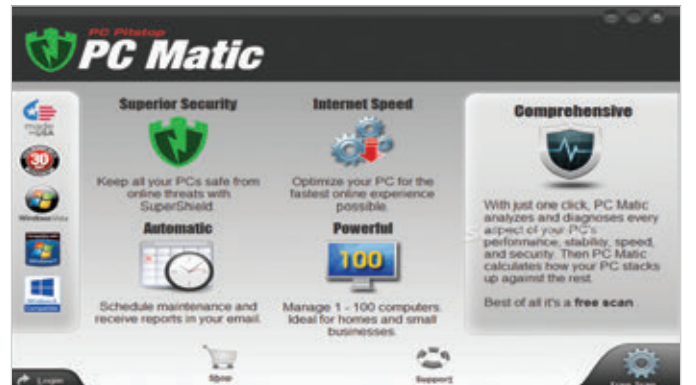
www.pcpitstop.com

Nesi kötü?

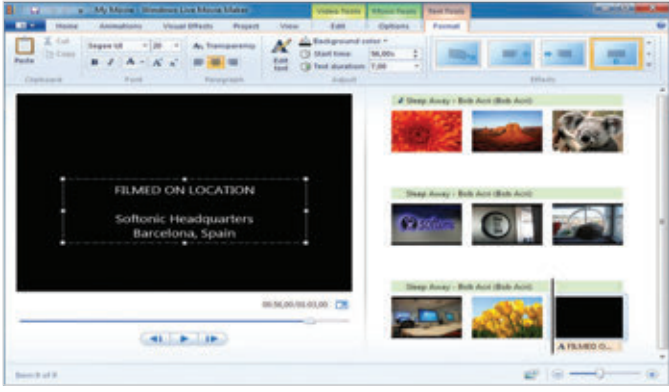
PC Pitstop PC Matic muhtemelen en işe yaramaz hepsi bir arada sistem aracı. Her ne kadar ücretsiz sürümü yazılımları tamir etmeden sadece tarayabilse de, araç PC'nizi temizleyip, hızlandırabileceğinizi iddia etmekte. Eğer araçla sisteminizi geliştirmek istiyorsanız, yıllık ücret ödeyerek PC Matic'in tam sürümünü edinmeniz gerekmektedir.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Synei System Utilities (www.synei.com) tek tıkla bakım modu, PC modifiye, disk birleştirici, bellek temizleyici ve Kayıt Defteri hata gidericisi gibi araçlar sunmakta. Ayrıca ihtiyacınız olduğunda PC'nizin performansını anında arttırabilen bir Turbo Moda da sahip.

Pc Matic neredeyse hiçbir işe yaramıyor.

Live Movie Maker uzun zamandır güncellenmiyor.

VIDEO DÜZENLEYİCİSİ

Windows Live Movie Maker

<http://chip.tk/1JcCMj1>

Nesi kötü?

Microsoft'un video düzenleme aracına son birkaç senedir güncelleme paketi çıkarılmadı, dolayısıyla yaşını biraz göstermekte. Ayrıca diğer araçlarda bulunan sofistike özelliklerden yoksun ve var olan özellikleri ise sonuca pek de etki etmemekte.

Diğer bir kötü yanı ise Movie Maker'ı sadece Windows Live Essentials paketi ile yükleyebiliyor olmanız. Bu durumda diğer gereksiz programları kurulumda etkisizleştirmeniz gerekecek. Ayrıca isterseniz de, istemeseniz de Windows Photo Gallery programını yüklemek zorunda kalacaksınız.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

VSDC Free Video Editor (<http://chip.tk/1JcCVTr>) tamamen çizgisel olmayan ve Movie Maker'ın aksine devamlı güncellenen bir video düzenleyicisi. Sihirbaz temelli arayüzü sahne eklemeyi ve zaman tüneline geçişler eklemeyi hızlandırıp, oldukça kolaylaştırıyor. Ayrıca Oto Kontrast, ısı keskinleştirme, Buğu, Eski Film gibi filmlerinizi geliştirip, derinlik katabilecek birçok ses ve video efekti de sunmakta.

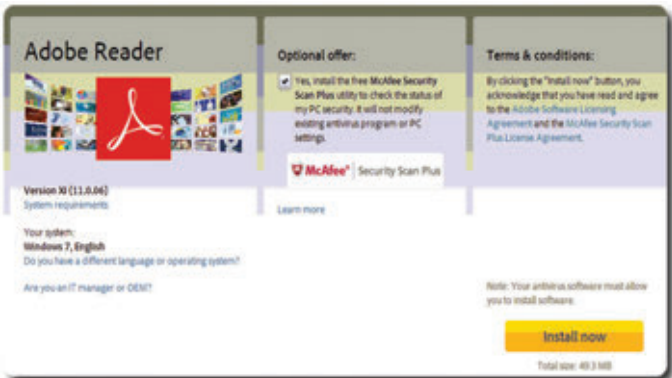
PDF OKUYUCU

Adobe Reader

get.adobe.com/reader

Nesi kötü?

Adobe Reader, PDF dosyalarını görüntüleme işini (yavaş olsa da) yerine getiriyor, fakat web tabanlı kurucusu size her seferinde yanında gelen ek programları da yükletmeye çalışmakta (McAfee Security Scan Plus gibi). Eğer dikkatli değilseniz, kazara bu programı yüklemeniz işten bile değil. 50 MB'lık cüssesine naza-

Adobe Reader güvenli değil ve çok ağır çalışıyor.

MINİ ATÖLYE

Yazılımları PC'nizden tamamen kaldırın

1 Eğer popüler, fakat hataya elverişli programınızı, önerdiğimiz bir yazılımla değiştirmek istiyorsanız, önceki programı sisteminizden tamamen kaldırmanız gerekmekte. Bunu program, tarayıcı araç çubukları ve Windows uygulamalarını kaldırabilen IObit Unistaller ile yapabilirsiniz (<http://chip.tk/1JcDLj5>).

2 Herhangi bir programı kaldırmak için, ilgili Uninstall butonuna tıklayın. Batch Uninstall'ı açıp, silmek istediğiniz programları işaretleyerek programları toplu halde de kaldırabilirsiniz. Kaldırma işlemi başlatmak için Uninstall butonuna tıklayın. Eğer isterseniz, geri dönüş noktası da oluşturabilirsiniz.

3 Standart kaldırma işlemi tamamlandığında size Powerful Scan seçeneği sunulacak. Bu seçenek bilgisayarınızı program artıklarına karşı tarayacaktır. Bunları kaldırarak performans ve bellek alanı kazanabilirsiniz.

ran program kaynak harcamakta, fakat sorunun ana kaynağı güvenlik. Güvenlik uzmanı Secunia'nın (secunia.com) güncel verileri gösteriyor ki program güvenlik zaafılarıyla dolu. Bu açıklar hacker'lar tarafından hedef alınabilir. Secunia'nın bir diğer bulgusu da program kullanıcılarının %62'sinin programı düzenli olarak güncellememesi. Tabi bu programı ayrıca tehlikeli hale getirmekte.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Piyasada Adobe Reader'dan daha hızlı ve güvenli birçok araç bulunmakta. En iyilerinden biri oldukça hafif ve yararlı özelliklerle dolu olan Foxit Reader (www.foxitsoftware.com). Araç ile PDF dosyalarını açıp, görüntülemenin yanı sıra, bu dosyaları düzenleyebilir, sıfırdan yenilerini değişik yollarla yaratabilirsiniz. Ayrıca PDF dosyalarınıza pul basabilir, imzalayabilir, filigran ekleyebilir, e-mail veya sosyal medya siteleriyle paylaşabilirsiniz.

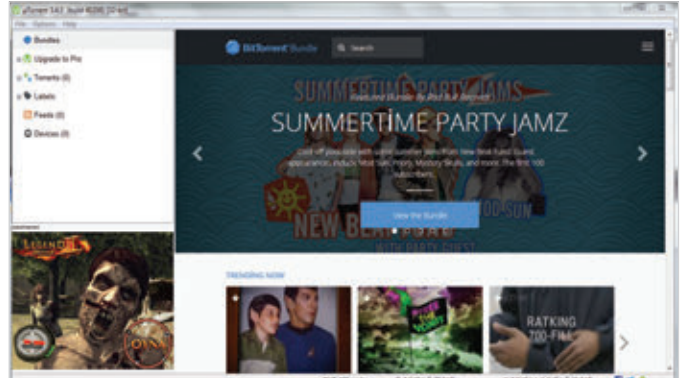
DOSYA PAYLAŞMA ARACI

uTorrent

www.utorrent.com

Nesi kötü?

Popüler BitTorrent uygulaması kurulum sırasında reddetmek zorunda olduğunuz sürüyle paket programla birlikte gelmekte. Son zamanlarda bunlara Epic Scale adında sizden Litecoin (Bitcoin'in bir benzeri) aşırıya çalışan bir program da eklendi. Program, PC

uTorrent beraberinde birçok gereksiz şey yüklemek istiyor.

kaynaklarınızı talan ederek sanal banknot basmakta. Bazı kullanıcılar bu programların kurulum sırasında bilgileri haricinde yüklendiğini iddia etmekte, fakat uTorrent suçlamaları reddediyor. Torrent aracının bir diğer kötü yanı ise sizi reklama boğması (bunu nasıl yapacağınızı biliyorsanız, etkisizleştirebiliyorsunuz). Ayrıca dosyaları mobile uyumlu formata çevirmek gibi bazı özellikler sadece ücretli sürümde bulunmakta.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Favorilerimizden biri ücretsiz, hafif ve Windows, Mac OS X ve Linux'da çalışabilen BitTorrent uygulaması qBittorrent (www.qbittorrent.org). Program uTorrent benzeri bir arayüze sahip ve çok çeşitli özelliklerle dolu. qBittorrent'i uzaktan web arayüzüyle kontrol edebiliyorsunuz; geniş bant takvimleyicisiyle indirmelerinizi daha uygun (ve hızlı) zamanlarda başlamları konusunda komutlayabilirsiniz ; çoklu dosyaları izin halinde indirebiliyorsunuz. qBittorrent, uTorrent'in sahip olduğu tüm özellikleri barındırmasa da, beraberinde ekstra program ve reklamlar da getirmemekte.

KURTARMA ARACI

EaseUS Data Recovery Wizard Free

<http://chip.tk/1JcDj4t>

Nesi kötü?

Bu kapsamlı kurtarma aracı kazara, çökme veya malware sonucu silinen dosya ve öğeleri, hatalı bölme sonucu kaybolan verileri kurtarabiliyor. Fakat ücretsiz sürümü 1 GB'lık veri kurtarma limitine sahip. Bu eğer sadece birkaç belge veya fotoğraf kurtarmak istiyorsanız size yeterli gelecektir, fakat durumunuz bu değilse pek de işe yaramamakta.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Recuva (www.piriform.com) herhangi bir limit koymadan kayıp dosyalarınızı bulup, kurtarabilmekte. Ayrıca kurtarma işlemi boyunca size yardımcı olan bir Wizard Mod'a sahip. Eğer olaya daha detaylı müdahil olmak istiyorsanız Advanced Mode'u da kullanabilirsiniz.

SİSTEM ARACI

Anvisoft PC Plus Free

www.anvisoft.com

Nesi kötü?

Program, yaygın PC sorunlarına ilişkin 30'u aşkın tek tık çözümü sunmakta. Fakat ana ekranda listelediği problemlerin çoğuna derman bulamıyor. Belli problemlerin çözümü olsa da, etrafta bu problemlerin daha kullanışlı çözümleri bulunmakta.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Windows Repair (<http://chip.tk/1JcDuN2>) yaygın Windows problemlerinin bazılarını çözebilme. Ayrıca sizlere bu problemlerin çözümünde eşlik eden kullanışlı bir sihirbaz arayüzüne de sahip

Anvisoft PC Plus problemleri çözemiyor

MINİ ATÖLYE

Uygulamaları Android aygıtınızdan kaldırın

1 Telefon ve tabletinizden bir şey kaldırmadan önce ücretsiz 360 Security uygulamasını yükleyin. (<http://chip.tk/1JcGh8W>). Bunu neden yapmanız gerektiğini adım 3'de açıklayacağız. Ayarlar'a girin, Uygulamalar'a tıklayın (ya da Uygulama Yöneticisine). Ardından kaldırmak istediğiniz uygulamayı seçin. 'Durdurmaya zorla', 'Önbelleği temizle' ve 'Veriyi sil'e tıklayın.

2 Bu işlem uygulama tarafından yaratılmış verileri silecektir. Bu seçeneklerden bazıları silik gözükebilir, bunları göz ardı edebilirsiniz. 'Kaldır' butonuna tıklayın ve uygulamayı kaldırmak istediğinizi onaylayın. Uygulama fazla uzun sürmeden kaldırılacaktır.

3 Uygulamaların çoğu tamamen kaldırılır, fakat bazıları arkalarında izlerini bırakmakta. 360 Security ise arkaplanda çalışıp, tüm kaldırmaları gözlemlemekte. Eğer geride bir atığın kaldığını tespit ederse, size bunları silmek için seçenek sunmakta. Ayrıca uygulamanın kendi kaldırma özelliği de bulunmaktadır.

IE 11 için çok daha iyi alternatifler var

(ya da eğer isterseniz direkt olarak Repairs alanına gidebilirsiniz). Program tanımladığınız problemlerin yanında sisteminizde potansiyel olarak sorun yaratabilecek problemleri bulup, tamir edebilme özelliğine de sahip.

TARAYICI

Internet Explorer 11

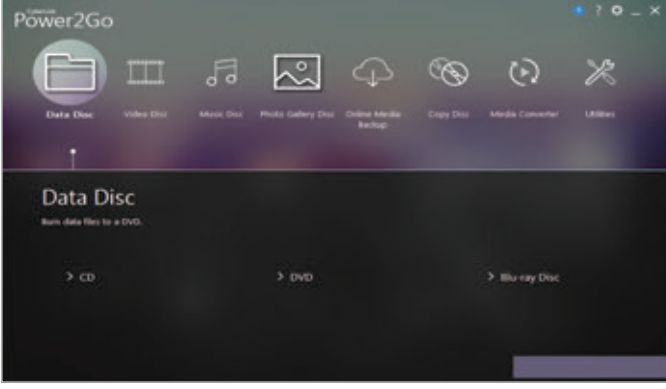
<http://chip.tk/1JcDzQU>

Nesi kötü?

Internet Explorer'in kolay hedef olduğunun farkındayız, fakat halen birçok kullanıcı Microsoft'un tarayıcısını kullanmakta. Sebebi anlamak güç, çünkü piyasada çok daha iyi alternatifler mevcut. Her ne kadar Internet Explorer 11, önceki sürümlere göre bir hayli gelişim göstermiş olsa da, halen siteleri düzgün şekilde açamama gibi sorunlar yaşayabiliyor. Ayrıca çoklu kullanıcı ve eşleme desteği de sunmamakta (Windows 7 öncesi sürümlerde). Eklentilerle değişik özelliklere sahip olabilirsiniz, tabi eğer bulabilirsiniz.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Chrome (www.google.com/chrome) aklımıza gelen ilk alternatif. Yedeklemekten, eşlemeye, geniş eklenti yelpazesinden, web uygulama ve temalarına kadar modern bir tarayıcıdan bekleyeceğiniz tüm

Power 2 Go ücretli yükseltme isteyip duruyor

özelliklere sahip. Devamlı olarak güncellenmekte, dolayısıyla yeni özellik ve ayarları anında edinebiliyorsunuz. Deneyebileceğiniz bir diğer alternatif ise aynı oranda iyi olan Mozilla'nın Firefox tarayıcısı.

DİSK YAZMA ARACI

CyberLink Power2Go Essentials

<http://chip.tk/1JcDPQ2>

Nesi kötü?

Piyasada seçebileceğiniz pek çok disk yönetme aracı mevcut, fakat CyberLink Power2Go Essentials bunlardan biri değil. Aslına bakarsanız program oldukça kullanışlı, fakat 15 günlük tam sürümün deneme süresi bitene kadar. Bu noktadan sonra size kalan sadece devamlı olarak ücretli tam sürüme yükseltme yapmanızı isteyen, basit bir yazma programı. Yazılım ayrıca kurulumda reddetmeniz gereken istenmeyen programlarla paketlenmiş.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

CDBurnerXP (cdburnerxp.se), ses ve veri CD, DVD ve Blu-ray diskleri yaratmanıza olanak tanıyan ücretsiz bir uygulama; ayrıca ISO görüntü dosyaları, başlatılabilir diskler ve çok daha fazlasını da yaratabiliyorsunuz. Uygulama devamlı olarak güncellenmekte. Ayrıca ücretli sürümü de bulunmuyor, dolayısıyla tüm özelliklere doğrudan erişebilirsiniz ve size ücretli sürüme geçme konusunda baskı yapmıyor.

GÖRÜNTÜ DÜZENLEYİCİSİ

GIMP

www.gimp.org

Nesi kötü?

GIMP (GNU Image Manipulation Program) oldukça güçlü bir fotoğraf editörü, fakat kullanımı oldukça zor. Neyse ki yeni eklenen tek pencere modu artık masaüstünüzde gezinen sürüyle pencerelerden oluşan arayüzde saatler harcamanızı gerektirmiyor, fakat kullanıcı arayüzü halen karmaşık ve olması gerektiği kadar kolay değil.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Paint.net (www.getpaint.net), GIMP'e en yakın alternatif ve piyasada bulunan en iyi ücretsiz fotoğraf editörü. Ayrıca katman, seviye, sınırsız geri alma geçmişi, sihirli değnek, kırmızı göz giderici gibi gelişmiş özellikleri de sunmakta. Resimleri geliştirmek adına kullanabileceğiniz birçok efekt bulunmakta ve bunların yanında üçüncü parti eklentiler de kullanabilirsiniz. En iyi yanı ise kullanımı kolay ve tekdüze olan arayüzü.

VPN

Hotspot Shield

www.hotspotshield.com

Nesi kötü?

Hotspot Shield, lokasyonunuzu saklayarak sizi başka bir yerden

GIMP'in kullanımı maalesef oldukça zor

bağlanıyormuş gibi göstermekte (dolayısıyla yasaklı içeriklere erişebilirsiniz). Kötü yanı ücretsiz sürümünün sizi reklama boğması. Nereden bağlanabileceğiniz üzerinde bir kontrole sahip değilsiniz ve ülkeyi değiştirmeye çalıştığınızda size ücretli sürüme yükseltme yapmanızı önerilmekte. Ayrıca koruma halindeyken internet hızınız da bir hayli düşmekte.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

CyberGhost (cyberghostvpn.com), Hotspot Shield'e göre çok daha iyi bir program. Kötü yanı ise sörfte başlamak için sunucularda boş bir alanı beklemek zorunda olmanız. Ayrıca her üç saatte bir yeniden bağlanmanız gerekiyor. Fakat bağlandığınızda sınırsız veri trafiği ve geniş banda sahip oluyorsunuz; 15 değişik ülkeden bağlanabileceğiniz 37 sunucuya bağlanabilirsiniz.

MEDYA OYNATICISI

RealPlayer Cloud

real.com

Nesi kötü?

RealPlayer, her ne kadar eskisi kadar kötü anılmasa da, halen kötü bir şörete sahip. Ayrıca bu programın yerine kullanabileceğiniz birçok alternatif de bulunuyor. RealPlayer ile değişik aygıtlarınız arasında resim ve video yükleyip, paylaşabilirsiniz, fakat işlem çok uzun sürmekte. Ayrıca sadece belirli formatlar destekleniyor ve kullanabileceğiniz ücretsiz çevrimiçi depolama da sınırlı. Beraberinde gelen istenmeyen programlar da cabası.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

VLC Media Player (www.videolan.org), Windows, Mac OS X, Linux, Andorid ve iOS'a özel tüm ses ve video formatlarını desteklemektedir. Programla içerik yayını yapabilir, dosyaları dönüştürebilir, masaüstü kaydı yapabilir, radyo çalabilir, videolara efekt ekleyebilirsiniz. Araç ayrıca oldukça da hafif.

VIDEO DÖNÜŞTÜRÜCÜSÜ

Freemake Video Converter

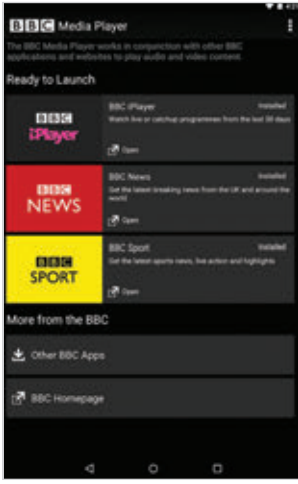
www.freemake.com

Nesi kötü?

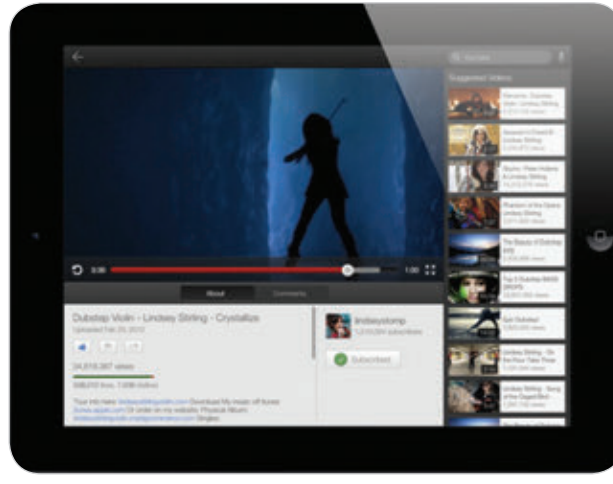
Her ne kadar dosya dönüştürme işini yerine getirir de, opsiyonel Gold Pack sürümü (bu sürümde ücretsiz sürümde olmayan ek özellikler de bulunmakta) için ödeme yapmazsanız, Freemake Video Converter aracı beş dakikadan uzun videolara logosunu eklemekte. Yazılımın dönüştürme işlemi sırasında çökmeye oldukça müsait olduğunu da söyleyelim.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

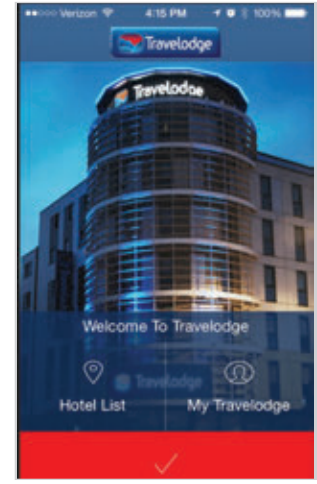
Icecream Media Converter (icecreamapps.com) tüm yaygın ses ve video formatlarını destekleyen becerikli ve kullanıcı dostu bir araç. Toplu dosya dönüştürme ve indirmenin yanı sıra YouTube videolarını da dönüştürebilmekte.

BBC Media Player pratik değil

iPad için YouTube halen çok sorunlu

Travelodge kullanışlı değil

İŞE YARAMAZ UYGULAMALAR İLETİŞİM

iOS için Skype

<http://chip.tk/1JcFncY>

Nesi kötü?

Bilinmeyen bir nedenden ötürü, Microsoft iPhone ve iPad için olan uygulamasını gittikçe daha problemlili bir hale getirmekte; en güncel sürümü hatalarla dolu ve bazı özellikleri de kaldırılmış. Bildirimler çoğu zaman hiç, kimi zaman da çok geç gözükmemekte. Ayrıca kullanıcı arayüzü de oldukça kötü tasarlanmış. Tabi Android kullanıcıları kutlamaya hemen başlamasın, çünkü kendi sürümleri de en az iOS sürümü kadar kötü.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Google Hangouts (www.google.com/hangouts), Skype'a göre çok daha hızlı ve güvenilir bir iletişim aracı. Ayrıca istediğiniz aygıtta arkadaşlarınız ile sohbet etmek için de kullanabilirsiniz. Metin mesajları gönderebilme, video ya da sesli arama özellikleri de bulunmakta.

MEDYA

BBC Media Player

bit.ly/bbcmmedia371

Nesi kötü?

Uygulama BBC web sitesinde bulunan haberleri görüntülemek için tasarlanmış. Teoride üzerlerine tıklamanızla video ve sesli haberleri oynatması gerekmekte, fakat pratikte çoğu zaman hiçbir şey olmuyor.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Her ne kadar aynı işi yapmasa da, BBC iPlayer (<http://chip.tk/1JcGyZB>), BBC'den video ve sesli kaynakları oynatmak için çok daha iyi bir araç. Kötü yanı ise, çalıştırabilmek için BBC Media Player'a da sahip olmak zorunda olursunuz. Fakat kurulumdan sonra bu uygulamayla bir işiniz kalmıyor.

VIDEO

iPad için YouTube

<http://chip.tk/1JcGZD6>

Nesi kötü?

Google, iOS için YouTube uygulamasını yakın zamanda güncelledi, fakat sonuç halen hüsrana. Çoğu kullanıcı donmalarla, çökmelemlerle ve videoların açılmamasıyla karşılaşacağını belirtmekte. Her ne kadar şu anki sürümü (biz bu yazıyı kaleme alırkenki) oldukça kötü olsa da, Google her yeni güncellemeyle daha kötüsünün de olabileceğini kanıtıyor. Ayrıca arayüz hiç de kullanışlı değil.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

YouTube videolarını Chrome'un mobil sürümüyle izleyebilirsiniz

(<http://chip.tk/1JcH35O>). YouTube uygulamasında olduğu gibi tarayıcınızdan Chromecast'ınıza yayın yaparak videoları daha büyük bir ekranda izleme imkânına da sahipsiniz.

E-MAİL

Microsoft Outlook

<http://chip.tk/1JcHahK>

Nesi kötü?

Android telefon ve tabletler için resmi Microsoft Outlook uygulaması oldukça yavaş ve çoğu özellikten yoksun. Örneğin, şu anki kurulumda mesajları tamamen silme seçeneği bulunmamakta ve uygulama çeşitli hatalarla dolu.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Telefonunuzda zaten bulunan e-mail uygulamasını ya da myMail'i (<http://chip.tk/1JcHgWI>) kurabilirsiniz. İkincisi size Outlook.com'da dâhil, tüm e-mail hesaplarınızı tek mekândan yönetme imkânı tanıyor. Ayrıca tasarımı da oldukça şık. Gerçek zamanlı ve özelleştirilebilir bildirimlere de sahipsiniz.

OTELLER

Travelodge Hotels

<http://chip.tk/1JcHCN3>

Nesi kötü?

Travelodge uygulaması üç yıl aradan sonra nihayet güncellendi, fakat şirket halen mobil uygulamaların nasıl çalıştığını kavrayamamış. Otel aramak oldukça güç ve ayrıca rezervasyonu direkt olarak uygulamadan yapmak yerine, Travelodge web sitesine yönlendiriliyorsunuz.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

Dünya çapında 430.000'i aşkın otel sayısıyla Hotels.com uygulaması (tr.hotels.com/page/app) yer ayırtma işini çok daha kolay ve hızlı bir hale getiriyor. Otelleri fiyat, yıldız ve misafir derecelendirmesine göre sıralayabiliyorsunuz. Ayrıca mobil aygıtınızdan yaptığınız oda rezervasyonlarında %10 da indirim yapılmakta.

UÇUŞLAR

Ryanair – Cheapest Flights

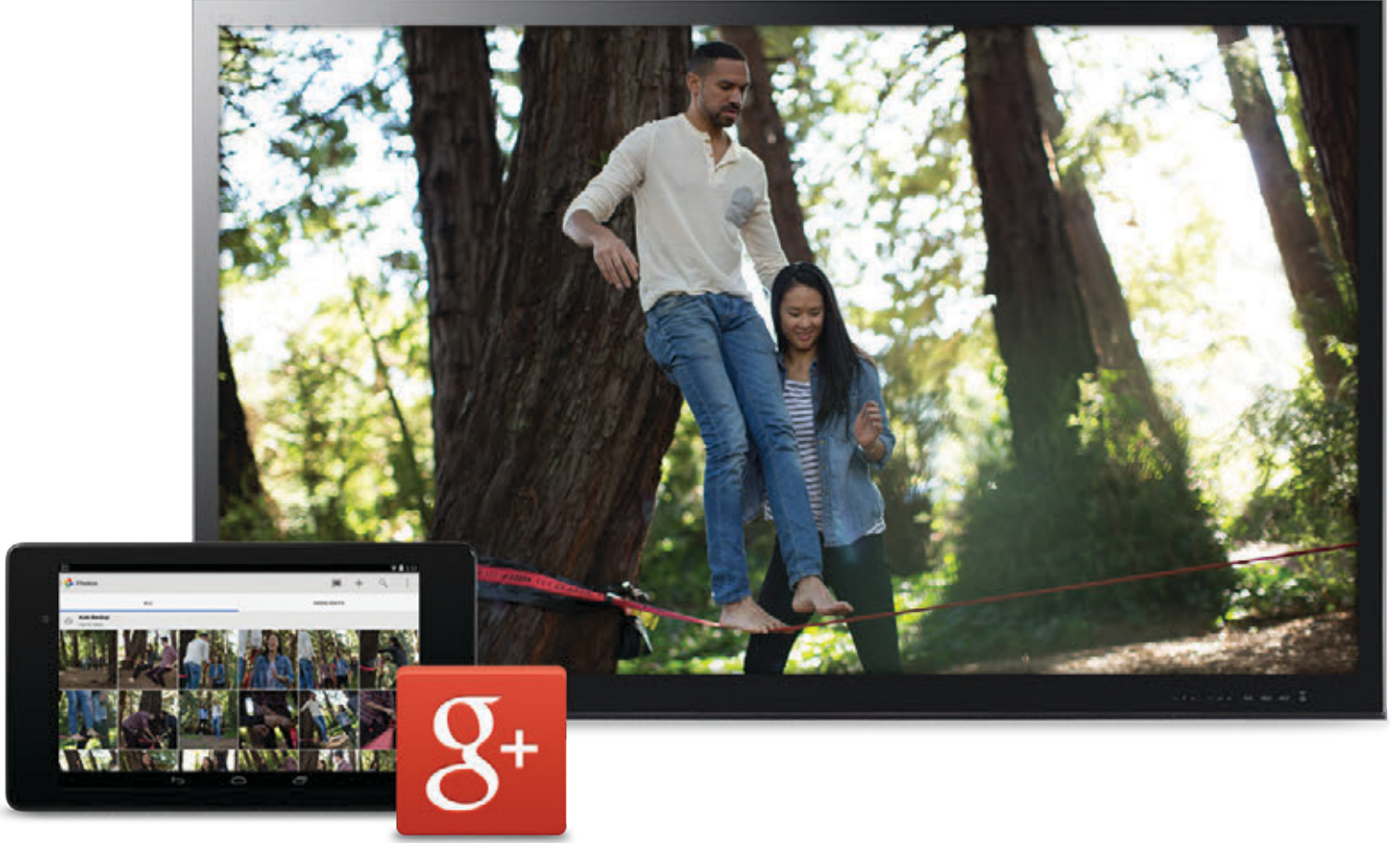
<http://chip.tk/1JcHKwc>

Nesi kötü?

Ryanair size ucuz uçak biletlerini bulma olanağı tanıyor. Uçuş kartınız da direkt olarak telefonunuza gelmekte. Fakat en güncel sürümünde giriş yapma özelliği kaldırıldı, dolayısıyla her seferinde uçuş bilgilerinizi yeniden girmeniz isteniyor.

Yerine ne kullanabilirsiniz:

SkyScanner – All Flights (<http://chip.tk/1IsPBjq>) tüm büyük havayollarından milyonlarca uçuşu karşılaştırarak size en hızlı ve ucuz olanakları sunuyor. Ayrıca direkt olarak uygulamadan da biletinizi ayırtabilirsiniz.

Google Photos ile fotoğraflarınızı paylaşın

Fotoğraflarınızı arkadaşlarınız ve ailenizle paylaşmak için Google'ın ücretsiz cloud deposuna yükleyin.

Ozan KAYA

Arama motoru ve e-mail sağlama konusunda dünya çapında bir üne sahip olan Google, fotoğraflarınızı çevrimiçi bir alana yüklemek istediğinizde aklınıza gelen ilk seçenek olmayabilir. Flickr gibi fotoğraf paylaşma siteleri şüphesiz ki bu listenizde ilk sıralarda, fakat Google'ın hizmetler arası harika entegrasyonu işleri çok daha kolaylaştırmakta, tabi bu da onu çok ciddi bir rakip haline getiriyor. Ayrıca ücretsiz depolama alanını da unutmayalım! Google+ Photos, Google Drive'in sunduğu 15 GB'lık ücretsiz alana erişebilmenize olanak tanımakta –ayrıca eğer Google Drive'i işten ya da okuldan kullanıyorsanız, bu kapasiteyi 30 GB'a da çıkarabilirsiniz.

Google'da fotoğraf paylaşmak oldukça kolay, tabi eğer arkadaşlarınız da Google+ kullanıyorsa. Eğer kullanmıyorlarsa, yine de web adresi yaratarak fotoğraflarınıza bakmalarını sağlayabilirsiniz.

niz. Yani durum her iki ihtimalle de sizin kazancınıza. Tabi fotoğraflarınızı paylaşmak istemeyebilirsiniz. Bu durumda Google+'ı bir yedekleme aracı olarak da kullanabilirsiniz; hizmette fotoğraflarınızı otomatik olarak cloud'a kopyalayan bir özellik de bulunmakta.

Dikkat etmeniz gereken husus ise arada bir beliren mesajlar, bunları okumadan, sadece 'OK' butonuna tıklamazsanız, pek de bir sorun kalmıyor. Diğer sosyal ağlarda olduğu gibi, Google+ da sizin olabildiğince fazla ileti paylaşmanızı hedeflemekte. Tabi buna fotoğraflar da dâhil. Eğer gizliliğinize önem veren biriyseniz, sizi bu konuda teşvik eden iletiler sizi rahatsız edebilir. Fakat biraz dikkatli davranırsanız, fotoğraflarınızı kimler ile paylaşacağınıza bir limit koyabilmeniz mümkün.

yorum@chip.com.tr

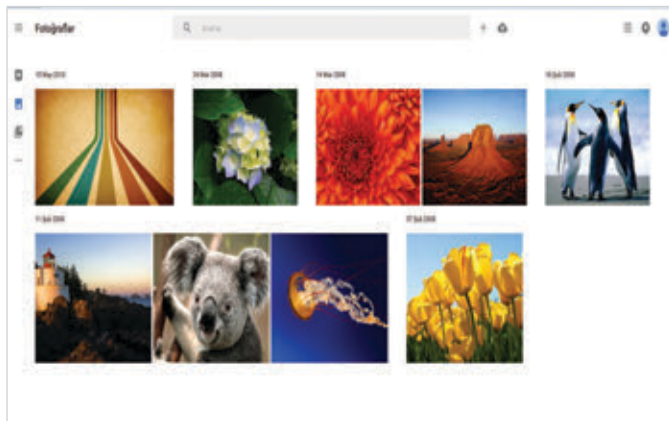
1 Başlangıç

Google+ Photos'u kullanmak için Google+ hesap sayfasına gidin (<https://plus.google.com>) ve ekranın sol kısmındaki Ana sayfa menüsünde 'Fotoğraflar'ı seçin. Bu sizi başlangıç ekranına götürecektir. Burada iki seçeneğe sahipsiniz –telefonundan ya da bilgisayarından fotoğraf ekle.

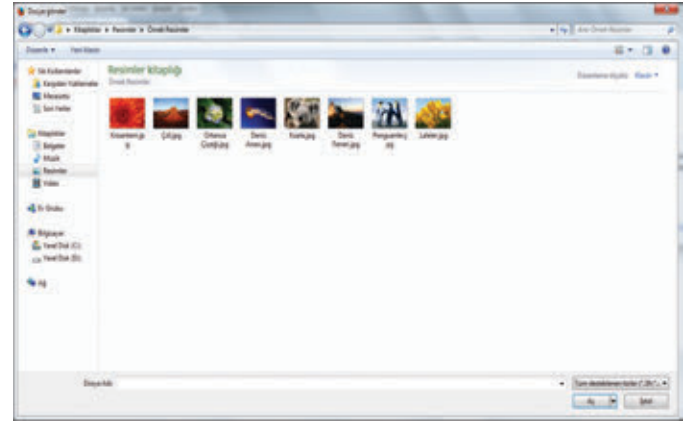
3 Başlık eklemek

'Aç'a tıklamanızla seçtiğiniz fotoğraflar yüklenecektir. Aklınızda bulunsun ki bu işlem biraz zaman alabilir. Yükleme işlemi tamamlandığında başlıklar ekleyebilir ve hangi fotoğrafın albümün kapağı olacağına karar verebilirsiniz –bunun için sadece imlecinizi fotoğrafa getirerek seçmeniz mümkün.

5 Albümü düzenleyin

Şimdi albümünüzün Google+’da nasıl görüldüğünü göreceksiniz. Varsayılan olarak yaratıldığı günün tarihi ile adlandırılacaktır; bunu değiştirmek için yanındaki kalem ikonuna tıklayın. Albümü paylaşma, kişileri etiketleme, slayt gösterisi yaratma, fotoğrafları indirip, paylaşma gibi seçenekler de burada bulunmaktadır.

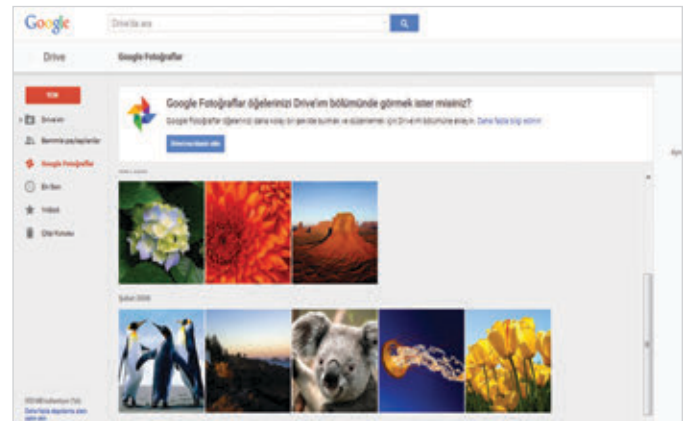
2 Fotoğraf eklemek

Telefonunuzdaki fotoğrafları yedeklemek için bir uygulama indirmeniz gerekmekte –fakat endişelenmeyin, işlem oldukça kolay (detaylar için sayfaya göz gezdirin). PC’de 'Fotoğraf yükle' butonuna tıklayın. Yeni bir pencere açılacak; dosya tarayıcısından fotoğrafları seçin ya da direkt olarak sürükleyip, direkt olarak bırakın.

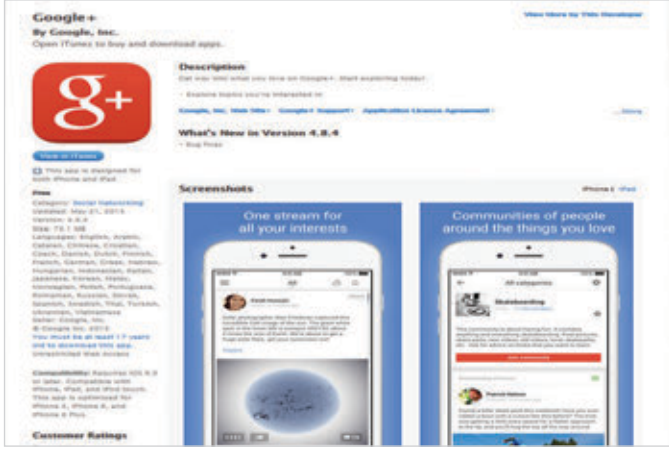
4 Albümü paylaşın

Hazır olduğunuzda 'Bitti'ye tıklayın. Google yüzleri tanımlayarak Google+’da bulunan arkadaşlarınızı bu fotoğraflara etiketlemenizi isteyecek. Etiketlediğiniz kişilerle bu albüm paylaşılacaktır –tabi isterseniz, bu adımı atlayabilirsiniz.

6 Fotoğrafları düzenleyin

Google+ Photos bazı basit düzenleme ve filtreleme seçenekleri de sunmakta. Fotoğrafa tıklayın ve 'Düzenle' ya da kırpma gibi araçlardan birini seçerek düzenleme ekranına geçin. Fotoğrafları kırabilir, düzleştirebilir, döndürebilir ya da filtreler ekleyebilirsiniz. Eğer düzenlemeleri beğenmediyseniz, resmi orijinal haline geri döndürebilmeniz de mümkün.

Google+ Photos'ta aradığınız fotoğrafı bulma konusunda size yardımcı olacak birçok arama seçenekleri bulunmakta.

Google+ Photos'u bulmak

Google'ın Fotoğraflar bölümü Google+ sosyal ağında tutulmakta, dolayısıyla buna erişim için bir Google hesabına ihtiyaç duyacaksınız. Eğer bir Gmail hesabınız varsa, zaten haberiniz olmasa da bir Google+ hesabınız da var demektir. PC ya da Mac'te Chrome tarayıcısını açın. Google+ sayfasında (<https://plus.google.com>) ana sayfanın sol kısmındaki menüden fotoğrafları seçebilirsiniz.

Google+ Photos hizmeti sadece dizüstü ve masaüstleri için de mevcut değil –uyumlu uygulamaları kullanarak, hem Android, hem de iOS'dan mobil aygıtınızla erişim sağlayabilmeniz mümkün. iPhone'nunuzla fotoğraf ya da video çekip, Google+ Photos'a yükleyerek istediğiniz aygıttan daha sonra görüntüleyebilirsiniz. Tahmin edeceğimiz gibi, daha gelişmiş özellikler Google'ın sahip olduğu Android aygıtlarda bulunmakta, fakat iOS'taki Google+ Photos macerası da oldukça tatmin edici.

Diğer sistemlerde bulunmayıp da sadece Android'de bulunan en önemli özellik Auto-Awesome –fotoğraf ve videolarınızı birleştirip, otomatik olarak tek bir kolaj video yaratma özelliği. Ayrıca Android aygıtlarda en iyi fotoğraflarınızı, Google Maps ile çekildikleri yerle beraber gösteren alternatif bir zaman tüneline koleksiyona çevirebiliyorsunuz.

Bu özellikler hoş olsa da, kesinlikle sadece Google+ Photos kullanmak için yeterli sebep değil. Burada bunun yerine işi gerçekten farklı kılan unsura değineceğiz –fotoğraflarınızı PC ve telefonunuzdan alıp, çevrimiçi depolayarak, nasıl arkadaşlarınızla paylaşabileceğiniz.

Google+ Photos, fotoğraflarınızı anında daha iyi (en azından daha değişik) gösteren Instagram tarzı filtreler sunuyor. Fotoğraflarınızın otomatikman Google+ Photos'a yedekleniyor oluşu da, telefonunuzu kaybetme ihtimaline karşı resimlerinizi güvende tutmakta. Google+ Photos'da otomatik yedeklemeyi etkinleştirmek için akıllı telefonunuza Google+ uygulamasını kurun. iPhone'da adım adım kurulum için sağ taraftaki kurulum talimatlarına göz atabilirsiniz. Eğer şanslıysanız, Android akıllı telefonunuzda Google+ uygulaması zaten kurulu olacaktır, fakat olmama ihtimaline karşı manuel kurulumu Google Play mağazasından yapabilemeniz de mümkün.

Fotoğraflarınızı paylaşmak

Fotoğraflarınızı Google+ Photos'a yüklediğinize göre, artık bunlara neler yapabileceğinizi keşfetme zamanı. Tabi ilk seçenek bunları aileniz ve arkadaşlarınızla paylaşmak. Fotoğraflarınızı Google+'a yüklediğinizde, bunu yapabilmenin değişik yollarına da erişmiş

UZMAN TAVSİYESİ DRIVE'DEKİ FOTOĞRAFLAR

Zaten uzun zamandır fotoğraflarınızı Google+ hesabınıza yükleme seçeneğine sahiptiniz, fakat Google'ın yeni getirdiği bir özellikle, artık Google+ Photos'ta Drive'a aktarım da yapabiliyorsunuz (<https://drive.google.com>). Artık Drive'ınızda Google Photos adlı bir klasör mevcut. 2015'in ilk yarısında Drive'a giriş yaptığınızda yeni klasörler ekleme imkânına eriştiniz. Eğer bu özelliği kaçırdıysanız, işte yani klasör ekleme yolu: 'Drive Settings > General options'.

Klasörde Google+ hesabınıza yüklenmiş tüm fotoğraflar bulunmakta (tabi diğer yüklemelerin yanında). Drive'daki Google Photos klasörü diğer klasörlerde olduğu gibi değiştirilebilir: İstedığınız gibi yeniden adlandırabilir, taşıyabilir ya da paylaşabilirsiniz.

oluyorsunuz; eğer yüklü değilse, fotoğraf kütüphanesinden bu-
lurak, halen paylaşma seçeneklerini kullanabilirsiniz.

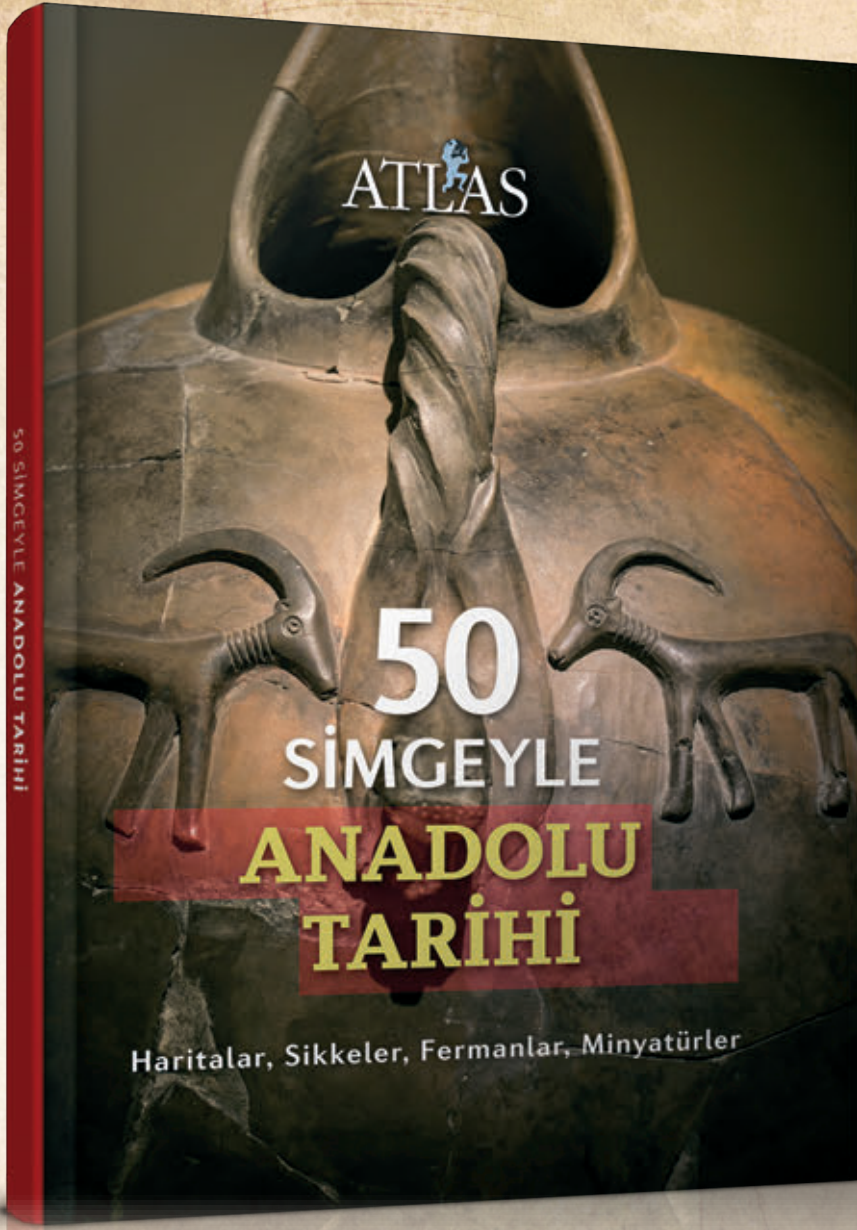
Tek bir resme bakıyorken Paylaş'a tıklayın. Bu size başlık ekleme ve resmi istediğiniz kişilerle paylaşma imkânı sunacaktır.

Google+, kullanıldığı çember sistemiyle de paylaşımı daha seçici bir hale getirmekte. Bir resmi paylaştığınızda varsayılan olarak aile ve arkadaş çevreniz seçili olabilir. Kişileri alana tıklayarak ekleyebilirsiniz. Ayrıca buradan Google+ arkadaş listenizden kişileri tek tek de seçebilmeniz mümkün. Eğer gizliliğinize düşkün bir kullanıcıysanız, size önerimiz alanın sağ köşesinde bulunan aşağı bakan ok simgesine tıklamanızı öneriyoruz. İçinde iki önemli seçenek bulunan küçük bir menü açılacak –'Yorumları kapatın' ve 'Tekrar paylaşımları kapatın'. Tekrar paylaşımları etkisizleştirmek, fotoğraflarınızın tanımadığınız kişilerin eline geçmemesi konusunda anahtar bir seçenek.

Formun en alt kısmında 'E-mail de gönder...' onay kutusu da bulunmakta. Bunu onaylamanız halinde, fotoğraf paylaştığınızda kişiler bunun bildirimini bir e-posta ile alacaktır. Bunu istediğiniz doğrultusunda açıp, kapatabilirsiniz. Eğer aynı anda birden çok resim paylaşmak istiyorsanız, Fotoğraflardan Öne çıkanlar sekmesine geçin. Burada olay ve albümlere göre sıralanmış fotoğraflarınızı göreceksiniz. Paylaş butonuna tıklayın. Tekli fotoğraf paylaşımıyla aynı seçenekleri göreceksiniz, fakat farkı bu sefer fotoğrafları tümünden paylaşıyor olursunuz.

Fotoğraflarınızı özel yapın

Yedekleme ve fotoğraf paylaşmanın yanı sıra, Google+ Photos'un yapabildiği bir diğer şey de fotoğrafları olduğundan daha güzel gösterebilmek. Google+ Photos'ta tüm düzenleme araçları bulunmamakta, fakat en çok kullanılanları mevcut: kırpma, döndürme, ayarlama, geliştirme ve filtreleme bunlardan bazıları. Kırpma, döndürme, geliştirme ve ayarlama araçlarının ne yaptığını zaten isimlerinden de anlayabiliyorsunuz, filtreler (burada Stiller olarak adlandırılıyor) ise Instagram kullanan herkese zaten tanıdık gelecektir. Stiller fotoğraflarınıza efekt eklemeye yarar. Fotoğraf düzenlemenin iyi yanı ise fotoğraflarınızın orijinallerinin daima saklı tutulması, dolayısıyla orijinallerinin sağlam olduğunu bilerek, istediğiniz kadar efekt ekleyebilirsiniz. Size sunulan birçok Stil mevcut, fakat Siyah & Beyaz, Vintaj ile birlikte en etkiliyelerinden. Tilt-Shift stili de oldukça güzel. Eğer yukarıdan çekilmiş bir şehir manzarasını düzenliyorsanız, şehri çok küçük bir model haline dönüştürebiliyorsunuz. Denemenizi öneriyoruz! Google+ Photos genel olarak iyi bir depolama, düzenleme araçları ve paylaşım özelliklerini ücretsiz olarak sunmakta. Eğer bunlardan henüz yararlanmaya başlamadıysanız, denemenizi öneriyoruz.

ATLAS'LA BİRLİKTE

HEDİYE!

Anadolu Tarihine Damga Vuran Eserler

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILARLA
TEMMUZDA ATLAS'TA

GÜMÜŞLÜK-BODRUM Büyük kentin kargaşasından kaçanları antik Myndos'u, berrak denizi, büyümlü günbatımlarıyla karşılar ve ağırılar. Bodrum'a bağlı Gümüşlük sükunetiyle başkadır.

MANASLU DAĞI-NEPAL Çiğlar, buzul çatlakları, fırtınalar... "Ruhlar Dağı" anlamına gelen Manaslu, Himalayalar'ın 8 binin üzerinde bulunan 14 zirvesinden biriydi ve Tunç Fındık oradaydı.

SAHİL BEYDAĞLARI Antik dönemin kutsal zirvesi Tahtalı; onu izleyen Musa ve Sarıçınar dağları... Olympos ve Phaselis... Beydağları'nın Antalya Körfezi'nin batı kıyısı boyunca bir duvar gibi uzanan kolu çarpıcı güzellikler sunuyor.

YABAN KEÇİSİ Sarp uçurumları rahatça aşıyor, en yüksek kayalarda geceliyorlar. Atlas, yaban keçilerini gözlemlemek için Tunceli ile Elazığ il sınırında yükselen Hamam Dağı'ndaydı.

Download on the
App Store

Get it on
Google play

App Store,
Google Play,
ve bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

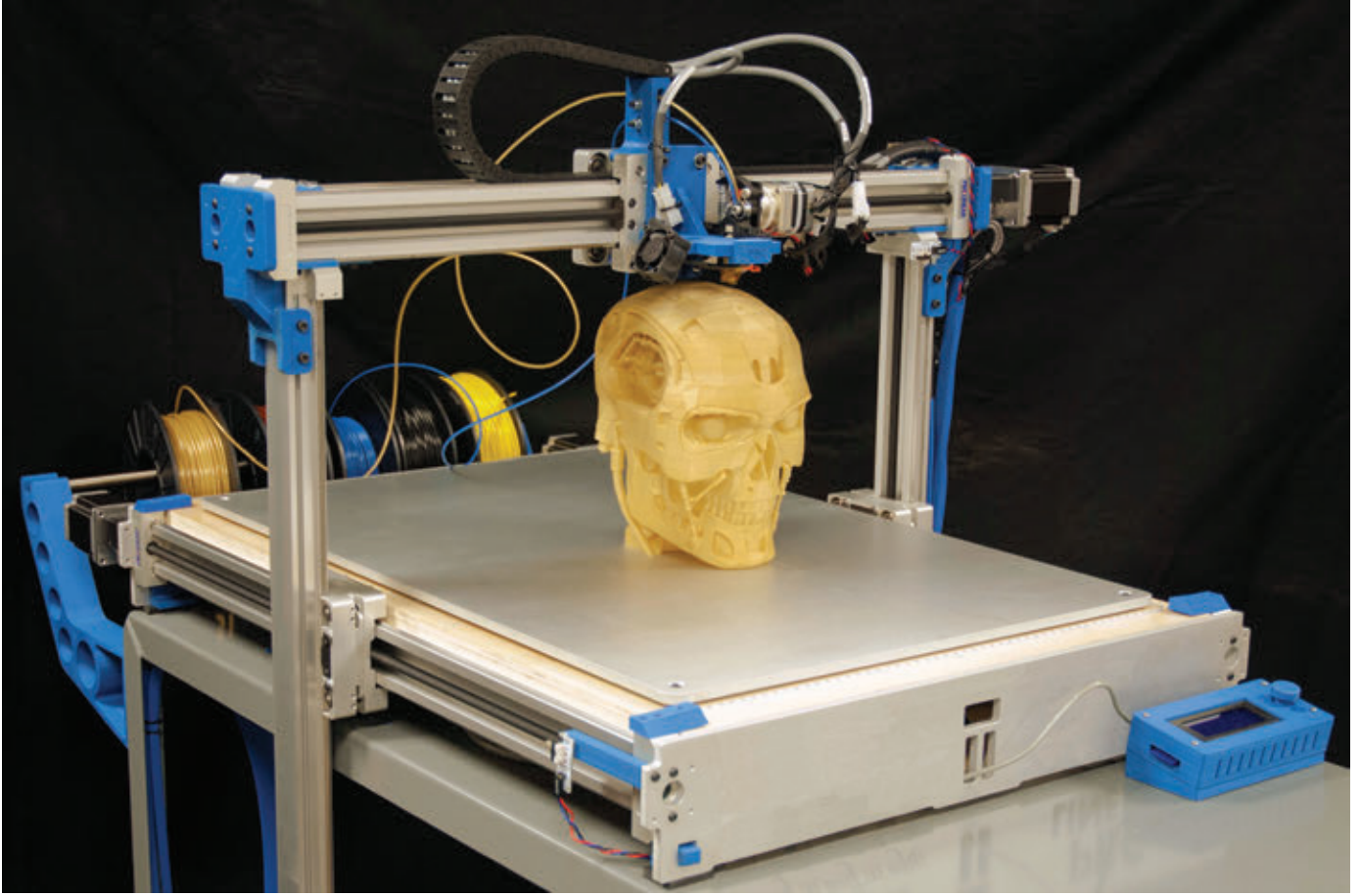
 atlasdergisi.com

 [ATLASDergisi](https://www.facebook.com/ATLASDergisi)

 [AtlasDergisi](https://twitter.com/AtlasDergisi)

 [atlas_dergisi](https://www.instagram.com/atlas_dergisi)

DB

3D yazıcılar nasıl çalışır?

Nedir, nasıl çalışır?

Tan BODUR

3D yazıcıların yaygınlaşmasının üzerinden birkaç yıl geçmiş olmasına rağmen çoğumuz nasıl çalıştıkları ve ne gibi teknolojileri kullandıkları konusunda sadece üstün körü bilgiye sahibiz.

Günlük yaşantımızda 3D yazıcılardan daha fazla bahsedilir olduğuna göre artık başa dönüp temellerini, hangi malzemeleri ve süreçleri kullandıklarını, donanım terimlerini şöyle bir gözden geçirmekte fayda var. Hayatınızda hiç 3D yazıcı görmediyse bile merak etmeyin, bu yazı ile neyin nasıl çalıştığını bileceksiniz.

Üç boyutlu yazdırma nedir?

En baştan başlayalım: 3D yazıcı deyince ilk başta aklınıza ne gelirse gerçekten o; genellikle termoplastik, fakat çikolatadan kök hücreye kadar çok çeşitli malzemelerle üç boyutlu nesneler “yazabilen” bir cihaz. Sıvı halden katı hale yeteri kadar hızlı geçebilen her malzemeyle 3D çıktı alınabilir.

Aynı normal yazıcılarda kafanın ileri geri hareket ederek mürekkebi sayfaya döktüğü gibi, 3D yazıcı kafası da ileri geri ve yukarı aşağı hareket ederek malzemeleri katman katman dökerek 3D nesneler oluşturur. Bu işlem, bir somun ekmeği dilim dilim oluşturmaya benzer; yalnızca burada ekmek dilimi yerine 2D (genellikle plastik) “dilimler” 3D nesnelere dönüşür.

Bu olay iki farklı şekilde gerçekleşebilir: En yaygın yöntem, yazıcıya beslenen termoplastik filamentin (spagetti gibi şeritler halinde) önce sıvı hale eritilip, ardından dar uçlu bir namludan (nozzle) geçtikten sonra hızla soğutulup sert plastik haline getirilmesidir. İkinci yöntemde ise düz bir yüzeye dökülmüş tozun lazer veya başka bir ısı kaynağı ile; aynı lazer yazıcıların toneri yazıcıya aktardığı gibi hızla eritilmesi ile gerçekleşir. Normal yazıcılar ekrandaki metni sayfaya döktüğü gibi, 3D yazıcılar da 3D girdileri kabul eder. Bu veriler modelleme yazılımları ile ya da sıklıkla internette indirilen modellerden elde edilir. 3D yazıcıya gönderilen modeller çok karmaşık olabilir, hatta bazen birleşme noktalarını ve girintileri tek seferde oluşturmak bile mümkün olmayabilir.

Bu süreç zahmetli gibi görünse de avantajları sayısız. Önemli bir eşyanızı, oyuncaklarınızı veya mobilyalarınızın kırılan parçasını değiştirmenin çok zor veya imkansız olduğunu fark ettiğinizde 3D yazıcınızı kullanarak kolayca yenisini üretebilirsiniz. Birçok meraklısının ortak rüyası, Star Trek'te olduğu gibi ihtiyaçlar için alışveriş yapmak zorunda kalmadan, evde 3D yazıcı ile tam istenilen şekilde üretebilmek.

Avantajları ise gayet açık: Özel sipariş gerektiren ihtiyaçlarınızın üretimden çıkmasını beklemek zorunda kalmıyorsunuz ve satışı yapılmayan parçaları kendiniz üretebiliyorsunuz. Diğer taraftan maliyeti her zaman aynı şekilde avantajlı değil. Halihazırda 3D yazıcı ile üretim yapmak, ortaya çıkacak ürünün satış fiyatından daha pahalıya gelmesi demek (tabii eğer satın almak mümkünse). Çoğu durumda fabrika üretimi ürünlerin kalitesine de erişemiyor. Kullanılabileceğiniz malzemeler de henüz çok çeşitli değil.

Ama her teknoloji gibi 3D yazıcıların maliyetleri de, teknolojinin yetenekleri gibi zamanla daha kabul edilebilir hale gelecek.

3D yazıcı hiçbir zaman televizyon ya da bilgisayar gibi, ev elektronisinin vazgeçilmez bir üyesi haline gelmeyebilir, ancak tasarımcı veya mühendisler gibi profesyoneller için çok büyük bir kolaylık.

Bir gün arabanızın değişmesi gereken parçasının kargodan gelmesini beklemek yerine, 3D yazıcıdan çıkmasını beklemek gerekecek. 3D yazıcılar önümüzdeki 10 yıl içinde evlerimizin vazgeçilmez cihazları olmasalar bile hayatlarımıza bir şekilde girmiş olacaklar.

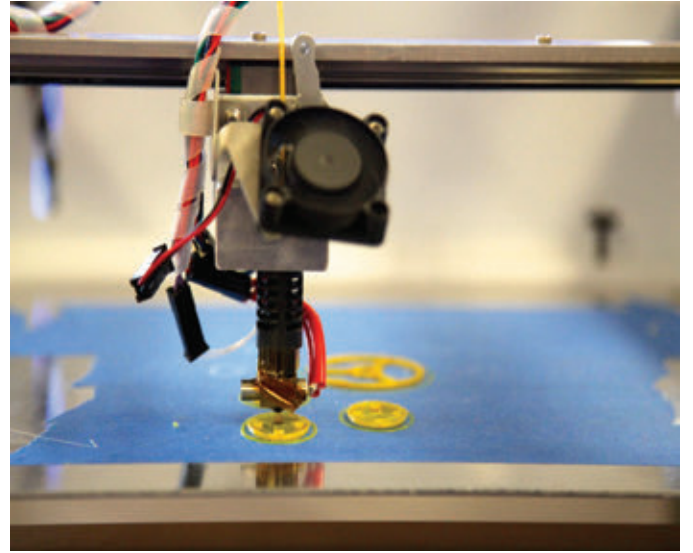
3D yazıcı terminolojisi

Teknolojinin her alanında olduğu gibi 3D yazma teknolojisinin de kendine has bir terminolojisi var. Bu terminolojiye hakim değilseniz konuyu tartışmak bile zor olabilir. Bu nedenle karşınıza çıkacak en önemli konseptlerden bazılarını özetledik:

• Bed/Build-Plate (yatak/baskı tablası)

3D yazıcının 'tabanı' veya yatağı diyebileceğimiz bu parça, nesnenin ilk katmanının tabana serildiği yer.

Bu kısım ısıtılmış (hot bed) veya ısıtılmamış (cold bed) olabilir. Hot bed'ler hem daha pahalı, hem de daha fazla elektrik tüketiyor. Diğer taraftan çatlamalar ve bozulmalar meydana gelmesi için yazılan malzemenin eşit şekilde soğutulmasını sağlıyor.

• DIY (kendin yap) / kit yazıcılar

3D yazıcı sektörünün daha çok meraklılara hitap etmesi nedeniyle çoğu kişi (satıcı firma parçaların tamamını temin etse bile) kendi 3D yazıcısını kendisi birleştirmeyi tercih edebiliyor. Hatta bazı 3D yazıcı kitlerinde, cihazın bir kısmını tamamladıktan sonra bir takım parçaları 3D yazıcınızla kendiniz üretmeniz gerekebiliyor!

• Extruder

Extruder için, yazma kafasının 3D versiyonu diyebiliriz. Bu parçaların (filament malzemeyi çeken) bir soğuk ucu, bir de (malzemeyi eriten ve püskürterek hacim verip amaçladığınız nesneyi yaratmanıza olanak tanıyan) soğuk ucu mevcut.

• Filament

3D yazıcılarda kullanılan üretim malzemelerinin çoğu filament halde bulunuyor. Bunlar spagetti gibi ince, plastik tellerden oluşuyor ve rulolar halinde satılıyor. Burada dikkat edilmesi gereken şu: Extruder parçasının sıcak ucundaki ısıtılmış tele de bu ad veriliyor. Ev kullanımı için tasarlanmış filament genellikle PLA veya ABS malzemeden oluşuyor. Bunlarla ilgili detaylı bilgiyi bir sonraki bölümde okuyabilirsiniz.

• Raft

3D nesneler taban olmadan da üretilabiliyor, ancak birçok kişi tasarım aşamasında build plate üzerine bir "döşek" eklemeyi tercih ediyor; böylece yazılacak olan nesne bu taban üzerine inşa ediliyor. Raft sayesinde daha güçlü yapılaşma ve bozulma mümkün oluyor. Üretim tamamlandıktan sonra bu taban katmanı el ile nesneden ayrılıyor.

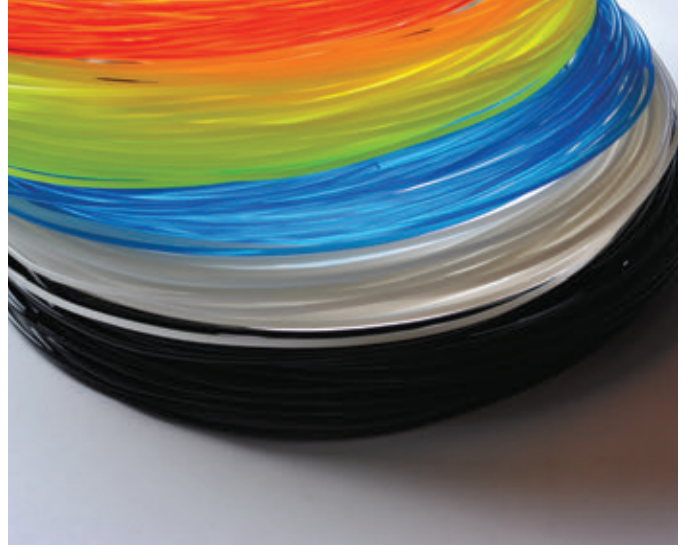
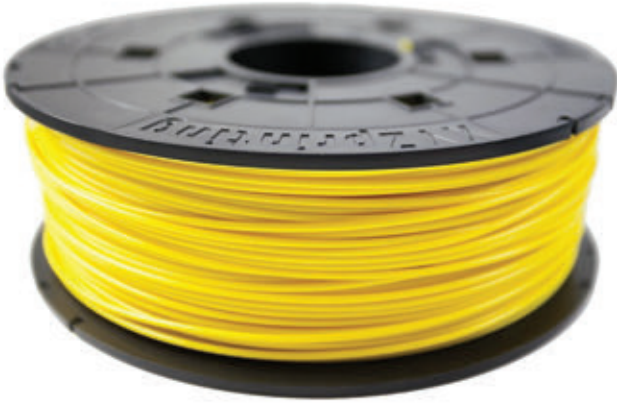
• Build area (baskı alanı)

Tıpkı normal yazıcılarda sayfada yazılabilecek alan sınırlaması olduğu gibi, 3D yazıcıların üretebilecekleri nesnelerin boyutları da çeşitli. Bunlar yazıcının X, Y ve Z eksenindeki limitleri ile belirleniyor. Kısacası ürettiğiniz obje en fazla 3D yazıcınızın boyutlarındaki bir kutuya sığacak kadar olabiliyor.

• Resolution (çözünürlük)

Bu değer yatay (XY) veya dikey (Z) olabiliyor. Yatay çözünürlük, extruder kafasının bir katmanda yapabileceği en ufak hareket ile belirleniyor. Bu değer ne kadar küçükse çözünürlük o kadar yüksek anlamına geliyor. Dikey çözünürlük ('katman kalınlığı') ise yazıcının üretebileceği minimum katman kalınlığı.

Daha düşük kalınlıklarla daha yumuşak geçişli katmanlar elde edilebiliyor fakat katmanlar ne kadar incelerse yazıcının işi de o kadar artıyor ve üretim süresi de o kadar uzuyor.

Filament: ABS

Ev tipi 3D yazıcılar için iki farklı filament tipi mevcut: ABS ve PLA. İkisinin de farklı avantaj ve dezavantajları mevcut. Her ikisi yüksek ısıda eriyen, fakat çabucak katılaştıran termoplastik malzemeler. Bu özellikleri, onları 3D yazıcılar için ideal birer "mürekkep" yapıyor.

Cihazınız her ikisiyle de uyumluysa sormanız gereken soru, üreteceğiniz nesne için hangisinin daha uygun olacağı. "Ne fark var?" diyorsanız şöyle açıklayalım:

ABS (acrylonitrile butadiene styrene) daha eski bir malzeme. Yumuşamaya başladığı sıcaklık hayli yüksek (40°C) olduğundan, ev içinde bu özelliğin diğer malzemeye göre avantajlı olduğu kullanım alanları için ideal. Mesela PLA ile üretilen şeklinin bozulma ihtimali bulunan bir çay bardağı tabağı; akıllı telefon kılıfı veya çok ısınan dizüstü bilgisayarınıza stant yapmak için ABS ideal bir malzeme.

ABS kullanabilmek için yazıcının filamenti en az 100°C'ye kadar ısıtabilmesi ve 26°C civarında bir yatağa sahip olması gerekiyor. ABS malzeme nispeten daha yavaş soğuduğundan sıvı haldeyken topaklanma ya da tıkanmaya neden olmuyor fakat soğudukça biraz daralıyor. Bu da nesnelerin bazen yataktan yükselmesine, hatta yüksek nesnelerde katmanlar arasında ayrılmalara neden olabiliyor. ABS kullanırken sıcak yatak kullanılması ile (nesnenin çok hızlı soğuması engellenerek) soğutma sorunlarının önüne geçilebiliyor. Ayrıca kapalı kasalı yazıcılarda ısı içeride kalarak hava cereyanı engelleniyor. Bu sayede nesne eşit şekilde soğuyor ve tek parça halinde kalması daha mümkün oluyor.

Soğuduktan sonra ABS oldukça dayanıklı. Doğru bir şekilde basılırsa kırılmak yerine esniyor ve bu esneklik sayesinde bileklik gibi giyilebilir aksesuarlar için, sağlamlığı sayesinde ise telefon kılıfı ve oyuncaklar için ideal. Yüksek ısıya dayanıklılığı ile yaz aylarında aracınızın içinde de bırakabilirsiniz. Üreteceğiniz nesneyi ağır koşullarda kullanmak niyetindeyseniz ABS çoğu durumda işinizi görecektir.

ABS ile gelen sorunlardan biri, işleme sırasında hayli güçlü gazlar yayması. Normal kullanımda zehirli miktarlara ulaşmasa da keskin bir kokusu var. Ortamı havalandırmak kesinlikle işe yarsa da hassas bir burnunuz varsa malzeme seçiminde iki kez düşünmeniz tavsiye edilir.

Filament: PLA

ABS için şu anda tek alternatif PLA (polylactic acid). İlk avantajı, yazarken asetona benzer, daha dayanılır bir koku yayması.

PLA, ABS malzemeye göre daha düşük ısıda (80°C) baskı yapabiliyor.

Soğuk yatakta bile rahat çalışabilmesine rağmen kararlılığı ve çıktı kalitesini arttırmak için 15°C seviyesinde bir sıcak yatak kullanabilirsiniz.

PLA malzemenin problemlerinden biri, ABS ile karşılaştırıldığında çok daha düşük ısılarda yumuşaması. Bu nedenle kullanım alanı kısıtlanıyor. Örneğin cep telefonları kullanım sırasında ısındığından, telefon kılıfınız kolayca oyun hamuruna dönüşebilir.

Fakat sorunlar burada bitmiyor. PLA aynı zamanda genleştiği ve ısınınca yapışkan hale geldiği için işleme sırasında extruder'in sıcak ucunu tıkayabiliyor. Bu nedenle PLA kullananlar genellikle sıcak ucu sık sık yağlamayı tercih ediyor.

Bir başka problemi de, soğuduktan sonra birçok plastik malzemeye göre çok daha kırılgan hale gelmesi; yani kesinlikle ABS kadar dayanıklı değil. Dolayısıyla PLA ile üretilen ince veya detaylı bir parça düşürüldüğünde veya çarpma gördüğünde kolayca hasara uğrayabiliyor.

Yine de, ABS kadar dayanıklı olmasa bile hiçbir işe yaramadığını söyleyemeyiz; sadece kullanım alanı ABS kadar geniş değil.

Bu kadar dezavantaja rağmen PLA malzemenin kullanıma sebeplerinden biri, ABS kadar hassas olmaması. Açık kasalı yazıcılarda, sıcak yatağa ihtiyaç duyulmadan kullanılabilir, kırılma veya bozulma gibi sorunlar yaratmıyor; dolayısıyla baskı sırasında ürününüzün nasıl birleştiğini tam olarak görebiliyorsunuz. PLA aynı zamanda doğada çözülebilen bir malzeme. Tabii ki birkaç hafta içinde de eriyip gitmiyor; yani dış mekan için tasarladığınız ürünler için kullanabilirsiniz. PLA malzeme sıcak kompostlama ile çözüldüğü ve suda çözülmediği için rahatlıkla açık havada bırakabilir ve içine gönül rahatlığıyla su koyabilirsiniz.

Bu noktada şunu belirtmekte fayda var; birçok yazıcı her iki malzemeyi de kullanabilecek yapıda olsa da, bazıları değil. ABS filament kullanabilen yazıcılar PLA ile sorun yaşamıyor; ancak özellikle PLA için tasarlanmış yazıcılar ABS için gerekli ısıya ulaşamıyor, zaten çoğunda sıcak yatak bulunmuyor çünkü bu eksiklik PLA için sorun teşkil etmiyor. Her halükarda yazıcı alırken kullanmak istediğiniz filament göz önünde bulundurmanız akıllıca olur, aksi takdirde çok pahalı bir çöp kutusu sahibi olabilirsiniz.

Nasıl başlayacaksınız?

Makaleyi buraya kadar okuduysanız 3D yazıcılarla ilgili temel donanım bilgisi ve terminolojiye vakıf olmuş durumdasınız fakat bilinmesi gereken daha çok detay var. yorum@chip.com.tr

ELON MUSK'IN HYPERLOOP HAYALI GERÇEĞE DÖNÜŞMEK ÜZERE

- Bu yazın bilimkurgu filmleri ne kadar gerçekçi.
- Yarının savaşları nasıl olacak.
- Neden Plüton'u sevmeliyiz.
- Laboratuvarıda yaratılan Evren.
- Karanlık madde karanlık enerjiye karşı.
- Akıllı bahçeler.
- Algının dönemeçleri sizi bekliyor.
- Evren bize mesaj vermeye çalışıyor olabilir.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

TEMMUZ SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

NINEBOT ONE

Kendi kendine denge bulan tek teker

Bisiklet kelimesi aslında "iki" anlamına gelen "bi" ifadesiyle teker anlamındaki cycle'in Türkçedeki karşılığı. Peki tek tekerlekli "bisiklet" anlamına gelen unicycle'in Türkçe'deki karşılığını biliyor musunuz? Biz araştırdık bulamadık. Çok yaygın kullanılan bir kelime değil. Ama bu "tek tekerlekli bisiklet" eğer popüler olursa bu kelimeyi Türkçe'ye kazandırmak gerekecek. Kendi kendine dengede kalabilen bu bisikletin üzerine binen kullanıcı, ağırlığını hafifçe vererek hızlanıp durabiliyor veya yön değiştirebiliyor.

Fiyat: 750 dolar

Bilgi için: Amazon.com

O S M O

iPad ne yaptığınızı anlıyor!

iPad için geliştirilen bu ilginç kamera sistemi, özellikle küçük çocukların eğitimi için çok eğlenceli oyunlar yaratabiliyor. iPad'in önünde dizilen şekilleri, harfleri, çizilen resimleri tanıyabilen, bu parçaları kullanıcının elinden veya diğer cisimlerden ayırt edebilen kamera sistemi böylece interaktif oyunlar yaratabiliyor veya örneğin kağıda çizilen bir resmi anında ekran üzerinde de göstererek dijital olarak depolayabiliyor.

Fiyat: 80 dolar

Bilgi için: Playosmo.com

SENSOR WAKE

Sabahları mis kokular içinde uyanmak mümkün

Veni ortaya çıkan bu sabah alarmının güzel bir özelliği var, size sabahları duymak istediğiniz kokuyu ulaştırıyor. Özel koku kapsülleri ile satılan alarm saati, kullanıcının kurduğu saatte çalarken aynı zamanda odaya kullanıcının seçtiği kokuyu salıyor. Bu koku çikolata kokusu olduğu gibi, orman havası, deniz kokusu gibi seçenekler de olabiliyor.

Bilgi için: sensorwake.com

Fiyat: 60 Euro

DACUDA POCKETSCAN

Bazen scanner lazım olur!

Cep telefonu kameraları artık pratik bir scanner gibi işlev görüyor ve uygun ışıkla, yüksek çözünürlüklü çekim yapıldığında, belgeleri kolayca OCR yazılımınıza okutabiliyorsunuz. Ancak bazen öyle belgeler olur ki, yüksek kaliteli şekilde dijitalleştirmek gerekir. İşte bu iş için artık Dacuda PocketScan isimli, minik scanner var. Tarayacağınız belgenin üzerinde cihazı gezdiriyorsunuz ve tüm ince detaylar dijital dosyaya aktarılıyor.

Fiyat: 99 dolar
Belge: Dacuda.com

AUTOMATIC PARKED CAR FINDER

Park etmiş otomobil bulucusu!

Otoparkta otomobilinizi nereye park ettiğinizi unuttuğunuz anlar oldu mu? O ne kadar zor ve acı verici bir deneyimdir. Tüm otopark birbirine benzer ve siz aracınızı bulmak için katlar arasında koşturup durursunuz. Oysa aracın çıkmak girişine takılan ve aynı zamanda USB şarj cihazı olarak da kullanılan bu minik cihaz motor durduğu anda iPhone uygulamasındaki harita üzerinde yerini işaretliyor ve geri döndüğünüzde otomobili kolayca buluyorsunuz. Özellikle yabancı semtlerde otomobil park ederken çok işinize yarayacak bir icat. Teşekkürler bilim insanları!

Fiyat: 50 dolar
Bilgi için: <http://www.hammacher.com>

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarsliolu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarsliolu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Bu sene de Haziran ayına E3 damga vurdu!

Dünyanın en önemli oyun fuarlarından biri olan E3'te bir çok yeni oyun tanıtıldı ama Microsoft'un HoloLens'i Minecraft ile birleştirerek yaptığı tanıtım, oyun dünyasını değiştirecek gibi duruyor!

AYIN DEĞİŞİMİ Microsoft oyunun şeklini değiştiriyor

Microsoft'un Haziran ortası, E3 etkinliğinde düzenlediği basın toplantısı, Oculus ile işbirliği yapılacağını ortaya çıkarmıştı. Şirket bu stratejik birlikteliğin tamamlayıcı hamlesini yaparak Valve VR ile de bir ortaklık yapılacağını duyurdu.

Etkinliğin en çok ilgi gören bölümü ise HoloLens için özel olarak hazırlanmış Minecraft demosu oldu. Mojang marka müdürü Lydia Winters tarafından yapılan bilgilendirmeden sonra sahne alan Saxe Persson, sesli komutlar ve vücut hareketleriyle kontrol sağlanabilen bir Minecraft deneyimi sundu. Ortaya konan bu sanal gerçeklik (VR) teknolojisi izleyenleri adeta büyüledi.

Oyun severlerin 3 boyutlu oyun dünyasını keşfetmesini sağlayacak bu etkileyici demoyu görüntüleyen özel kamera sayesinde, izleyiciler şovu HoloLens gözüyle izleyebildi. Microsoft ve partnerlerinin işbirliğiyle ortaya çıkan bu HoloLens gösterisi, oyun dünyasında devrim yaratacak deneyimlerin çok yakınımızda olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi.

AYIN HD VIDEOSU Dünyanın uzaydan çekilen ilk videosu

Uluslararası Uzay İstasyonu (UÜİ), yeryüzünün detaylarını ayrıntılı olarak görebileceğiniz inanılmaz bir video yayımladı. Son derece çarpıcı görüntülerin yer aldığı video, renkli olmasının yanı sıra HD görüntü kalitesine sahip. Dünyadaki günlük yaşantının uzaydan nasıl görüldüğünü

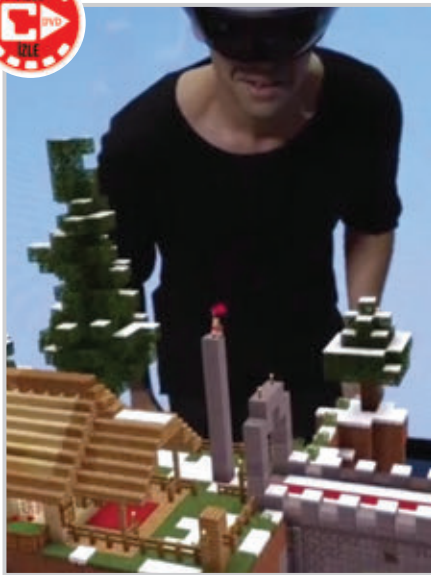
Google Earth fotosu gibi dursa da aslında bu uzaydan çekilmiş bir HD video karesi

gözler önüne seren bu çalışma, Uluslararası Uzay İstasyonu üzerine monte edilmiş ultra HD kamera aracılığı ile çekildi. UÜİ tarafından hayata geçirilen proje ile birlikte otoyolda ilerleyen araçlar, gün boyu hareket eden binalar ve Avrupa'nın en büyük dönme dolabı London Eye gibi bir dizi ilginç görüntü de kameralara yansıdı. Dünyanın uzaydan çekilen ilk tam renkli HD görüntülerini içeren bu etkileyici çalışma Boston, Barcelona ve Londra şehirlerini kapsıyor.

AYIN HACK'İ LOT hava yolları 5 saat boyunca uçamadı

Haziran ayı içinde Polonya'nın Varşova kentinde bulunan Chopin Uluslararası Hava alanı büyük bir siber saldırıya maruz kaldı. LOT Hava yolları şirketinin bilgisayar sistemlerine saldıran hackerlar 1.400'e yakın insanın mağduriyet yaşamasına neden oldu.

Problemi çözmek için yaklaşık 5 saatlik bir çalışma yapan LOT Hava yolları, 10 uçuşunu iptal etmek zorunda kaldı. Şirkete ait birçok uçak da rötör nedeniyle kalkış yapamadı. Konuyla ilgili açıklama yapan

HoloLens ile Minecraft örneğinde olduğu gibi oyunlar önünüzdeki masanın üzerinde gerçek dünyada hayat bulacak!

Mahmut Karşioğlu'nun
blog'undaki diğer
yazıları için
TikTag'leyin

Bu seferki saldırı yolcuların hayatlarını tehlikeye atmadı ama ya bir sonraki?

LOT basın sözcüsü Adrian Kubicki, saldırıya uğrayan “state-of-the-art” bilgisayar sisteminde herhangi bir gizli bilginin saklanmadığını, bu sistemin uçuş planlarını yayınlamak için kullanıldığını söyledi.

Kubicki ayrıca saldırının “türünün ilk örneği” olduğunu ve problemin hiçbir aşamasında yolcuların hayatlarını tehlikeye atacak bir durumun oluşmadığını anlattı. LOT basın sözcüsü ayrıca bu siber saldırıdan tüm havaalanının etkilenmediğini ancak bu tür saldırıların sektördeki diğer firmaları da tehdit edebileceğinin altını çizdi.

AYIN YARIŞMASI Google' dan hatayı bulana ödül

Google, düzenlediği farklı programlar yoluyla 2010'dan bu yana 4 milyon dolardan fazla ödemedi bulundu. Şimdiyse firma, Android'e özel yeni bir ödül programı oluşturduğunu duyur-

du. Android Security Rewards programında verilecek para ödülünün miktarı, kullanıcıların Android'de bulduğu açığın türüne ve sarf ettiği emeğe göre belirlenecek. Basit, tekrarlaması kolay olan bir hata, size yaklaşık 2.000 dolar kazandıracak. Hatayı bulup, bir test ortamıyla yama oluşturan veya kritik bir sorunu bulanlar, yaklaşık 38.000 dolar ödül kazanacaklar. Yüklü sayılabilecek bu ödüller, Android'de gizli kalan açıkların ortaya çıkmasını sağlayacak gibi görünüyor.

Bir başka yenilik ise Google'ın geliştiricileri Google Play'deki uygulamalarındaki potansiyel açıklar için uyaracak olması. Firma geliştiricileri şimdiye kadar sadece sorunlar konusunda uyarmaktaydı. Örnek vermek gerekirse Google, uygulama geliştiricilerini OpenSSL'nin yeni sürümüne geçmeleri konusunda uyarmaya başlamış bulunuyor.

Güvenlik açığı aramaya koyulacak güvenlik araştırmacıları için önemli bir bilgi, yalnızca Nexus 6 ve Nexus 9'daki açıkların geçerli sayılacağı.

AYIN SANSÜRÜ Alman'lar, erotik kitapları yasaklıyor

Almanya'da yürürlüğe girecek bir yasa sonrasında yetişkin içeriğe sahip e-kitaplar gece 22:00 ile sabah 06:00 saatleri dışında satılamayacak. Ülkede şiddet ve erotizm içerikli diğer yayınlara getirilen yasak sonucu bu tür ürünlerin

her zaman tezgah altında tutulması sağlanıyordu.

Çocukların ve gençlerin gelişimini olumsuz yönde etkileyecek her türlü yayın için kısıtlama getiren Almanya son olarak internet üzerinden satışı gerçekleştirilen erotik içerikli e-kitaplar için bir yasak getiriyor.

Transeksüel birinin anılarının anlatıldığı “Schlauchgelüste” isimli e-kitabın, çocuklar tarafından internet üzerinden kolayca temin edilebiliyor olması bu kararın alınmasında büyük rol oynadı.

Almanya tarafından 2002 yılında yürürlüğe konulan Gençleri Zararlı Medya dan Koruma mevzuatında yapılan düzenleme ile birlikte artık e-kitaplar gece 22:00 ve sabah 06:00 saatleri dışında satılamayacak. Mevzuata uymayan alışveriş sitelerinin 500 bin euroya kadar para cezasına çarptırılacağı belirtiliyor.

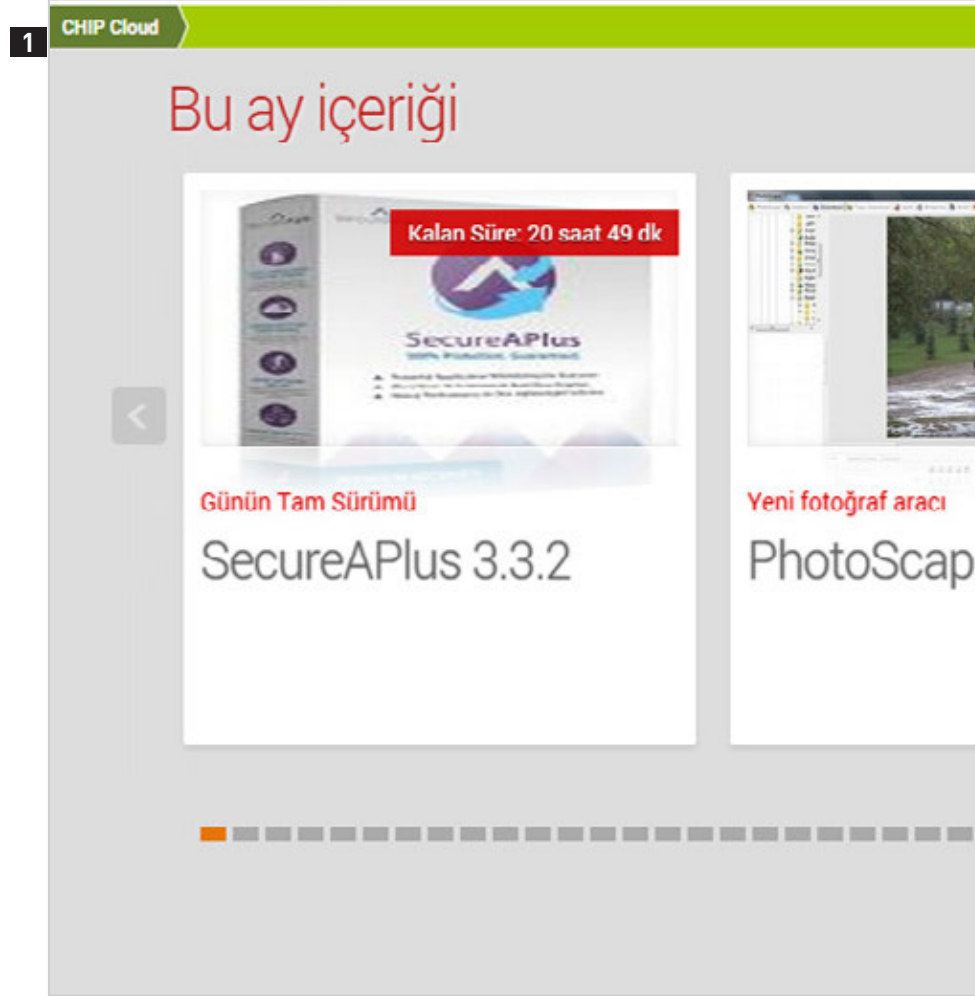
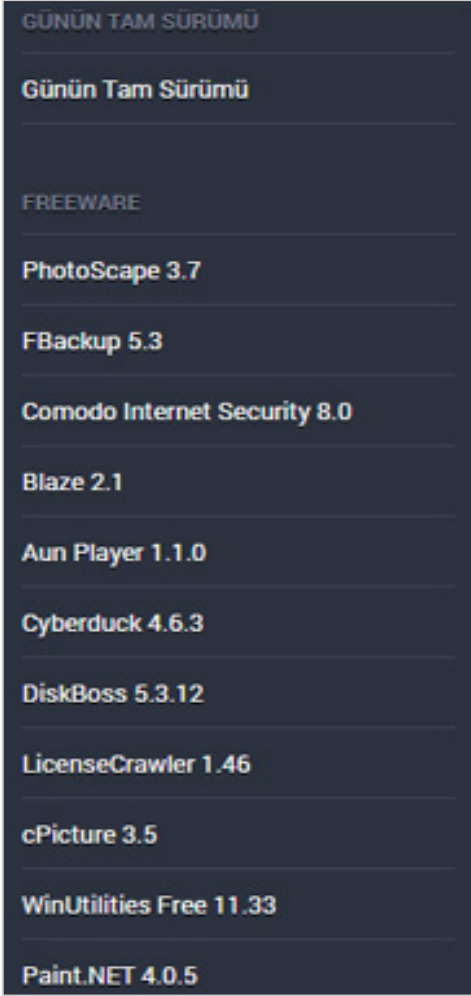
AYIN VR OYUNU Robinson, tamamen VR için yapılmış

CRYENGINE'in tüm gücünü kullanan, Robinson: The Journey'de oyuncular, daha önce hiç tanık olmadıkları bir şekilde oyun dünyasının içinde yer alacaklar ve esrarengiz bir gezegene düşen çocuğun rolünü üstlenecekler. Çevrenizi 360 derece keşfetme özgürlüğü sayesinde etrafındaki zengin ekosistemle etkileşime giren oyuncular öncü rol üstlenerek, keşif sırasında inanılmaz sırları açığa çıkaracaklar. Crytek Yapım Direktörü David Bowman: “Crytek kurulduğu günden bu yana, oyuncular için mümkün olan en gerçekçi ve inandırıcı dünyaları inşa etme hedefinin peşinden koştuk.

Günümüz Sanal Gerçeklik (VR) teknolojisi, CRYENGINE'in sağladığı imkanlarla oyuncuları içine alan gerçekçi oyun dünyaları ortaya çıkarma tutkumuzu hayata geçirmemizi sağlıyor. Robinson: The Journey” oyununu geliştirirken, geçirdiğimiz her dakika oyunlara bakışımızı farklı boyutlara taşıyor. Herkesin bu evrene adım attığını görmek için sabırsızlanıyoruz.” dedi.

Daha fazla bilgi için www.robinsonthegame.com adresini ziyaret edebilirsiniz

•CLOUD İÇERİĞİ

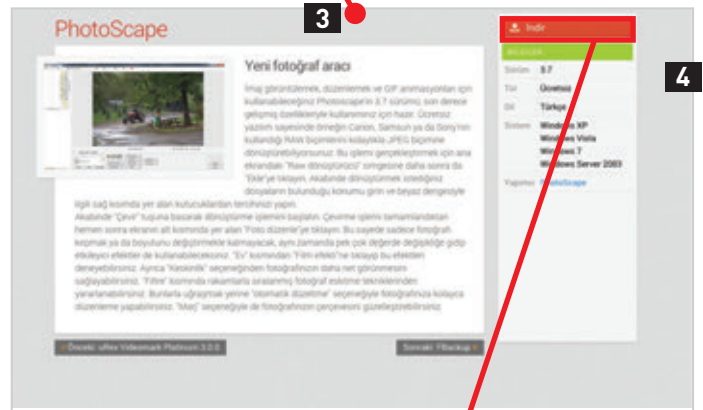
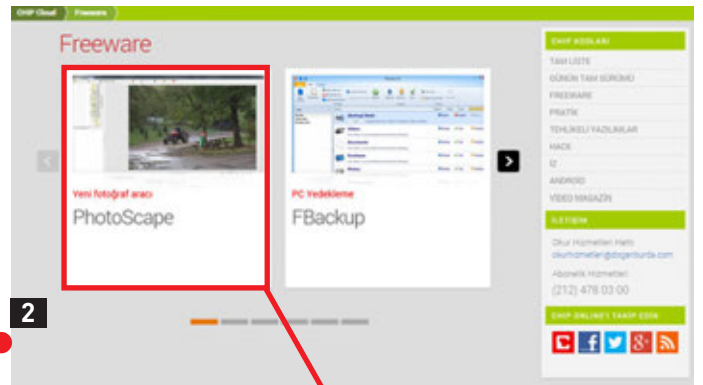
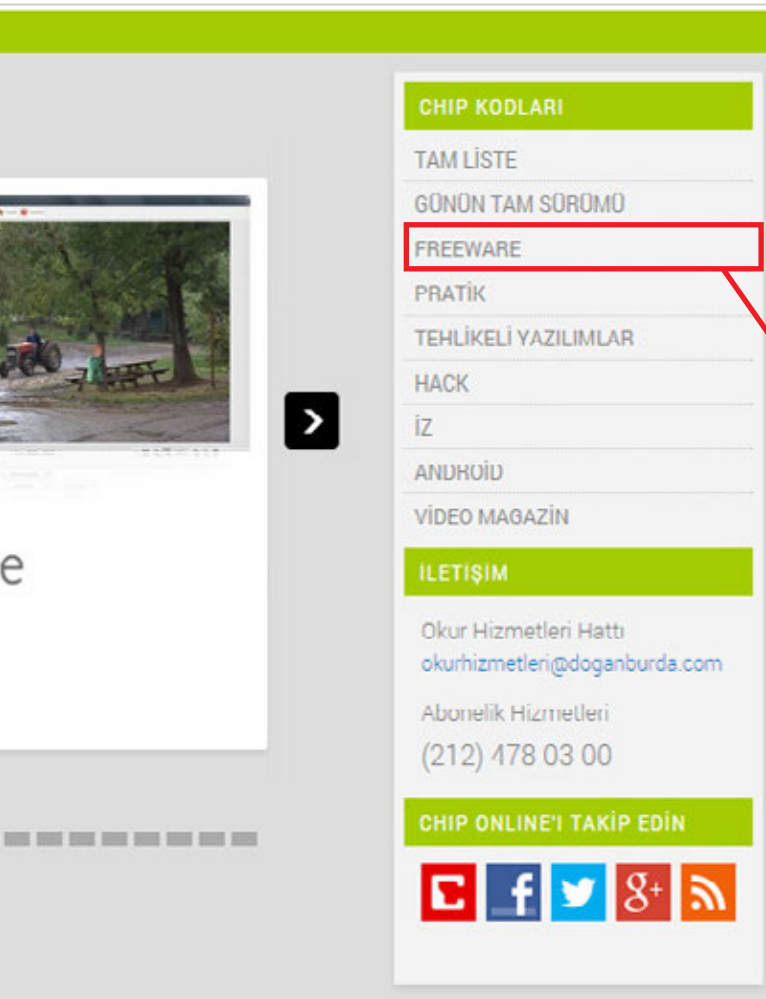
Gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için CHIP DVD şekil değiştiriyor ve artık CHIP Cloud oluyor. Bundan sonra sadece PC'nizden değil yeni nesil optik sürücüsü olmayan mobil cihazlardan da tüm içeriğe ulaşabileceksiniz.

İçeriklere erişmek için,
<http://chipcloud.chip.com.tr>
adresini kullanabilirsiniz

CHIP Cloud arabirimine ulaşabilmek için artık <http://chipcloud.chip.com.tr> adresini açmanız yeterli. Bu şekilde CHIP içeriklerinin sınırı kalkıyor ve herkesin kullanımına açılıyor. CHIP Cloud arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü kullanarak içeriğin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda

"CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "İndir" butonu ile içeriği bilgisayarınıza ya da

mobil cihazınıza yükleyebilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" butonu ile onaylamanız yeterli. Böylece dosya CHIP Cloud'tan bilgisayarınıza indirildikten sonra kurulum programı başlayacaktır. Ayrıca artık CHIP Cloud'da programların sadece 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabileceksiniz. Bunun için "İndir" menüsünü kullanabileceğiniz gibi hangi mobil işletim sistemini kullanıyorsanız onun QR-Code'unu okutarak uygulamalara daha hızlı bir şekilde erişebilirsiniz.

Yenilenen içerikler artık internetten CHIP Cloud üzerinden size sunulduğu için herhangi bir fiziksel optik medyaya da ihtiyacınız olmayacak. Bu şekilde optik sürücüye sahip olmayan ya da içeriklere mobil cihazları üzerinden erişmek isteyen CHIP okurları da rahatlıkla sunulan içeriğe nerede olurlarsa olsunlar erişebilecekler. Severek takip ettiğinizi düşündüğümüz ve dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemelerle ilgili videoları da artık benzer şekilde PC'nize ek olarak mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Bu videolar arabirimde Video Magazin bölümünde yer alıyor.

VIDEO MAGAZİN: CHIP Cloud ile artık mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Dergide üzerinde Video Magazin logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

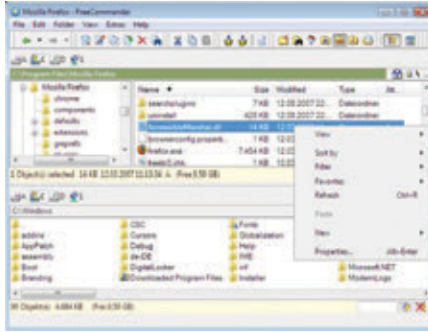
Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz.

Güvenli Dosya Yöneticisi

Free Commander

Windows'taki tüm gelişmelere karşın, Microsoft'un işletim sisteminde son yıllarda önemli bir bileşeni göz ardı ettiğini görüyoruz: Explorer. Dolayısıyla uygulamanın alternatifleri son yıllarda hayli popülerlik kazanmaya başladı. Bunun en iyi örneklerinden bir tanesi de FreeCommander. Bu ücretsiz çözümün, ücretli olan diğer versiyonlardan hiç de geri kalmadığını söyleyebiliriz. Yazılım, gereken her şeyi beraberinde getiriyor ve böylelikle dosyalarınızla çok daha başarılı çalışabiliyorsunuz. İki pencere görünümü sayesinde farklı sürücüler arasında kopyalama ve taşıma işlemine dosya isim değiştirme etkinliğini de dahil edebilirsiniz. Veri dosyalarıyla klasik biçimde

uğraşmanın ötesinde, yazılım ayrıca tamamlanan işler için ekran görüntüsü almanıza izin veriyor. Başka özellikleri de "File"

altından bulabilirsiniz. MD5 sağlama özelliği sayesinde dosyalarınızın düzgün aktarılıp aktarılmadığından emin olabilirsiniz. Yazılım çalışırken [F11] tuşuna basarak en geniş görüntüye geçerek dosya dizinlerini daha net görebiliyorsunuz.

İPUCU 1 Yazılımla ZIP ve RAR dosyalarını kolaylıkla çalıştırabilirsiniz. Ancak ZIP'li dosyaları yine elle aktarmak zorundasınız.

İPUCU 2 Yazılımı ilk çalıştırdığınızda "Extras / Settings"e tıklayarak kişisel optimizasyon sağlayabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8

Dil: İngilizce

Kriptografi aracı

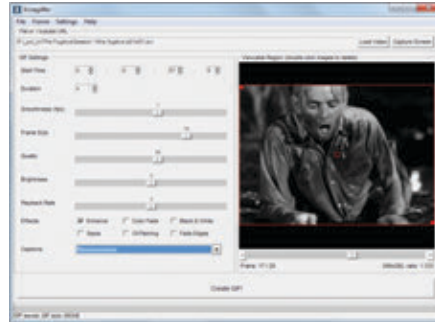
DriveLock 7.5 Private-free

Yerel klasör ve dosyaların şifrlenmesinde DriveLock'ı kullanabilirsiniz. Ayrıca uygulama Dropbox, GoogleDrive gibi cloud uygulamalarının da şifrlenmesine yarıyor. Yazılımın başlangıcında hangi cloud uygulamasının hangi klasörle eşleştirilip koruma altına alınacağını belirleyebilirsiniz.

İPUCU Uygulamanın ücretsiz sürümünde 1 GB'a kadar klasörleri ve dosyaları şifreleyebilirsiniz. Daha fazlası için sitesinden lisans anahtarı almanız gerekiyor.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8

Dil: İngilizce

GIF oluşturma

Instagiffer 1.58

GIF biçiminde küçük klipler oluşturma önemli internet fenomenlerinden. Instagiffer, video dosyalarından animasyonlu GIF dosyaları oluşturmak için harika bir yazılım. Ücretsiz uygulamayı başlattıktan sonra AVI, MKV ya da MP4 biçimindeki dosyaları açıp, uygulama üzerinden "Create GIF"e tıklamanız yeterli.

İPUCU Eğer dosyalar 2 MB'ı aşarsa bir uyarı mesajı alıyorsunuz. Bu boyutun üzerindeki dosyalar tumblr ya da Imgur'a yüklenemiyor.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8

Dil: İngilizce

Bilgi yapısı

Bibliographix 10.5.04

Hiç edebiyat çalışmalarınızdaki genel görünümü kaybetmekten korktuğunuz olmuştur mudur? Eğer öyleyse Bibliographix'i hemen kullanmaya başlamanızı tavsiye ediyoruz. Ücretsiz yazılım arama sonuçlarınızı ve fikirlerinizi organize etmeye yarıyor. Sadece edebiyat fikirlerinizi değil aynı zamanda aklınıza gelen her türlü fikrin zihin haritasını çıkartmaya yarıyor.

İPUCU home.mybibliographix.com adresinde Linux ve Mac sürümlerini de bulabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8

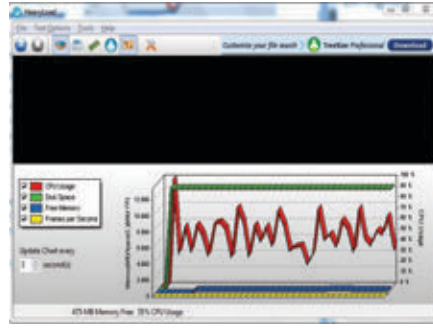
Dil: İngilizce

Hanehalkı denetimde Finance manager V8 11.0.1.2

Finance manager V8 finans yönetimi hakkında en çok kullanılan yazılımlardan. Aracın önemli artıları sayesinde, harcamalarınız hakkında genel bir bakış elde edip paranızın durumu hakkında detaylı bilgiler edinebiliyorsunuz. Oluşturduğunuz başlıklar, arayüzler sayesinde harcamalarınız hakkındaki verileri kişiselleştirebiliyorsunuz. Üstelik bu veriler grafik arabirimi üzerinden size gösterilerek, mali durumunuzu daha net görüyorsunuz.

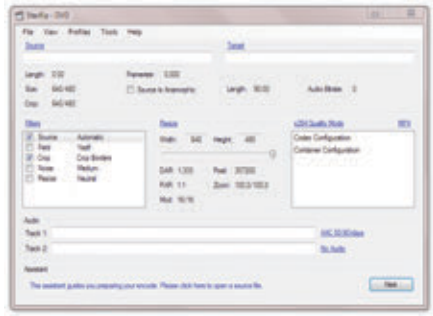
İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Windows'a stres testi HeavyLoad 3.3.1

İşlemciniz, sabit diskiniz ya da ekran kartınız ne durumda? HeavyLoad adlı ücretsiz yazılım tüm sisteminizi tam yük altında sınyor. Böylelikle aynı zamanda olası çökmeler hakkında önceden bilgi sahibi olabiliyorsunuz. "Test options" seçeneğinden dilerseiz işlemcinizi, dilerseiz ekran kartınızı teste tabi tutabiliyorsunuz. Elbette her ikisini de aynı anda sınamanız mümkün. Tek yapmanız gereken başlatmak için "Play" butonuna basmak.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

MP4 dosyalar oluşturun StaxRip 1.2.2.0

Geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde MP4 biçimi kendisini hayli geliştirdi ve video dosyalarında en çok tercih edilen biçim kategorisinde zirveye oturdu. Bunun gerçekleşmesindeki asıl neden dosya boyutu ile görüntü çözünürlüğü arasındaki makul orantıydı. İşte farklı video biçimlerini MP4 dosya biçimine dönüştürmek istiyorsanız, ücretsiz yazılım StaxRip'ten yararlanabilirsiniz. Yazılım yetişemediği dosya biçimlerinde eklenti paketi indirerek sorunu çözüyor.

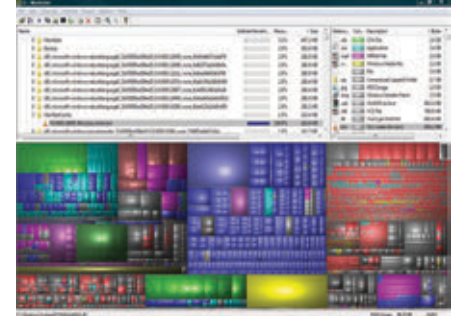
İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Dosya dönüştürücü ReaConverter 7 Lite

Bu ücretsiz yazılım sayesinde BMP, GIF, JPEG, PNG, TIFF gibi pek çok görsel dosya biçimini sorunsuzca birbirine dönüştürebileceksiniz. Bu ücretsiz yazılım aynı zamanda su damlası, yumuşatma gibi pek çok efekti kullanmanıza da olanak sağlıyor. Yazılımın kullanımının da hayli basit olduğunu ekleyelim. Tek yapmanız gereken dönüştürmek istediğiniz dosyayı "add" ile eklemek ve "Start" butonuna tıklamak. Ücretsiz sürümde beş dosya dönüştürebiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Disk alanı görüntüleme WinDirStat 1.1.2

Fotoğraflar, müzik, videolar ve yazılımlar... Özellikle SSD bir disk kullanıyorsanız, disk alanınızın göz açıp kapayana kadar dolmuş olabilir. Hayli ufak ve kullanımı oldukça pratik olan WinDirStat adlı ücretsiz yazılım sabit diskinizin doluluk oranını, kendine özgü grafik arabirimiyle her an denetlemenize olanak veriyor. Böylelikle disk alanınızdaki boş alanı görüp, PC'nizi kullanabiliyorsunuz. Kurulum için EXE dosyasına tıklamanız yeterli.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

YENİ GÜNCELLEMELER

Classic Shell 4.2.1

Classic Shell sayesinde klasik başlat menüsüne Win8 ve 10'da kavuşabiliyorsunuz. Pek çok dil desteğinin yanı sıra yeni güncellemede yeni arayüzlere de yer verilmiş. Güncellemelerde özellikle Win 10 üzerinde durulmuş

ClassicsHELL.net

Sigil 0.8.6

Kendi e-kitaplarınızı oluşturmada kullanılan popüler yazılım yeni sürümünü yayınladı. Geliştiriciler pek çok ufak hatayı bu yeni sürümde temizlemiş. Revize edilen bağlantılar sayesinde "help" özelliği geliştirilmiş.

Sigil-ebook.com

Exact Audio Copy 1.0 Beta 6

Bir yılı aşan geliştirme sürecinin ardından yazılım nihayet son halini almış. Halihazırdaki Beta6 sürümünde küçük hatalar giderilmiş ve arayüz geliştirilmiş. Yazılımın kararlılığı artırılmış.

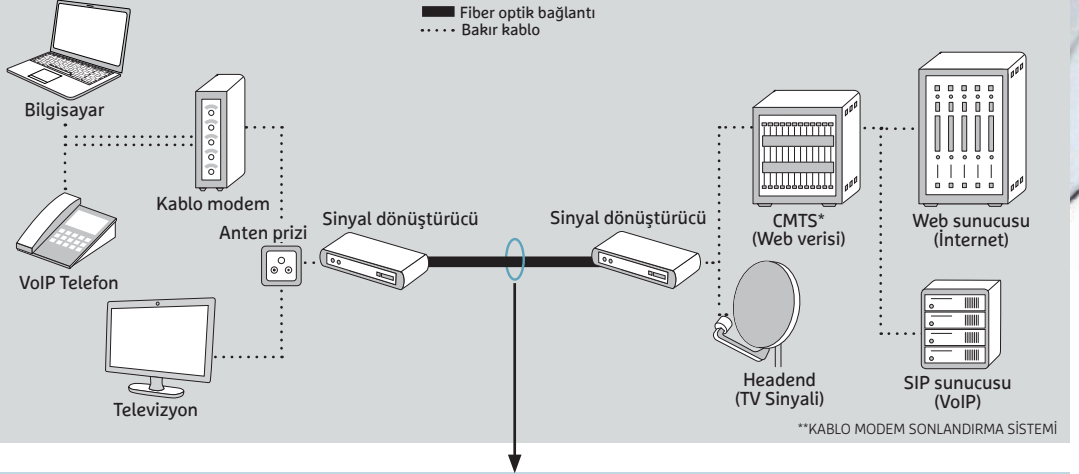
Exactaudiocopy.de

DOCSIS 3.1 Güncellemesi

DOCSIS (Data Over Cable Service Interface Specification- Kablolu televizyon servisi arayüzü üzerinden veri özellikleri), web verileri ve televizyon kanallarının aynı TV kablosu üzerinden nasıl aktarılacağını belirliyor. Önümüzdeki yıllarda 3.0'dan 3.1'e sürüm güncellemesi olacak ve böylece daha yüksek bant genişliği ile internet bağlantı hızı da artacak.

İnternet ve TV için tek hat

Veri paketleri ve televizyon sinyalleri TV kablosuna gönderiliyor ve 8 MHz kanallara iletiliyor. Sinyaller optik kablolarla uzun mesafeleri aştıktan sonra kullanıcının cihazına koaksiyel kablo ile ulaştırılıyor.

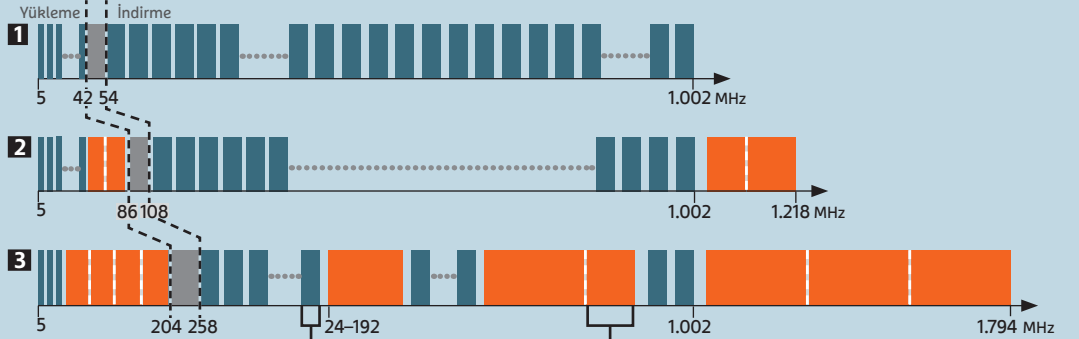

Daha fazla bant genişliği

1 Halihazırda TV kablosu sinyal ve verileri 8 MHz kanallar üzerinden iletiliyor.

2 DOCSIS 3.1'in ilk genişleme safhasında daha geniş kanallar ve daha fazla frekans ekleniyor.

3 İkinci aşamada ise 3.0 kanallar yavaş yavaş geride bırakılıyor. Yükleme ve indirme için daha fazla bant genişliği sağlanıyor.

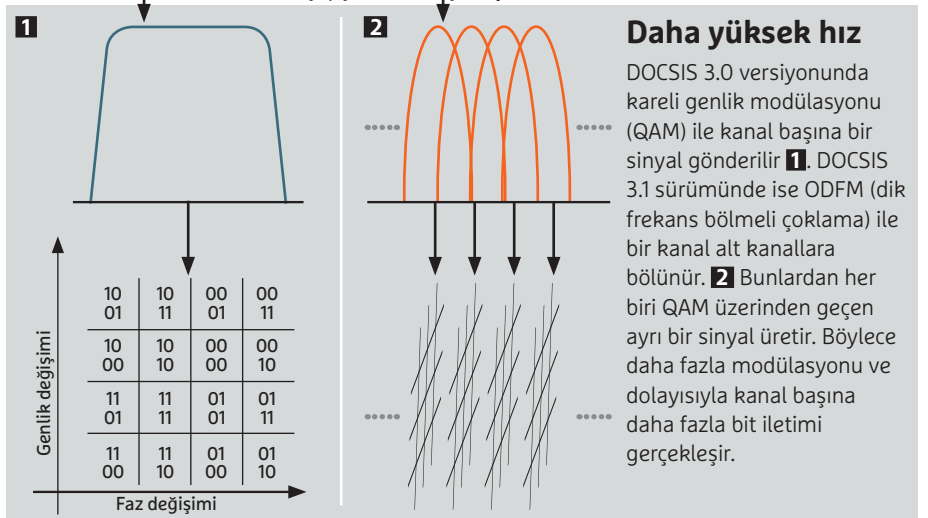

DOCSIS 3.0 ve 3.1 karşılaştırması

Sürüm	DOCSIS 3.0	DOCSIS 3.1
Yükleme kanalı genişliği	0,2 ila 6,4 MHz	6,4 MHz bis 96 MHz
QAM* Upload için	maks. 64-QAM	maks. 4.096-QAM
Download kanal genişliği	8 MHz	24 ila 192 MHz
QAM* download için	maks. 256-QAM	maks. 4.096-QAM
Kanal başına veri verimliliği	%90	%100
Kanallar arası boşluk	400 kHz	yok
Modülasyon	Single Carrier QAM	OFDM**
maks. web upload hızı	200 MBit/s	2 GBit/s
maks. web download hızı	400 MBit/s	10 GBit/s
Web upload için ayrılan kanal sayısı	4	55
Web download için ayrılan kanal sa.	8	200

*KARELİ GENLİK MODÜLASYONU

**ORTHOGONAL FREQUENCY-DIVISION MULTIPLEXING

TV kabloşundan Gigabit İnternet

Günümüzde bile kablo TV üzerinden internete gayet hızlı erişilebiliyor. Fakat yeni bir teknoloji ve donanıma sahip DOCSIS 3.1 sayesinde 10 Gbit/sn'ye kadar indirme hızları görmek mümkün olacak.

Tan Bodur / MM

Geçmişte hızlı internet ancak DSL bağlantı ile mümkün oluyordu; fakat şimdilerde kablo TV şirketleri daha düşük fiyata daha fazla indirme hızı vad ederek pazarı bulandırmaktalar. Tahminlere göre bu yıl Avrupa'da internet kullanıcılarının neredeyse dörtte biri internete artık telefon hattı değil, TV kabloşu üzerinden bağlandı. Bu bağlantı DSL bağlantıya göre belirgin biçimde daha hızlı bir veri aktarımı sunuyor, ancak yine de bu miktarı televizyon kanallarıyla paylaşmak zorunda. Analog kablo kanalları kapatıldığında (tüm operatörlerinin ortak planı da bu) kısa süreliğine de olsa internet trafiğine daha fazla yer açılacak. Fakat 4K kanalların kablo üzerinden iletmeye başlanması da uzak değil –ki bu kanallar Full-HD yayın yapanlara göre 2 kat daha fazla bant genişliğine ihtiyaç duyacak. TV kabloşu üzerinden internet hizmetinin maksimum hızı, DOCSIS (Data Over Cable Service Interface Specification- Kablo TV televizyon servisi arayüzü üzerinden veri özellikleri) ile belirleniyor. Halihazırda web sinyallerini kablo modemlere ileten CMTS (Cable Modem Termination System-Kablo modem sonlandırma sistemi) donanımı DOCSIS 3.0 sürümünü kullanıyor. 2006 yılında yürürlüğe giren bu sistem maksimum yükleme ve indirme için kesin sınırlar belirledi (sol alttaki tablo). Ancak örneğin, bu yılın başından beri 200 bin kadar aboneye 400Mbit/sn indirme hızı sunan Alman şebeke operatörü TeleColumbus, kotasına çoktan ulaşmış durumda. Rakipleri de çok farklı durumda değiller. Aslında teknoloji açısından bakıldığında servis sağlayıcılar TV kabloşu üzerinden çok daha fazla veri alıp gönderebilir. Bazı önemli yenilikler sayesinde 2013 sonlarına doğru kullanıma sunulan DOCSIS 3.1 ile TV kabloşu üzerinden çok daha hızlı internet akabilir, hatta normalde fiber optik kablo olmadan bu hıza ulaşamayacak bölgelerde bile 10 Gbit/sn. download, 2 Gbit/sn. upload seviyelerine erişmek mümkün.

Fiber optik kadar hızlı

Veri transfer tipine bakıldığında DOCSIS 3.1'in daha yüksek performansla sahip olduğu görülüyor Burada önemli nokta, sinyalin hat üzerinde nasıl iletildiği. QAM modülasyonunu saymazsak bu iletişim DOCSIS 3.0'da optimize edilmeden gerçekleşiyor. QAM sözkonusu olduğunda taşıyıcı sinyal, daha fazla bilgi iletmek için 2 şekilde değiştiriliyor. Faz ve genlik değişimleri, birden fazla bit verinin aynı anda iletilmesine olanak tanıyor (sol alt). Örneğin, aynı anda 4 bit transfer etmek istediğinizde sinyal için 24=16 varyasyon seçeneği söz konusu. Buna 16-QAM deniyor. Yöntem ne kadar fazla sayıda varyasyon opsiyonu kullanırsa sinyalin girişime maruz kalma

ihtimali de o kadar artıyor. Bu yüzden DOCSIS 3.0 upload için 64-QAM (6 bit), download için ise 256-QAM (8 bit) sınırlandırmasını getirmiş. DOCSIS 3.1'de optimizasyon için OFDM (dik frekans bölme çoklama) kullanılıyor. Temelde OFDM yeni bir teknoloji değil; DSL, WLAN, Powerline ve LTE teknolojilerinde zaten kullanılıyor. OFDM, iletim hattını 20 ila 50 kHz'lik kanallara bölüyor. Bu alt kanalların her biri farklı bir sinyal iletiyor; böylece bir sinyalin tepe noktası, diğer sinyallerin alt noktası ile öpüşüyor ve dolayısıyla sinyaller birbirini etkilemiyor (sol alt). Bu da iletimde daha az girişim ihtimali sağlıyor. Eğer alt kanallardan biri iletim gerçekleştiremezse dinamik hata düzeltme özelliği devreye giriyor.

Daha fazla frekansa veri iletimi

OFDM birkaç avantaj sunuyor: DOCSIS 3.1 ile çıkış aşamasında 1024-QAM (10 bit), hatta 4,096-QAM (12 bit) sinyal iletimi mümkün. Sadece bu özellik bile veri transferini %30'a kadar arttırabiliyor. Ayrıca frekans bandındaki diğer iletim hatları da kesintiye uğlemek için artık araya 400 KHz'lik boşluklar bırakmak zorunda kalmadığı için birbirlerinin hemen ardından gelebiliyorlar. OFDM modülasyonunun gücü sayesinde ayrıca sinyaller girişime ihtimal vermeyecek yüksek frekanslar da kullanabiliyorlar ve TV kabloşunda kullanılan frekans aralığı da halihazırda 5 ila 1002 MHz iken 1218, hatta 1794 MHz'e ulaşabiliyor (sol orta). Yukarıda da bahsettiğimiz gibi DOCSIS 3.1 bu optimizasyonlar sayesinde TV üzerinden internetin üst limitlerini indirme işlemlerinde 10 Gbit/sn'ye kadar yükseltebiliyor. Diğer taraftan bu değer teorik olarak hesaplanmış ve ilk nesil DOCSIS 3.1 cihazlarında şimdilik ulaşılması pek mümkün değil. OFDM modülasyonu ne sinyali gönderen CMTS sistemi, ne de kullanıcı tarafındaki kablo modem tarafından kontrol edilebiliyor. Bu nedenle sektör bu geçişi önümüzdeki birkaç yılda, yavaş yavaş gerçekleştirmeyi planlıyor. Frekans aralıkları ilk adımda 3.1 kanallarına genişletilerek eski cihazlara sahip kullanıcılar tarafında herhangi bir sorun yaşanması engellenirken 3.1 modeme sahip kullanıcılar ek özellikleri ile daha hızlı internet kullanabilecekler. Bunun ardından 3.0 kanalları yavaş yavaş devre dışı bırakılacak. ABD ve Avrupa'da bazı kablo şirketleri şimdiden DOCSIS 3.1'e geçiş yapacaklarını –kesin tarih belirtmeden- duyurmuş durumda. ABD'nin Comcast şirketi bu yıl içinde test yayınlarına başlayacak ve şebekesini kısa sürede değiştirecek. CES fuarında Broadcom da ilk genişleme safhasını 1,218 MHz'e kadar kontrol edebilen bir kablo modem olan BCM3390 modelini tanıttı. Bu modem 1Gbit/sn hız desteği ile tamamen fiber optik sistemlere bile yetiyor.

yorum@chip.com.tr

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

WINDOWS

- 1 WINDOWS** Sıradan uygulamalar ve araçlar kullanarak siber korsanların saldırılarından korunun
- 2 WINDOWS** Güvenlik duvarında belirli programları engelleyin
- 3 WINDOWS** Güvensiz ya da istenmeyen sertifikaları bilgisayarınızdan kaldırın
- 4 WINDOWS** Gizli dosyaları komut isteminde görüntüleyip sıralayın
- 5 WINDOWS 7** Media Player'ı DLNA cihazı olarak ayarlayın ve medya akışı için kullanın
- 6 WINDOWS** Programları sürekli tam ekran çalıştırmak
- 7 WINDOWS** Dosyaların yazmaya karşı korumasını kaldırın
- 8 WINDOWS** Sistemin neden çöktüğünü saptayın (mavi ekran hatası)
- 9 WINDOWS** 8.1 OneDrive'in otomatik açılmasını devre dışı bırakın
- 10 WINDOWS** Windows Gezgini'nin önizleme bölümünü düzeltin
- 11 WINDOWS** Internet Explorer'in güvenlik ayarlarını dışa aktarın

OFFICE

- 12 EXCEL** Grafiğe ikinci bir Y eksenini ekleme
- 13 WORD** Aynı anda birden çok görseli düzenleyin
- 14 OPENOFFICE** Kısaltma ve semboller için tablo oluşturun
- 15 POWERPOINT** Sunumlarınızı resim olarak kaydedin

DONANIM

- 16 FARE** Bluetooth fare'niz çalışmıyorsa
- 17 KINDLE** Kindle'inizi kaybettiyse'niz ne yapmalısınız?
- 18 VIDEO** 10 metreden daha uzun HDMI kablolarla görüntü kalitesinde azalma

19 USB BELLEK Taktığınızda ekrana gelen sinir bozucu uyarıdan kurtulun

20 YAZICI Kağıdı hatalı alıyorsa

21 IPAD Apple tabletinizi harici sabit disk olarak kullanmak

22 GÜÇ KAYNAĞI Uğuldayan güç kaynağına dikkat

FOTOĞRAF

- 23 MOTİF** Nesne ipuçlarıyla harika günbatımı fotoğrafları
- 24 PHOTOSHOP** İki filtreyle çizimleri yumuşatın
- 25 LIGHTROOM** İmajdaki nesnelerden iki hızlı yolla kurtulma
- 26 GIMP CMYK** renk profiline geçiş
- 27 PHOTOSHOP** Liquify filtresiyle küçük yüzler
- 28 INSTAGRAM** Terk eden takipçilerinizi kimler?
- 29 PAINTNET** Belirlediğiniz oranda baskı boyutları

MOBİL

- 30 IPHONE** iPhone kameranızdan iTunes kartınızı bozdurun
- 31 ANDROID** Google Drive'dan Android takvimine veri dosyaları ekleyin
- 32 WINDOWS PHONE** Akıllı telefonunuza çocuk kilidi kurun
- 33 IPOD** Akıllı iPod'unuzun tam model numarasını öğrenin
- 34 IPAD** AirPrint yazıcınızı görünmüyorsa, bunu yapabilirsiniz

SOSYAL AĞLAR

- 35 YOUTUBE PC** Kendi canlı yayınızı yaratın ve webcam görüntülerini iletin
- 36 FACEBOOK** Yüklediğiniz fotoğrafları ağdan sonsuza kadar silin
- 37 KINDLE PAPERWHITE** E-kitaplardaki alıntıları Facebook ve Twitter'da paylaşın

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

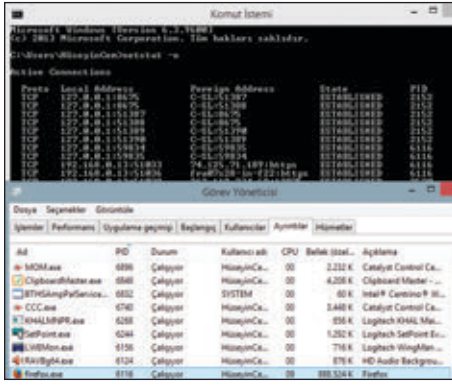
1 WINDOWS Sıradan uygulamalar ve araçlar kullanarak siber korsanların saldırılarından korunun

Sisteminizi siber korsanların saldırılarından ve zararlılardan korumak için bilgisayar uzmanı olmanıza ya da pahalı programlara gerek yok. Sıradan araçları kullanarak ve sisteminizi muayene ederek güvende olup olmadığınızı anlayabilirsiniz. Örneğin, yakın zamanda bir dosya indirmemiş ya da program çalıştırmamış olmanıza rağmen antivirüs programınız uyarı veriyorsa, ya da yüklediğiniz bir antivirüs programını görüyorsanız, muhtemelen bir zararlının saldırısına uğramışsınız demektir. Bu gibi durumlarda ücretsiz Remove Fake Antivirus Tool (FakeAV) (<http://chip.tk/1f4WNej>) aracını kullanarak sisteminizdeki yalancı antivirüs programlarından kurtulabilirsiniz. Sistem boştayken dahi işlemciniz yoğun yükte çalışıyorsa kesinlikle arka planda çalışan bir zararlı sistemi yoruyor demektir, hele bir de kendi kendine açılan sitelerle karşılaşılıyor ya da sizin hesabınızdan atılmış spam postalar arkadaşlarınızı rahatsız ediyorsa bu zararlara karşı acil önlem alınması gerekir.

Siber korsanlar bilgisayarı ele geçirmek için bir işleme ve internet bağlantısına ihtiyaç duyarlar. Bu sebeple internet bağlantısını kullanan işlemleri inceleyerek sistemdeki zararlıyı saptayabilirsiniz. Bunun için, [Windows] + [R] tuş kombinasyonu ile "Çalıştır" penceresini açın ve »cmd« yazıp "Tamam"a basarak, "Komut İstemi" penceresini açın. Komut satırına »netstat -o« yazarak aktif işlemleri listeleyin. "PID" numarasına bakarak işlemleri tanıyabilirsiniz, "Görev Yöneticisi"ni açın ve "Ayrıntılar / İşlemler" sekmesine (Windows sürümüne göre değişir) gelin. Buradaki işlemleri "PID" numarasına göre sıraladığınızda komut satırında gördüğünüz işlemleri burada saptayabilir ve zararlı olduğunu düşünüyorsanız işlemi sonlandırabilirsiniz.

İşlemi sonlandırmak geçici çözüm olacaktır, sorunu kökten çözmek için Windows Güvenlik Duvarı ayarlarından, o işleme özel ayar atayıp internet erişimini engellemiz gerekiyor. Eğer bu ayarın nasıl yapılacağını bilmiyorsanız, sıradaki ipucumuzda detaylı açıklamasını bulabilirsiniz.

Eğer sisteminizdeki zararlı tüm bu iş-

1 Sistemdeki zararlıların izini sürün PID numarası şüpheli işlemi Görev Yöneticisinde saptamanızı sağlar.

lemlere rağmen yola gelmediyse bu işin uzmanı bir araç yüklemeniz gerekiyor. Microsoft'un ücretsiz yayınladığı Process Explorer (<http://chip.tk/1AcOvIu>) isimli aracı kullanarak sistemde çalışan tüm işlemleri detaylı olarak ve tehlike durumuna göre renklere ayrılmış şekilde görebilirsiniz. Mavi, pembe ve mor renklere ayrılmış işlemlerde, mor renkli olanlara dikkat etmeniz gerekiyor, çünkü genellikle zararlı kodlar içeriyorlar.

Şüphelendiğiniz işleme sağ tıklayın ve "Check VirusTotal" seçeneğine tıklayın. Ardından işlem çevrimiçi analiz sitesi VirusTotal'e yüklenecek ve burada 50'ye yakın antivirüs programı tarafından tarama. Eğer birçok programdan uyarı alacak olursanız, Process Explorer üzerinde işleme sağ tıklayın ve "Suspend" seçeneğini seçin. Artık, araç ilgili tüm veri dosyalarını saptayıp işlemi sonlandırmaya çalışacak.

2 WINDOWS Güvenlik duvarında belirli programları engelleyin

Windows Güvenlik Duvarında uygulamaların internet erişimini kısıtlayarak bilginiz haricinde internete bağlanmalarını önleyebilirsiniz. Ayar penceresini açmak için, [Windows] + [R] tuş kombinasyonunu kullanarak "Çalıştır" penceresini açın ve »wf.msc« yazıp "Tamam"a tıklayın. Windows

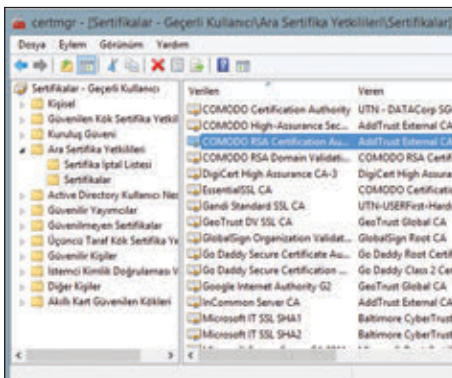
8/8.1 kullanıcıları başlangıç ekranındayken »wf.msc« yazarak doğrudan ayar penceresini açabilirler. Açılan pencerede sol kısımdan "Giden Kuralları" seçeneğine tıklayın. Ardından sağ kısımdan "Yeni Kural" seçeneğine tıklayın. Açılan yeni pencerede "Program" seçeneğini seçin ve "İleri"ye tıklayın. "Bu programın yolu" kısmına "Gözet" düğmesine tıklayarak engellemek istediğiniz programı seçin ve "İleri"ye tıklayın. Sıradaki adımda "Bağlantıyı engelle" seçeneğini seçin. Son olarak oluşturduğunuz kurala bir isim atayın. "Son"a tıklayarak kural oluşturma işlemi tamamlayın.

Not: Bu işlemler Windows Vista ve sonrasında yayınlanan işletim sistemleri için geçerlidir. Eğer Windows XP üzerinde bir programın internet erişimini engellemek istiyorsanız güvenlik duvarına sahip bir antivirüs programı kurmanızı öneriyoruz.

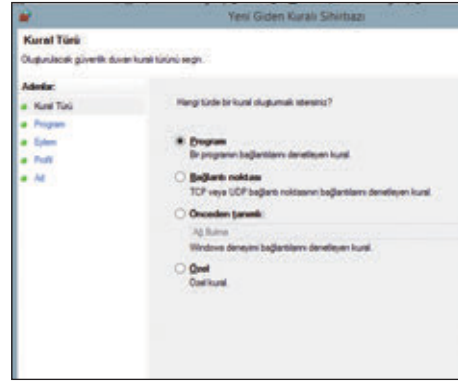
3 WINDOWS Güvensiz ya da istenmeyen sertifikaları bilgisayarınızdan kaldırın

Tarihi geçen sertifikalar güvensiz olarak işaretlenir ve bilgisayarın güvenliğini riske atabilir, bu yüzden de silinmeleri gerekir. Sertifikaları silmek için sertifika yöneticisini açmak gerekiyor, bunun için de [Windows] + [R] tuş kombinasyonuyla "Çalıştır" penceresini açın ve »certmgr.msc« yazıp "Tamam"a tıklayın.

Açılan pencerede sol kısımdan ana kate-

3 Sertifikaları yönetin Sertifika yöneticisini kullanarak tarihi geçmiş sertifikaları sisteminizden kaldırın.

2 Güvenlik duvarına yeni kural ekleyin Sizden habersiz internete bağlanmasını istemediğiniz programın bağlantısını kesmek için kural ekleyebilirsiniz.

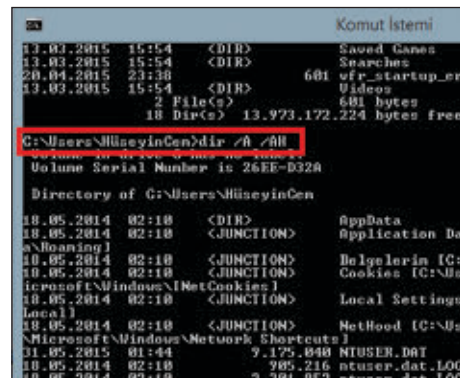
goriyi seçin ve sağ kısımdan ilgili sertifikayı bulun. Silmek istediğiniz sertifikaya sağ tıklayın ve "Sil" seçeneğini seçin. Silme işlemi gerçekleştiğinde uyarı gelecek ve işlem tamamlanacak.

4 WINDOWS Gizli dosyaları komut isteminde görüntüleyip sıralayın

Komut İstemi sadece veri dosyalarını değil, gizli dosyaları ve klasörleri de görüntüleyip sıralayabilir. Öncelikle [Windows] + [R] tuş kombinasyonuyla "Çalıştır" penceresini açın ve »cmd« yazıp "Tamam"a tıklayın ve komut istemini açın. Komut satırına »dir« komutunu yazıp ardından içeriğini görmek istediğiniz klasörün yolunu yazarak klasör içeriğini listeleyebilirsiniz. Eğer nereden başlayacağınızı bilmiyorsanız, komut satırına sadece »dir« yazıp "Enter"a tıklayın, erişebileceğiniz klasörler listelenecektir. Komutun sonuna »/O« ya da »/N« parametrelerini eklediğinizde klasör ve dosyalar isme göre sıralanacak. »/A« ve »/AH« parametrelerini eklediğinizde ise gizli klasör ve dosyalar listeye eklenecektir.

5 WINDOWS 7 Media Player'ı DLNA cihazı olarak ayarlayın ve medya akışı için kullanın

Bilgisayarınızdaki film ve müzikleri başka cihazlarda oynatmak için harici programlara ihtiyacınız yok, Windows bünyesinde bu

4 Gizli dosyaları saptayın Komut satırına ekleyeceğimiz »/A« ve »/AH« parametreleri ile klasördeki gizli dosyaları ortaya çıkarabilirsiniz.

lunan Media Player bu işi kusursuz olarak gerçekleştirebiliyor.

Medya akışını başlatmadan önce, aktarmak istediğiniz medyaları ev ağında paylaşmanız gerekiyor. Bunun için, Başlat menüsünü açın ve arama alanına »ev« yazın. Çıkan sonuçlarda »Ev Grubu«na tıklayın ve açılan pencerede hangi medyaları (resim, müzik, video vb.) paylaşmak istediğinizi belirleyin. Daha sonra »Resim, müzik ve videoları ev ağına bağlı tüm cihazlarla paylaş« seçeneğini işaretleyin ve »Kaydet«e basın.

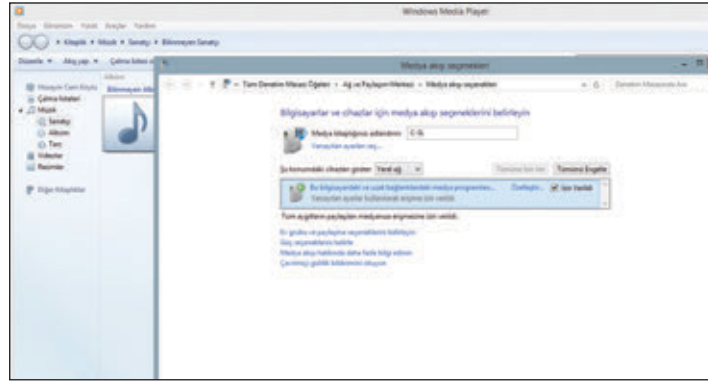
Daha sonra yeniden Başlat menüsünü açın ve »medya« yazıp aratın, çıkan sonuçlar arasında »Medya akışı seçenekleri«ne tıklayın. Medya kitaplığınıza bir isim atadıktan sonra »Şu konumdaki cihazları göster« seçeneğini »Tüm ağlar« olarak ayarlayın. Artık aşağıdaki listeden paylaşılan medyalara erişilecek ve erişemeyecek cihazları seçebilirsiniz.

Şimdi Windows Media Player'ı açın. Sol kısımdaki menüde »Diğer Kitaplıklar« seçeneğine tıklayın. Burada, ağıңызda yer alan ve bağlanabileceğiniz tüm cihazlar listelenir. Bunlardan birine tıkladığınızda, o cihazın paylaştığı medyaları görebilir ve çift tıklayarak kendi bilgisayarınızda oynatabilirsiniz. Bu işlemde Media Player, DLNA istemcisi olarak görev alır.

Bilgisayarınızda bulunan bir medyayı başka bir cihazda oynatmak için, medyaya sağ tıklayın ve »Burada oynat« seçeneğine tıklayın. Bu işlemde ise Media Player, DLNA sunucusu olarak görev alır. Medyalarınızı başka cihazlarda oynatabilmek için, Kitaplığa eklemeniz gerekiyor.

6 WINDOWS Programları sürekli tam ekran çalıştırmak

Windows genellikle programı son kapattığınız haliyle açar. Ancak kullanacağınız programın sürekli tam ekran olarak açılması gerekiyorsa, bunu kolayca ayarlayabilirsiniz. Programın simgesine sağ tıklayın ve »Özellikler«i seçin. Açılan pencerede »Kısayol« sekmesinde »Çalıştır« seçeneğini liste-

5 Ev ağında medya akışı Media Player'ı kullanarak bilgisayarınızdaki medyaları farklı ortamlarda yürütebilirsiniz.

den »Tam ekran« olarak belirleyin. Son olarak »Tamam«a basıp değişiklikleri kaydedip çıkın.

7 WINDOWS Dosyaların yazmaya karşı korumasını kaldırın

Veri dosyalarının yazmaya karşı korumasını kaldıramıyorsanız, yeterli yetkiye sahip değilsiniz demektir. Öncelikle klasik yolu kullanarak korumayı kaldırmayı deneyin. Klasöre sağ tıklayın ve »Özellikler«i seçin. Açılan pencerede »Genel« sekmesindeki »Salt okunur« seçeneğinin işaretini kaldırın ve iki defa »Tamam«a tıklayın. Özellikleri tekrar kontrol ettiğinizde salt okunur seçeneğini işaretli görseniz de merak etmeyin, çünkü Microsoft'un söylediğine göre bu bir hata değil özellik. Bu sayede klasörün değil, içeriğinin üzerindeki korumayı kaldırabilirsiniz ki zaten klasörde de salt okunur seçeneği işaretli olmasına rağmen düzenleme yapmak ve hatta silmek mümkün.

Eğer bu yöntemle korumayı kaldıramadıysanız, »Özellikler« penceresini açın ve »Güvenlik« sekmesine geçin. »Gelişmiş« düğmesine tıklayın, açılan pencerede »Sahibi« kısmının karşısında yer alan »Değiştir« düğmesine tıklayın, açılan küçük pencerede kullanıcınızı seçip »Tamam«a tıklayın. Son olarak tüm pencereleri »Tamam«a tıklayarak kapatın ve »Özellikler«i yeniden açın. »Güvenlik« sekmesine yeniden geçin, »Grup ya da kullanıcı adları« başlığının al-

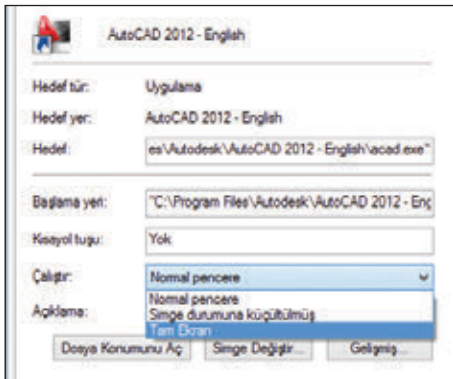
tındaki »Gelişmiş« düğmesine tıklayın. Hesabınızı çift tıklayarak seçin ve »Tam denetim« seçeneğini işaretleyin. Artık yazmaya karşı korumayı kaldırmak için gerekli tüm izinlere sahipsiniz.

8 WINDOWS Sistemin neden çöktüğünü saptayın (Mavi ekran hatası)

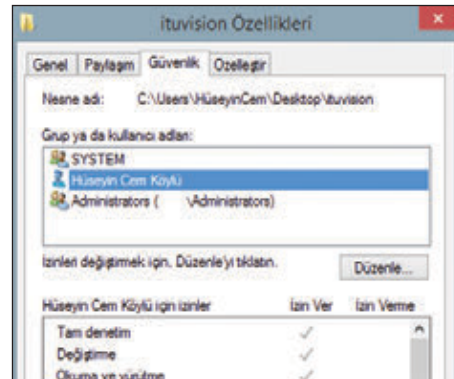
Tam işiniz bitmek üzereyken önce beyaz zırlarla dolu bir mavi fon ve ardından kapanan bilgisayar. Çoğu Windows kullanıcısı bu acı deneyimi defalarca yaşamıştır, ancak her sorunun olduğu gibi bunun da çözümü var. Windows çökmenin sebebinin DMP dosyasında saklar, daha sonra bu dosya incelenerek çökmenin sebebi incelenebilir.

Ücretsiz araç BlueScreenView (http://www.nirsoft.net/utils/blue_screen_view.html) sisteminizde tutulan tüm DMP dosyalarının içeriğini gösteriyor. Dosyaların yerini değiştirmiş olsanız bile, DMP dosyasını sürükleyip programa bıraktığınız zaman içeriğini görebiliyorsunuz. Mavi ekran hatasının içeriğini bilmiyorsanız, internette aratarak sebebinin ve çözümünü bulabilirsiniz. Aracın Türkçe çevirisi de sitenin alt kısmında mevcuttur, indirdiğiniz dosyayı arşivden çıkartıp programın kurulu olduğu klasörün içine atmanız yeterli.

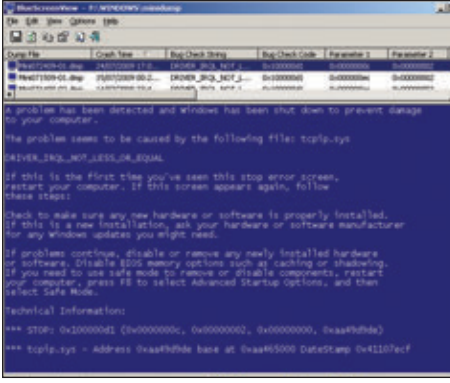
Ayrıca WhoCrashed (www.resplendence.com) isimli basit kullanıma sahip ve becerikli bir araç işinize yarayabilir. WhoCrashed'ın DMP dosyalarını görebilmesi için, dosyala-

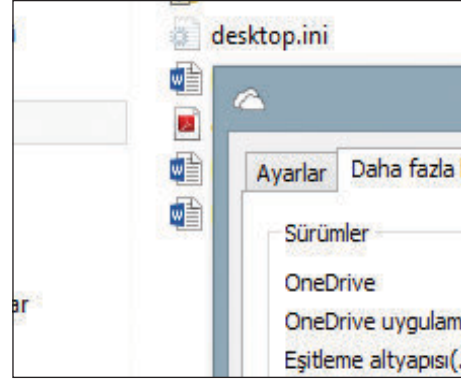
6 Programın açılışını ayarlayın Program nasıl kapanmış olursa olsun, tam ekran başlatmak işte bu kadar basit.

7 Hakkınızı alın Yazmaya karşı korumayı kaldırmak için öncelikle yönetici izinlerini almanız gerekiyor.

8
Sistem neden çöktü
BlueScreenView sayesinde sistemin çökerken verdiği mesajı görüp, soruna çözüm bulabilirsiniz.

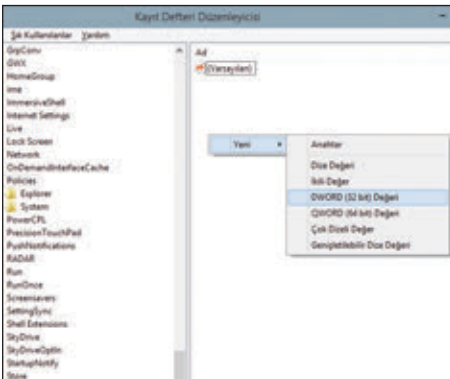
9
OneDrive'in otomatik açılmasını engelleyin
Grup ilke düzenleyicisini kullanarak OneDrive'in otomatik açılmasını engelleyebilirsiniz.

rın »C:\Windows\Minidump« klasöründe bulunmaları gerekiyor. Üst kısımda bulunan "Analyse" düğmesine basınca program, mevcut tüm DMP dosyaları inceleyip, deneyimsiz kullanıcıların bile rahatlıkla anlayabileceği şekilde sorunu açıklıyor.

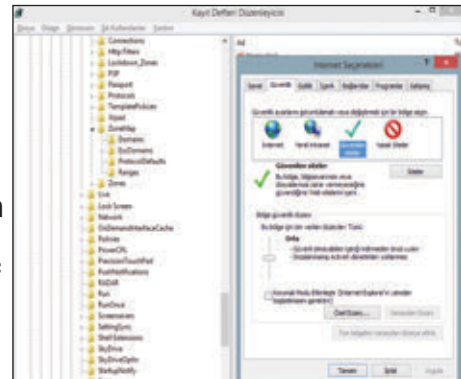
9 WINDOWS 8.1 OneDrive'in otomatik açılmasını devre dışı bırakın

Windows 8.1'in Pro ya da Enterprise gibi gelişmiş sürümlerinden birini kullanıyorsanız, Microsoft'un çevrim içi depolama hizmeti OneDrive'in otomatik açılma özelliğini grup ilkelerini kullanarak devre dışı bırakabilirsiniz. Bunun için, [Windows] + [R] tuş kombinasyonu ile "Çalıştır"ı açın ve »gpedit.msc« yazıp "Tamam"ı tıklayarak "Yerel Grup İlkeleri Düzenleyicisi"ni açın. "Bilgisayar Yapılandırması > Yönetimsel İlkeler > Windows Bileşenleri > OneDrive" yolunu izleyin, "Dosya kaydında OneDrive kullanılmamasını önle" seçeneğine çift tıklayın ve "Etkinleştir" seçeneğini seçin. "Tamam"ı tıklayarak çıktığınızda, artık Windows açılırken OneDrive'in birlikte açılmadığını göreceksiniz.

10 WINDOWS Windows Gezgini'nin önizleme bölümünü düzeltin

10
Dosyaların içeriğini önizleme bölümünde görün
Kayıt defterine ekleyeceğiniz değerlerle Windows Gezgini'nin özelliklerini değiştirebilirsiniz.

11
Ayarları aktarın
Internet Explorer'in site listesi "Domains" klasöründe yer alıyor.

Dosyayı açmadan, sadece tıklayarak Windows Gezgini'nde önizlemesini görerek çalışmalarınızı daha verimli hale getirebilirsiniz. Ancak kimi zaman önizleme bölümü düzgün çalışmayabilir, bu durumu iki farklı yöntemle çözebilirsiniz.

İlk olarak, [Windows] + [R] tuş kombinasyonu ile "Çalıştır"ı açın ve »regedit« yazıp "Tamam"ı tıklayarak "Kayıt Defteri Düzenleyicisi"ni açın. »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies« yolunu izleyin, pencerenin sağ bölümüne sağ tıklayın »Yeni > DWORD (32 Bit) Değeri« oluşturup, adını »NoSimpleNetIDList« olarak atayın. Yeni değere çift tıklayın ve açılan pencerede değeri »1« yazın, "Tamam"ı tıklayıp çıkın ve Kayıt Defteri Düzenleyicisini kapatın. Bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda yaptığınız değişiklik geçerli olacak ve dosyaların içeriğini önizleme bölümünde görebileceksiniz.

Eğer bu yöntem işe yaramazsa, Windows Gezgini'nde üst menüden "Görünüm" sekmesine tıklayın, "Gezinti bölmesi" düğmesine tıklayıp, "Gezinti bölmesi" seçeneğinin işaretini kaldırın. Aynı sekmede "Seçenekler" düğmesine tıklayın, açılan pencerede "Görünüm" sekmesine tıklayın, "Klasör görünümüleri" başlığının altındaki "Klasörlere Uygula" düğmesine tıklayın ve karşınıza çı-

kan uyarı penceresini "Evet"e tıklayarak onaylayın.

11 WINDOWS Internet Explorer'in güvenlik ayarlarını dışa aktarın

Bilgisayarı kullandıkça karşınıza çıkan siteleri Güvenilen ve Yasak siteler olarak Internet Explorer'a kaydederek daha rahat ve güvenli bir web deneyimi elde edebilirsiniz. Ancak bilgisayarınızı değiştireceğiniz zaman oluşturduğunuz tüm bu listeleri yeni bilgisayara taşımak için az da olsa uğraşmanız gerekiyor.

Öncelikle Başlat/Başlangıç menüsünü açın ve »regedit« yazın, »regedit.exe« sonucuna tıklayın ve güvenlik sorusuna onay verip "Kayıt Defteri Düzenleyicisi"ni açın. »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\InternetSettings\ZoneMap\Domains« yolunu izleyin, "Domains" klasörüne sağ tıklayın ve "Ver" seçeneğine tıklayın.

Açılan pencerede ayarları USB belleğe ya da Dropbox gibi, veriyi yeni bilgisayara rahatça aktarabileceğiniz, bir bulut depolama hizmetine kaydedebilirsiniz.

Yeni bilgisayara aktardığınız dosyaya çift tıkladığınızda, eski bilgisayarınızdaki ayarlar otomatik olarak yenisine kopyalanacaktır.

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

12 EXCEL Grafiğe ikinci bir Y eksenini ekleme

Tüm grafik tiplerinde olmasa da sütun ve çizgi gösterimlerini beraber kullanarak iki farklı veriyi, aynı X, farklı Y eksenlerinde gösterebilirsiniz. Bu tip bir grafiği örneğin, yıl boyu yağış ve sıcaklık değişimini göstermekte kullanabilirsiniz.

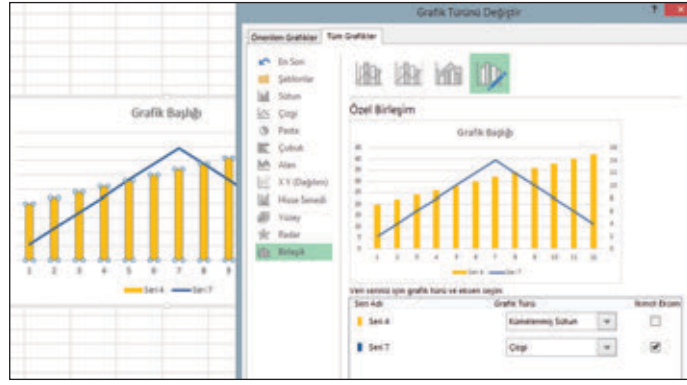
Excel'i açın ve ilk veri setlerini seçip "2-B Sütun" tipi grafik ekleyin, grafik otomatik olarak oluşacak. Grafikte ikincil eksen atamak istediğiniz seriye sağ tıklayın ve "Seri Grafik Türünü Değiştir" seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede alt kısımda bulunan listeden istediğiniz serinin yanındaki "İkincil Eksen" seçeneğini işaretleyin ve açılır listeden tipini "Çizgi" olarak belirleyin.

Office 2013 ile birlikte birleşik grafik oluşturmak çok daha kolay, veri setlerini seçip "Birleşik" tip grafiğe tıkladığınızda sütun-çizgi karışık grafiğiniz otomatik olarak oluşacaktır.

13 WORD Aynı anda birden çok görseli düzenleyin

Word dokümanında aynı anda birden fazla görseli düzenleyerek zamandan tasarruf edebilirsiniz. Tek hamlede tüm görselleri aynı boyuta ve çerçeveye ayarlayabilirsiniz.

Dokümandaki görseli seçin ve "Resim araçları" menüsüne tıklayın. Word 2013'te bu menü görsele tıkladığınız anda üst kısımda kendiliğinden beliriyor. Görselleri

12 Sütunları çizgiye çevirin
Farklı verileri daha iyi gözlemleyebilmek için ikinci eksen atayın ve grafik türünü değiştirin.

çoklu seçebilmek için öncelikle yazıyla olan hizasını değiştirmek gerekiyor. Düzenlemek istediğiniz görselleri tek tek seçip "Yerleştire" bölümünden "Metni Kaydır" düğmesine tıklayın ve "Kare" seçeneğini seçin.

Şimdi düzenlemek istediğiniz görselleri [Ctrl] tuşuna basılı tutarak fare ile seçin. Artık tek resimde yaptığınız her değişiklik – boyut ya da görsel efekt- diğer tüm seçili resimlerde de geçerli olacak.

14 OPENOFFICE Kısaltma ve semboller için tablo oluşturun

Uzun bir yazı, akademik makale ya da bitirme ödevi hazırlarken kısaltma ya da sembollerin ne anlama geldiğini belirten bir listeye ihtiyaç duyacaksınız. Detaylı hazırlayacağınız liste, ileride yapacağınız çalışmalarda da işinize yarayacaktır.

Öncelikle bir tablo oluşturmanız lazım, sol kısımdan içerik ağacını açın ve "Tablolar"a sağ tıklayın. Açılan menüde "Veritabanı dosyalarını düzenle" seçeneğine tıklayın. "Veritabanı" alanında "Tablolar"a ve "Görevler'e tıklayın ve "Taslak görünüşünde tablo oluşturun" seçeneğini seçin. Sütunlara "Kısaltma" ve "Açıklama" benzeri isimler atayın. "Alan türü" olarak "Yazı" seçeneğini işaretleyin. Kısaltmalar bölümü için 50 karakterlik, açıklama bölü-

mü için ise 100 karakterlik maksimum uzunluk belirlemek genellikle yeterli olacaktır. Son olarak tabloyu "Kısaltmalar listesi" benzeri bir isimle kaydedin.

Oluşturduğunuz tabloya çift tıkladığınız zaman, tabloyu verilerle doldurmaya başlayabilirsiniz. Oluşturduğunuz bu tabloyu diğer OpenOffice araçlarında da kullanabileceksiniz.

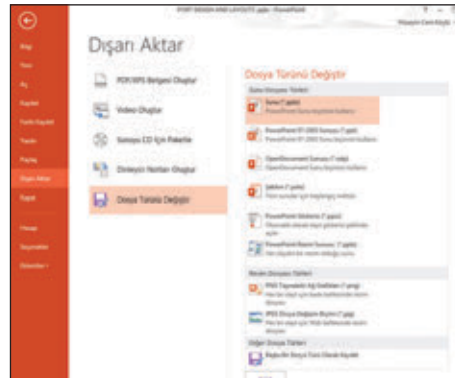
15 POWERPOINT Sunumlarınızı resim olarak kaydedin

PowerPoint sunumları kimi zaman büyük boyutlu olup, başkasına göndermeye çalıştığınızda sorun yaratabilir. Ancak, PowerPoint'in sahip olduğu sunumu görsele çevirme özelliğini kullanarak boyutunu küçültürebilirsiniz.

Sunumunuzu açın, "Dosya > Dışa Aktar" yolunu izleyin ve "Dosya Türünü Değiştir" düğmesine tıklayın. Sağ kısımda açılan listede "Resim Dosyası Türleri" başlığının altından "JPEG" ya da "PNG" seçeneklerinden birini seçin ve alt kısımda bulunan "Farklı Kaydet" düğmesine tıklayın. Dilerseniz yeni açılan pencerede "Kayıt Türü" bölümünden farklı bir formatı seçebilirsiniz. Son olarak "Kaydet"i tıklayarak, görsel haline getirilmiş slaytlarınızı belirttiğiniz klasöre kaydedebilirsiniz.

13 Word'de resimlerinize büyüklük dokunuş
Aynı anda çok sayıda resme görsel efekt ekleyebilirsiniz.

15 Alandan kazanın
Görselin yanı sıra PDF benzeri formatlara da kayıt yapmanız mümkün.

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

ABONE FORMU

☐ İlk defa abone oluyorum

☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi

Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu:

Şehir:

Tel:

Faks:

Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz

☐ Advantage

☐ Axxess

☐ Bonus

☐ Maximum

☐ World

☐ Visa

☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz

☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi

V.No:

Adres:

Kart Sahibinin imzası:

Dergileriniz

Yurtiçi kargo

ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 30 TEMMUZ 2015 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri

Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*

IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.

*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)

Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.

Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL

Tel: 0212 478 0 300

Faks: 0212 410 35 12-13

E-Posta: abone@doganburda.com

Web: www.doganburda.com

DONANIM

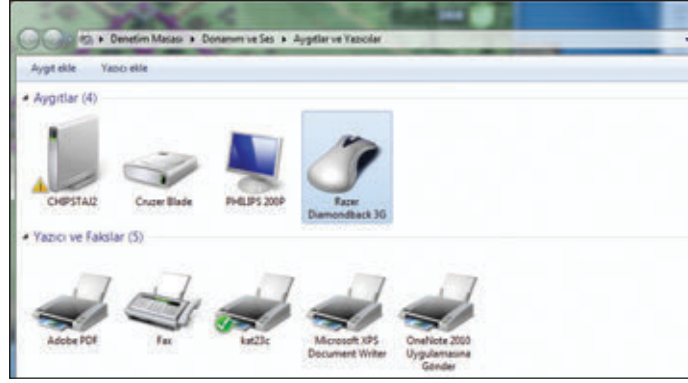
Tüm aygıtların optimal kullanımı şart!

16 FARE Bluetooth fareniz çalışmıyorsa

Fareniz takılmaya başladıysa bunun sebebi sadece cihaz değil, Windows da olabilir. Öncelikle alt kısımdaki lazer gözün çalışıp çalışmadığını kontrol edin. Çalışmıyorsa önce pilleri değiştirmeyi deneyin. Elinizdeki piller sağlamsa çıkarıp tekrar takın. Farenin bilgisayarınıza takılı olan USB alıcısını çıkarın ve farklı bir USB portuna takın. USB cihazlarınız için USB çoklayıcı kullanmanızı tavsiye etmiyoruz. PC'nizden diğer tüm USB cihazları çıkarın. Mümkünse farenizi farklı bir bilgisayarda deneyin. Bunları yaptığınızda da çalışmıyorsa fareniz gerçekten bozuktur.

Aşağıdaki adımlar için çalışan bir fare ya da dizüstü bilgisayarınızın dokunmatik yüzeyine ihtiyacınız olacak. Denetim Masası'ndan Aygıtlar ve Yazıcılar, ardından Donanım ve Ses bölümüne girin. Burada Bluetooth farenizi arayın ve "Sorun Gider" komutunu tıklayın. Windows bir sorun bulursa sistem problemi kendi çözmeyi deneyecektir.

Bu şekilde sorununuz çözülmezse Aygıt Yöneticisini açın. Fare ve Diğer İşaretleme Aygıtları altında Bluetooth farenizi göreceksiniz. Bu girdiye sağ tıklayarak Sürücü Yazılımını Güncelleyin.

16 Windows farenize yardımcı olabilir

Sorun Giderme özelliği bazen Windows'un fare hatalarını algılayıp düzeltmesini sağlayabilir.

Bu adım da işe yaramazsa farenizin yazılımını kaldırıp tekrar kurun.

Elinizde bir Microsoft fare varsa, dahili IntelliPoint yazılımı yardımınıza koşabilir. "Çalıştır [Windows]+[R]" penceresinde "mouseinfo" komutunu girin. Fareniz üzerinde bir tanımlama programı çalışacaktır. Microsoft farenizin bağlantı sorunlarını bu şekilde tespit edip giderebilirsiniz.

17 KINDLE Kindle'inizi kaybettiyseniz ne yapmalısınız?

E-kitap okuyucunuz kayboldu ya da çalınsa acilen harekete geçin.

Önce Kindle cihazınıza Amazon hesabınız üzerinden hemen çalıntı kaydı yapın. Aksi takdirde bulan kişi istediği kitabı satın alabilir. "İçeriklerim ve Cihazlarım | Cihazlarım" menüsünden kendi Kindle cihazınızdan "Çıkış yapın".

Tüm aboneliklerinizi iptal edin. Henüz elinize geçmeyen kitapların parası geri ödenir. Bu işlemi "My Kindle" altından da gerçekleştirebilirsiniz. "Abonelik ayarları" altından bunu yapmak mümkün.

Cihazınızın çalınmış olduğundan eminseniz tabii ki karakola gidip kayıp bildiriminde bulunmanız gerekli. Özellikle cihazınız sigortalıysa bunu yapmadan sigortadan

paranızı alamazsınız.

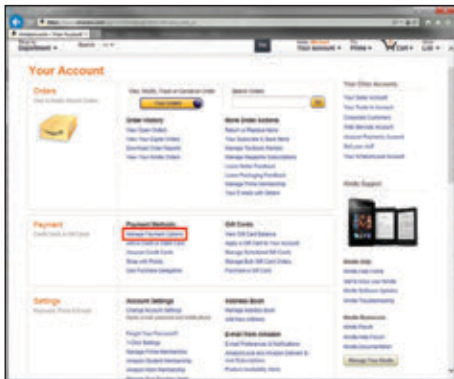
Fakat henüz umudunuzu yitirmeyin; dürüst insanlar hala var. Amazon'a bildirimde bulunduğunda online mağaza cihazınızı geri almanız için yardımcı oluyor. Buna ek olarak siz de bulan kişiye yardımcı olması için Kindle ayarlarınızda adınız ve adresinizi bulundurabilirsiniz.

18 VIDEO 10 metreden daha uzun HDMI kablolarda görüntü kalitesinde azalma

Pazarda, 10 metreden daha uzun HDMI kablolarının fiyatı inanılmayacak kadar yüksek. Peki bu kablolara gerçekten servet ödemek mi gerekiyor?

HDMI kablolarında kalite, en az sinyal kaybı ve elektromanyetik girişime karşı maksimum korumaya göre belirlenir. Bu nedenle uzun kabloların standart kısa kablolardan daha kalın olması normaldir.

Analog video iletiminin tersine, kötü HDMI kablolarda resim daha bulanıktır. İletimdeki her hata görüntü verilerine HDCP şifrelemesi nedeniyle hatalı parlaklık/kontrast, veya yanlış renk olarak etki eder. Görüntünün karanlık kısımlarında patlamalar, aydınlık kısımlarda ise koyu renk noktacıklar görebilirsiniz. Bu hatalarla karşılaşmıyorsanız elinizdeki HDMI kablosunun

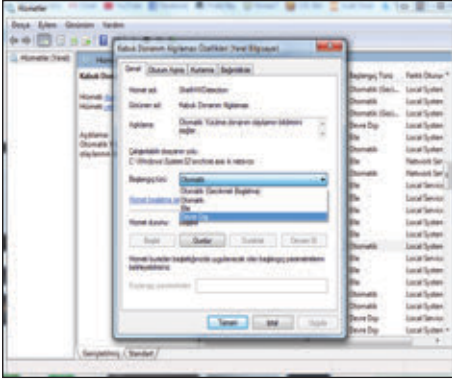

17 E-Book reader'da hesabınıza dikkat

Kindle'inizi çalıntıysa Amazon hesabınızda hemen çalıntı kaydı yapın.

18 Önemli olan kalite, fiyat değil. Görüntüde belirgin hata yoksa HDMI kablonuz yeterlidir.

19 Kabuk hizmetini devre dışı bırakın Kabuk Donanım Algilaması hizmetini devre dışı bırakarak USB belleğinizi her taktığınızda karşınıza çıkan ekrandan kurtulabilirsiniz.

21 Kağıt besleme Dikey destekler doğru yerleştirilmemiş ise yazıcınız kağıdı düzgün olarak almayabilir.

iletiminde bir sorun yoktur. Yüzlerce lira ödeyip alacağınız kablo şapkadın tavşan çıkaramaz.

19 USB BELLEK Taktığınızda ekrana gelen sinir bozucu uyarıdan kurtulun

USB belleğinizi bilgisayara taktığınızda bir otomatik başlatma seçeneği ekrana gelir. Bu uyarıyı almak istemiyorsanız size bir ipucu:

Çalıştır [Windows]+[R] kutusuna "services.msc" yazın. Hizmetler penceresinde "Kabuk Donanım Algilaması" girdisini bulun, çift tıklayarak açın ve Başlangıç Türünü "Devre dışı" bırakın, Hizmet durumunu ise "durdurun".

Tamam diyerek pencereyi kapatın. Artık otomatik çalıştırma penceresini görmeyeceksiniz.

20 YAZICI Kağıdı hatalı alıyorsa

Yazıcınızın kağıdı alırken sorun yaşamasının birkaç sebebi olabilir.

Kağıt: Kağıtlarınızın doğru tepsiye yerleştirilmiş ve düzgün hizalanmış olduğundan emin olun. Herhangi bir kağıt diğerlerinden daha dışarıdaysa düzeltin.

Kağıtları tepsiye yerleştirmeden önce doğru istifleyin ve gerekiyorsa tepsinin düzgünce kapatıldığından emin olun.

Kağıt alma: Bazen kağıt alma düzeneği yanlış hizalanmış olabilir. Belki de farklı boyutta kağıt kullandığınızda bunu değiştirdiniz ve düzeltmeyi unuttunuz.

Yazıcıya kağıt besleme: Kağıtlarınız hizalama raylarına mümkün olduğu kadar yakın durmalı, fakat değmemelidir. Raylar kağıtları sıkıştırırsa yazıcınız kağıdı yamuk alabilir, bazen hiç almayabilir.

Dikey besleme: Yazıcınıza boş kağıtları dikey olarak yerleştiriyorsanız kağıtların dayandığı sabit desteği kontrol edin. Bu parçanın tam oturmaması bile kağıt beslemesinde sorunlara yol açabilir.

Merdaneler: Yazıcınızın dönen aksamı eskimiş veya sıkışmış olabilir ve bu nedenle hatalı çalışabilir. Merdaneleri temizleyin, gerekiyorsa yenileyin.

21 IPAD Apple tabletinizi harici sabit disk olarak kullanmak

iPad cihazınızı ek bir yazılım yardımıyla harici disk olarak kullanabilirsiniz. CHIP Cloud'daki iDevice Manager yazılımını kurun, iPad'inizi bilgisayara takın ve yazılımı çalıştırın. Üst kısımda "Category" seçeneği-

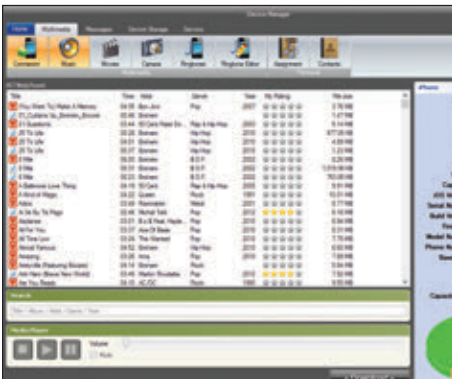
ni, "Data storage device" (veri depolama cihazı) olarak değiştirin, solda bir "Storage" (depolama) klasörü bulacaksınız. Verilerinizi burada depolayabilirsiniz. Altındaki "Transfer" düğmesine basın, "Files" (dosyalar) veya "Folder" (klasör) seçeneğini tıklayın. Artık PC'nizden iPad'inize dosya aktarabilirsiniz.

Dosyaları bilgisayarınıza aktarmak isterseniz, klasörü seçip "Download" düğmesine basın.

22 GÜÇ KAYNAĞI Uğuldayan güç kaynağına dikkat

Güç kaynağınızdan uğulu, vınlama gibi sesler geliyorsa bunun sebebi bazen bir hasar olabilir. Güç kaynağınızı arada sırada kontrol etmenizi öneririz. Kabloların yerli yerinde ve tam olarak bağlı olduğunu kontrol edin.

Eğer aşırı ısınıyorsa hemen sistemi kapatın, kablolarını çıkarın ve en kısa zamanda yeni bir PSU ile değiştirin. Uğuldayan bir PSU yakınında manyetik nesneler (özellikle sabit disk) bulunmamasına dikkat edin, aksi takdirde veri kaybı, hatta donanım hasarı ihtimali mevcut. Bozuk bir güç kaynağının değiştirmekten başka çaresi yoktur.

21 iPad'inizden sabit disk Ücretsiz iDevice Manager yazılımı ile PC ve iPad arasında dosya transferi yapabilirsiniz.

22 Ne kadar sessiz, o kadar iyi... Uğuldayan bir güç kaynağı her halükarda zararlıdır ve hemen değiştirilmesi gerekir.

FOTOĞRAF

En iyi fotoğraf ipuçları

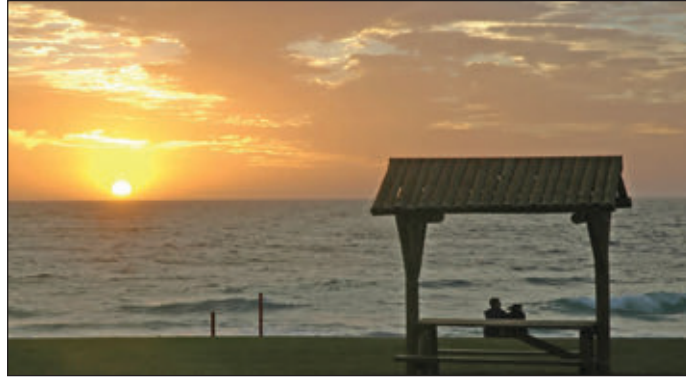
23 MOTİF Nesne ipuçlarıyla harika günbatımı fotoğrafları

Her ne kadar klişe görünsün de günbatımı fotoğrafları hala en çok ilgi çeken fotoğraflardan. Doğru ayarlar ve iyi bir fotoğraf tasarımıyla doğal bir görünümü çok çarpıcı yansıtabilirsiniz.

Mümkün olan her durumda üçayak kullanın. Böylelikle fotoğraf makinenizin çekim gücünden sonuna kadar yararlanabilir ve çok daha net fotoğraflar elde edebilirsiniz. Üçayak kullanırken gerek kalmadığı için imaj sabitleme özelliğini kapatabilirsiniz. ISO olarak en düşük değerleri tercih edin (50 ya da 100 ISO olabilir). Böylelikle en az kumlanmayı elde edebilirsiniz.

Dijital fotoğraf makinesinden manuel mod'u tercih ederek diyafram ve enstantane ayarlarını kendiniz yapın. Alan derinliğini arttırmak için diyafram değerlerini yükseltmeniz gerekiyor. F/8 ya da daha yüksek diyafram değerlerini tercih edebilirsiniz. Buna göre enstantane değerlerini ayarlayabilirsiniz.

Tercihen cihazınızın Live-view özelliğinden yararlanabilirsiniz. Böylelikle enstantane değerlerini değiştirdiğinizde, değişimleri anında görebilirsiniz. Genellikle çekim-

23

En iyisi üçayak
Günbatımı fotoğrafları için üçayak kullanımının göz ardı edilemez artıları var

lerde az pozlama tercih ediliyor. Manzara görüntüsü karanlık çıksa da renk tonları daha belirgin oluyor bu sayede.

Fotoğraflarınızı üçte bir kuralına göre çekin ve gökyüzünün fotoğrafın büyük kısmını kapsamasına izin verin, böylelikle fotoğrafınıza çok güzel bir görünüm kazandırabilirsiniz.

24 PHOTOSHOP İki filtreyle çizgileri yumuşatın

Elle çizilmiş çizgilerin yumuşatılması önemli. Photoshop menü çubuğundan "Filter / Blur"a tıklayın. Buradan "Gaussian blur"u seçin. İmajınıza uygun bir radius değeri atayın. Eğer bu değer çok yüksek olursa çizginin fazla netsiz olduğunu göreceksiniz.

Bunu takiben "Filter"dan "Unsharp mask"i ve buradan "Sharpen"ı seçebilirsiniz. Eğer buradan "intensity"i artırırsanız, imaj daha net ve çizgiler daha yumuşak hale gelebilir.

25 LIGHTROOM İmajdaki nesnelerden iki hızlı yolla kurtulma

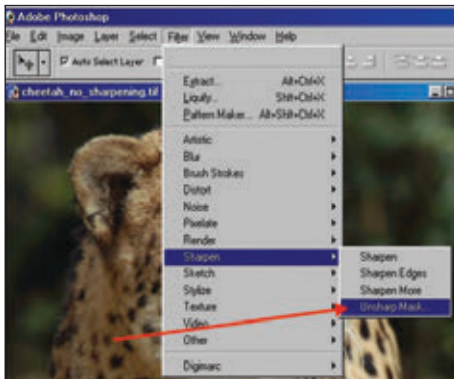
Adobe Lightroom'da imajınızdaki tek tek

nesnelerden kolaylıkla kurtulabilirsiniz. Bunlardan ilki basit kesme yöntemi. Fotoğrafi geliştirme mod'unda açın. "Crop overlay"ı [R] çalıştırın. Bundan sonra kilit simgesine tıklayarak çerçeve oranını kilitleyin. Sanal bir çerçeve imajda görünecek. Fare yardımıyla bu çerçeveyi hareket ettirerek sınırların boyutlarını değiştirebilir ve çıkarmak istediğiniz nesneyi dışarıda bırakabilirsiniz.

Daha sonra "Finish"e tıklayın ve kesme işlemini tamamlayın. İmaj detaylarını daha sonra değiştirebilirsiniz. Alternatif olarak dilediğiniz nesneyi karartarak ya da aydınlatarak imaj dışında bırakabilirsiniz. Bunun için "Healing brush"ı [K] kullanabilirsiniz.

Karartmak ya da aydınlatmak istediğiniz nesnenin üzerine gelin ve denetleyici "Exposure"u sağa ya da sola doğru oynatın. Daha sonra fare imlecini nesnenin etrafında dolaştırmaya başlayın. Fırçanın boyutu farenin scroll tuşunu kullanarak değiştirilebiliyor. Yumuşak kenarların radius'unu değiştirmek için [Shift] tuşuna basılı tutun.

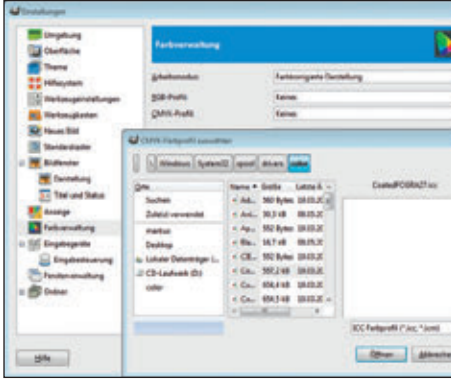
Eğer yanlışlıkla fırça ile bir öğeyi boyarsanız [Alt] tuşunu kullanabilirsiniz. Böylelikle yazılım silgiyi çalıştıracak ve yaptığı-

24
Yumuşak çizgileri netleştirin
"Unsharp mask" ile arka plandaki çizgileri sertleştirebilirsiniz

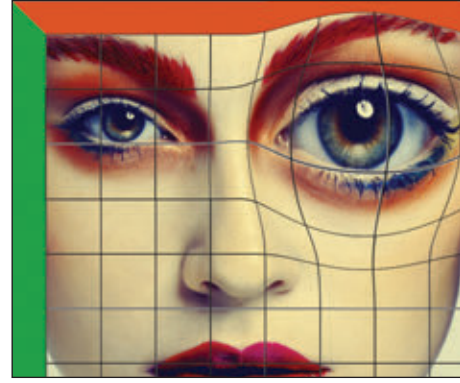

25
Lightroom'da çalışma
Healing brush ya da kesme yöntemiyle istemediğiniz öğelerden kurtulabilirsiniz

26 CMYK Profili

Gimp'te CMYK profili oluşturmak için küçük bir eklentiye kurmanız gerekiyor

27 Doğru filtre tercihi

Liquify filtresiyle portrelerinizde yüzleri ufaltıp büyütebilirsiniz

nız fırça işlemlerini geriye alabileceksiniz. Nesneyi tamamen siyah ya da beyazla boyayacaksınız pozlama değerlerini kullanın.

26 GIMP CMYK renk profiline geçiş

Bazen fotoğraf baskısı alırken fotoğrafları CMYK renk skalasına dönüştürmek gerekiyor. Photoshop'tan farklı olarak Gimp'te bu özellik hazır olarak gelmiyor. Bu yüzden bir eklenti kurmanız gerekiyor.

Separate+ eklentisini cue.yellowmagic.info/softwares/separate-plus adresinden indirin ve ZIP dosyasını açın. Klasörde "iee_colorspace.exe", "separate.exe" ve "separate_import.exe" dosyalarını bulacaksınız. Bunu Gimp'in "plug-ins" klasörüne aktarın.

İnternette "Adobe ICC Profiles"ı araştırın ve üreticiden indirin. ZIP dosyasını açtıktan sonra "C:/Windows/System32/spool/drivers/color" dizinine aktarın.

GIMP'i başlatın. "Edit / Settings" altından "Color management"ı seçin. "CMYK profile"dan "Select colour profile of the hard disk"i seçin. Adobe renk profilleri dizinine gidin ve "Coated FOGRA27"i seçin. "Open" ile onaylayın. Artık "Colour management" penceresini kapatabilirsiniz.

Şimdi fotoğrafınızı açın ve "Image / Separate / Separate"e tıklayın. "Destination

Colour Space"den "Coated FOGRA27"yi seçin ve "make CMYK pseudo-composite" seçeneğine bir onay işareti koyun. Artık fotoğrafınız CMYK mod'unda.

27 PHOTOSHOP Liquify filtresiyle küçük yüzler

Portrelerde nadiren Liquify filtresinden yararlanıyor olabilirsiniz. Portrenizi Photoshop'a yükleyin ve arka plan katmanını [Ctrl] + [J] ile kopyalayın. Yeni katmanı işaretleyin ve "Filter" menüsünden "Liquify"ı seçin. Liquify penceresinde sol kısımdaki noktalı ok tuşuna basın. "Push Left tool" etkinleştirilecek. Sağ kısımdan aletin boyutlarını belirleyebilirsiniz. İmajınızın boyutlarına göre bazı değişiklikler yapabilirsiniz.

Birinin yüzünü ufaltmak için sağdaki aracı düzeltmeli ve bunu yüze tatbik etmelisiniz. Biraz uğraştıktan sonra yüzün ufalmaya başladığını göreceksiniz. Efektin yüzün sağ ve sol tarafına eşit oranda yapmaya özen gösterin ki efekt yapay durmasın. Çoğu durumda ilk denemenizde başarılı olabilirsiniz.

Yaptığınız müdahaleleri geri alarak yeniden deneyin. Sonuçtan memnun olduğunuz takdirde değişiklikleri "Ok"e tıklayarak onaylayın.

28 INSTAGRAM Terk eden takipçileriniz kimler?

Instagram takipçileriniz aniden kaybolmaya mı başladı. Bu sorunla sadece siz yüz yüze değilsiniz. Instagram, sıklıkla hizmetlerini güncelliyor. Etkin olmayan takipçiler bir süre sonra siliniyor. Sonuç olarak pek çok kullanıcı takipçilerinden oluyor. Bu Instagram'da sıklıkla başınıza gelmiş olabilir. Ancak bir kullanıcının ne zaman etkin olmadığına karar verildiği belli değil.

Eğer takipçileriniz güncellemelerin dışında da listenizden yok oluyorsa, bu gönderdiklerinizle alakalı olabilir.

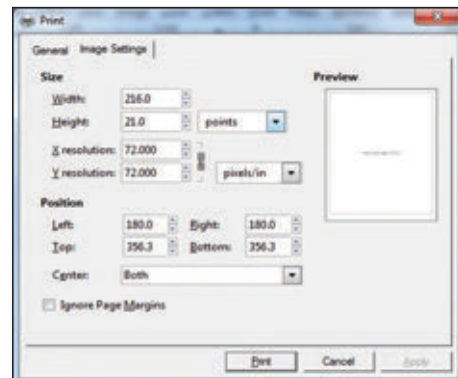
29 PAINTNET Belirlediğiniz oranda baskı boyutları

Genellikle sorunun farkındasınızdır. Paint.net istediğiniz ölçülerde baskı vermiyor. Oysa birkaç tıklama baskı boyutlarını kendiniz ayarlayabilirsiniz. Menü çubuğundan "Image / Change size"ı seçin. Takip eden pencereden yazdırma boyutunu inç ya da cm olarak belirleyebilirsiniz. Yüzey oranını önündeki onay işaretini kaldırarak iptal edin. Daha sonra "OK"e tıklayın ve dilediğiniz boyutta fotoğrafınızı basın. Eğer klavyeyle çalışmayı tercih ediyorsanız, [Ctrl] + [R] tuş bileşimiyle bunu Windows işletim sisteminde gerçekleştirebilirsiniz.

28 Instagram takipçileri

Eğer eskisi kadar takipçiniz yoksa Instagram bunları bir güncellemeyle silmiş olabilir

29 Baskı boyutu

İnç ya da cm olarak baskı boyutunu Paint.NET'te değiştirebilirsiniz

MOBİL

Seyahat için hizmetlerin ve aygıtların optimizasyonu

30 IPHONE iPhone kameranızdan iTunes kartınızı bozdurun

iTunes kartınızı üzerindeki her bir sayı ve harfi girmek yerine, iPhone kameranızla bile bozdurabilirsiniz. Bunun için en az iOS 7 işletim sistemine, Apple ID'sine ve çerçevelenmiş koda sahip bir iTunes kartına ihtiyacınız var. App Store'u seçin ve "Redeem" (Kodu kullan) düğmesini görene kadar aşağıya kayın. Apple ID'nizi yazın ve giriş yapın. "Use camera" (kamerayı kullan) seçeneğini onaylayın ve iTunes kartınızdaki kodu kameranıza gösterin. Ardından en temiz görüntüde Akıllı telefonunuzla kayıt alın. Siyah çerçevenin tamamının görüntüde olduğundan emin olun. Şimdi iPhone'nunuz kodu tarayacak ve bozduracaktır.

31 ANDROID Google Drive'dan Android takvimine veri dosyaları ekleyin

Toplantılarda önemli dokümanları daima elinizde bulunduracağınızdan emin olmak için, dosyaları Google Drive'a depolayıp, direkt olarak takviminize bağlayabilirsiniz. Yeni bir takvim kaydı yaratmak için Google takvim uygulamasını akıllı telefon ya da tabletinizle açın ve sağ alt köşedeki kırmızı, artı sembolüne tıklayın. Bir sonraki pencerenin en alt kısmında "Add attachment" seçeneğini göreceksiniz. Buna tıklamanızdan az bir süre sonra, Google Drive hesabınızın genel bir görünümünü göreceksiniz. Herhangi bir dosya seçin ve bunu takvime eklemek için "Select"e tıklayın.

Not: Google Calendar'da yarattığınız bağ-

lantıyı randevu günü gelene kadar kullanabilirsiniz.

32 WINDOWS PHONE Akıllı telefonunuza çocuk kilidi kurun

Akıllı telefonlar çocukları mıknaş gibi kendine çekmekte. Ayrıca sadece çocuklar için tasarlanan uygulamaların sayısı da gün geçtikçe artmakta. Çocuklarınızın telefonunuzu kullanırken hangi dosya veya uygulamalara erişemeyeceğini belirleyebilirsiniz mümkün. Windows telefonda "Kid's corner" ayarlarını açın. Özelliği onayladıktan sonra istediğiniz oyun, müzik, video ve diğer uygulamaları çocuğunuzun kullanımına sunabilirsiniz. Eğer erişimi kısıtlamak istiyorsanız, kilit ekranına bir parola belirlemeniz yeterli olacaktır. Eğer kendiniz için çocuk köşesini etkinleştirmek istemiyorsanız, en azından uygulama satın alma işleminin parola ile korunduğundan emin olmanız gerekmektedir. "Settings"i açın ve "Wallet" kısmına geçin. "Wallet PIN" seçeneğini etkinleştirin ve "Use wallet PIN for protection while buying music, apps and in-app contents" seçeneğine onay işareti koyun.

33 IPAD iPod'unuzun tam model numarasını öğrenin

Klasik iPod, nano veya shuffle -Apple'ın başarılı çoklu ortam oynatıcıları arasındaki farkı anlamak sorun değil. Fakat forumlarda bir soru sormak için daha fazla bilgiye ihtiyacınız var.

iPod'unuzun tam model tanımlaması için uygulamaların veya cihazın başında vakit harcamanıza gerek yok. Yapmanız gereken

tek şey www.portatronix.de/ipod-ident adresine girmek. Burada cihazınızın seri numarasını verin ve »show«a tıklayın. Seri numarasını doğrudan cihazınızın arkasından bulabilirsiniz. Sitede ürünün ne zaman ve hangi fabrikada üretildiğine kadar her türlü bilgiye ulaşabilirsiniz.

34 IPAD AirPrint yazıcınız görünmüyorsa, bunu yapabilirsiniz

Eğer iPad'iniz AirPrint'e bağlı yazıcıyı görmüyorsa, göstereceğimiz adımları izleyebilirsiniz: İlk olarak aygıtın aynı kablolu ağa bağlı olup, olmadığı kontrol edin. Bunu "Settings | WLAN"dan kontrol edebilirsiniz. Burada "SSID"yi göreceksiniz -tabletinizin bağlı olduğu ağın adı. Yazıcı için de aynı ayarlara bakın ve aynı ağda olduğundan emin olun. Eğer aynı ağdalarsa, yazıcı üreticisinin web sitesine girin ve aygıtın yazılımının yeni bir sürümünün mevcut olup, olmadığını kontrol edin. Genellikle sorun yeni güncelleme ile çözülür. Ayrıca iPad'inizin de en güncel iOS'a sahip olması gerekmektedir. Ayrıca yazıcınızın kablolarının takılı ve güç düğmesinin de açık olduğundan emin olun. iPad'inizi kapatın ve yeniden başlatın. Yazıcıda herhangi bir hata gösterilip, gösterilmediğini kontrol edin. Eğer varsa, sorunu ilgili hata kodu üzerinden çözebilirsiniz. Yoksa, üreticinize hata raporu gönderebilirsiniz. Belki de bir veya birkaç mürekkep kartuşu etkin değil ya da boştur. Bu durumda zaten bir hata kodu almış olmanız lazım. Daha ucuz bir seçeneğe yönelebilir ya da orijinal kartuşla şansınızı bir daha deneyebilirsiniz.

31 Takvime dosya ekleyin Takvim yöneticisinin en altında dosya ekleme butonunu bulabilirsiniz

32 Çocuk korumasını entegre edin Çocuklarınızı bazı içeriklerden uzak tutmak için Windows telefonunuzda "Çocuk köşesi"ni etkinleştirin.

SOSYAL AĞLAR

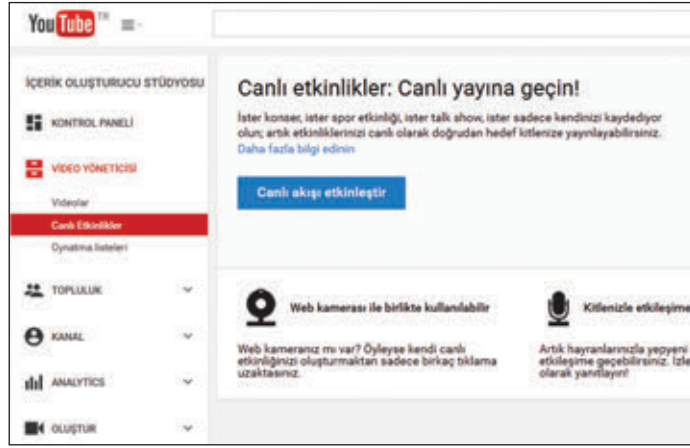
Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

35 YOUTUBE Kendi canlı yayınızı yaratın ve webcam görüntülerini iletin

YouTube'un iyi, fakat bilinmeyen özelliklerinden biri de webcam kayıtlarınızı paylaşabileceğiniz Canlı Yayın. YouTube'a giriş yapın, profil resminize tıklayın ve "İçerik Oluşturucu Stüdyosu"nu seçin. Bu size hizmetin genel hatlarıyla özelliklerini gösterecektir. Sol kısımda Video Yöneticisi | Canlı Etkinlikler'i seçin ve "Canlı akışı etkinleştir"e tıklayın. Eğer YouTube hesabınız doğrulanmamışsa, bu işlemi gerçekleştirmeniz gerekmektedir. Bunun ardından "Canlı etkinlikler" sayfasını açın ve Canlı yayını butonuna tıklayarak etkinleştirin. Artık görüntünüzü webcam veya başka bir kamerayla internete taşıyabilir, bağlantıyı arkadaşlarınızla paylaşarak yayınıza izleyicileri çekebilirsiniz.

36 FACEBOOK Yüklediğiniz fotoğrafları ağdan sonsuza kadar silin

Facebook'ta paylaştığınız fotoğrafları sadece birkaç adımda silebilirsiniz. Fakat bu fotoğrafın tamamen ortadan kalkacağı anlamına gelmiyor. Bunun için resmi zaman tünelinizden de kaldırmanız gerekmektedir. Profil sayfanızı açın ve menü çubuğundan "Fotoğraflar"ı seçin. "Fotoğraflarım"a geçin.

35 Canlı yayını etkinleştirin YouNow gibi YouTube'da da yayın yapabilirsiniz

İmleci buradan bir fotoğrafın üstüne getirdiğinizde, sağ üst köşede bir kalem simgesi belirecek. Buna tıklamanızla "Bu Fotoğrafi Sil" seçeneğini göreceksiniz. "Onayla" ile işlemi onaylayın. Resim profilinizden silinecektir. Aynı işlemi diğer tüm resimler için de uygulayabilirsiniz.

Sizin etiketlendiğiniz ve sizin tarafınızdan yüklenmemiş resimler "Fotoğraflarınız" kategorisi altında bulunur. Etiketli kaldırmak için silme işlemiyle aynı prosedürü izleyebilirsiniz.

Eğer resim sizin tarafınızdan yüklenmemişse, zaman tünelinizden kaldırabilmeniz mümkün, fakat resmi silemiyorsunuz. Eğer başka bir kişinin resmindeyseniz, basitçe etiketi kaldırabilirsiniz (eğer varsa). Ayrıca yükleyen kişiden resmi kaldırmasını istemek de seçenekleriniz arasında.

37 KINDLE PAPERWHITE E-kitaplardaki alıntıları Facebook ve Twitter'da paylaşın

Okumak, ilgi çekici pasajları arkadaşlarınızla paylaşabildiğinizde şüphesiz ki daha eğlenceli bir hâl almakta. Kindle Paperwhite işletim sisteminde ise alıntıları aygıtınız-

dan doğrudan ağınıza transfer edebilen bir özellik bulunmakta. Kindle'ın WLAN'a bağlı olduğundan emin olun. İlk adımda Amazon hesabınızı Twitter ve/ya da Facebook ile bağlamanız gerekmektedir. Başlangıç menüsünden ekranın üst kısmına tıklayarak Kindle'ı başlatın. Ardından sağ üst köşedeki üç yatay çizgiye tıklayın ve "Settings"i seçin. Alt kısımdaki "Reading options"a geçin. Burada "Social Networks" alt ögesini bulacaksınız. Buna tıklamanızla Twitter ve Facebook hesabınızı doğrudan Kindle Paperwhite'a bağlayabilmeniz mümkün.

İlk kelimeye tıklayıp, imleci genişleterek alıntıyı seçili hale getirin. Parmağınızı kaldırmanızla alan kararacak ve ilgili menü belirecek. "Recommend" seçeneğini seçin. Alıntıya yorum da ekleyebilirsiniz. Artık tek yapmanız gereken istediğiniz sosyal ağı seçmek. Facebook ve Twitter seçenekleri burada gösterilecektir. Seçiminizi yapın, varsa yorumunuzu girin ve "Recommend"e tıklayın.

Eğer daha öncesinde E-Book-Reader hesabınızı ilişkilendirmediyseniz, direkt olarak giriş yaparak bunu gerçekleştirebilmeniz mümkün. Bundan sonra Kindle metni ilgili sosyal ağa gönderecektir.

37 Kindle'a bağlanmak için bu diyalogdaki Kindle Paperwhite'i Facebook ya da Twitter'a bağlayın

Geleceğin veri ağları

İnternet daha hızlı, büyük ve esnek olacak. Fiberoptik optimizasyonundan LTE takipçisi 5G'ye kadar, kablolu ve kablosuz en yeni teknolojileri tanıtıyor, bunların ne zaman çıkacağını ve bunlarla nelerin mümkün olduğunu açıklıyoruz.

En iyi 100 uygulama

Sizler için App dünyasının derinlerine daldık ve yaygın olarak kullanılan tüm mobil sistemler için en iyi programları bulduk. Yolculuk, sağlık, finans gibi özel kategorilerde en iyi seçenekleri artık kolayca bulacaksınız.

Mükemmel kurulum

İster monitör, LTE ağı veya mağaza bağlantısı olsun: Televizyon, akıllı telefon, e-kitap okuyucu ve diğer donanımların konfigürasyonu çoğunlukla tatmin edici değil veya yanlışlar. Doğru ayarları çabucak nasıl bulabileceğinizi ve uygulayabileceğinizi açıklıyoruz.

Diğer konular

TEST: POWERLINE ADAPTÖRLERİ

Elektrik prizinden ev ağı: Cihazları karşılaştırıyor ve gigabit sınıfındaki en iyileri açıklıyoruz.

VİRÜS ALARMI! PEKİ ŞİMDİ NE OLACAK?

Sisteminiz virüs uyarısı veya hatalı bir web sertifikası hatası mı veriyor? Bu tip uyarılara nasıl tepki vermeniz gerektiğini açıklıyoruz.

RİSK ALMADAN WIN 10 KURUN

Resmi çıkış tarihine kadar beklemek istemeyenler, yeni Windows'u şimdiden tehlikesiz bir şekilde deneyebilirler.

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin

Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, İrmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Tan Bodur, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)

Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com

Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95

Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel

Projeler Direktörü (Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit Özkaşıkçı

Satış Direktörü Orhan Taşkın

Finans Direktörü Didem Kurucu

Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Viki Habif

Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici

CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com

Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com

Ebru Elçi, eelci@doganburda.com

Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93

Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu

Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal İletişim Direktörü Neslihan Sadıkoğlu

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59

Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslararası Reklam Satış Temsilcilerimiz

Burda International

Italy

Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66

mariolina.siclari@burda.com

Burda Community Network

Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel

T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com

Michael Neuwirth

T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com

Avusturya/İsviçre: Goran Vukota

T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com

Fransa/Lüksemburg: Marion Badolle-Feick

T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com

İtalya: Mariolina Siclari

T. +39 02 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com

İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner

T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com

ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto

T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri

Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul

Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı

Vatan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2

Doğan Medya Tesisleri

34850 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00

Dağıtım

Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü

Yerel, süreli, aylık

FİPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 22.00 arasında
hizmet verilmektedir.

LAZER

GAMING MOUSE

Hızın keyfini çıkarın...

8 adet programlanabilir tuş sayesinde oyunları kendi istediğiniz şekilde programlayabilirsiniz. 4000 DPI ayar tuşu ile ışık hızında hızlıca geçiş imkanı bulabileceksiniz.. Her parmağınızı rahatlıkla kullanabileceğiniz şekilde dizayn edilen tasarımı ile hem ihtiyaçlarınızı karşılayacak, hem de oyun oynamanın zevkine varacaksınız.

Gaming Mouse

IMG-310

www.imatech.net

İlanda bulunan ürün özelliklerini uyanda bulunmaksızın değırtirebilir. Doğacak olan teknik değırtikliklerden sorumlu değıldir. Tüm bu süreçte değırtiklik yapma hakkını saklı tutar.

imatech[®]
Always the Best Quality

ELON MUSK'IN HYPERLOOP HAYALI GERÇEĞE DÖNÜŞMEK ÜZERE

- Bu yazın bilimkurgu filmleri ne kadar gerçekçi.
- Yarının savaşları nasıl olacak.
- Neden Plüton'u sevmeliyiz.
- Laboratuvarda yaratılan Evren.
- Karanlık madde karanlık enerjiye karşı.
- Akıllı bahçeler.
- Algının dönemeçleri sizi bekliyor.
- Evren bize mesaj vermeye çalışıyor olabilir.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

TEMMUZ SAYISINI
KAÇIRMAYIN!